

gemeente **Oosterhout**

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2021

Programmarekening 2021

Gemeente Oosterhout

Colofon

Programmarekening 2021
Gemeente Oosterhout

Samenstelling
Gemeente Oosterhout
Postbus 10150
4900 GB Oosterhout

Inlichtingen

Telefoon : +14 0162
E-mail : stadhuis@oosterhout.nl
Internet : www.oosterhout.nl

Inhoud

1	Inleiding	8
2	Leeswijzer	9
3	Samenstelling College van Burgemeester en Wethouders	10
4	Samenvattend beeld jaarrekening	12
4.1	Beeld jaarrekening 2021	12
4.1.1	Belangrijke incidentele voordelen	12
4.1.2	Belangrijke incidentele nadelen	13
4.1.3	Overige relevante voor- en nadelen	13
4.1.4	Structureel resultaat	13
4.2	Gewijzigde begroting 2021	13
4.3	Reserves en voorzieningen	14
5	Programma's	15
5.1	Burger en bestuur	16
5.1.1	Relatie burger en bestuur	16
5.1.2	Regionale samenwerking	17
5.1.3	Dienstverlening	18
5.2	Sociaal domein	21
5.2.1	Beheerskosten sociaal domein	21
5.2.2	Maatschappelijke zorg	23
5.2.3	Sociaal beleid	25
5.2.4	Jeugdzorg	27
5.2.5	Veiligheid	28
5.3	Werkgelegenheid en economie	33
5.3.1	Bruisende binnenstad	33
5.3.2	Toerisme en recreatie	35
5.3.3	Ruimte om te ondernemen	36
5.4	De levendige gemeente	40
5.4.1	Onderwijs en jeugd	40
5.4.2	Cultuur en evenementen	42
5.4.3	Sport	43
5.5	Ruimte en ontwikkeling	48
5.5.1	Openbare ruimte	48
5.5.2	Verkeer en mobiliteit	50
5.5.3	Natuur, milieu en afval	52
5.5.4	Ruimtelijke ordening en wonen	55
5.6	Algemene dekkingsmiddelen	63
5.6.1	Algemene lasten en baten	63
5.6.2	Beleggingen	63
5.6.3	Belastingen en heffingen	63
5.6.4	Algemene uitkering	63
5.7	Gemeentelijke organisatie (overhead)	65

5.7.1	Opgave stadhuis	65
5.7.2	Gemeentelijke organisatie (overhead).....	65
6	Paragrafen	71
6.1	Lokale heffingen	72
6.1.1	Politiek akkoord 2018-2022	72
6.1.2	Overzicht gemeentelijke heffingen.....	72
6.1.3	Onroerende zaakbelasting.....	72
6.1.4	Afvalstoffenheffing	73
6.1.5	Rioolheffing	73
6.1.6	Hondenbelasting	74
6.1.7	Toeristenbelasting	74
6.1.8	Leges burgerzaken	74
6.1.9	Leges bouwvergunningen.....	75
6.1.10	Kwijtschelding	75
6.1.11	Gemeentelijke belastingcapaciteit in percentage	75
6.1.12	Kostendekking leges.....	75
6.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	77
6.2.1	Weerstandscapaciteit	77
6.2.2	Risico's.....	79
6.2.3	Totaaloverzicht van onderkende risico's:	90
6.2.4	Confrontatie weerstandsvermogen en risico's.....	91
6.2.5	Kengetallen	91
6.3	Onderhoud kapitaalgoederen	93
6.3.1	Groen	93
6.3.2	Wegen.....	94
6.3.3	Riolering.....	95
6.3.4	Water	96
6.3.5	Speelvoorzieningen	96
6.3.6	Openbare verlichting.....	97
6.3.7	Verkeerstechnische installaties	98
6.3.8	Civieltechnische kunstwerken.....	99
6.3.9	Gebouwen.....	99
6.4	Treasury (financiering).....	101
6.4.1	Omslagrente	101
6.4.2	Rentebeeld 2021	101
6.4.3	Rentetoerekening	101
6.4.4	Financieringsrisico's	102
6.5	Bedrijfsvoering	105
6.6	Verbonden partijen	106
6.6.1	Algemeen.....	106
6.6.2	Kerncijfers	106
6.7	Grondbeleid	119
6.7.1	Algemeen.....	119
6.7.2	Kaders grondbeleid.....	119

6.7.3	Financieel beleid	120
6.7.4	Grondexploitaties verloop 2021	121
6.7.5	Weerstandsvermogen.....	124
6.7.6	Risico's binnen grondexploitaties	125
6.7.7	Overzicht nog te verwachten kosten en opbrengsten per complex.....	125
6.7.8	Kengetal grondexploitatie	126
6.8	Informatiebeveiliging en privacy	127
6.8.1	Informatieveiligheid	127
6.8.2	Bewustwording (awareness).....	127
6.8.3	Controle op naleving IB-beleid.....	127
6.8.4	BIO compliancy.....	127
6.8.5	Privacy	127
6.9	Subsidies	129
6.9.1	Algemene subsidieverordening Oosterhout 2018	129
6.9.2	Beleidsregels voor subsidieverstrekking 2021	129
6.9.3	Corona	129
6.10	EMU-saldo	130
6.10.1	Geprognosticeerde balans 2022-2025	131
6.11	Interbestuurlijk toezicht	132
6.11.1	Provinciaal toezicht	132
6.11.2	Resultaten interbestuurlijk toezicht 2021	132
6.11.3	Archief- en informatiebeheer	132
6.11.4	Financieel toezicht	133
6.11.5	Huisvesting vergunninghouders	133
6.11.6	Monumentenzorg	134
6.11.7	Omgevingsrecht.....	134
6.12	Corona	135
6.12.1	Verbindend bestuur	135
6.12.2	Sociaal domein	136
6.12.3	Werkgelegenheid en economie	137
6.12.4	De levendige gemeente	137
6.12.5	Ruimte en ontwikkeling.....	137
6.12.6	Algemene dekkingsmiddelen.....	138
6.12.7	Gemeentelijke organisatie (overhead).....	138
6.12.8	Specificatie ontvangen Rijksbijdragen	138
6.12.9	Inzet gemeentelijk Coronaherstelfonds	139
6.12.10	Maatregelen voor ondernemers.....	140
6.12.11	Beoordeling openstaande debiteuren.....	140
6.12.12	Belastingdebiteuren	140
6.12.13	Verwachtingen voor 2022 en verder	141
6.12.14	Risico's.....	141
6.13	Verloop vrije reserve	142
6.13.1	Bijzonderheden vrije reserve	143
6.13.2	Verwachte inkomsten vrije reserve.....	143

6.13.3	Confrontatie beschikbare en benodigde middelen vrije reserve	144
6.14	Klachtenafhandeling	145
6.14.1	Resultaten 2021	145
6.14.2	Jaarverslag Commissie Ombudsman Oosterhout	146
7	Jaarrekening	150
7.1	Inleiding.....	151
7.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	151
7.2.1	Voorschriften.....	151
7.2.2	Financieel verslag	151
7.2.3	Grondslagen voor waardering	151
7.2.4	Grondslagen van resultaatbepaling	153
7.3	Overzicht van baten en lasten	154
7.3.1	Analyse op hoofdlijnen.....	154
7.3.2	Personele lasten	181
7.3.3	Gesloten systemen	182
7.3.4	Kapitaallasten	182
7.3.5	Rente	183
7.3.6	Structurele mutaties reserves	183
7.4	Investeringen	184
7.4.1	Voortgang investeringen	184
7.4.2	Afwegingscriteria	185
7.4.3	Totaal investeringen 2021	185
7.4.4	Voortgang investeringsplan 2021	185
7.5	Balans	189
7.6	Toelichting op de balans.....	191
7.6.1	Vaste activa	191
7.6.2	Vlottende activa	196
7.6.3	Verliescompensatie Vpb	197
7.6.4	Eigen vermogen.....	197
7.6.5	Voorzieningen.....	200
7.6.6	Vaste schulden	201
7.6.7	Vlottende schulden	202
7.6.8	Waarborgen en garanties	202
7.6.9	Schatkistbankieren	203
7.6.10	Kasgeldleningen	203
7.7	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	204
7.8	(Begrotings)rechtmatigheid en SiSa	205
7.8.1	Begrotingsrechtmatigheid	205
7.8.2	Begrotingsrechtmatigheid per programma	205
7.8.3	Begrotingsrechtmatigheid investeringen	208
7.8.4	Incidentele voor- en nadelen	209
7.8.5	Sisa	210
7.9	Wet normering topinkomens.....	217
7.9.1	Bezoldiging van een topfunctionaris	217

7.9.2	Uitkering wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking	218
7.9.3	Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT	218
7.10	Gebeurtenissen na balansdatum	218
7.11	Controle verklaring van de onafhankelijke accountant	218
8	Bijlagen	219
8.1	Kerngegevens	220
8.2	Overzicht begrotingswijzigingen	222
8.3	Taakvelden	226
8.4	Overzicht afgesloten investeringen	228
8.5	Investeringen 2021 (restantkredieten)	231
8.6	Overzicht reserves en voorzieningen	235
8.6.1	Reserves	235
8.6.2	Voorzieningen	235
8.7	Geldleningen	236
8.7.1	Leningen ogenomen geld	236
8.7.2	Leningen uitgegeven geld	237
8.8	Overzicht gewaarborgde geldleningen	238
8.8.1	Leningen waarvoor de gemeente Oosterhout borg staat	238
8.8.2	Leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw	238
8.9	Global goals	239
8.10	Afkortingenlijst	245

1 Inleiding

In dit jaarverslag leggen we verantwoording af over de gemeentelijke inspanningen en de besteding van middelen in 2021. Per programma wordt verslag gedaan van belangrijke ontwikkelingen, financiële uitgaven en resultaten. De jaarstukken vormen daarmee de afronding van de cyclus coalitieakkoord, perspectiefnota, begroting en concernrapportages. De financiële analyses van de verschillen vindt u terug in paragraaf 7.3. Een kleine leeswijzer hierbij: een 'min' betekent een financieel voordeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel nadeel. Een 'I' staat voor Incidenteel en de 'S' voor Structureel. De jaarstukken bestaan uit twee onderdelen, te weten het jaarverslag en de jaarrekening.

Het jaarverslag

In het jaarverslag kunt u lezen wat de gemeente in 2021 allemaal gedaan heeft. De activiteiten van de gemeente zijn over 6 programma's (thema's) verdeeld. Per programma worden de relevante ontwikkelingen geschetst en de mate van realisatie van de doelstellingen uit de begroting aangegeven.

Na de programma's volgen de paragrafen die we verplicht zijn om op te nemen in onze begroting en jaarstukken. Die onderdelen samen heten het jaarverslag.

De jaarrekening

Na het jaarverslag volgt de jaarrekening met een financiële analyse op hoofdlijnen en het rekeningresultaat per programma. Daarnaast geeft de rekening een beeld van de bezittingen en schulden van de gemeente, in de vorm van de balans met een uitgebreide toelichting daarbij, waaronder ook een overzicht van de reserves en voorzieningen. Ook de SiSa-verantwoording maakt weer deel uit van de jaarrekening. Hiermee kunnen we in één keer gebundeld verantwoording afleggen over een aantal verschillende uitkeringen richting het Rijk. Tot slot volgen nog enkele bijlagen met achtergrondinformatie, maar ook de verklaring van de accountant.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat over het jaar 2021 bedraagt € 11.536.000 positief. De opbouw van dit resultaat wordt in de jaarrekening nader toegelicht.

Corona

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie heeft geleid tot ongekende omstandigheden en heeft ook veel beleidsterreinen van onze organisatie geraakt. Een aparte toelichting hierop is opgenomen in paragraaf 6.12 van deze jaarstukken.

Oosterhout, mei 2022

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN OOSTERHOUT

2 Leeswijzer

Jaarverslag

De jaarstukken van de gemeente Oosterhout bevatten een aantal verplichte elementen. Deze jaarrekening is opgesteld conform de opzet van de begroting.

Samenstelling college

Het derde hoofdstuk geeft de samenstelling van het college en de bijbehorende portefeuillevverdeling aan.

Financiële positie 2021

In hoofdstuk 4 is op hoofdlijnen het financiële beeld voortkomend uit de jaarrekening geschetst. Ook wordt op basis van dit beeld een doorkijk gegeven naar de toekomstige financiële positie.

Programmaverantwoording

In hoofdstuk 5 zijn de programma's beschreven. Per programma wordt ingegaan op de vraag 'Wat willen we bereiken'. Vervolgens wordt verantwoording afgelegd over de geleverde resultaten (Wat hebben we ervoor gedaan?) en over metingen (indicatoren). Tot slot wordt per programma het financiële resultaat in beeld gebracht.

Paragrafen

De paragrafen geven gebundeld informatie over thema's, die anders te gefragmenteerd aan de orde zouden komen. Deze informatie wordt voor zowel bestuurders als toezichthouders van belang geacht om de financiële positie van de gemeente te kunnen beoordelen. Een achttal paragrafen is voorgeschreven door het BBV, namelijk Lokale heffingen, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Onderhoud kapitaalgoederen, Treasury (financiering), Bedrijfsvoering, Verbonden partijen, Grondbeleid en het EMU saldo. De paragrafen Subsidieverlening, Klachtenafhandeling en Corona zijn aanvullend opgenomen.

Jaarrekening

In hoofdstuk 7 is het financiële deel van de jaarverantwoording opgenomen met de toelichting van de afwijkingen per programma, de investeringen, de balans en bijzondere onderwerpen zoals de algemene uitkering. Ook cijfermatige onderdelen welke door de programma's heenlopen worden hier centraal toegelicht in plaats van in de programma's zelf.

Bijlagen

In de bijlagen is een aantal cijfermatige overzichten opgenomen.

3 Samenstelling College van Burgemeester en Wethouders

Mark Buijs, Burgemeester

- Algemene bestuurlijke coördinatie
- Strategie (regie realisatie Toekomstvisie Oosterhout 2030)
- Openbare orde en veiligheid
- Externe veiligheid
- Integrale veiligheid
- Toezicht en handhaving
- Overige wettelijke taken
- Bestuurlijke regionale samenwerking
- Communicatie en burgerparticipatie
- Personeel en organisatie (inclusief proces organisatieontwikkeling)

Clemens Piena, Wethouder

- Zorg en welzijn (WMO, welzijn, volksgezondheid en ouderenbeleid)
- Integraal sociaal domein
- Wijkgericht werken
- Beheer openbare ruimte (buitenruimte en onderhoud groen)
- ICT, datamanagement (inclusief informatie gestuurd werken) en Equalit
- Cultuur en media (inclusief Pannehoef)
- Mobiliteit en verkeer

Dees Melsen, Wethouder

- Economische zaken (toerisme en recreatie, evenementenbeleid)
- Economische regionale samenwerking
- Branding en citymarketing
- Jeugd (inclusief jeugdzorg) en jongerenwerk
- Onderwijs
- Project Binnenstad
- Project Galvanitas
- Project gebiedsvisie Slotjesveld

Marcel Willemsen, Wethouder

- Financiën
- Nutsbedrijven
- Duurzaamheid (inclusief afval), energietransitie en MEK
- Arbeidsmarkt en –participatie
- Sociale zaken
- Bouwen en wonen
- Project Omgevingswet

Arnoud Kastelijns, Wethouder

- Sport
- Dienstverlening, facilitaire zaken en overige aspecten bedrijfsvoering
- Inkoop en aanbesteding
- Vastgoed
- Natuur en milieu
- Water en riool (inclusief klimaatadaptatie)
- Ruimtelijke ordening
- Grondzaken
- Agrarische zaken
- Project nieuwbouw gemeentehuis

4 Samenvattend beeld jaarrekening

Het resultaat van de jaarrekening is bepaald op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en met inachtneming van de kaders, die in het meerjarenbeleidplan (perspectiefnota) en de begroting zijn vastgesteld. Voor zover besluitvorming over toevoeging c.q. onttrekking aan reserves al heeft plaatsgevonden is deze eveneens in de exploitatie verwerkt, echter wel zichtbaar gemaakt via een apart programma.

4.1 Beeld jaarrekening 2021

De jaarrekening 2021 sluit met een voordelig saldo van € 11.536.000. In overeenstemming met het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is het resultaat afzonderlijk vermeld op de balans. In de onderstaande tabel zijn de rekeningcijfers vergeleken met de begroting 2021 na wijzigingen.

X € 1.000

Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Rekening 2021	Begroting 2021	Resultaat
1	Verbindend bestuur	5.543	-1.322	4.221	4.222	-1
2	Sociaal domein	78.957	-24.819	54.138	56.595	-2.457
3	Werkgelegenheid en economie	1.038	-186	852	1.034	-182
4	De levendige gemeente	17.107	-5.259	11.848	13.036	-1.188
5	Ruimte en ontwikkeling	38.619	-16.364	22.255	22.108	147
A	Algemene dekkingsmiddelen	764	-122.530	-121.766	-115.064	-6.702
B	Gemeentelijke organisatie	26.648	-5.530	21.118	21.213	-95
C	Onvoorzien	-	-	-	60	-60
	Resultaat voor bestemming	168.676	-176.010	-7.334	3.204	-10.538
D	Mutaties reserves	5.472	-8.915	-3.443	-3.213	-230
E	Vennootschapsbelasting	-759	-	-759	2	-761
	Resultaat na bestemming	173.389	-184.925	-11.536	-7	-11.529

Samengevat bestaat het jaarrekeningsaldo uit een aantal mee- en tegenvallers. Onderstaand zijn de grootste afwijkingen weergegeven (> € 100.000). Voor de toelichtingen op de financiële voor- en nadelen wordt verwezen naar paragraaf 7.3.1.

4.1.1 Belangrijke incidentele voordelen

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021
Beheerskosten sociaal domein	-330
Volksgesondheid	-134
Transitie AWBZ	-174
Algemene voorzieningen WMO	-109
Inkomen	-2.803
De Bruisende binnenstad	-114
Overige podia	-112
Sporthallen en gymzalen	-108
Zwembad	-1.087
Afvalverwijdering	-360
Huisvesting	-837
Beleggingen	-642
Belastingen	-435
Algemene uitkering	-2.909
Algemene baten en lasten	-944
Sturing	-519
Interne dienstverlening	-604
Consolidatie Equalit	-938
Administratieve doorbelastingen	-586
Vennootschapsbelasting	-761
Reserves	-230
Totaal	-14.736

4.1.2 Belangrijke incidentele nadelen

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021
Individuele voorzieningen WMO	760
Jeugdzorg	361
Openbaar groen	171
Buurt- en wijkbeheer	115
Milieu	240
Ruimtelijke ordening	558
Grondexploitatie	173
Gemeentelijke heffingen	403
Ondersteuning	2.508
Totaal	5.289

4.1.3 Overige relevante voor- en nadelen

- Bij de Afvalinzameling is er sprake van voordeel van afgerond € 325.000. Dit bedrag is gestort in de egalisatievoorziening Reiniging, conform het geldend beleid.
- Met betrekking tot de riolering is het jaar afgesloten met een voordeel van afgerond € 108.000. Dit saldo is gestort in de egalisatievoorziening riolering, conform het geldend beleid.
- Bij het product parkeren was rekening gehouden met een onttrekking in het parkeerfonds van € 12.000. Werkelijk is in 2021 € 21.000 onttrokken aan het parkeerfonds. Door het uitwerken en implementeren van de ombuigingsmaatregelen is een voordeel ontstaan aan de ene kant ten opzichte van de begroting met € 190.000. Aan de andere kant heeft de Corona maatregelen vanuit het Rijk geleid tot een nadelig effect op de inkomsten uit parkeeropbrengsten. Dit jaar is de derving van € 275.000 niet vanuit het Rijk gecompenseerd. Wel zijn door Corona minder uren van handhaving verantwoord op het product parkeren (€ 75.000 voordelig).
- Binnen het toeristisch fonds is in 2021 per saldo € 63.556 onttrokken. Dit bestaat uit een onttrekking van bijna € 267.000 en een storting van ontvangen toeristenbelasting (deels afrekening 2020 en voorlopige aanslag 2021) van ruim € 203.000.

4.1.4 Structureel resultaat

Om een goed beeld te geven van het structurele karakter van het rekeningresultaat, is onderstaand een analyse gemaakt van de incidentele voor- en nadelen. Hierbij zijn alleen de grotere incidentele posten (in principe > € 100.000) betrokken om op hoofdlijnen een goed beeld te geven. Door het rekeningresultaat te corrigeren voor incidentele voor- en nadelen ontstaat een zogenaamd resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering.

Door deze met name eenmalige voordelen ontstaat een té positief beeld van de jaarrekening. Het totale resultaat over 2021 bedraagt € 11.536.000 voordelig. Incidentele voordelen waren er voor een bedrag van afgerond € 15 miljoen en incidentele nadelen voor een bedrag van afgerond € 5,3 miljoen. Wanneer deze posten worden onttrokken uit het rekeningresultaat ontstaat er een voordelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 2.011.000.

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021
Incidentele voordelen	-14.736
Incidentele nadelen	5.289
Overige voor- en nadelen (< € 100.000)	-78
Structurele posten	-2.011
Totaal	-11.536

Voor een uitgebreid inzicht in de incidentele posten verwijzen we naar paragraaf 7.8

4.2 Gewijzigde begroting 2021

De programmabegroting 2021, zoals die in november 2020 is vastgesteld, sloot met een voordelig resultaat van € 7.000. Op deze primitieve begroting zijn gedurende het jaar 2021 verschillende begrotingswijzigingen op programmaniveau geaccordeerd. In de onderstaande tabel wordt hierin inzicht gegeven. In de rest van de jaarrekening wordt bij de begroting 2021 de gewijzigde begroting bedoeld.

X € 1.000

Nr.	Omschrijving	Primitieve begroting	Wijziging	Gewijzigde begroting
1	Verbindend bestuur	4.222	-	4.222
2	Sociaal domein	56.150	446	56.596
3	Werkgelegenheid en economie	984	50	1.034
4	De levendige gemeente	12.495	540	13.035
5	Ruimte en ontwikkeling	21.320	788	22.108
A	Algemene dekkingsmiddelen	-113.605	-1.459	-115.064
B	Gemeentelijke organisatie	21.012	201	21.213
C	Onvoorzien	100	-40	60
	Resultaat voor bestemming	2.678	526	3.204
D	Mutaties reserves	-2.687	-526	-3.213
E	Vennootschapsbelasting	2	-	2
	Resultaat na bestemming	-7	-	-7

Voor een nadere toelichting van de wijzigingen wordt verwezen naar bijlage 8.2

4.3 Reserves en voorzieningen

De reservepositie geeft het volgende beeld:

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Algemene reserves	74.541	80.032
Reserve grondexploitatie	16.479	14.777
Bestemmingsreserves	9.301	9.947
Reserve investeringsprojecten	45.640	46.265
Reserves	145.961	151.021
Gerealiseerd resultaat	8.503	11.536
Voorzieningen	7.030	8.458
Totaal	161.494	171.015

De reservepositie (incl. resultaat 2021) van de gemeente is in totaliteit gestegen met zo'n € 9,5 miljoen.

De vrije reserve is per saldo met afgerond € 5,5 miljoen gestegen. Vanuit het rekeningresultaat 2020 is € 8.503.00 gestort in de vrije reserve. Daarnaast is er voor diverse projecten in totaal € 3.011.000 onttrokken. Deze projecten staan benoemd in de paragraaf 3.5 Verloop vrije reserve.

De reserves grondexploitaties zijn gedaald met € 1.702.000. In totaal is € 1.952.000 onttrokken ten gunste van de reserve investeringsprojecten ter dekking van de kapitaallasten van investeringen reconstructie rotonde Bromtol, reconstructie aansluiting N629 op A27. Verder is de winstneming van het project Beneluxweg gestort in de algemene bedrijfsreserve.

De toename van de bestemmingsreserves met € 646.000 is met name veroorzaakt door de storting van het positieve resultaat van Equalit in de bestemmingsreserve SSC (€ 938.000) en de onttrekking van de ontwikkelreserve Bedrijfsvoering (€ 198.000).

De reserve investeringsprojecten is een 'administratieve' reserve, bedoeld om de kapitaallasten van investeringen die ooit vanuit de reserves zijn bekostigd, te onttrekken. De stortingen betreffen de uitgaven van deze investeringen ten laste van de reserves (veelal vrije reserve en reserve infrastructurele werken). Per saldo is deze reserve met € 625.000 gestegen.

De stijging bij de voorzieningen met € 1.428.000 is met name veroorzaakt door stortingen in de voorziening Zwaaiikom (€ 710.000), de voorzieningen exploitatie reiniging en riolering (€ 433.000) en de voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers (€ 91.000) en de onttrekking bij de voorziening Juzt (€ 151.000).

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans, onderdeel reserves en voorzieningen.

5 Programma's

In dit hoofdstuk worden de programma's behandeld per programma. De lasten en baten per thema zijn opgenomen in de volgende tabel, daarnaast zijn de mutaties in de reserves opgenomen.

X € 1.000

Programma	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat	Voordeel/Nadeel
Verbindend bestuur	4.015	4.222	4.221	-1	V
Sociaal domein	54.070	56.595	54.138	-2.457	V
Werkgelegenheid & economie	846	1.034	852	-182	V
De levendige gemeente	12.482	13.036	11.848	-1.188	V
Ruimte & ontwikkeling	18.098	22.108	22.255	147	N
Algemene dekkingsmiddelen	-115.294	-115.064	-121.766	-6.702	V
Gemeentelijke organisatie (overhead)	17.862	21.273	21.118	-155	V
Resultaat voor bestemming	-7.921	3.204	-7.334	-10.538	V
Mutaties in reserves	-976	-3.213	-3.443	-230	V
Vennootschapsbelasting	394	2	-759	-761	V
Resultaat	-8.503	-7	-11.536	-11.529	V

Voor een overzicht van de begrotingswijzingen 2021 wordt verwezen naar de bijlage 8.2 Begrotingswijzigingen. Voor de staat van incidentele baten en lasten wordt verwezen naar paragraaf 7.8 Begrotingsrechtmatigheid.

5.1 Burger en bestuur

Portefeuillehouder(s) M. Buijs, C. Piena

Het programma bestaat uit drie thema's die in de volgende paragrafen worden uitgewerkt. In eerste instantie wordt aangegeven aan welk(e) global(s) goals het thema een bijdrage levert. In bijlage 8.6 wordt een inzicht gegeven in de global goals en wat belangrijke taken voor de gemeente zijn. Daarnaast worden per thema drie elementen behandeld:

- wat willen we bereiken;
- wat hebben we hiervoor gedaan;
- indicatoren;

Vervolgens wordt voor het programma inzicht gegeven in de kosten, extern betrokken partijen en de beleidskaders.

5.1.1 Relatie burger en bestuur

Global goals

5.1.1.1 Wat wilde we bereiken

Wij willen de vorming en uitvoering van gemeentelijk beleid zoveel als mogelijk in samenspraak met burgers, ondernemers, organisaties en verenigingen vormgeven. Daarbij willen wij optimaal gebruik maken van de kennis en kunde die in de Oosterhoutse samenleving aanwezig is. Ook willen we ruim baan bieden voor initiatieven vanuit de samenleving. Het doel: vergroting van draagvlak voor (uitvoering van) gemeentelijk beleid en meer ruimte voor nieuwe plannen en ideeën.

Met de Toekomstvisie Oosterhout 2030 hebben wij de beschikking over een werkend en inspirerend toekomstperspectief. De Opgave Strategie en Externe Oriëntatie heeft, tegen die achtergrond, als doel het realiseren van de uitvoeringsagenda van de Toekomstvisie en het vergroten van het strategisch vermogen van de organisatie. Onderdelen zijn onder andere het verder versterken van samenwerking met maatschappelijke partners, het door ontwikkelen van de regionale samenwerking en het verstevigen van het externe netwerk (lobby).

5.1.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Opgave brede aanpak strategie en externe oriëntatie en Toekomstvisie 2030

De inzet van de opgave strategie en externe oriëntatie heeft zich in 2021 specifiek gefocust op de volgende onderdelen:

- De tweede ronde van de Corona Impact Analyse. Begonnen met een schriftelijke ronde langs vertegenwoordigers van alle maatschappelijke sectoren. Daarna verdiepende gesprekken – de zogenaamde 'coronataalkshows' rondom de thema's jeugd, arbeidsmarkt en economie. De resultaten hiervan vormden de basis van het door de gemeenteraad vastgesteld document; hierin is een aantal uit de CIA 1 voortgekomen prioriteiten bevestigd, maar zijn ook drie nieuwe toegevoegd: structurele ondersteuning van het jongerenpanel, het maken van een integrale visie op onderwijs in Oosterhout en de oprichting, samen met Thuisvester, van een preventiefonds schuldenproblematiek.
- De in de tweede ronde toegepaste methode van de coronataalkshow is voor het college aanleiding geweest te besluiten om Theek5 te vragen met een voorstel te komen over het vormgeven van een 'permanente maatschappelijke dialoog' met de Oosterhoutse samenleving over actuele maatschappelijke onderwerpen en ontwikkelingen.
- In het najaar van 2021 is begonnen met een interne leergang 'strategisch procesmanagement' voor medewerkers op strategische plekken binnen de gemeentelijke organisatie. Dit past sluit aan bij één van de doelen van de opgave Strategie, namelijk het vergroten van het strategisch vermogen van de gemeentelijke organisatie.
- De gemeente Oosterhout heeft in 2021 een prominente rol gespeeld – bestuurlijk en ambtelijk – in het proces dat moet leiden tot een Verstedelijkingsakkoord voor de stedelijke regio Breda-Tilburg. Oosterhout maakt deel uit – samen met de gemeenten Breda, Tilburg en Waalwijk, de twee waterschappen en de provincie – van de stuurgroep SRBT (Stedelijke Regio Breda-Tilburg). Oosterhout was verder actief in het overleg met de grote en middelgrote gemeenten (B5 en M7) en de provincie over de provinciale Actie- en investeringsagenda Coronaherstel (AIAC). Voor Oosterhout leverde dat een provinciale bijdrage van 100.000 euro voor een pilot met hybride leren op de werkplek voor mbo

logistiek (samen met Curia en het Logistiek Platform Amerstreek). Daarnaast waren de besprekingen binnen AIAC-verband ook een opmaat naar het opstellen van een intentieovereenkomst, waarin de provincie zich bereid verklaart mee te werken aan de transformatie van winkelcentrum Arendshof 1

E-participatie

In 2021 is het participatieplatform doemee.oosterhout.nl gelanceerd. Op dit platform kunnen inwoners meedenken en -doen aan projecten waar de gemeente mee bezig is. Ook kunnen inwoners op het platform samen met andere inwoners aan de slag met hun eigen initiatief voor hun buurt, wijk of de hele stad. Het platform is een extra participatiemiddel naast de bestaande participatiemiddelen die de gemeente inzet, zoals bewoners-bijeenkomsten en enquêtes. Enkele resultaten:

- Inmiddels zijn er 874 geregistreerde gebruikers op het platform actief.
- Er zijn 26 initiatieven ingediend, waarvan er 20 ook echt een initiatief zijn waar de inwoner zichzelf voor wil inzetten of heeft ingezet.
- Sportveld Zuid is tot nu toe het project met de meeste interactie; 231 inwoners zijn op het platform betrokken bij dit project.
- Er zijn via het project Oosterhout Bloeit op het platform 63 aanvragen gedaan voor geveltuintjes.

In coronatijd is er verder geëxperimenteerd met nieuwe manieren van participeren, zoals een hybride talkshow rondom de Corona Impact Analyse, visualisatie van projecten en webinars.

5.1.1.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (in %)	82,00%	75,00%	80,00%	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.1.2 Regionale samenwerking

Global goals

5.1.2.1 Wat wilde we bereiken

Door bepaalde gemeentelijke taken in gezamenlijkheid op te pakken, kunnen deze taken efficiënter en/of effectiever worden uitgevoerd. Daarnaast is regionale samenwerking een middel om het belang van Oosterhout bij andere overheden beter over het voetlicht te krijgen.

5.1.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Regionale samenwerking op de juiste schaal

In 2021 is de samenwerking met Tilburg, Breda en Waalwijk versterkt binnen de Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT). Daarnaast is de SRBT aangehaakt op de Regionale Investeringsagenda die in de regio Baronie opgezet wordt. De samenwerking van de Baronie-gemeenten is ook verder verkend, waarbij de succesvolle samenwerking in RIA-verband (Regionale Investeringsagenda) als voorbeeld wordt genomen. Voor de Baronie is een verkenning uitgevoerd over op welke thema's samenwerking toegevoegde waarde kan hebben, zoals het fysieke domein (wat in de RIA al gebeurt) en het sociale domein. Een concrete doorvertaling wordt hier nu voor gemaakt, de verwachting is dat rond de zomer hier meer duidelijkheid over te verwachten is.

Tegelijkertijd wordt ervanuit bijvoorbeeld de RWB (Regio West-Brabant) bekeken welke taken het beste op welke schaal opgepakt kunnen worden.

Nota verbonden partijen

De evaluatie van de Nota Verbonden Partijen is in 2021 opgeleverd, tegelijkertijd is er ook een wetswijziging voor de Wet Gemeenschappelijke Regelingen vastgesteld. De implementatie daarvan en de keuzes die per GR gemaakt worden, krijgen een plek in de nieuwe Nota Verbonden Partijen. Deze wordt daarom pas later in het begin van de nieuwe raadsperiode geactualiseerd.

Vanwege het uitstel van de actualisatie van de Nota Verbonden Partijen en de verkenning van de mogelijkheden voor de samenwerking met de Baronie is het actualiseren van de Oosterhoutse visie op regionale samenwerking ook doorgeschoven naar een later moment wanneer er meer zicht is op de keuzes die er te maken zijn.

5.1.2.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Niet van toepassing	-	-	-	-	-	-

* L(andelijk), G(emeentelijk)

5.1.3 Dienstverlening

Global goals

5.1.3.1 Wat willen we bereiken

Gemeentelijke diensten en producten op excellente manier aan burgers, bedrijven en instellingen aanbieden. Procesoptimalisatie om effectiviteit en efficiency van de organisatie te verbeteren:

- Individuele klantprocessen optimaliseren;
- Digitaal en zaakgericht werken;
- Invoer en beheer Basisregistraties.

5.1.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken

Voor de WIBON is samen met Equalit een portaal ontwikkeld waarin de beschikbare WIBON-data vanuit de BOR-registratie (systeem voor het Beheer Openbare Ruimte) geautomatiseerd aanleveren kunnen worden aan het Kadaster.

Ook worden aangevraagde Klic-meldingen (melding aan het Kadaster voordat burgers en bedrijven gaan graven) verwerkt in een informatiesysteem waarmee (ruimtelijke) gegevens of informatie over geografische objecten, zogeheten geo-informatie kan worden opgeslagen, beheerd, bewerkt, geanalyseerd, geïntegreerd en gepresenteerd. Hiermee kan eventueel veroorzaakte graafschade worden geanalyseerd en desnoods worden verhaald op de aanvrager.

De beschikbare (huis)aansluitleidingen zijn verzameld en worden beheerd in één CAD-bestand (het maken van tekeningen en ontwerpen door gebruik te maken van computers). Deze gegevens zullen in BOR-systeem worden opgenomen, waarmee ze dus ook geautomatiseerd aan de WIBON worden aangeboden.

Basisregistratie ondergrond

De coördinatorrol BRO is (voorlopig) ondergebracht in de taakgroep geo-informatie van team Projecten Buiten. Bestekken voor BRO gerelateerde werkzaamheden zijn dusdanig aangepast dat de gegevens door de uitvoerende partijen worden aangeleverd aan het BRO-portaal van de landelijke voorziening (LV).

Historische gegevens zijn vanuit de archieven verzameld en dusdanig bewerkt dat ze via het BRO-portaal zijn aangeboden aan de LV.

De gegevens voor de laatste 2 trances van de BRO worden in het voorjaar van 2022 verzameld en geschikt gemaakt voor de BRO.

5.1.3.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening (score 1-10)	6,9	6,9	7,0	-	-	B
Behandeling aan de telefoon	7,1	7,3	7,1	-	-	B
Snelheid inhoudelijke afdoening brief	7,4	6,7	6,8	-	-	B
Wachttijd balies in de publiekshal	7,7	7,8	7,7	-	-	B
Behandeling in het stadhuis	8,7	8,2	8,3	-	-	B
De huidige dagopenstelling van de balies in de publiekshal zijn voldoende.	8,4	8,0	-	-	-	B
De huidige avondopenstelling van de balies in de publiekshal is voldoende.	8,8	9,0	9,0	-	-	B
Volgt lokale ontwikkelingen via social media (zoals Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat)	57,00%	72,00%	60,00%	-	-	B
Behandeling aan de balie / het loket	7,7	7,4	7,9	-	-	B
Beoordeling gemeentelijke regels	6,3	7,4	7,4	-	-	B
Waardering aanbod en kwaliteit van gemeentelijke info	7,3	7,5	8,4	-	-	B
Waardering website gemeente	7,5	7,5	7,6	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Wat heeft het programma gekost

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de lasten en baten per type voor het programma.

X € 1.000

Nr.	Soort lasten en baten	Lasten	Baten	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
1	Salarissen en sociale lasten	3.959	-	3.959	3.865	3.683
2	Ingeleend/Uitgeleend personeel	144	-	144	165	2
3	Belastingen	-	-	-	-	-
4	Leges en andere rechten	-	-1.169	-1.169	-1.195	-1.538
5	Grond	-	-	-	-	-
6	Huren en pachten	-	-	-	-	-
7	Goederen en diensten	538	-49	489	465	1.338
8	Overdrachten	683	-	683	871	637
9	Subsidies	-	-	-	-	-
10	Kapitaallasten	14	-	14	51	14
11	Verrekeningen	205	-104	101	-	-121
12	Rente	-	-	-	-	-
	Totaal	5.543	-1.322	4.221	4.222	4.015

De lasten en baten per thema zijn opgenomen in de volgende tabel, daarnaast zijn de mutaties in de reserves opgenomen.

X € 1.000

Thema	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat 2021
Relatie burger en bestuur	3.155	2.223	2.389	166
Regionale samenwerking	414	470	463	-7
Dienstverlening	2.184	2.730	2.691	-39
Totaal lasten	5.753	5.423	5.543	120
Relatie burger en bestuur	-939	-108	-215	-107
Regionale samenwerking	-	-	-	-
Dienstverlening	-799	-1.093	-1.107	-14
Totaal baten	-1.738	-1.201	-1.322	-121
Saldo lasten en baten	4.015	4.222	4.221	-1
Storting in reserves	-	91	-	-91
Onttrekking aan reserves	-	-91	-	91
Resultaat	4.015	4.222	4.221	-1

Investeringsen

x € 1.000

Omschrijving	Uitvoeringsplan 2021	Gevoteerd 2021	Restant 2021
Basisregistratie ondergrond (BRO)	40	-	40

Welke externe partijen zijn betrokken bij het programma

De volgende externe partijen zijn betrokken bij het programma, voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in paragraaf 6.6 Verbonden partijen.

- Regio West-Brabant gevestigd te Etten-Leur

Beleidskaders

De volgende kader stellende beleidsnota's zijn van toepassing voor het programma.

Naam document	Jaar
Dienstverlening	
Zelfevaluatie BRP (basisregistratie personen)	
Zelfevaluatie paspoortwet	
Reglement Basisregistratie personen 2017	2018
Reglement Burgerlijke stand 2020	2020
Relatie burger en bestuur	
Nota voorzieningen politieke ambtsdragers	2010
Nota representatiebeleid gemeente Oosterhout	2010
Verordening onderscheidingen gemeente Oosterhout 2012	2011
Beleidsnota Verbindend bestuur "Van meedenken tot meedoen"	2016
Toekomstvisie Oosterhout 2030	2018

5.2 Sociaal domein

Portefeuillehouder(s) M. Buijs, C. Piena, D. Melsen, M. Willemsen

Het programma bestaat uit vijf thema's die in de volgende paragrafen worden uitgewerkt. In eerste instantie wordt aangegeven aan welk(e) global(s) goals het thema een bijdrage levert. In bijlage 8.6 wordt een inzicht gegeven in de global goals en wat belangrijke taken voor de gemeente zijn. Daarnaast worden per thema drie elementen behandeld:

- wat willen we bereiken;
- wat hebben we hiervoor gedaan;
- indicatoren;

Vervolgens wordt voor het programma inzicht gegeven in de kosten, extern betrokken partijen en de beleidskaders.

5.2.1 Beheerskosten sociaal domein

Global goals

5.2.1.1 Wat willen we bereiken

We willen dat het goed gaat met de inwoners van Oosterhout. We vinden het belangrijk dat inwoners een waardevol bestaan kunnen opbouwen, hierin eigen keuzes kunnen maken en veerkrachtig zijn wanneer het leven (even) tegenzit. Met de visie zetten we stevig in op de 'beweging naar de voorkant': zo veel mogelijk en zo vroeg mogelijk problemen opvangen en oplossen in de eigen directe omgeving en/of met inzet van (vrij toegankelijke) voorzieningen in de stad. Op deze wijze vermindert de druk op de niet vrij toegankelijke voorzieningen.

Vanuit deze visie zijn de volgende maatschappelijke resultaten geformuleerd:

- een samenleving (stad, kerkdorp, wijk of buurt) waarin inwoners naar vermogen meedoen;
- een samenleving waarin inwoners naar vermogen op eigen kracht functioneren;
- een samenleving waarin inwoners in hun functioneren steun kunnen krijgen van de directe omgeving door de aanwezigheid van een sterke sociale basis, brede maatschappelijke voorzieningen en vrij toegankelijke voorzieningen.

5.2.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Financiële beheersbaarheid sociaal domein

De kern van alle inspanningen binnen de opgave Financiële beheersbaarheid is meer overzicht en inzicht op basis van data (informatie gestuurd werken), continu verbeteren van de kwaliteit van de toegang en stimuleren van 'de beweging naar de voorkant' (sociale basis en de vrij toegankelijke voorzieningen).

Meer overzicht en inzicht op basis van data

- Oplevering van de Monitor vrij toegankelijke voorzieningen: Hierdoor ontstaat er inzicht in het gebruik en verloop binnen een aantal vrij toegankelijke voorzieningen die MEE, Surplus Welzijn en GGD in opdracht van de gemeente uitvoeren. In 2021 zijn de eerste monitorgegevens besproken met de maatschappelijke partners. Het samen duiden van deze gegevens helpt om kort cyclisch verbeteringen door te voeren in beleid en uitvoering die bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg.
- Doorontwikkeling van het dashboard Wmo op het onderdeel Hulp bij het Huishouden.
- Oplevering van de Monitor Sociaal Domein waarin een aantal kernindicatoren op het niveau van maatschappelijke impact, outcome en output overzichtelijk bij elkaar staan.

Continu verbeteren van de kwaliteit van de toegang

- Doorvoeren van de verbeteropgaven zoals de implementatie van een nieuw regiesysteem ter bevordering van integrale samenwerking. Het regiesysteem maakt ook betere monitoring op de toegang mogelijk. Ook is de integrale frontoffice gestart en is een begin gemaakt met het actualiseren en verbeteren van het Infoplein Oosterhout, zodat deze in 2022 opnieuw met een publiekscampagne kan worden gelanceerd.
- De gemeente Oosterhout in 2021 de opdracht gegeven onderzoek te doen naar de uitvoering van de Jeugdwet door de gemeentelijke toegang (Sociaal Team). Het rapport geeft inzicht in de kwaliteit

(plannen van aanpak - werkprocessen) en de wijze waarop beslissingen binnen het Sociaal Team op het gebied van jeugdhulp tot stand komen. De conclusie is dat het Sociaal Team een ruim voldoende scoort. Daarnaast levert het rapport aandachtspunten op waar we in 2022 aan gaan werken.

De beweging naar de voorkant

- **Opstart met een nieuwe inloop- /dagbestedingsvoorziening in de Pannehoef**
In het najaar 2021 is bij wijze van proef gestart met een laagdrempelige ontmoetingsplaats op deze locatie waar inwoners met en zonder indicatie elkaar kunnen ontmoeten en deel kunnen nemen aan activiteiten. Inwoners hebben geen verwijzing/beschikking nodig en er is ook geen sprake van een wachtlijst en/of een intake gesprek.
- **Start Steunouders**
Er is in september 2021 een pilot met informele ondersteuning gestart, waarbij overbelaste gezinnen worden gekoppeld aan vrijwilligers (ook wel steunouders genoemd). Een steunouder vangt een tot twee dagdelen per week het kind (of kinderen) van een overbelast gezin op, waarmee leuke en/of stimulerende activiteiten worden ondernomen.
- **Start Kamers met Kansen**
In april 2021 is in pilotvorm gestart met deze woonvoorziening waarbij jongeren die nog een ondersteuningsvraag of ondersteuningsbehoefte hebben samen wonen met jongeren die studeren of werken en geen ondersteuningsbehoefte meer hebben. De jongeren die nog een ondersteuningsbehoefte hebben zijn bijvoorbeeld jongeren die uit de jeugdhulp komen. Een voorziening vanuit de verlengde jeugdhulp of vanuit beschermd wonen is te zwaar, maar het lukt deze jongeren nog niet om helemaal zelfstandig te wonen. Deze jongeren worden begeleid door een vrijwillige coach vanuit het kamers met kansen project. Met deze innovatie woonvoorziening kunnen we intramuraal verblijf in verlengde jeugdzorg of beschermd wonen voorkomen
- **Start programma Nu Niet Zwanger**
Nu Niet Zwanger biedt ondersteuning en zorg op maat aan kwetsbare mensen bij het maken van een bewuste keuze over het moment van hun kinderwens. Dit moet voorkomen dat zij onbedoeld zwanger raken. Het is een preventief en vrijwillig programma.
- **Vorbereidingen getroffen voor een inloop voor jeugd. Surplus Welzijn en Ggz Breburg werken nauw samen binnen deze inloopvoorziening die begin 2022 de deuren opent. Het gaat om een laagdrempelige ontmoetingsplaats waar jongeren met en zonder indicatie elkaar kunnen ontmoeten, deel kunnen nemen aan activiteiten/workshops en terecht kunnen bij professionals met hun hulpvraag. De jongeren hebben geen verwijzing/beschikking nodig en er is ook geen sprake van een wachtlijst en/of een intake gesprek.**

Binnen de opgave Financiële beheersbaarheid is er nadrukkelijk aandacht geweest voor de voorziening Hulp bij het Huishouden (HbH) aangezien dit de grootste kostenpost binnen de Wmo is waarop de sterkste groei zit. In 2021 is het volgende gedaan:

- oplevering van het onderzoeksrapport handelingsperspectieven om de kosten HbH te kunnen dempen;
- oplevering van de 'praatplaat HbH' ter ondersteuning bij het keukentafelgesprek. Het onderdeel HbH uit het Uitvoeringsbesluit Wmo is vertaald naar dit handzaam en praktisch bruikbaar wegingskader/ gespreksinstrument;
- oplevering van de praatplaat is gecombineerd met een training gespreksvaardigheden voor de Wmo consulenten;
- oplevering van de "wegwijzer huishoudelijke hulp", een intern document ter ondersteuning bij de gespreksvoering;
- de nodige stappen zijn gezet om in 2022 een nieuw normenkader HbH ter besluitvorming voor te leggen;
- er is onderzocht of het mogelijk is om een deel van de maatwerkvoorziening HbH, te weten de ondersteuning bij de was, om te vormen tot een collectieve voorziening. Het concrete voorstel voor het opzetten van een pilot zal in 2022 volgen.

5.2.1.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
% huishoudens met zorg en ondersteuning	-	-	20,40%	22,10%	-	L
Score Sociale kracht	-	71	-	-	71	B
Score Participatie	-	73	-	-	71	B
Score mate van eenzaamheid	-	70	-	-	65	B
Score zelfredzaamheid	-	82	-	-	82	B
Score financiële zelfredzaamheid	-	69	-	-	65	B
Score collectieve zelfredzaamheid	-	62	-	-	67	B
Score sociale cohesie	-	67	-	-	70	B
% cliënten dat wist waar ze terecht konden voor hulp	-	-	-	-	70,00%	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.2.2 Maatschappelijke zorg

Global goals

5.2.2.1 Wat willen we bereiken

De uitvoering van de Ontwikkelagenda maatschappelijke ondersteuning was jaren de basis voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), maar is in 2021 opgenomen in een integrale visie sociaal domein. De gemeentelijke visie op het sociaal domein vormt het inhoudelijk kader voor het handelen binnen het sociaal team en dus ook binnen de Wmo.

In de kern gaat de visie over:

- de beweging naar de voorkant en de daarmee gepaard gaande inzet op preventie;
- het bieden van passende ondersteuning door onder andere integrale samenwerking.

Voor de Wmo vormt het langer, prettig en veilig zelfstandig wonen voor (kwetsbare) inwoners de centrale opgave. Dit gaat met name om de oudere generaties inwoners en ook om inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Met volksgezondheidsbeleid wordt een gezonde leefstijl van de inwoners van Oosterhout bevorderd.

5.2.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Coronacrisis en maatwerkvoorzieningen

Het voortduren van de coronacrisis heeft in 2021 grote invloed gehad op de vrij toegankelijke dagbestedingslocaties, waarbij grote delen van het jaar er geen vrije inloop mogelijk is geweest. Lichtpuntje is dat er het afgelopen jaar geen collectieve sluiting is geweest van de voorzieningen. Ook de dorpshuizen en de activiteitencentra zijn het gehele jaar open geweest voor kwetsbare doelgroepen. Er is voortdurend geschakeld tussen gemeente en voorzieningen om na te gaan op welke wijze het beste uitvoering kon worden gegeven aan afgekondigde maatregelen.

Het deeltaxivervoer is tijdens de crisis drastisch teruggelopen. De grootste daling is er in 2021 wel uit, maar is nog lang niet terug op het oude niveau. Met ingang van 2021 is het contract met de aanbieder PZN aangepast. Er wordt nu gebruik gemaakt van staffels, bij minder ritten is de ritprijs hoger. Het rittenniveau is gedurende 2021 opgelopen naar zo'n 75% van het niveau van 2019 in de zomer. Daarna liep het weer terug naar ongeveer 60% in de laatste maanden van het jaar.

Voor aanbieders HbH was 2021 een uitdagend jaar. De capaciteit stond onder druk. De planning was geregeld aan verandering onderhevig door klachten/symptomen, besmettingen of quarantaine bij medewerker of cliënt. Corona heeft het toch al aanwezige tekort aan personeel in de zorg nog duidelijker naar de voorgrond geduwd.

Beschermde wonen en maatschappelijke opvang

De gemeenten in de regio Breda hebben in 2021 de gezamenlijke verantwoordelijkheid genomen voor de regionale maatwerkvoorziening beschermd wonen. De Oosterhoutse gemeenteraad heeft op 2 maart 2021 hiertoe het beleidskader regionale maatwerkvoorziening beschermd wonen regio Breda 2021 - 2025 vastgesteld. De gemeenteraad heeft vervolgens op 21 december 2021 het college toestemming verleend om een gemeenschappelijke regeling (centrumregeling) beschermd wonen regio Breda te treffen.

In 2026 neemt het Rijk een besluit over of maatschappelijke opvang, net zoals beschermd wonen, ook een taak van alle gemeenten moet worden. De gemeente Breda blijft totdat een ander besluit wordt genomen onze centrumgemeente voor maatschappelijke opvang. Gezien de inhoudelijke samenhang met beschermd wonen blijven we als regiogemeente echter wel inhoudelijk aangehaakt bij ontwikkelingen en activiteiten op het terrein van maatschappelijke opvang, zoals het versterkingsplan tegen dak- en thuisloosheid regio Breda.

Integrale crisiszorg

Het meldpunt crisiszorg West-Brabant biedt eenduidige laagdrempelige toegang tot de crisiszorg voor burgers en professionals en is 24 uur per dag, zeven dagen per week bereikbaar. Het meldpunt betrof een pragmatische variant. Het schakelde met de Crisisdienst van de GGZ bij meldingen die vragen om acuut ingrijpen en waarbij sprake is van psychiatrische problematiek. In 2021 heeft de stuurgroep, na intensief vooroverleg met de GGZ-organisaties, besloten om tot één gezamenlijk meldpunt te komen waarin zowel acute als niet-acute meldingen worden gedaan en waar ook de acute psychiatrische hulpverlening triage plaatsvindt en consultatie kan plaatsvinden. Huisartsen en politie kunnen dan via het meldpunt al hun meldingen doen. Het streven is erop gericht dat per 1 januari 2022 alle meldingen via het meldpunt binnen komen en dat de triage in het meldpunt plaatsvindt.

Geweld hoort nergens thuis

In 2021 is verder uitvoering gegeven aan het regionaal programma geweld hoort nergens thuis, een programma gericht op het terugdringen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Professionals hebben deelgenomen aan trainingen rondom het werken met de meldcode. In een gezamenlijke sessie met maatschappelijk werk is een zelfscan gemaakt om het samen werken aan veiligheid te versterken. Daarnaast zijn de samenwerkingsafspraken tussen de lokale teams en Veilig Thuis West-Brabant in de regio geëvalueerd.

Verder zijn er in 2021 stappen gezet in het realiseren van laagdrempelige hulp aan slachtoffers van seksueel geweld en het realiseren van kwaliteitsverbetering in preventie en aanpak van complexe scheidingen.

Ook zijn de bestuurlijke samenwerkingsnetwerken rondom de volgende gestart: eerder en beter in beeld, geweld stoppen en duurzaam oplossen, aanpak ouderenmishandeling.

Volksgezondheid

In 2021 is de bevordering van de volksgezondheid in Oosterhout doorgezet. In de eerste plaats zijn de al langer bestaande afspraken en samenwerkingen ook in 2021 tot uitvoering gebracht. De basis van de activiteiten die zijn uitgevoerd waren onder andere op basis van afspraken met de GGD, de JOGG aanpak, de ontwikkelagenda gezondheid en op basis van samenwerkingen met verschillende partijen zoals JONG en MOOVE.

Voorbeelden van initiatieven zijn 'Wij zijn zelf het medicijn', waarin de gemeente gezamenlijk met de GGD inzet op de preventie van dementie in de gemeente Oosterhout. Daarnaast heeft de GGD ook bijgestaan in de verdere ontwikkeling van de rookvrije generatie, waarover in Oosterhout een inspiratiemiddag heeft plaats gevonden. JOGG heeft zich onder andere ingezet op het bevorderen van een gezonde leefstijl in Oosterhout aan de hand van onder andere het voorzien van scholen met watertappunten en een gezondere kantine. MOOVE draagt bij in de aanpak van volksgezondheid door onder andere haar bewegingsgerichte activiteiten voor jongeren. Hiermee is tevens het bestaande sportbeleid een belangrijk onderdeel van de bevordering van de volksgezondheid in Oosterhout.

In 2021 is tevens een start gemaakt met het lokale preventieakkoord in Oosterhout. In het preventieakkoord kunnen lokale partijen en burgers in Oosterhout initiatieven indienen, zodat de gemeente deze initiatieven financieel kan ondersteunen. De thema's van het lokaal preventieakkoord zijn: overgewicht, roken én positieve gezondheid. In 2021 zijn een aantal initiatieven gesteund vanuit het lokaal preventieakkoord, voorbeelden hiervan zijn een zonnebrandpaal, een moestuin bij basisschool de Duizendpoot, een bijdrage aan projecten van ZoHealthy en informatievoorziening over gezonde voeding. Het lokaal preventieakkoord was in 2021 een nieuwe mogelijkheid om de volksgezondheid van Oosterhout te verbeteren en bovendien initiatieven vanuit de samenleving te steunen. Het lokaal preventieakkoord loopt nog tot 2023.

Ten slotte heeft de coronacrisis het belang van volksgezondheid en preventie in een middelpunt gezet in 2021. De aanpak van bewegen, toenemende eenzaamheid én de slechte mentale gezondheid van de jeugd zijn deels opgepakt dit jaar met onder andere het preventieakkoord en het ondertekenen van één tegen eenzaamheid.

5.2.2.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2022	*
Voorzieningen voor senioren in de gemeente.	6,4	6,4	6,6	-	-	B
Welzijnsvoorzieningen in de gemeente	6,9	6,9	6,9	-	-	B
Is mantelzorger (zorgt voor een familielid of bekende)	26,00%	26,00%	27,00%	-	-	B
Doet vrijwilligerswerk	16,00%	16,00%	20,00%	-	-	B
Voorzieningen / toegankelijkheid in de gemeente voor mensen met een functiebeperking	6,4	6,4	6,5	-	-	B
Gezondheidszorg in de gemeente	7,3	7,4	7,5	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.2.3 Sociaal beleid

Global goals

5.2.3.1 Wat willen we bereiken

Bevorderen dat inwoners van Oosterhout in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, door het (terug)leiden van uitkeringsgerechtigden naar de arbeidsmarkt. Het financieel en materieel ondersteunen van burgers die niet volledig in hun levensonderhoud kunnen voorzien of niet voldoende maatschappelijk kunnen participeren.

5.2.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Participatie

Ook in 2021 had de coronacrisis de nodige invloed op de arbeidsmarkt. Het kabinet heeft het ondersteuningspakket om de gevolgen voor de werkgelegenheid te beperken dan ook voortgezet.

Bij de aanvang van de coronacrisis in 2020 kregen we nog te maken met een toename van het beroep op bijstand. In 2021 zagen we weer een toenemende krapte op de arbeidsmarkt, waardoor de werkloosheid en het beroep op uitkeringen daalde.

Binnen de arbeidsmarktregio West-Brabant is een Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) opgezet. Aanvankelijk was dit opgezet om te bemiddelen tussen sectoren met een personeelsoverschot en sectoren met een personeelstekort. De toenemende krapte op de arbeidsmarkt vraagt inmiddels steeds meer om een aanpak om het onbenut arbeidspotentieel naar de arbeidsmarkt toe te leiden. Van de werknemer vraagt dit om een grotere aandacht voor de ontwikkelingen naar de eisen die de arbeidsmarkt stelt. Van werkgevers vraagt dit een andere blik waarbij meer gekeken wordt naar competenties van werknemers en minder naar de diploma's en de ervaring.

Coronacrisis

Ook in 2021 hebben we te maken gehad met de uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). De Tozo-3 die op 1 oktober 2020 is ingegaan, liep nog door tot 1 april 2021. Daarna volgden nog Tozo-4 (periode 1 april tot 1 juli 2021) en Tozo-5 (periode 1 juli 2021 tot 1 oktober 2021). In de loop van het jaar nam het beroep op Tozo af. In januari waren er nog ongeveer 300 ondernemers die een beroep op Tozo moesten doen en in de september 2021 lag dit aantal op 120.

Vanaf 1 oktober 2021 is de Tozo beëindigd. Dit betekent dat ondernemers die vanaf 1 oktober 2021 nog ondersteuning nodig hadden een beroep moesten doen op het reguliere Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). Hierbij gold er in het vierde kwartaal wel een aangepast regiem met ruimere voorwaarden. Hiervan is 9 keer gebruik gemaakt.

Naast de Tozo kregen we in 2021 ook te maken met de Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK). Deze regeling was bedoeld als vangnet voor personen die als gevolg van de coronacrisis in financiële problemen kwamen. De TONK richtte zich op een tegemoetkoming in de woonlasten. Aanvankelijk was de looptijd

van de TONK van 1 januari tot 1 juli 2021, maar dit is verlengd tot 1 oktober 2021. Er is 63 keer aanvraag gedaan voor een totaalbedrag van € 111.000.

Schuldhelpverlening

De verwachte toename in beroep op schuldhelpverlening bleef in 2021 uit. Dit is een landelijke trend. Belangrijkste oorzaken zijn het pakket aan steunmaatregelen en de inzet van Corona-maatregelen.

In het najaar 2021 is het beleidsplan Schuldhelpverlening vastgesteld. Met het beleidsplan laten we zien wat onze ambities zijn en vanuit welke waarden we deze willen realiseren. Vanaf januari 2021 zijn we gestart met het opvolgen van signalen van betalingsachterstanden (vroegsignalering). Afgelopen jaar hebben we 1100 meldingen ontvangen en hiervan is 20% opgevolgd met een persoonlijke benadering (telefonisch contact of huisbezoek). De overige 80% heeft een brief ontvangen met hierin een hulpaanbod.

In het kader van Adviesrecht bij schuldenbewind is er één adviesaanvraag binnengekomen en afgehandeld.

Nieuwe wet inburgering

Aankankelijk zou de nieuwe Wet inburgering 1 juli 2021 in werking treden. Eind 2020 stelde de minister vast dat invoering van de Wet op die datum niet verantwoord was. Daarom is besloten de ingangsdatum van de wet uit te stellen naar 1 januari 2022. De Wet inburgering 2021 geldt voor iedereen die vanaf 1 januari 2022 inburgering plichtig is. Het nieuwe inburgeringsstelsel biedt mooie kansen om de inburgering voor nieuwkomers beter te organiseren en wij krijgen als gemeenten hierin een stevige regierol. Het afgelopen jaar is er hard gewerkt aan de voorbereiding op deze nieuwe rol en de bij behorende (nieuwe) taken. Het beleidskader is vastgesteld, er zijn regionaal en lokaal werkafspraken gemaakt over onder andere de maatschappelijke begeleiding en het financieel ontzorgen, medewerkers zijn opgeleid en de leerroutes zijn aanbesteed.

Minima

Afgelopen jaar zijn er voor de bestrijding van armoede middelen beschikbaar gesteld aan Stichting Leergeld Noord-West Brabant, Stichting Goederenbank de Baronie (voedselbank), een Zomerpakket, bestaande uit een aanbod van activiteiten en aan een Winterpakket. Net als bij de schuldhelpverlening bleef de verwachte toename in beroep op middelen in 2021 uit.

Participatiewet

Bij de val van het kabinet Rutte III heeft de Tweede Kamer het voorstel tot wijziging van de Participatiewet controversieel verklaard. Dit betekent dat dit wetsvoorstel niet verder behandeld is en er nog geen grote wijziging van de Participatiewet doorgevoerd.

5.2.3.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Netto arbeidsparticipatiegraad (% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	-	L
Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	-	L
Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen)	1,00%	n.b.	n.b.	n.b.	-	L
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	1,00%	n.b.	n.b.	n.b.	-	L
Aantal personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners)	148,7	131,1	140,0	137,6	146,0	L
Aantal lopende re-integratie voorzieningen (per 1.000 inwoners 15-65 jaar)	25,0	28,5	17,5	n.b.	18,0	L
Aantal cliënten met maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inwoners)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	-	L
Demografische druk (%)	76,1%	76,4%	76,8%	n.b.	76,6%	L
Uitstroom naar werk in % van de totale uitstroom uit de uitkering	42,00%	40,00%	32,00%	36,30%	40,00%	G
% melders voor uitkering die door intakeprocedure geen aanvraag doen	n.b.	60,00%	45,00%	51,70%	60,00%	G
Aantal beëindigde uitkeringen door uitstroom naar werk.	112	120	56	n.b.	100	G
% mensen met een uitkering aan de slag in een traject arbeidsritme	-	90	95	n.b.	25	G

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.2.4 Jeugdzorg

Global goals

5.2.4.1 Wat willen we bereiken

We willen dat alle kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het maatschappelijke leven. We willen als gemeente een gunstig opgroei-klimaat voor jeugdigen bevorderen door het versterken van eigen kracht van ouders, opvoeders en jeugdigen en hun sociale netwerk. Het vergroten van kansen en het voorkomen van uitval zijn daarbij leidend. Wanneer jeugdhulp noodzakelijk is stellen wij daartoe de benodigde kennis beschikbaar. Hulpverlening is erop gericht toe te werken naar eigen kracht: interventies zijn zo kort als mogelijk.

5.2.4.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Monitor

In 2021 zijn zowel de financiële ontwikkelingen als de volumes uit de monitor Jeugd ingebed in de structurele overlegstructuur met stakeholders. Elk kwartaal worden de cijfers gedeeld met de gemeentelijke toegang en delen we inzichten uit de monitor met andere partners in het veld, zoals jeugdartsen en huisartsen. Hierdoor is er meer bewustzijn ontstaan. Deze overleggen zorgen voor inzichten, welke leiden tot nieuwe beheersmaatregelen. Deze beheersmaatregelen zorgen voor grip, efficiënt inzetten van beleid en verbeteren van kwaliteit van zorg.

Projecten

Lokaal

In 2021 hebben we ingezet op de doorontwikkeling van de (laagdrempelige) vrij toegankelijke jeugdhulp. Dit heeft geresulteerd in een aantal nieuwe voorzieningen en samenwerkingsverbanden. Zo is er een lokale coalitie kansrijke start gevormd die zich richt op een goede samenwerking tussen het medische en het sociale domein rondom de eerste 1000 dagen van een kind. Daarnaast is er in 2021 zowel regionaal als lokaal gewerkt aan de doorontwikkeling van de aanpak (complexe) scheidingen. Lokaal zijn de knelpunten en behoeften van Oosterhoutse inwoners in focusgroepen in kaart gebracht en is er samen met partners gekeken hoe de lokale aanpak op basis van deze ervaringen doorontwikkeld kan worden. In 2022 wordt dit verder geconcretiseerd. Tevens is er in 2021 ingezet op de verbinding tussen passend onderwijs en (preventieve) jeugdhulp en is het ZonMw project 'werken aan bestendige en domein overstijgende hulp en ondersteuning aan jongeren met jeugdhulp rond 18 jaar' van start gegaan.

Regionaal

De afgelopen jaren is gebleken dat de beschikbaarheid van zorg voor kinderen met complexe en specialistische zorgvragen onder druk staat. Regio WBO heeft naar aanleiding van de doorbraakaanpak een Regionaal Expert Team opgericht voor de jeugdprofessionals in de toegang. Dit team levert aanvullende, specialistische expertise en toeleiding naar passende hulp als dit lokaal niet lukt. Daarnaast blijkt dat kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel nog niet altijd voldoende beschermd zijn. Er is veel geïnvesteerd in de samenwerking met de Gecertificeerde Instellingen (GI's) om de samenwerking te verbeteren en jeugdigen beter te beschermen. In 2021 zijn met terugwerkende kracht de tarieven van de GI's geïndexeerd naar het landelijk gemiddelde tarief. Daarnaast heeft specifiek GI Jeugdbescherming Brabant een transitievergoeding ontvangen voor het op orde krijgen van de bedrijfsvoering, wat een opnamestop van jeugdigen tot eind 2021 niet heeft kunnen voorkomen.

In 2021 is er een start gemaakt met het optekenen van een regiovisie, voortvloeiend uit de Norm voor Opdrachtgeverschap. Door de samenwerking op regionaal niveau efficiënter en steviger in te richten, kan de beschikbaarheid van zorg worden verbeterd. In deze verbindende Regiovisie, spreken wij binnen jeugdhulp-regio WBO collectief uit dat en hoe we willen samenwerken. Vanuit deze regiovisie wordt op regionaal niveau ook de koppeling tussen jeugdzorg en passend onderwijs gemaakt. Zo wordt regionaal samengewerkt binnen de pilot Plein3 op de locatie van het voormalige Warande College en op het gebied van Ernstige Dyslexie. Parallel aan het traject van de Regiovisie, zijn we binnen WBO een aanbestedingstraject van de niet vrij toegankelijke jeugdhulp 2023 en verder gestart. De nieuwe aanbestedingsstrategie richt zich op het realiseren van doelmatige, kwalitatief goede jeugdhulp binnen het beschikbare budget.

Coronacrisis

Het aantal jeugdigen met een vraag is bij zowel de vrij toegankelijke vormen van jeugdhulp als bij de niet vrij toegankelijke jeugdhulp toegenomen. Daarnaast heeft de corona impact analyse laten zien dat de mentale gezondheid van jongeren steeds meer onder druk staat. Daarom is er extra ingezet op het versterken van de mentale gezondheid van jongeren. Stichting Saarisnietgek is gestart met het ontwikkelen van een magazine voor kinderen van 10 tot en met 12 jaar om de mentale gezondheid beter bespreekbaar te maken en te bevorderen. Daarbij wordt een koppeling gemaakt met het Nationaal Programma Onderwijs. Samen met de onderwijsbesturen wordt gekeken hoe de middelen die gemeenten en schoolbesturen krijgen aanvullend op elkaar kunnen worden besteed. Ook zijn de activiteiten van de brede buurt pro-actief onder de aandacht gebracht bij kwetsbare jongeren. Daarnaast zijn er in 2021 voorbereidingen getroffen om vanaf januari 2022 meer kwetsbare jongeren vroegtijdig, laagdrempelig en pro-actief te bereiken en ondersteunen. Het gaat hierbij om een vrij toegankelijke inloopvoorziening en om (tijdelijke) uitbreiding van het jongerenwerk. Net als in 2020 is er in 2021 regionaal een meerkostenregeling van kracht geweest om aanbieders te compenseren voor Corona gerelateerde kosten.

5.2.4.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp (%)	9,70%	9,80%	9,30%	11,50%	-	L
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming (%)	0,90%	0,80%	0,90%	1,10%	-	L
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering (%)	0,50%	0,40%	0,30%	0,20%	-	L
Waardering contact Sociaal Wijkteam	7,5	7,3	7,4	7,1	-	G
Melding (vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling	617	598	566	490	600	G

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.2.5 Veiligheid

Global goals

5.2.5.1 Wat willen we bereiken

Het handhaven van de openbare orde en het borgen van de veiligheid in de stad. Veiligheid -en de beleving daarvan- is een essentiële basisvoorwaarde voor het functioneren van stad en samenleving. Het leveren van een bijdrage aan een goed geordende, veilige, rustige en aantrekkelijke openbare ruimte mede door het oppakken van een coördinerende en regisserende rol.

Hierbij wordt inzet op preventie voortgezet. Rand voorwaardelijk hierbij is dat we zicht hebben op de kwetsbare groepen binnen onze gemeente, maar ook op bepaalde problematiek. Maatregelen moeten gericht zijn op preventie naar doelgroep. We werken in brede zin aan de vergroting van de zelfredzaamheid van de burgers.

Daar waar nodig wordt actief en repressief opgetreden. Het beleid richt zicht op het zorgdragen voor orde en veiligheid door het verminderen van alle vormen van criminaliteit, geweld, aanpak ondermijning en bescherming van vrijheden.

5.2.5.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Meer regie op samenwerking "ter preventie"

Meer regie op samenwerken ter preventie is een thema wat continu de aandacht heeft. Ieder veiligheidsonderwerp heeft een eigen netwerk en andere veiligheidspartners. Per samenwerkingsverband wordt bekeken waar winst te halen is in de samenwerking. In 2021 is geïnvesteerd op:

- Een integrale aanpak van radicalisering. Er zijn trainingen aangeboden aan collega's die tijdens hun werkzaamheden een rol (zouden kunnen) spelen bij de signalering en/of aanpak van radicalisering. De trainingen die worden aangeboden zijn een basistraining, welke bedoeld is voor mensen die nog geen dergelijke training gevold hebben, en verdiepende trainingen. De verdiepende trainingen zijn bedoeld voor mensen die de basis al kennen, en tijdens hun werk met specifieke doelgroepen te

maken kunnen krijgen, of bepaalde vaardigheden willen ontwikkelen. In 2022 vindt er een vervolg plaats op deze trainingen en wordt het beleid geactualiseerd.

- Na een aantal roerige jaarwisselingen moest dit in 2021 anders. Er is veel geïnvesteerd in preventief toezicht, zowel fysiek als door middel van tijdelijk cameratoezicht. Daarnaast zijn huidige en nieuwe veiligheidspartners betrokken in de preventieve aanpak. Een aantal Oosterhoutse jongeren zijn bereid gevonden om onder regie van het jongere preventieteam de straat op te gaan om leeftijd genoten aan te spreken en zo mogelijke overlast in de kiem te smoren. Dit heeft ertoe geleid dat de overlast en schade afgelopen jaarwisseling is afgenomen.
- Binnen het onderwerp jeugd is in 2021 meer samenwerking gezocht met basisscholen om 'aanstormend talent' eerder te bereiken en hopelijk van het criminele pad te houden.
- Sinds veiligheid onderdeel geworden van het team sociaal domein beleid heeft dit de samenwerking versterkt. Voorheen was de samenwerking op onderwerp en zocht men elkaar op wanneer nodig. Nu veiligheid onderdeel is van dit team zijn we beter op de hoogte van elkaars werkzaamheden en kunnen in een eerder stadium raakvlakken gevonden worden.
- In 2021 is gewerkt aan een uitbreiding van de poule voor de officier van dienst bevolkingszorg. De gemeente Altena is toetreden tot dit samenwerkingsverband. De samenwerking is sinds januari 2022 operationeel.

Meer inzet op duiding van problemen

In 2021 is voor het district de Baronie een veiligheidsmonitor ontwikkeld. Het doel is om op districtsniveau integraal ontwikkelingen in veiligheid te monitoren, waarmee bestuurders en veiligheidsadviseurs van de gemeenten, de Politie, het Openbaar Ministerie, de Veiligheidsregio en de andere partners in zorg en veiligheid een gezamenlijk beeld vormen en met elkaar in dialoog gaan over zinvolle beleidsmatige keuzes en het bepalen van prioritering van aanpak. De resultaten van deze monitor worden vertaald in het uitvoeringsprogramma integrale veiligheid 2022. Hierbij kan gedacht worden aan concrete acties tegen cybercrime, vergroten awareness op diverse thema's en het vergroten van de zelfredzaamheid en weerbaarheid van burgers tegen criminaliteit.

Voor de lokale monitor veiligheid hebben we veel data beschikbaar van diverse veiligheidspartners. De huidige monitor is opgebouwd naar de vijf veiligheidsthema's van het uitvoeringsprogramma. Per thema is de daarvoor relevante data ondergebracht. Dit geeft een cijfermatig beeld, met slechts voor een paar thema's verdieping. Daarnaast is er geen koppeling tussen de data waardoor inzicht op wijk- of buurniveau ontbreekt. We hebben daarom een doorontwikkeling ingezet waarbij we kijken hoe we de data kunnen koppelen waarbij het zichtbaar wordt welke problematieken en trends er op wijk en buurt niveau zijn. In aanvulling op het lokale dashboard ontwikkeld Pandora Intelligence een model om het risico op woninginbraken te bepalen. Mogelijk wordt dit model verder uitgerold over andere thema's.

Meer focus op aandachtsgebieden

De aandachtsgebieden voor het team veiligheid in 2021 waren onder andere:

- De aanpak van de coronacrisis
Dit vraagt een grote rol van veiligheid voor het intern adviseren en beantwoorden van vragen van inwoners en ondernemers. Ondanks de negatieve effecten van de crisis is hierdoor wel meer contact ontstaan met burgers en ondernemers op veiligheidsthema's. In januari kregen we te maken met avondklokrellen. Om herhaling te voorkomen is veel ingezet om onrust in wijken te voorkomen.
- Preventieve inzet op jeugdoverlast
Onder andere door het vroegtijdig benaderen van risicojongeren en/ of hun ouders is getracht aan de voorkant van het probleem te komen en daarmee verdere escalatie of herhaling van incidenten te voorkomen. Dit doen we als veiligheid niet alleen, we werken samen met de (jeugd)boa's, politie, jongerenwerkers en sportverenigingen. In de week van de veiligheid is dit jaar gekozen om de aandacht te richten op het thema ondermijning.
- Ondermijning
Bedrijven zijn bezocht om de awareness te vergroten over de risico's bij o.a. opslaglocaties en transport- en logistiek bedrijven. Verder is het sinds 2021 mogelijk om bestuursrechtelijk op te treden bij dealen.

5.2.5.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Aantal verwijzingen Halt lft 12-17 (per 10.000 jongeren)	18,6	16,3	3,7	n.b.	-	L
Harde kern jongeren lft 12 -24 (aantal per 10.000 inwoners)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	-	L

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Aantal winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners)	1,5	1,4	1,4	1,1	-	L
Aantal geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)	5,6	4,9	4,7	3,5	-	L
Aantal diefstallen uit woningen (per 1.000 inwoners)	2,3	2,5	2,2	1,3	-	L
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (per 1.000 inwoners)	5,50	4,93	4,82	3,40	-	L
Veiligheidsgevoel in de eigen woonbuurt	7,6	7,8	7,8	-	-	B
Aandacht gemeente voor leefbaarheid en veiligheid	7,3	7,3	7,4	-	-	B
Algemeen gevoel van veiligheid	76,00%	78,00%	76,00%	-	-	B
Aandeel inwoners dat vaak bepaalde plekken in de gemeente mijdt die ze als onveilig beschouwen	3,60%	-	-	-	-	B
Waardering voor inzet politie	-	6,8	6,7	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Wat heeft het programma gekost

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de lasten en baten per type voor het programma.

X € 1.000

Nr.	Soort lasten en baten	Lasten	Baten	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
1	Salarissen en sociale lasten	6.373	-	6.373	6.572	4.801
2	Ingeleend/Uitgeleend personeel	1.770	-2	1.768	4	818
3	Belastingen	20	-	20	3	12
4	Leges en andere rechten	-	-36	-36	-70	-44
5	Grond	-	-	-	-	-
6	Huren en pachten	-	-425	-425	-364	-373
7	Goederen en diensten	33.254	-271	32.983	32.608	32.105
8	Overdrachten	32.608	-23.925	8.683	13.789	12.134
9	Subsidies	3.788	-	3.788	2.730	3.131
10	Kapitaallasten	498	-	498	638	872
11	Verrekeningen	4	-151	-147	-	-
12	Rente	642	-9	633	685	614
	Totaal	78.957	-24.819	54.138	56.595	54.070

De lasten en baten per thema zijn opgenomen in de volgende tabel, daarnaast zijn de mutaties in de reserves opgenomen.

X € 1.000

Thema	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat 2021
Beheerskosten sociaal domein	713	544	214	-330
Maatschappelijke zorg	23.553	22.784	23.193	409
Sociaal beleid	34.511	29.988	31.050	1.062
Jeugdzorg	18.041	18.618	18.801	183
Veiligheid	4.541	5.094	5.699	605
Totaal lasten	81.359	77.028	78.957	1.929
Beheerskosten sociaal domein	-	-	-	-
Maatschappelijke zorg	-767	-873	-950	-77
Sociaal beleid	-25.399	-17.932	-21.803	-3.871
Jeugdzorg	-986	-1.518	-1.340	178
Veiligheid	-137	-110	-726	-616
Totaal baten	-27.289	-20.433	-24.819	-4.386
Saldo lasten en baten	54.070	56.595	54.138	-2.457
Storting in reserves	-185	60	231	171
Onttrekking aan reserves	-653	-582	-613	-31
Resultaat	53.232	56.073	53.756	-2.317

Investerings

x € 1.000

Omschrijving	Uitvoeringsplan 2021	Gevoteerd 2021	Restant 2021
Maatschappelijke zorg			
Investerings activiteitencentra (valbeveiliging, verduurzamingsmaatregelen, bouwkundige onderhoudsmaatregelen en technische installaties)	84	38	46
Vrije reserve			
Activiteitencentra	60	-	60
Uitbreiding Park Floralia	-	250	-250
Reserve sociaal domein			
Onderzoek kostenontwikkeling Wmo	175	-	175

Welke externe partijen zijn betrokken bij het programma

De volgende externe partijen zijn betrokken bij het programma, voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in paragraaf 6.6 Verbonden partijen.

- Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV) gevestigd te Tilburg
- Gezondheidszorg West Brabant (GROGZ) gevestigd te Breda
- Mid-Zuid (voorheen WAVA) gevestigd te Oosterhout
- Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant gevestigd te Tilburg

Beleidskaders

De volgende kader stellende beleidsnota's zijn van toepassing voor het programma.

Naam document	Jaar
Jeugd	
<i>Jeugdzorg</i>	
Beleidsplan Jeugd(hulp) 2015-2018	2014
Verstevigen verbinding jeugdzorg en onderwijs	2016
Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie gemeente Oosterhout	2016
Beleidsprioritering Jeugdzorg 2017	2016
Verordening Sociale Adviesraad Oosterhout	2017
Verlenging beleidsplan jeugd(hulp)	2018
Verordening Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2019	2019
Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2019	2019
<i>Leerlingenvervoer</i>	
Verordening leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2014	2014
Beleidsregels voor het leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2014	2014
Pilot leerlingenvervoer leerlingen in het VSO	2016
<i>Onderwijsachterstanden</i>	
Onderwijsbeleid in de periode 2011-2015	2016
Subsidiering voorscholen en NAZ 2016 en 2017	2016
Harmonisatie voorscholen en kinderopvang	2017
Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie 2019	2018
Wet maatschappelijke ondersteuning	
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	2017
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2021	2020
Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning 2020	2020
Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Oosterhout 2020	2020
Visie Sociaal Domein	2020
Beleidskader welzijn: het nieuw welzijn	2020
Visie op dagbesteding en begeleiding	2020
Sociaal beleid	
<i>Inkomensregelingen/Sociale zekerheid</i>	

Naam document	Jaar
Visienota Participatiewet	2014
Beleidsnota Participatiewet 2015	2014
Verordening handhaving sociale zekerheid 2015	2014
Uitvoeringsbesluit uitkeringsverstrekking Sociale Zekerheid 2015	2015
Beleidsregels boete Sociale Zekerheid 2018	2017
Afstemmingsverordening Sociale Zekerheid 2015	2017
Verordening individuele studietoelage Participatiewet 2015	2017
Beleidsregels terugvordering en verhaal 2018	2017
Uitvoeringsbesluit Taaleis participatiewet 2016	2018
<i>Minimabeleid</i>	
Uitvoeringsbesluit CZM 2015	2014
Minimabeleid 2016 en verder	2016
Verordening individuele inkomenstoelage Participatiewet 2015	2017
Beleidsplan schuldhulpverlening 2017-2020	2017
Beleidsregels schuldhulpverlening 2017	2017
Beleidsnota Ondersteuning kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen	2018
Beleidsregels bijzondere bijstand 2020	2020
<i>Re-integratie</i>	
Visienota Participatiewet	2014
Beleidsnota Participatiewet 2015	2014
Verordening tegenprestatie Sociale Zekerheid	2014
Notitie toekomstige positie WAVA binnen participatiewet	2015
Uitvoering Participatiewet en toekomst Wava	2016
Re-integratieverordening Participatiewet 2015	2017
Uitvoeringsbesluit re-integratievoorzieningen participatiewet 2015	2018
Re-integratie en activering Participatiewet 2019	2019
Veiligheid	
<i>Integrale veiligheid</i>	
Verordening inrichting antidiscriminatievoorziening gemeente Oosterhout	2011
Regionaal beleidsplan Zeeland-West-Brabant (2019-2022)	2018
Visie Integrale Veiligheid 2019 en verder	2019
Uitvoeringsprogramma Integrale veiligheid 2019-2020	2019
<i>Vergunningverlening, toezicht en handhaving/ openbare ruimte</i>	
Beleid en beleidsregels standplaatsen in Oosterhout	2015
Nadere regels voor de warenmarkten in de gemeente Oosterhout	2018
Beleidsplan Fysieke leefomgeving 2019-2022 Vergunningverlening, toezicht en handhaving	2018
Verordening op de warenmarkten voor de gemeente Oosterhout 2019	2019
Terrassenbeleid Gemeente Oosterhout	2019
Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Fysieke Leefomgeving 2021	2021
Terugblik vergunningverlening, toezicht en handhaving Fysieke Leefomgeving 2020	2021
Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) taken is op uiterlijk 1 februari aan de gemeenteraad aangeboden en beschikbaar voor de Gedeputeerde Staten	ja
<i>Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant waaronder regionale brandweer</i>	
Regionaal Crisisplan 2018-2022	2018
Beleidsplan 2019-2023 Veiligheidsregio MWB	2019

5.3 Werkgelegenheid en economie

Portefeuillehouder(s) D. Melsen, M. Willemsen

Het programma bestaat uit drie thema's die in de volgende paragrafen worden uitgewerkt. In eerste instantie wordt aangegeven aan welk(e) global(s) goals het thema een bijdrage levert. In bijlage 8.6 wordt een inzicht gegeven in de global goals en wat belangrijke taken voor de gemeente zijn. Daarnaast worden per thema drie elementen behandeld:

- wat willen we bereiken;
- wat hebben we hiervoor gedaan;
- indicatoren;

Vervolgens wordt voor het programma inzicht gegeven in de kosten, extern betrokken partijen en de beleidskaders.

5.3.1 Bruisende binnenstad

Global goals

5.3.1.1 Wat willen we bereiken

Versterken aantrekkelijkheid van het stadshart tot een bruisende, ondernemende binnenstad.

5.3.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Opgave binnenstad

In 2021 is de onderlinge samenwerking in de binnenstad van Oosterhout verder verstrekt. Samen met winkeliers, horeca, vastgoedeigenaren, stichting Bruisende Binnenstad, etc. wordt gewerkt aan de doelstellingen van de Opgave Bruisende Binnenstad, waaronder de hieronder puntsgewijs genoemde onderdelen.

Faciliteren transformatieproces

In 2021 is de hoeveelheid leegstand in het tweede opeenvolgende jaar verlaagd. Enerzijds door een vermindering van circa 1000 m² aanbod van winkelvloeroppervlakte (voornamelijk transformatie van winkels naar wonen), anderzijds zijn ook diverse nieuwe ondernemingen gestart in Oosterhout en/of zijn bestaande winkels verplaatst en groter gaan huisvesten. Daarnaast zijn ook de hoeveelheid faillissementen extreem laag ten gevolge van de coronacrisis. Verwacht wordt echter dat hier een inhaalslag zal volgen.

De website proeftuin Oosterhout heeft zijn functie verloren. Deze taak wordt nu vooral ingevuld door de binnenstadmanager die vraag en aanbod van winkels in de binnenstad mede bij elkaar brengt.

Verbeteren kwaliteit van de openbare ruimte in het centrumgebied

Sinds de komst van de eerste geveltuint in de binnenstad in 2019, zien ondernemers steeds meer de meerwaarde van gevelgroen in de binnenstad. Het stenig aanzicht van de winkelpanden verandert in het voorjaar in een groene oase. In 2021 zijn vier geveltuinen aangelegd en zijn zes aanvragen ingediend die in het voorjaar van 2022 worden gerealiseerd.

In het eerste kwartaal 2021 zijn er daarnaast negen boombakken met grote bomen in de binnenstad geplaatst. De boombakken zijn van dezelfde maker als van de zitbanken op het Schapendries en zijn uniek in Nederland.

Daarnaast heeft Stichting STOOFF (gedeeltelijk met subsidie) een muurschildering gerealiseerd aan het Schapendries. Samen met de vergroening die aldaar heeft plaatsgevonden, heeft het plein niet alleen een groene, maar ook een culturele kwaliteitsslag doorgemaakt.

Bedrijven investeringszone (BIZ) binnenstad

In oktober 2020 heeft de gemeenteraad de Verordening BIZ Binnenstad 21 – 25 vastgesteld. In december 2020 hebben de ondernemers en vastgoedeigenaren met een gemiddelde van 97% gestemd vóór een nieuwe BIZ Binnenstad. De stichting BIZ is in januari 2021 begonnen met haar programma dat bestaat uit vijf thema's. Hieronder een aantal van de in 2021 behaalde resultaten:

- Levendig & beleving, het organiseren van evenementen op vader- en moederdag, zomerorkest, Oosterhout de straat op en overig entertainment in de binnenstad (extra ten gevolge van Corona). In samenwerking met Circuskunst is de sinterklaasoptocht georganiseerd.
- Economisch Vitaal, het meewerken aan het verminderen van de leegstand in de binnenstad.

- Groen, de plaatsing van 'hanging baskets' en terugbrengen van een elektrische afvalzuiger (de Glutton) in de binnenstad.
- Toegankelijk; het gesprek aan gaan over het parkeren in de binnenstad in relatie tot de diverse ontwikkelingen, alsmede de ontwikkelingen rondom de fietsparkeerkelder.
- Herkenbaar en onderscheidend; het voorzien van sfeerverlichting, banieren, glossy, Corona stickers en andere middelen om de bezoeker te attenderen op afstand houden en veilig (lokaal!) winkelen.

Ruimtelijke toekomstvisie Arendshof

In 2021 is een concept ontwikkelvisie opgesteld, momenteel bestaande uit een ambitedocument en een programma van uitgangspunten (PvU). De ontwikkelvisie maakt het mogelijk om toekomstige transformaties mogelijk te maken en de kwaliteit en leefbaarheid van het gebied te versterken. Het concept zal in samenspraak met de leden van de Vereniging van Eigenaren van Arendshof I in 2022 verder vormgegeven gaan worden.

Tussen de gemeente en de provincie Noord-Brabant is in 2021 een intentieovereenkomst opgesteld, die in 2022 ondertekend en uitgevoerd kan worden. Ook de provincie ziet het belang van verdergaande transformatie in de binnenstad van Oosterhout in en haakt actief hierbij aan.

Arendsplein

In 2021 heeft overleg met belanghebbenden plaatsgevonden en mede aan de hand daarvan is het ontwerp voor de openbare ruimte tot stand gekomen en is het bestemmingsplan opgesteld. Tevens zijn twee van de drie gebouwen qua ontwerp afgerond (Rabo-locatie en ABNAMRO-locatie). Het ontwerp voor de zogenaamde Altera-locatie is nog niet helemaal afgerond. Dit zal in 2022 worden afgerond, waarna Q1 2023 dit gedeelte zal worden gesloopt. Het bestemmingsplan is door de raad op 23 november 2021 vastgesteld.

Citymarketing

In 2021 zijn we aan de slag gegaan met de beleidsvisie van citymarketing. De beleidsvisie is ontstaan door de essentie van alle (strategische) plannen van de gemeente samen te voegen tot dit document. Deze is zo goed als af en moet nog akkoord gegeven worden door het college. Dit zal plaatsvinden in het 1e/2e kwartaal 2022. Deze zal in het verlengde liggen van de toekomstvisie 2030 en heeft eenzelfde opmaak & uitstraling als de horecavisie en de bruisende binnenstad visie.

Citymarketing heeft een nieuwe website ontwikkeld in 2021 om meer regionaal samen te kunnen werken (met o.a. Breda, Landstad, Biesbosch, Visit Brabant) en op een juiste manier met de juiste 'parels' - items die Oosterhout op een bijzondere manier op de kaart zetten- onderscheidende activiteiten/bedrijven worden uitgelicht om de juiste doelgroep aan te spreken. Door corona is ervoor gekozen om de nieuwe website zonder veel publiciteit er omheen te laten starten. Zo kunnen we kleine oneffenheden oplossen en de site testen. Uitgebreide communicatie volgt later.

5.3.1.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Gemiddeld aantal passanten in binnenstad per week ¹	108.000	101.100	37.600 ²	50.000	111.000	G
Winkelaanbod in de gemeente	6,8	7,0	7,2	-	-	B
Waardering winkels voor dagelijkse boodschappen in de woonbuurt	7,9	8,0	8,3	-	-	B
Waardering afhandeling melding openbare ruimte	6,2	6,5	6,4	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

¹ Sinds 2019 andere manier van meten

² telling van jaargemiddelde op basis van handmatige telling in september 2020. De hoogte is aanzienlijk lager ten gevolge van de Corona crisis.

5.3.2 Toerisme en recreatie

Global goals

5.3.2.1 Wat willen we bereiken

Een goed toeristisch recreatief klimaat, waarbij de ligging van Oosterhout optimaal benut wordt. Daarnaast moet voldoende vertier voor jonge gezinnen beschikbaar zijn.

5.3.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Toeristenfonds

Als gevolg van COVID hebben we voor de 2e keer een raar jaar meegemaakt. Voor de logiesector werd het – na een trage start – een goed jaar omdat de meeste mensen kozen voor een vakantie dicht bij huis. Dat deel van hum omzet is ruim gehaald, voor het horeca deel was dat een heel ander geval. Er zijn minder nieuwe projectaanvragen voor financiële ondersteuning binnengekomen. Toch zijn er ook een aantal gehonoreerd. Daarnaast is veel tijd geïnvesteerd in de bouw van een nieuwe citymarketing website, zijn de musea ondersteund, alsmede de Biënnale. In overleg met de logiesector is besloten het tarief van toeristenbelasting te verhogen van € 0,70 naar € 0,85 per persoon per nacht per 1 januari 2022 en per 1 januari 2023 naar € 1, uitgezonderd kinderen t/m 3 jaar. Daarnaast is in 2021 verder gewerkt aan het realiseren van een ruiterroute en het realiseren van een klimbos. De opleveringen hiervan vinden plaats in 2022.

Project revitalisering recreatieterreinen

In 2018 zijn we gestart met de vitalisering van de recreatieparken in Oosterhout. Het gaat om de volgende parken: Hannebroek, landgoed Bergvliet (oude deel), Alliance, t Haasje, Katjeskelder en de Eekhoorn. Dat doen we vanuit een integrale aanpak: samen met de parkeigenaar en verschillende sociaal-maatschappelijke partners nemen we thema's als permanente bewoning, BRP (basisregistratie personen), huisvesting arbeidsmigranten, criminaliteit, bouw- en brandveiligheid en gezondheid en welzijn van mensen onder de loep. Van daaruit werken we met elkaar aan manieren om de kwaliteit op een park te verbeteren en het park zo toekomstbestendig te maken en te houden. De aanpak die we hanteren is één park één plan (maatwerk).

Permanent wonen op een recreatieparken is volgens het bestemmingsplan niet toegestaan. Door de coronamaatregelen zijn er in 2021 geen handhavingstrajecten gestart. Er staan per 31 december 2021 302 personen ingeschreven in BRP op de 6 recreatieparken in Oosterhout.

Voor de Eekhoorn is in 2019/2020 het plan ontstaan om een deel van het park (3 velden) leeg te maken, als eerste stap van het vitaliseren van dit park. Op deze velden worden 20 verplaatsbare accommodaties gerealiseerd voor mensen die tijdelijk geen woonruimte hebben (spoedzoekers). Thuisvester huurt deze grond gedurende tien jaar van De Eekhoorn, plaatst er twintig verplaatsbare accommodaties op en gaat deze tijdelijk verhuren aan deze doelgroep.

Het ministerie van BZK heeft voor innovatieve woonvormen een subsidie beschikbaar gesteld als versneller voor deze ontwikkeling (Flexwonen) op de Eekhoorn. Deze subsidie is niet toereikend voor het realiseren van deze plannen. Daarom is er een krediet gevraagd aan de gemeenteraad. Op 30 maart 2021 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het raadsvoorstel Vitalisering recreatiepark De Eekhoorn.

5.3.2.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.3.3 Ruimte om te ondernemen

Global goals

5.3.3.1 Wat willen we bereiken

Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het stimuleren van een duurzame economie, door het bevorderen van een goed ondernemersklimaat en door een goed relatiebeheer. Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het faciliteren van nieuwvestiging of uitbreiding van bedrijven en het bevorderen van een goed ondernemersklimaat.

Hiermee werken we aan een aantrekkelijke en in economisch opzicht toekomstbestendige stad. Daarbij wordt ingezet op het versterken van het ondernemersklimaat, binden en verbinden van partijen, verhogen arbeidsproductiviteit en arbeidsparticipatie en citymarketing en -branding.

De rol van de gemeente daarbij is die van facilitator, aanjager, verbinder en ondersteuner. We willen bijvoorbeeld de economische groei stimuleren, de arbeidsparticipatie vergroten en de positie van Oosterhout als aantrekkelijk gemeente.

5.3.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Opgave economie en arbeidsmarkt

Vanwege personele wisselingen, de ontwikkelingen van de pandemie en de gevolgen voor ondernemers is afgelopen periode ingezet op wat echt nodig was om ondernemers te ondersteunen. In dit kader is de prioriteit gegeven aan een goede uitvoer van de TOZO en andere acties om ondernemers te ondersteunen. De opgave arbeidsmarkt en economie heeft een plek gekregen in de corona impact analyse. De lessen die hieruit getrokken zijn, worden meegenomen in de opgave arbeidsmarkt en economie.

Platform hightech industrie

In 2021 is de samenwerking Logistiek Platform Amerstreek, Curio en gemeente Oosterhout versterkt in het gezamenlijk opzetten van een opleiding logistiek breed. Deze samenwerking is in ontwikkeling en de insteek is om een blauwdruk te ontwikkelen voor andere samenwerkingen. De ervaringen die opgedaan worden, worden meegenomen in nieuwe samenwerkingsverbanden. Diverse Oosterhoutse ondernemers zijn betrokken bij Breda Robotics. Kennis over ontwikkelingen worden gedeeld met andere ondernemers via diverse regionale bijeenkomsten.

Stages

De geplande activiteiten hebben vanwege coronamaatregelen geen doorgang kunnen vinden. De scholen hebben ingezet op loopbaanoriëntatie passend bij de omstandigheden en op het laten doorgaan van de stages.

Banenbeurzen

De logistieke sector (Logistiek Platform Amerstreek), Curio en de gemeente Oosterhout zijn gestart in 2021 om gezamenlijk op te trekken in het opzetten van een opleiding Logistiek breed. Om meer bekendheid te geven aan de logistieke sector heeft het bedrijfsleven, samen met onderwijs, leerlingen en jongeren die uitgevallen zijn op school de mogelijkheid geboden om kennis te maken met logistiek. In november 2021 heeft de logistieke straat gestaan bij Gefco, in samenwerking met de Graaf. De logistieke straat van Curio geeft jongeren een compleet beeld van de mogelijkheden om te werken in de transport en logistiek. De andere geplande banenbeurs is op het laatste moment geannuleerd vanwege de aanscherping van de coronamaatregelen.

Starters en start-ups

Rewin en Oosterhout trekken gezamenlijk op voor starters en start-ups. Rewin heeft een programma hiervoor en goede initiatieven worden door de gemeente gesteund. Daarnaast ondersteunt de gemeente Oosterhout starters die vanuit de uitkering willen starten. Dit doet ze vanuit de kaders van besluit bijstandsverlening zelfstandige.

Winkelcentrum Zuiderhout

Momenteel loopt het participatie- en ontwerptraject voor de herinrichting van de Burgemeester Holtroplan en Vondellaan. Onderdeel van dit project is ook het parkeerterrein aan de zuidzijde van het winkelcentrum Zuiderhout. Op zijn vroegst zal de uitvoering van de herinrichting in 2023 starten.

Winkelcentrum Arkendonk

In december 2021 heeft het college het projectplan Arkendonk vastgesteld. Hiermee zijn de kaders bepaald om te komen tot uitvoering van de plannen door aanbesteding en/of de samenwerking met ontwikkelende partijen. Het sturingsconcept is erop gericht om de nieuw te realiseren gebouwen door 'de markt' te laten ontwikkelen, terwijl gelijktijdig voldoende richting mee wordt gegeven waarmee de doelen van de eerder vastgestelde 'visie Arkendonk 2020' gerealiseerd kunnen worden.

Statushouders op de arbeidsmarkt

Door middel van het project Oosterhouters Verstaan Elkaar worden 15 statushouders duurzaam begeleid van inburgeren naar DOORburgeren. I.s.m. het bureau Anders Werkt zorgen we voor praktische ondersteuning bij de (arbeids)participatie & (taal) ontwikkeling van statushouders die vallen onder de zogenaamde "ondertussen groep". Doelstelling is de doorontwikkeling van deze groep binnen de maatschappij, specifiek gericht op de arbeidsmarkt. Toeleiding en toetreding tot de arbeidsmarkt wordt verduurzaamd en de taalontwikkeling wordt verhoogd.

Essentieel voor een goede doorstroom van statushouders is een gedegen kennis en kunde van de Nederlandse taal. Taal is meer dan woorden, spelling en grammatica alleen. Minstens zo belangrijk is het oog hebben voor de verschillen in culturele aspecten van zowel degene die de taal wil/ moet leren als degene die de taal doceert. Het begrijpen van elkaars culturele verschillen en afkomst motiveert en stimuleert het taalonderwijs. In het programma "Oosterhouters" verstaan elkaar" kiezen we dan ook voor de gezamenlijke inzet van een taaldocente, culturele vertalers, werkgevers en lokale vrijwilligers onder regie van een AndersWerkt DOORburger coach en hebben we indien gewenst extra aandacht voor sport en vitaliteit.

Parallel hieraan zijn de werkzaamheden verricht voor de nieuwe wet Inburgering die per 01 januari 2022 is ingetreden en participeert Oosterhout in regionale overleggen op dit onderwerp.

Verbetering bereikbaarheid bedrijventerreinen

Het project reconstructie rotonde Bromtol is uitgevoerd en is in programma 5 toegelicht.

Kwaliteitsverbetering openbare ruimte en revitalisering Weststad

Projecten revitalisering Weststad is uitgevoerd. Zo zijn er wadi's aangelegd naast de Rederijweg en zijn de Rederijweg, Touwslagerijweg, Koperslagerijweg voorzien van een nieuwe asfaltdeklaag. De Zeilmakerijweg is geheel vernieuwd, in samenspraak met aanliggende bedrijven.

Het gebied tussen Weststad 2-3 moet nog ongevormd worden naar groen, de pachtovereenkomsten zijn niet verlengd, zodat de gemeente na afloop van de termijn de beschikking heeft over deze gronden, en er met de omvorming gestart kan worden. Een deel van de aan te planten bomen zijn geplaatst. De bereikbaarheid van het gebied in het plantseizoen is echter problematisch en er wordt gekeken naar een andere aanpak. De poort om het gebied af te sluiten is begin 2022 geplaatst en er is een overeenkomst met het Waterschap gesloten voor de afsluiting en ook is er een vergunning aangevraagd bij ProRail voor de plaatsing van het hekwerk nabij het spoor.

Everdenberg-Oost

In verband met een ontheffing op basis van de Wet natuurbescherming loopt er nog een bezwaarprocedure. Dit betekent dat met het bouwrijp maken van Everdenberg-Oost zelf nog niet gestart kan worden. De verwachting is dat dit in de loop van de 2e helft van 2022 plaats zal gaan vinden. Wel is er inmiddels begonnen met de mitigerende maatregelen ten behoeve van de flora en fauna in het te ontwikkelen gebied. Tijdens deze werkzaamheden is er een hoeveelheid bouwafval in de bodem gevonden. Onderzocht wordt of dit verdere gevolgen heeft.

5.3.3.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Vestiging van bedrijven (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar)	118,3	123,8	129,2	n.b.	-	L
Aantal banen (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar)	671,7	831,2	836,5	n.b.	-	L
Functiemenging (%)	53,30%	53,60%	53,70%	n.b.	-	L
Waardering vestigingsklimaat gemeente (score 1-10) ³	7,1	-	-	-	6,3	G
Waardering ondernemersklimaat gemeenten (score 1-10) ³	6,8	-	-	-	6,3	G
Aantal hectare direct uitgeefbare bedrijventerrein	-	18,2	18,2	18,2	16,2	G

³ De bedrijvenenquête wordt 1x in de 2 jaar gehouden, de laatste in oktober 2018; de nieuwe peiling stond gepland voor 2020, maar is vanwege corona uitgesteld naar 2022

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Organisatiegraad bedrijven op bedrijventerreinen. (Aangesloten bij bedrijventerreinvereniging of vallend onder BIZ) ³	32,00%	-	-	-	-	G
Bereikbaarheid bedrijventerreinen ³ :						G
per auto (score 1-10)	7,4	-	-	-	7,4	
per OV (score 1-10)	5,9	-	-	-	5,9	
Aantal werkzame personen	28.105	28.952	29.077	29.483	28.000	G
Aantal oprichtingen van ondernemingen (per 1.000 vestigingen).	94,8	103,3	n.b.	n.b.	100,0	G
Aantal opheffingen van ondernemingen (per 1.000 vestigingen)	62,5	57,5	n.b.	n.b.	105,00	G
Werkloosheidspercentage	3,50%	3,10%	3,60%	3,40%	6,50%	G
Leegstandsindicatoren:						G
Kantoren (m2) ⁴	12.400	17.900	20.200	17.100	13.000	
Bedrijven (m2) ⁴	48.000	35.100	48.000	35.700	40.000	
Winkelruimte/horeca (percentage) ⁵	15,60%	6,50%	16,10%	17,90%	17,00%	
Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening (score 1-10) ³	6,6	-	-	-	6,6	G
Krapte indicator Arbeidsmarkt ⁶ :						G
- Technische beroepen	krap	3,95	2,71	7,48	1,40	
- Commerciële beroepen	krap	1,98	1,13	3,47	1,20	
- ICT beroepen	krap	4,99	2,69	7,69	2,50	
- Transport & Logistiek	krap	2,45	1,22	5,28	1,20	
Aantal vacatures ⁷ :						G
- Technische beroepen	3.200	3.200	2.950	4.450	1.100	
- Commerciële beroepen	1.100	1.200	1.000	1.800	1.100	
- ICT beroepen	300	400	350	500	300	
- Transport & Logistiek	1.400	1.200	950	2.400	1.100	
Werkgelegenheid in de gemeente	6,9	7,2	7,1	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Wat heeft het programma gekost

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de lasten en baten per type voor het programma.

X € 1.000

Nr.	Soort lasten en baten	Lasten	Baten	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
1	Salarissen en sociale lasten	374	-	374	387	344
2	Ingeleend/Uitgeleend personeel	-	-	-	-	86
3	Belastingen	-	-	-	-	-
4	Leges en andere rechten	-	-34	-34	-47	-40
5	Grond	-	-	-	-	-
6	Huren en pachten	-	-150	-150	-173	-161
7	Goederen en diensten	163	-	163	644	156
8	Overdrachten	44	-2	42	12	78
9	Subsidies	354	-	354	110	300
10	Kapitaallasten	30	-	30	28	11
11	Verrekeningen	-	-	-	-	-
12	Rente	73	-	73	73	72
	Totaal	1.038	-186	852	1.034	846

⁴ betreft het commercieel aanbod dat door makelaars te koop/te huur wordt aangeboden. Het gaat dus niet om leegstand.

⁵ betreft werkelijke leegstand

⁶ Spanningsindicator arbeidsmarkt (score in derde kwartaal): 0 tot 0,25 zeer ruim aanbod, 0,25 tot 0,67 ruim aanbod, 0,67 tot 1,50 gemiddeld aanbod, 1,50 tot 4,00 krap aanbod, 4,00 of meer zeer krap.

⁷ Aantal openstaande vacatures bij UWV (in derde kwartaal) in de regio West-Brabant.

De lasten en baten per thema zijn opgenomen in de volgende tabel, daarnaast zijn de mutaties in de reserves opgenomen.

X € 1.000

Thema	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat 2021
Bruisende binnenstad	340	440	310	-130
Toerisme en recreatie	136	338	247	-91
Ruimte om te ondernemen	571	475	481	6
Totaal lasten	1.047	1.253	1.038	-215
Bruisende binnenstad	-87	-100	-87	13
Toerisme en recreatie	-	-	-	-
Ruimte om te ondernemen	-114	-119	-99	20
Totaal baten	-201	-219	-186	33
Saldo lasten en baten	846	1.034	852	-182
Storting in reserves	54	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-135	-60	-159	-99
Resultaat	765	974	693	-281

Investeringen

x € 1.000

Omschrijving	Uitvoeringsplan 2021	Gevoteerd 2021	Restant 2021
Bruisende binnenstad			
Investeringen binnenstad	350	250	100
Vrije reserve			
Versterken investeringskracht binnenstad	-	118	-118

Welke externe partijen zijn betrokken bij het programma

De volgende externe partijen zijn betrokken bij het programma, voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in paragraaf 6.6 Verbonden partijen:

Beleidskaders

De volgende kader stellende beleidsnota's zijn van toepassing voor het programma.

Naam document	Jaar
Ruimte om te ondernemen	
<i>Ondernemen</i>	
Beleid en beleidsregels standplaatsen in Oosterhout	2015
Agenda economie 2016-2021 Oosterhout	2016
Visie op de boodschappenstructuur	2016
Detailhandelsvisie	2017
Binnenstadsvisie	2017
Nadere regels voor de warenmarkten in de gemeente Oosterhout	2018
Verordening op de warenmarkten voor de gemeente Oosterhout 2019	2019
Terrassenbeleid Gemeente Oosterhout	2019
Nadere regels voor de warenmarkten in de gemeente Oosterhout	2018

5.4 De levendige gemeente

Portefeuillehouder(s) D. Melsen, M. Willemsen, A. Kastelijns

Het programma bestaat uit drie thema's die in de volgende paragrafen worden uitgewerkt. In eerste instantie wordt aangegeven aan welk(e) global(s) goals het thema een bijdrage levert. In bijlage 8.6 wordt een inzicht gegeven in de global goals en wat belangrijke taken voor de gemeente zijn. Daarnaast worden per thema drie elementen behandeld:

- wat willen we bereiken;
- wat hebben we hiervoor gedaan;
- indicatoren;

Vervolgens wordt voor het programma inzicht gegeven in de kosten, extern betrokken partijen en de beleidskaders.

5.4.1 Onderwijs en jeugd

Global goals

5.4.1.1 Wat willen we bereiken

Alle jeugdigen van 0-25 jaar in Oosterhout helpen wij op weg naar maatschappelijke zelfstandigheid en een positieve deelname aan het maatschappelijk leven. Het accent ligt daarbij op het vergroten van kansen en het voorkomen van (school)uitval.

We willen dat alle kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het maatschappelijke leven. We willen als gemeente een gunstig opgroei-klimaat voor jeugdigen bevorderen door het versterken van eigen kracht van ouders, opvoeders en jeugdigen en hun sociale netwerk. Het vergroten van kansen en het voorkomen van uitval zijn daarbij leidend. Wanneer jeugdhulp noodzakelijk is stellen wij daartoe de benodigde kennis beschikbaar. Hulpverlening is erop gericht toe te werken naar eigen kracht: interventies zijn zo kort als mogelijk

5.4.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Programma jong

Het jaar 2021 stond wederom in het teken van de coronapandemie en de effecten ervan op jongeren. Uit eigen onderzoek bleek dat jongeren wisselend omgaan met de coronapandemie. Maar door de lange duur van de pandemie kwam het gemis van ontmoeting als sterkste naar voren. JONG heeft met haar partners geprobeerd dit gemis te verzachten door in alle schoolvakanties activiteiten aan te bieden, online meer contacten te leggen en was medebeheerder van Loods16, een pop up studie- en ontmoetingslocatie. Trots is JONG dat samen met Oosterhout weer een succesvolle editie van de Zomerkaravaan is neergezet met veel meer activiteiten en veel meer deelnemers, kinderen en jongeren. Ook ging er in 2021 specifieke aandacht naar de jongeren van Dorst met een eigen enquête en uitvoeringsplan wat nog doorloopt in 2022. Ondanks de beperkte mogelijkheden is er rond de aanleg van de turbotronde Bromtol een drietal projecten met het basisonderwijs en VMBO-scholen uitgevoerd met als hoogtepunt een eigen film. Nieuw was de eerste editie van de Week van Respect waar JONG in samenwerking met het basis- en voorgezet onderwijs een betekenisvol programma hebben gedraaid.

Jongerenpanel Oosterhout (JPO)

Het Jongerenpanel Oosterhout krijgt met de ondersteuning van JONG een steeds zichtbaardere positie. De club van enthousiaste jongeren tussen de 16 en 23 jaar zijn aan de slag gegaan met allerlei voor jongeren belangrijke thema's; bv. wonen en uitgaan. In de corona enquête voor jongeren kwam naar voren dat niet alle jongeren weten waar ze terecht kunnen met hun vragen of problemen. Het JPO heeft dat opgepakt en korte filmpjes gemaakt van organisaties die jongeren ondersteunen bij het opgroeien. De filmpjes zijn gedeeld via hun eigen Instagram account en ook de scholen hebben ze gedeeld.

Specifieke uitkeringen onderwijsachterstanden

Oosterhout is een van de gemeenten die in 2020 via de specifieke uitkering onderwijsachterstanden meer middelen heeft ontvangen. Er is een extra taakstelling opgenomen om de voorschoolse educatie aan doelgroepkinderen met 60% uit te breiden naar 960 uur (tussen 2,5 en 4 jaar). Door Corona is het niet gelukt de urenuitbreiding per januari 2020 te realiseren. Dit is in mei 2021 wel gelukt. Hiervoor is een aanvullende

subsidie verstrekt aan de aanbieders. Ook de NAZ-voorziening (niet aanspreekbare zij-instromers) voor kinderen in de basisschoolleeftijd die de Nederlandse taal onvoldoende spreken is vanuit deze middelen gesubsidieerd.

De specifieke uitkering onderwijsachterstanden die we van het Rijk ontvangen is dan ook in 2021 niet volledig benut. Daarnaast zijn er nog restantmiddelen van 2019 en 2020 die zijn doorgeschoven naar 2021 (€ 1,2 miljoen). Dit heeft te maken met de, in verband met Corona, uitgestelde uitbreiding van het aantal uren voorschoolse educatie in combinatie met een daling van het aantal peuters dat deelneemt aan voorschoolse educatie (Corona). In voorgaande jaren is samen met de schoolbesturen/aanbieders van voorschoolse educatie geïnvesteerd in een nieuwe subsidieregeling en de uitbreiding van de voorschoolse educatie van 8 naar 16 uur per week en minder op het ontwikkelen van nieuw beleid.

Het college heeft in 2021 besloten een opgaveleider aan te stellen die de opdracht heeft een actuele gemeenschappelijke visie op de toekomst van het onderwijs in Oosterhout op te stellen. Het visietraject dient in ieder geval voldoende input te geven voor het opstellen en uitwerken van een Lokale Educatieve Agenda waarin het onderwijsachterstandbeleid wordt uitgewerkt en de restantmiddelen kunnen worden ingezet. Ook geeft het visietraject input voor de relatie tussen onderwijs, economie en arbeidsmarkt en een nieuw Integraal Huisvestingsplan.

Via het Nationaal Programma Onderwijs zijn, via een specifieke uitkering, middelen naar de gemeenten gekomen om de door Corona opgelopen onderwijsvertragingen bij leerlingen te verminderen. Het gaat in totaal om € 992.000. De maatregelen moeten aansluiten op de behoeften van kinderen in de gemeente en bij interventies die scholen nemen.

Over de inzet van de NPO en de onderwijsachterstandsmiddelen heeft in 2021 overleg plaatsgevonden met de schoolbesturen voor primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Vanuit dit overleg zijn een aantal thema's benoemd die een eerste Lokale Educatieve agenda vormen. Het zal in 2022 een uitdaging worden alle onderwijsmiddelen die via een specifieke uitkering naar de gemeente toekomen voor de aangegeven bestedingsdoelen en binnen de benoemde periode in te zetten.

Huisvesting schoolgebouwen

In 2020 en 2021 is onderzoek gedaan naar de luchtkwaliteit (aandeel CO₂) in de schoolgebouwen. Hieruit is gebleken dat een deel van de scholen in het primair onderwijs niet aan de gestelde eisen voldeed. Dit gold eveneens voor enkele klaslokalen bij het Hanze College en het Sint-Oelbert gymnasium. Het Hanze College heeft zelf reeds enkele eenvoudige en geringe aanpassingen gedaan. Voor het Sint-Oelbert gymnasium is een plan uitgewerkt op basis waarvan een aanvraag specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) is gedaan. Deze subsidie is toegekend en in 2021 beschikbaar. Voor acht basisscholen is eveneens een plan uitgewerkt om deze scholen aan de gestelde luchtkwaliteitseisen te kunnen laten voldoen. Voor de basisscholen wordt geen gebruik gemaakt van de SUVIS-regeling, vanwege de hoge eisen ten aanzien van de uit te voeren gebouwen aanpassingen die aan de regeling ten grondslag liggen. Voor zowel het Sint-Oelbert gymnasium (€ 490.000) als de acht scholen van Delta (€ 250.000), draagt de gemeente 50% bij in de (restant) kosten die gemoeid zijn voor het uitvoeren van de gebouwaanpassingen. De gemeenteraad heeft in februari 2022 hiermee unaniem ingestemd. De uitvoering vindt plaats in het voorjaar van 2022.

5.4.1.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	*
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	n.b.	2	n.b.	n.b.	-	L
Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	n.b.	24	n.b.	n.b.	-	L
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers, % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs)	2,1	1,9	n.b.	n.b.	-	L
% schoolverzuim	3,30%	3,50%	-	3,00%	3,00%	G
Verzuimpercentage RBL	4,50%	4,80%	3,25%	4,80%	4,80%	G
Omvang voortijdig schoolverlaters 18-	10	20	12	8	8	G
Omvang voortijdig schoolverlaters 18+	79	70	65	55	55	G
Omvang relatief verzuim (aantal meldingen)	351	368	248	300	300	G
Omvang absoluut verzuim (aantal meldingen)	37	25	15	15	15	G
Omvang thuiszitters (aantal meldingen)	12	18	12	8	8	G
Wet kinderopvang:						G
- Aandeel tijdig afgehandelde aanvragen	100,00%	n.b.	92,50%	95,00%	95,00%	
- Aandeel geïnspecteerde locaties (KDV-BSO-GOB-PSZ)	100,00%	n.b.	36,70%	98,00%	98,00%	

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	*
- Aandeel geïnspecteerde locaties (VGO nieuw)	100,00%	n.b.	100,00%	100,00%	100,00%	
- Aandeel geïnspecteerde locaties (VGO bestaand)	8,20%	n.b.	48,00%	25,00%	25,00%	
- Aandeel ingezette handhavingstrajecten	100,00%	n.b.	100,00%	100,00%	100,00%	
- Aantal keer geen actie op tekortkomingen	-	-	-	-	-	
Onderwijsvoorzieningen in de gemeente	7,6	7,7	7,7	-	-	B
Waardering basisonderwijs in de woonbuurt	7,4	7,7	7,7	-	-	B
Voorzieningen voor jongeren in de gemeente	5,8	6,0	7,4	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.4.2 Cultuur en evenementen

Global goals

5.4.2.1 Wat willen we bereiken

Het bevorderen van een gevarieerd en hoogwaardig aanbod van cultuur en evenementen, het ondersteunen van kwetsbare vormen van kunst en cultuur en ijveren voor het behoud van het cultureel erfgoed in de stad (inclusief het beheer van collecties). Net als sport wordt ook cultuur ingezet binnen de brede buurt en daarbuiten om de verbinding met het sociaal domein te leggen. Verenigingen en stichtingen vormen een belangrijke drager voor de sociale samenhang in onze dorpen en stad.

5.4.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

“Productiehuis” als een broedplaats voor amateur(podium)kunst

In 2021 is gestart met de placemaking van de Galvanitasfabriek. Met een investering vanuit de gemeente van € 200.000 is de Cultuurmakerij ingericht. Er is een (cultureel) podium gerealiseerd met een uitschuiftribune, licht en geluid e.d. en daarnaast zijn er ook multifunctionele ruimtes ingericht die dienst kunnen doen als repetitieruimte, vergaderplek of inspiratieruimte. De opening stond gepland in najaar van 2021, maar vanwege de coronamaatregelen is deze niet doorgegaan.

Naast het bieden van onderdak aan culturele verenigingen is de Pannehoef in 2021 de samenwerking aangegaan met een zorgaanbieder om samen invulling te geven aan een vrij toegankelijke dagbesteding. Na de zomer van 2021 is o.a. gestart met het programma SamenScholen, dat kon rekenen op een grote belangstelling. Met dit programma werden diverse (culturele) dagactiviteiten aangeboden. Vanwege de coronamaatregelen is het programma echter slechts ten dele ter uitvoering gekomen. In 2021 heeft er tevens een onderzoek plaatsgevonden naar de noodzakelijke verduurzaming en verbeteringen van het pand de Pannehoef. Een voorstel hiervoor zal medio 2022 aangeboden worden aan de gemeenteraad.

Cultureel Oosterhout adviseert de gemeente

Ten tijde van de coronapandemie is weer bevestigd hoe kwetsbaar de culturele sector is. In 2021 heeft daarom ook vooral de focus gelegen op het monitoren van de bedrijfsvoering en financiën van de culturele instellingen. Hierbij is de behoefte tot meer afstemming en samenwerking tussen de verschillende partijen aan het licht gekomen. Eind 2021 zijn daarom de voorbereidingen gestart voor het opzetten van een cultuuroverleg, waarvan in 2022 verder vorm zal worden gegeven.

Speelgoedmuseum

De coronapandemie heeft voor vertraging gezorgd in de uitvoering van de ambities uit het beleidsplan van het Speelgoedmuseum. De zorg voor de vrijwilligers en het beheer van het museum stond het afgelopen jaar voorop. Aan het eind van 2021 zijn de eerste plannen ontwikkeld voor een aanpassing van het museum. In 2022 richt het museum zich verder op het ontwikkelen tot een meer interactief museum maar ook om een belangrijkere rol in de wijk en sociaal domein te kunnen spelen.

Lokale omroep

In de financiële relatie met de lokale omroep is afgelopen jaar niets veranderd. De ORTS ontvangt een bijdrage in het kader van de zorgplicht en een extra subsidie. Om de vijf jaar wordt er een nieuwe zendmachtiging afgegeven en dat is het moment om opnieuw naar de financiële relatie te kijken.

Musea

De in 2020 nieuw opgestelde beleidskaders worden toegepast en dit is inmiddels going concern geworden

Doelsubsidie culturele instellingen

Met Theater de Bussel en Theek 5 zijn in 2021 nieuwe subsidiecontracten afgesloten voor de periode 2021-2024. Vanwege het lopende onderzoek naar toekomstscenario's voor cultuureducatie en -participatie is in 2021 het subsidiecontract met H19 verlengd tot medio 2022.

5.4.2.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Percentage bevolking dat lid is van de bibliotheek	26,03%	23,70%	22,20%	23,20%	22,00%	G
Aantal ingeschreven leners	13.817	13.284	12.456	13.102	12.500	G
Aantal bezoekers	235.289	244.567	131.214	127.596	240.000	G
Aantal uitleningen	316.988	298.460	183.522	172.875	250.000	G
Aantal scholen met "De Bibliotheek op School"	10	10	9	9	11	G
Aantal activiteiten	337	320	142	179		G
Aantal deelnemers activiteiten	7.741	7.000	2.834	3.309		G
Aantal voorstellingen de Bussel:						G
- professioneel	118	126	76	69	80	
- amateur	44	51	32	37	20	
Aantal kaarten	29.618	35.832	5.736	12.425	20.000	G
Aantal bezoekers musea:						G
- speelgoed- en carnavalsmuseum	12.926	15.249	6.139	5.063	10.000	
- Brabant Museum Oud Oosterhout	12.280	12.455	4.700	5.931	5.000	
Aantal verleende activiteitsubsidies	28	29	25	15	30	G
Evenementen en festivals in de gemeente	7,3	7,4	7,2	-	-	B
Aandeel 18-plussers dat in de afgelopen 12 maanden een voorstelling heeft bezocht in Oosterhout	38,00%	36,00%	32,00%	-	-	B
Culturele voorzieningen in de gemeente	7,2	7,5	7,3	-	-	B
Tevreden over de uitgaansmogelijkheden in de gemeente	7,1	7,3	7,2	-	-	B
Verenigingen/clubs in de gemeente	7,7	7,7	7,7	-	-	B
Evenementen en festivals in de gemeente	7,3	7,4	7,2	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.4.3 Sport

Global goals

5.4.3.1 Wat willen we bereiken

Het bevorderen van sportdeelname door inwoners van Oosterhout, zowel uit het oogpunt van volksgezondheid als vanuit sociaal perspectief (voorkomen maatschappelijk isolement, bevorderen integratie, tegengaan overlast).

5.4.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Maatschappelijke inzet van sportverenigingen

In 2021 heeft de gemeente Oosterhout samen met haar ambitiepartners het lokale sportakkoord doorgezet. Daarmee is de maatschappelijke inzet van sportverenigingen verder gestimuleerd. Het lokaal sportakkoord is een initiatief specifiek gericht op het bevorderen van sport en maatschappelijke betrokkenheid van sportaanbieders in Oosterhout. Dit wordt door de gemeente mogelijk gemaakt aan de hand van het (financieel)

ondersteunen van sport gerelateerde initiatieven bedacht door sportverenigingen en andere sportaanbieders. De thema's waarop het lokaal sportakkoord zich richt zijn: inclusief sporten en bewegen, een duurzame vitale sportomgeving, én het thema jong vaardig in bewegen.

De gemeente heeft sportverenigingen en andere sportaanbieders in 2021 actief uitgenodigd mee te denken in hoe zij zich maatschappelijk of sportief konden inzetten voor Oosterhout. Sportverenigingen en andere sportaanbieders hebben veel initiatieven tot uitvoering gebracht in 2021. Voorbeelden hiervan zijn: het maken van rookvrij spandoeken door leden van sportverenigingen, de start van een Oldstars team voor VVO en het opzetten van beweeggroepen voor senioren. Van enkele initiatieven is de uitvoering uitgesteld tot 2022, omdat coronamaatregelen de uitvoer van enkele initiatieven heeft bemoeilijkt.

Naast het faciliteren van initiatieven van sportverenigingen en sportaanbieders, heeft de gemeente Oosterhout samen met haar ambitiepartners tevens eigenaarschap getoond in het opzetten van initiatieven ten behoeve van de thema's benoemd in het sportakkoord. Het lokaal sportakkoord heeft daarmee in 2021 onder andere bijgedragen aan het voorzien van de vrijwilligersapp Taakie voor sportverenigingen en de financiering van een nieuwe skatebaan.

Brede buurt

In 2021 zijn, ondanks alle beperkingen vanwege corona, vanuit de Brede Buurt de buurtsportcoaches en cultuurcoaches actief geweest in de buurten en wijken van Oosterhout. Hierbij is extra aandacht geweest voor de kwetsbare jongeren die door de corona extra hard getroffen zijn. Helaas heeft een deel van de activiteiten ook geen doorgang kunnen vinden. Waar mogelijk zijn hiervoor alternatieven ontwikkeld. Eind 2021 heeft het college van B&W de evaluatie van de Brede Buurt vastgesteld en besloten om het programma de Brede Buurt te continueren en hiervoor een nieuw beleidskader (2022-2025) op te stellen.

Bewegingsonderwijs

In 2021 is gestart met bewegingsonderwijs in het zwembad en zijn de aanvragen voor bewegingsonderwijs in het zwembad dusdanig gegroeid dat de planning vol zat. Het onderhouden van de zwemvaardigheid blijkt zeer wenselijk te zijn, daar een groep leerlingen nauwelijks meer zwemt na het behalen van zijn diploma's. Leerlingen zonder diploma worden nu beter gevolgd en doorverwezen naar het abc programma specifiek voor oudere kinderen. Dit alles in samenwerking met medewerkers van het Sportbedrijf. Helaas hebben de circa 150 lessen door Corona niet allemaal doorgang kunnen vinden.

Toekomstscenario Oosterheidehal

In 2021 zijn alleen kosten gemaakt voor het noodzakelijk onderhoud van de sporthal. In januari 2022 laten we door een extern adviesbureau een onderzoek uitvoeren voor de Oosterheidehal en Sporthal Arkendonk. We willen graag verschillende scenario's met bijhorende kosten op het gebied van renoveren, verduurzaming en nieuwbouw inzichtelijk krijgen. Dit is belangrijk voor de toekomst voor beide sporthallen in de gemeente Oosterhout. Op het moment dat we hier een goed beeld van hebben willen we naar het college en raad, zodat hier mogelijk een beslissing in genomen kan worden.

Toekomst recreatieoord de Warande

Eind 2021 was de concept Toekomstvisie Warande 2030 gereed, op 24 januari is dit in het college geweest en in de Raadsvergadering van 24 mei zal deze door de raad worden vastgesteld.

De visie kenmerkt zich onder andere door:

- Nadrukkelijker de kansen in het gebied en de directe omgeving te benutten. Zowel op sportief, recreatief als maatschappelijk gebied;
- Nog meer samen te werken met verenigingen in het gebied én jongeren en de samenwerking tussen de sportverenigingen onderling te stimuleren en faciliteren;
- Bij de verdere ontwikkeling van het sportcluster blijft de natuurlijke omgeving van het gebied een belangrijk uitgangspunt: het biedt (nieuwe) kansen, maar stelt ook randvoorwaarden aan de ontwikkelingsmogelijkheden. We gaan in het Sportcluster voor "groene groei".
- De kansen om de exploitatie van het Sportcluster te verduurzamen, worden nader uitgewerkt.
- De faciliteiten binnen het Sportcluster worden voor iedereen nog beter bereikbaar, toegankelijk en veiliger.

De visie zal in nauwe samenwerking met de verenigingen binnen het Warandegebied verder worden geconcretiseerd. Ook de toeristische kansen en mogelijkheden op het gebied van Leisure zullen hierin worden benut. Daarnaast zal het Sportpark deel uitmaken van de Oosterhoutse Citymarketing.

Om ook als team Sport mee te kunnen blijven bewegen met haar veranderende omgeving blijft doorontwikkeling van dit organisatieonderdeel een continu proces, zowel in kwalitatief als in kwantitatief opzicht. Om die reden is het functiegebouw opnieuw tegen het licht gehouden. De besluitvorming hieromtrent zal in 2022 plaatsvinden.

Toekomst accommodaties Irene'58 en OVV'67

Het onderzoek naar woningbouw op de huidige locatie van voetbalvereniging Irene'58 loopt nog. De verwachting is dat dit in 2023 gereed zal zijn. Het is hierdoor nog niet duidelijk wanneer de voorbereidingen voor realisatie van kleedaccommodaties gestart zal worden.

Bij voetbalvereniging OVV'67 lopen er ook onderzoeken voor woningbouw op de huidige locatie. In de raadsvergadering van 25 januari 2022 is vastgesteld, om over te gaan tot aankoop van de bestaande (tijdelijke) units die dienen als kleedaccommodaties. Door over te gaan tot aankoop is er naast kostenbesparing ten aanzien van huren ook de mogelijkheid tot hergebruik. De units zijn ook door middel van zonnepanelen verduurzaamd. Hiernaast zijn de bestaande kleedaccommodaties gerenoveerd.

Verduurzamen sportaccommodaties

In 2021 zijn bij alle gemeentelijke sportaccommodaties veldledverlichting aangebracht op de sportvelden. Op de noodunits van OVV Oosteind zijn zonnepanelen geplaatst en bij de Voltreffers is een zuinigere stookinstallatie geïnstalleerd samen met de ledverlichting tijdens de laatste renovatie. Hiermee is een bijdrage geleverd aan de verduurzamingsambities van de gemeente Oosterhout en wordt de routekaart 2019-2022 met betrekking tot de energietransitie gevolgd.

Jeugdsportsubsidie

In 2021 is er geen verdere actie ondernomen op het gebied van de verandering van de Jeugdsportsubsidie voor sportverenigingen. Hiervoor zijn een tweetal redenen.

Ten eerste zijn er een aantal personeelswijzigingen binnen de gemeente Oosterhout geweest. Momenteel is het onderwerp bekend, en worden de benodigde stappen ondernomen om het proces rondom dit onderwerp op te starten in kwartaal 2 en 3 van 2022.

Ten tweede is uit een intern onderzoek in 2020 naar voren gekomen dat de coronacrisis geen geschikt moment is om Jeugdsportsubsidies drastisch aan te passen. Een aanpassing kan namelijk voor een aantal verenigingen negatieve gevolgen hebben op de hoeveelheid subsidie die zij ontvangen. Dit is onwenselijk in een onzekere tijd voor sportverenigingen. Ook in 2021 heeft de coronacrisis in grote mate voor onzekerheid gezorgd bij sportverenigingen in Oosterhout. Ondanks dat het aanpassen van de Jeugdsportsubsidie een doel blijft, is het een verstandige keus geweest om in 2021 geen actie te ondernemen wat betreft de aanpassing van het Jeugdsportsubsidie beleid. Hierdoor is het uitgesteld naar 2022.

Buitensportaccommodatiebeleid en uitvoeringsplanning sport

In verband met toekomstplannen met de sporthallen is in 2021 alleen geïnvesteerd in noodzakelijk onderhoud. Voor sporthal Arkendonk en Oosterheidehal zal er in 2022 een rapport opgesteld worden met betrekking tot de mogelijkheden en de investeringskosten voor renoveren/verduurzamen en nieuwbouw.

In gymzaal Markkant zijn in 2021 beide sportvloeren gerenoveerd. De investeringen gymzaal Ridderstraat zijn verschoven van 2021 naar 2022.

In verband met lopende onderzoeken naar woningbouw op de locaties van Irene'58 en OVV'67 zijn de investeringen met betrekking tot het renoveren/verduurzamen van de kleedlokalen doorgeschoven totdat er duidelijkheid is wat er in de toekomst met deze locaties gaat gebeuren.

In de raadsvergadering van 25 januari 2022 is vastgesteld om over te gaan tot aankoop van de bestaande (tijdelijke) units die dienen als kleedaccommodaties. Door over te gaan tot aankoop is er naast kostenbesparing ten aanzien van huren ook de mogelijkheid tot hergebruik.

5.4.3.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Niet sporters (%)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	-	L
Bezoekersaantallen zwembad	297.830	261.379	141.852	109.953	280.000	G
Aantal deelnemers (abbonementen) vanuit minimabeleid	649	655	-	669	650	G
Zwemles vanuit minimabeleid	54	57	50	55	60	G
Aantal bezoekers recreatieoord via samenwerkende partners	5.100	6.200	3.077	6.476	6.500	G
Aantal samenwerkingspartners recreatieoord	5	22	5	21	22	G
Sportvoorzieningen in de gemeente	7,7	7,8	7,8	-	-	B
Aandeel 18-plussers dat in afgelopen 12 maanden minimaal één sport heeft beoefend	51,00%	55,00%	51,00%	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Wat heeft het programma gekost

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de lasten en baten per type voor het programma.

X € 1.000

Nr.	Soort lasten en baten	Lasten	Baten	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
1	Salarissen en sociale lasten	1.335	-	1.335	1.751	978
2	Ingeleend/Uitgeleend personeel	1.147	-90	1.057	520	1.245
3	Belastingen	479	-	479	317	451
4	Leges en andere rechten	-	-112	-112	-3	-18
5	Grond	-	-	-	-	-
6	Huren en pachten	-	-2.310	-2.310	-2.569	-2.164
7	Goederen en diensten	3.764	-140	3.624	3.683	3.127
8	Overdrachten	504	-2.210	-1.706	-42	-571
9	Subsidies	4.621	-	4.621	4.416	4.394
10	Kapitaallasten	5.192	-	5.192	4.963	5.047
11	Verrekeningen	62	-397	-335	-	-7
12	Rente	3	-	3	-	-
	Totaal	17.107	-5.259	11.848	13.036	12.482

De lasten en baten per thema zijn opgenomen in de volgende tabel, daarnaast zijn de mutaties in de reserves opgenomen.

X € 1.000

Thema	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat 2021
Onderwijs en jeugd	3.519	3.569	3.848	279
Cultuur en evenementen	5.837	6.614	6.423	-191
Sport	6.427	6.092	6.836	744
Totaal lasten	15.783	16.275	17.107	832
Onderwijs en jeugd	-121	-92	-203	-111
Cultuur en evenementen	-1.318	-1.410	-1.472	-62
Sport	-1.862	-1.737	-3.584	-1.847
Totaal baten	-3.301	-3.239	-5.259	-2.020
Saldo lasten en baten	12.482	13.036	11.848	-1.188
Storting in reserves	30	-	19	19
Onttrekking aan reserves	-1.935	-1.909	-2.159	-250
Resultaat	10.577	11.127	9.708	-1.419

Investeringen

x € 1.000

Omschrijving	Uitvoeringsplan 2021	Gevoteerd 2021	Restant 2021
Onderwijs en jeugd			
Integraal huisvestingsplan	2.650	2.650	-
Culturele gebouwen	10	-	10
Sport			
Buitensportaccommodaties	485	683	-198
Accommodatie beheer binnensportaccommodaties	10	10	-
Gymzalen	309	71	238
Sporthallen	259	35	224
Zwembad De Warande	-	25	-25
Vrije reserve			
Pilot hybride leeromgeving mbo logistiek	-	100	-100

Welke externe partijen zijn betrokken bij het programma

De volgende externe partijen zijn betrokken bij het programma, voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in paragraaf 6.6 Verbonden partijen:

- Regionaal Bureau Leren (RBL) gevestigd te Breda.

Beleidskaders

De volgende kader stellende beleidsnota's zijn van toepassing voor het programma.

Naam document	Jaar
Onderwijs en jeugd	
<i>Leerlingenvervoer</i>	
Verordening leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2014	2014
Beleidsregels voor het leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2014	2014
Pilot leerlingenvervoer leerlingen in het VSO	2016
<i>Onderwijsachterstanden</i>	
Onderwijsbeleid in de periode 2011-2015	2016
Subsidiering voorscholen en NAZ 2016 en 2017	2016
Harmonisatie voorscholen en kinderopvang	2017
Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie 2019	2018
<i>Onderwijsbeleid</i>	
Verstevigen verbinding jeugdzorg en onderwijs	2016
Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie 2019	2018
Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio West-Brabant	2019
<i>Onderwijshuisvesting</i>	
Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Oosterhout 2015	2014
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2015	2014
Cultuur en evenementen	
Nota Evenementenbeleid "Evenementen maken de stad"	2012
Cultuurnota "Droom, durf en beleef"	2016
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	2017
Nota "Museumbeleid Gemeente Oosterhout"	2020
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2021	2020
Sport	
Nota Sporten en Bewegen: "Samen werken aan sporten en bewegen"	2013
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	2017
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2021	2020

5.5 Ruimte en ontwikkeling

Portefeuillehouder(s) C. Piena, D. Melsen, M. Willemsen, A. Kastelijns

Het programma bestaat uit vier thema's die in de volgende paragrafen worden uitgewerkt. In eerste instantie wordt aangegeven aan welk(e) global(s) goals het thema een bijdrage levert. In bijlage 8.6 wordt een inzicht gegeven in de global goals en wat belangrijke taken voor de gemeente zijn. Daarnaast worden per thema drie elementen behandeld:

- wat willen we bereiken;
- wat hebben we hiervoor gedaan;
- indicatoren;

Vervolgens wordt voor het programma inzicht gegeven in de kosten, extern betrokken partijen en de beleidskaders.

5.5.1 Openbare ruimte

Global goals

5.5.1.1 Wat willen we bereiken

Schone, hele en veilige buurten waarin het aantrekkelijk is om te wonen, te werken en te recreëren. Bewoners willen veilig en rustig wonen in een goed verzorgde, groene omgeving. Bedrijven vragen om kwaliteit in winkelcentra en op bedrijfsterreinen. Het bereiken van deze doelstelling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, burgers en ondernemers.

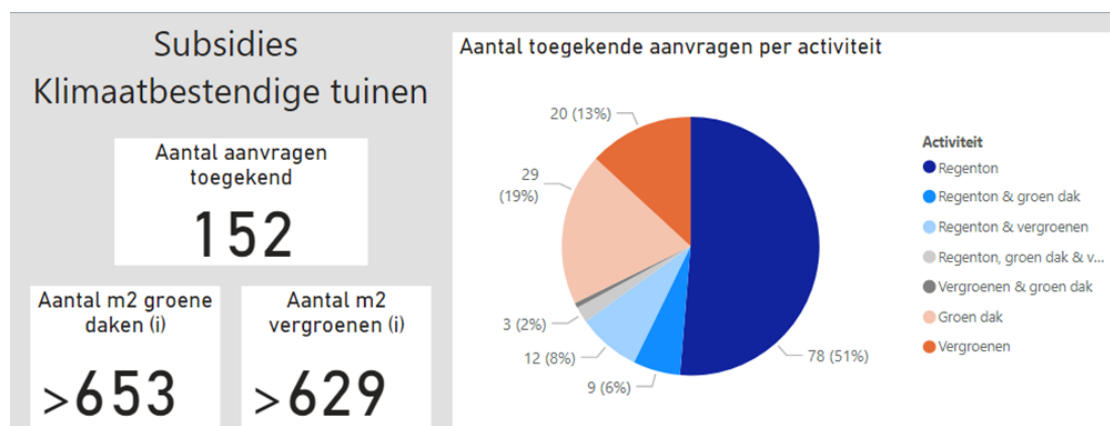
5.5.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Klimaatadaptatie

In 2021 is de Uitvoeringsstrategie Klimaatadaptatie door het college vastgesteld. Op verzoek van de raad wordt de Strategie uitgewerkt in een concrete uitvoeringsagenda. In 2021 hebben daarvoor diverse risicodialogen plaatsgevonden, zowel intern als extern (Thuisvester, Waterschap, GGD). Ook zijn inwoners bevroegd over wat zij merken van klimaatverandering en over de aanpak van klimaatadaptatie.

Oosterhout heeft voor het eerst meegedaan aan het NK Tegelwippen en is daarbij op een 3e plaats geëindigd. Oosterhout is hiermee weer een stuk groener geworden!

Van de subsidieregeling klimaatvriendelijke tuinen is afgelopen jaar ook zeer succesvol geweest. Al in september was de begrote € 25.000 uitgeput. Er is daarom besloten extra geld beschikbaar te stellen om onze inwoners te faciliteren. Vooral voor het plaatsen van een regenton doen inwoners vaak een beroep op de regeling. Maar ook is bijvoorbeeld met hulp van de regeling in 2021 653 m2 groen dak aangelegd. In de onderstaande figuur is het resultaat opgenomen.

Stadsparken

Door een ingediend bezwaar op de aangevraagde bouwvergunning is de aanleg van de speelplek vertraagd tot eind 2021. Het uitbreiden met het horecapunt is eind 2021 verder opgepakt. Dit had eerder in het jaar geen prioriteit in verband met de coronaproblematiek binnen de horeca.

Herinrichting Heuvel

In 2021 is het project De Heuvel uitgevoerd. De voetpaden zijn vernieuwd, net als het plein en de rijbaan. De historische waterpomp is opgeknapt en een watertappunt is toegevoegd. Samen met de Heuvelkring wordt in het voorjaar 2022 gewerkt aan een boek dat de Heuvel op de "kaart" moet zetten en zowel inzetbaar is voor toeristische, recreatieve als ook onderwijsdoelstellingen.

Tevens zijn voorzieningen voor evenementen als de openbare verlichting ge-upgrade en bieden een toegevoegde waarde aan het plein. Tijdens de uitvoering is door derden schade aan de nieuwe verharding ontstaan. Het repareren van deze schade wordt samen met de nazorg in 2022 uitgevoerd.

Onderhoud en beheer walstroom ten behoeve van de binnenvaart

In 2021 zijn de laatste vier walstroomkasten op het eiland Zwaai kom nog niet geplaatst omdat de planning voor het bouwrijp maken van het eiland Zwaai kom iets is opgeschoven. Naar verwachting worden de Walstroomkasten geplaatst in het 1e/2e kwartaal van 2022.

Speelplekken

Het areaal van de speeltoestellen is in 2021 toegenomen. Veel langlopende projecten zijn in 2021 afgerond. Dit zijn de speelplekken aan de Herendam, Tilanushof, Venkelhof-Tijmhof, Zuiderbeemd, Kinderbeemd en de Mgr. Frenckenstraat. Daarnaast is een extra glijbaan in het Santrijnpark geplaatst. Op de speelplekken aan het Houtwolplantsoen en Middenakkerplein zijn nieuwe toestellen geplaatst.

Dankzij een bijdrage vanuit budget buurtparticipatie zijn de volgende speelplekken ingericht als formele speelplekken: Grasbeemd, Ruys de Beerenbrouckplein en Statenlaan. In 2021 zijn er geen speelplekken omgevormd naar informele speelplekken, omdat hiervoor geen draagvlak was bij omwonenden.

5.5.1.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Aantal klachten en meldingen openbare ruimte:						G
- product wegen/verhardingen	1.371	1.305	1.356	1.264	1.330	
- product openbaar groen	2.040	2.680	2.886	2.737	2.300	
- product speelvoorzieningen (zie diversen)	55	73	98	103	60	
- product afval / ongedierte ⁸	2.340	2.740	3.228	3.600	2.500	
- product verkeer (straatmeubilair, verkeerslichten, parkeerautomaten, stadsafsluitingen)	500	604	618	675	500	
- product openbare verlichting	335	312	393	443	320	
- diversen (reiniging en onderhoud, speelvoorzieningen riolering en water, gladheidsbestrijding, evenementen)	2.285	2.574	2.798	2.771	2.200	
Gemiddelde actietijd gladheidsbestrijding	3 uur	3 uur	3 uur	3 uur	3 uur	G
Aantal buurtbeheerprojecten (incl. buurtpreventie)	22	22	25	23	20	G
Waardering groenvoorzieningen in de woonbuurt.	7,7	7,6	7,9	-	-	B
Waarderen onderhoud groen in de woonbuurt	6,6	6,6	7,0	-	-	B
Waardering schoonhouden van de woonbuurt	6,7	6,7	7,1	-	-	B
Waardering onderhoud wegen en fietspaden in de woonbuurt	7,0	7,1	7,4	-	-	B
Waardering straatverlichting in de woonbuurt	7,7	7,8	7,9	-	-	B
Waardering speelplekken voor kinderen in woonbuurt	7,0	6,8	7,3	-	-	B
Speelplekken voor kinderen in de gemeente	7,0	7,1	7,4	-	-	B
Waardering voor maatregelen regenwaterverwerking	7,2	7,1	7,5	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

⁸ Met ingang van 2021 registreren de zwerfafval pakkers alle meldingen via Melddesk

5.5.2 Verkeer en mobiliteit

Global goals

5.5.2.1 Wat willen we bereiken

Het bereikbaar maken en houden van woningen, winkels en bedrijven (voor alle doelgroepen) op een zo efficiënt en veilig mogelijke wijze. Op deze manier de kwaliteiten van “Oosterhout Familiestad” als woon- en werkstad minimaal waarborgen en waar mogelijk verbeteren. In de in 2019 vastgestelde mobiliteitsvisie is dat verder geconcretiseerd in een aantal doelstellingen op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid én gezondheid en een aantal bijbehorende mobiliteitsopgaven.

5.5.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Mobiliteitsvisie “Oosterhout vooruit”

De toekomstvisie 2030 is één van de bouwstenen geweest voor de nieuwe mobiliteitsvisie ‘Oosterhout vooruit’ die in mei 2019 is vastgesteld door de raad. De doorvertaling van de mobiliteitsvisie naar concrete projecten en activiteiten vindt plaats in de vorm van een uitvoeringsagenda. De concept uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie is in november 2021 tijdens een debatbijeenkomst opiniërend met de gemeenteraad besproken. In de uitvoeringsagenda moeten ook de potentiële projecten die voortvloeien uit de mobiliteits-tafels hun plaats krijgen. De mobiliteitstafels zijn medio 2021 afgerond met de hulp van een extern bureau en de opbrengst daarvan is vervat in een advies. Dat advies is in juli 2021 ter informatie aan de gemeenteraad aangeboden. Het college heeft besloten om de besluitvorming over te laten aan de nieuwe gemeenteraad. Dan komt besluitvorming medio 2022.

Lobby A27 en Hoopolder

De koers die de afgelopen jaren is gevolgd, is in 2021 gecontinueerd. Dit betekent dat we vooral via bestaande overlegstructuren, zoals de regionale samenwerking West-Brabant, de samenwerking rondom de verbreding van de A27 Houten – Hoopolder en de samenwerking rondom de verbreding van de A58 Breda – Tilburg, proberen om zowel het zuidelijk deel van de A27 als een volwaardig knooppunt Hoopolder op de agenda van de provincie en het rijk te krijgen. Daarnaast is ook de verstedelijkingsopgave en de regionale ambities daarvoor van de regio Breda (verwoord in de regionale investeringsagenda) in 2021 aangegrepen om de verbreding van het zuidelijk deel van de A27 en Hoopolder geagendeerd te krijgen bij het rijk. De bedoeling was om aanvullend hierop een lobbystrategie te ontwikkelen. Echter vanwege corona en de beperkte beschikbaarheid van ambtelijke capaciteit is hier in 2021 niet op doorgepaktd. Breda onderkent het punt en de aandacht voor het definitief oplossen van het knelpunt blijft bestaand.

Openbaar vervoer Breda-Utrecht

Voor de verbetering van het Openbaar Vervoer op de corridor Breda - Utrecht zijn in 2021 twee parallelle sporen doorlopen. Voor de korte en middellange termijn is gekeken hoe de overlast voor de Brabantliners tussen Breda en Gorinchem/Utrecht en tussen Oosterhout en Utrecht, vanwege de werkzaamheden aan de A27, zoveel mogelijk beperkt kan worden. Gesprekken hierover met Rijkswaterstaat zijn gevoerd door de gemeenten en de betrokken provincies (via de bestuurlijke adviesgroep A27 waar ook Oosterhout zitting in heeft).

Voor de lange termijn is gekeken naar de mogelijkheden van een verbetering van het busconcept in 2030 op de A27 corridor en een mogelijk te ontwikkelen innovatief vervoersconcept in 2040. Ten behoeve daarvan zijn in 2021 door de trekkers voor de verbetering van het OV tussen Breda en Utrecht, zijnde de drie provincies, de gemeente Breda en de U10 (een samenwerkingsverband van gemeenten uit Utrecht en Zuid Holland), diverse verdiepende onderzoeken uitgevoerd. Dat heeft geleid tot een bestuurlijk eindrapport waar we als gemeente Oosterhout (ambtelijk) op hebben gereageerd. Besluitvorming over het bestuurlijk eindrapport was voorzien tijdens het bestuurlijk overleg meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport eind 2021. Dit is verzet naar het voorjaar van 2022.

Verbeteren openbaar vervoer

De nieuwe aanbesteding van het OV in West-Brabant die eerder gepland stond in 2023 is uitgesteld tot 2025 als gevolg van COVID-19. De situatie is te onzeker eerst moet de openbaar vervoer markt weer stabiel zijn (normale reizigersontwikkelingen).

De voorbereidingen voor de transitie van het openbaar vervoer naar gedeelde mobiliteit lopen door. Een belangrijk onderdeel voor de gemeente is hierin de ontwikkeling van Hub's. Een hub is een OV-knooppunt waar de reiziger kan overstappen van het ene naar het andere vervoermiddel. Dus een halte waar bijvoorbeeld deelfietsen/scooters klaarstaan of een P&R voorziening aanwezig is. Een hub kent een grote mate aan

verschijningsvormen afhankelijk van de locatie). De gemeente en provincie hebben gezamenlijk een verdiepend onderzoek laten uitvoeren naar de potentiële hublocaties in Oosterhout. In dit onderzoek zijn drie locaties belicht, het busstation aan de Leijzenhoek, een snelweghub langs de A27 (in beeld vanwege lijn Breda-Utrecht) en terrein Amphia ziekenhuis. In 2022 moet de gemeente een standpunt innemen over de gewenste locatie voor ov-hub.

Bromtol

In 2021 is het project Bromtol uitgevoerd zoals gepland. De rotonde is aangebracht, aansluitende wegen deels vernieuwd, de Bromtol gereviseerd, fietstunnel aangebracht en nieuwe bewegwijzering aangebracht. In 2022 vindt de nazorg en eventuele reparatie van restpunten plaats. Zoals in het project opgenomen is er tevens invulling gegeven aan social return en zijn er zonnepanelen geplaatst ter hoogte van de Haasdijk. De carpoolplaats ter plaatse is tevens vernieuwd zodat dit er weer netjes uitziet.

In het project is samen met de basisschool uit Den Hout invulling gegeven aan het kunstwerk in de fietstunnel wat een verbinding moet zijn tussen het kunstwerk en de omgeving. Om dit alles duidelijk te maken is een informatiebord met een zitje gerealiseerd waar men uit kan kijken over de rotonde.

Er zijn extra werkzaamheden uitgevoerd, dit betreft vanuit onderhoud extra betonwerkzaamheden aan de Weststadweg en aanpassing van het kruispunt Technologieweg evenals extra aanpassing aan omliggende bewegwijzering.

Spoorlijn Dorst

De insteek is dat de negatieve effecten voor de leefomgeving vanwege de spoorlijn door Dorst tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt. De gemeente spant zich met de betrokken partners bij de Brabantroute in dat de veiligheid vanwege vervoer gevaarlijke stoffen, de geluidhinder en trillinghinder aanvaardbaar worden en blijven. In mei 2021 is de spoorwegovergang in de Spoorstraat vervangen door een type met minder geluid en trillingen. Voor de toekomst is een toename van spoorverkeer van rijksweg niet uitgesloten. De gemeente blijft zich inzetten dat ontwikkelingen op het spoor binnen aanvaardbare kaders blijven.

Aansluiting Baarschotsestraat op de N282

Het project Snelfietsroute Tilburg-Breda en aansluiting (Baarschotsestraat op de N282 (Dorst-West) heeft enige tijd stilgelegen vanwege het opnieuw uitvoeren van participatie (samen met de provincie) rondom het tracé van de snelfietsroute in Dorst. In het eerste kwartaal van 2022 wordt door de provincie in overleg met de gemeente Oosterhout een planstudie afgerond waarna diverse varianten van de snelfietsroute beoordeeld dienen te worden. Hieraan is ook de aansluiting van de Baarschotsestraat op de N282 gekoppeld. In de eerste helft van 2022 moet duidelijk zijn waarlangs de snelfietsroute definitief komt en ook waar de aansluiting van de Baarschotsestraat op de N282 komt. Met de aanleg van de snelfietsroute zal in de tweede helft van 2022 gestart worden en met de aansluiting in de eerste helft van 2023 aangezien er nog een bestemmingplanwijziging plaats moet vinden.

Ombouw kruispunt Vijf Eikenweg – Ketenban naar rotonde

De rotonde Vijf Eikenweg/Ketenbaan is gerealiseerd. De financiële bijdrage van de gemeente aan dit project is voldaan.

Ombuiging parkeerfonds

De eerste tranche ombuigingsmaatregelen parkeren is verspreid over 2021 gerealiseerd. Van de tweede tranche ombuigingsmaatregelen is het cameratoezicht in de fietsenstallingen in 2021 ingevoerd. Vanwege COVID-19 konden de effecten van deze ombuigingsmaatregelen nog niet worden bepaald.

De tweede tranche ombuigingsmaatregelen voorzag ook in een onderzoek naar de mogelijkheden en kosten van een verdere digitalisering van de parkeerketen door het digitaliseren van de parkeerhandhaving middels het inzetten van een scanvoertuig. Vanwege de inzet en tijd die benodigd was voor de digitalisering van het vergunninghoudersparkeren en de nieuwe digitale bezoekersregeling, is dat in 2021 niet opgepakt.

Heistraat-Hoogstraat ten oosten van de A27

Dit project ligt tot nader order stil. Momenteel concrete periode aangegeven wordt er in overleg tussen het projectteam Everdenberg en de Provincie gezocht naar een goede oplossing voor de tijdelijke ontsluiting op de N629. Dit moet bekend zijn voordat de verdere uitwerking voor de Heistraat opgepakt kan worden. De verwachting is dat dit project in de 2e helft van 2022 weer opgepakt zal worden.

A27 Houten-Hoopolder, doortrekking Statendamweg

Alle overeenkomsten zijn afgesloten zoals gepland. Dit betreft een uitvoeringsovereenkomst, een koopovereenkomst en een overeenkomst voor afkoop beheer en onderhoud van de nieuwe weg. In 2021 zijn tevens de eerste gelden ontvangen voor de verkoop van de gronden bij het passeren van de stukken. Het opstellen van de overeenkomsten is, daar waar nodig, in goede samenspraak met de exploitant van de composteerinrichting uitgevoerd. In 2021 is door de raad vastgesteld wat de bestedingsdoeleinden zijn van de te ontvangen middelen.

5.5.2.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Parkeertarieven:						G
- Hoog tarief (per uur)	€ 1,90	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50	
- Dagtarief op diverse locaties	€ 3,80	€ 3,80	€ 3,00	€ 3,00	€ 3,00	
Waardering openbaar vervoer in de woonbuurt	6,7	6,8	7,0	-	-	B
Openbaar vervoer in de gemeente	6,5	6,5	6,8	-	-	B
Waardering verkeersveiligheid in de woonbuurt	6,9	6,9	7,0	-	-	B
Waardering parkeergelegenheid in de woonbuurt	6,7	6,6	6,9	-	-	B
Parkeermogelijkheden in de gemeente	6,5	6,4	6,8	-	-	B
Fietsmogelijkheden in de gemeente	7,9	8,0	8,2	-	-	B
Verkeersveiligheid in de gemeente	6,5	6,7	6,5	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(burger)

5.5.3 Natuur, milieu en afval

Global goals

5.5.3.1 Wat willen we bereiken

Met het ondertekenen van het Klimaatakkoord werd duidelijk dat er in Nederland sprake is van een groot, complex en urgent probleem: de uitstoot van CO₂ moet omlaag. Er zijn doelen vastgelegd voor 2030 en 2050. In de Toekomstvisie 2030 is beschreven wat we willen bereiken: goed op weg richting Parijs en naar een circulaire economie, maar ook meer groen en meer water, minder stress.

Het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu en het langs deze weg leveren van een bijdrage aan een veilige en mensvriendelijke leefomgeving. In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en transport van rioolwater naar de rioolwaterzuivering nagestreefd. Daarnaast wordt een adequate inzameling en verwijdering van afval nagestreefd. Met klimaat adaptieve maatregelen wordt getracht om overlast en/of schade door gevolgen van de klimaatverandering te voorkomen of in ieder geval te beperken.

5.5.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Duurzaamheid en klimaatadaptatie

In 2021 zijn de Regionale Energie Strategie 1.0 en de Transitievisie Warmte 1.0 vastgesteld. Hierin wordt op hoofdlijnen beschreven hoe we het proces om te komen tot fossielvrije opwekking elektriciteit en een aardgasvrij Oosterhout in 2050 voor ons zien. In 2022 zal gestart worden met het opzetten van Wijk uitvoeringsplannen om fossielvrij te verwarmen. De daadwerkelijke inzet wordt beperkt door het ontbreken van Rijksfinanciering.

Bij Zon op Bedrijfsdaken zie we een continue groei van aanleg van zonnepanelen op bedrijven. Per jaar worden 15.000 tot 20.000 zonnepanelen geplaatst. Totaal zijn er nu ruim 60.000 zonnepanelen geplaatst. Het doel voor 2030 is 160.000 zonnepanelen op bedrijfsdaken.

De vergunningverlening van de energie opwek projecten Energiepark A59 (zon en wind) en Dorst (zon) zijn niet afgerond. Het project zonnepark A59 is overgenomen door Eneco, omdat Shell dit park niet rendabel meer kon ontwikkelen. We hebben ook zelf nog onderzocht of we dit als gemeente konden doen, maar ook wij kwamen tot dezelfde conclusie als Shell.

Het vergunning proces voor het windpark is doorlopen tot en met de verwerking van de zienswijzen. Het college heeft aangegeven te willen wachten met verdere besluitvorming wanneer er meer bekend is over de normen voor wind op land vanuit het Rijk.

De vergunningprocedure voor het zonnepark is niet opgestart omdat een netaansluiting ontbreekt. De opgewekte stroom kan hierdoor niet aan het elektriciteitsnet geleverd worden. Gezocht wordt naar een oplossing voordat de vergunningaanvraag wordt ingediend. De verwachting is dat er in 2022 een oplossing is voor het probleem. Uit de omgevingsdialoog bleek overigens dat veel inwoners van dorst interesse hebben om te participeren/investeren in het park.

Terugdringen CO² uitstoot

Het terugdringen van de CO₂ uitstoot wordt bereikt via diverse programma's en projecten. Naast het plaatsen van zonnepanelen en windmolens wordt er groot ingezet op isoleren van woningen. In 2021 zijn er collectieve inkoopacties geweest. Ook zijn er vele duurzaamheidsleningen verstrekt aan burgers. Door Oosterhout Nieuwe Energie zijn honderden adviesgesprekken gevoerd. Totaal zijn in 2021 ruim 2.000 huishoudens bereikt.

Een van de programma's is het verduurzamen en uitbreiden van het warmtenet vanuit de Amercentrale. Oosterhout neemt deel in het programma Warmtenet Midden en West-Brabant, dat zich uitstrekt over de zogenaamde Regionale Energie Strategie regio West Brabant en Regionale Energie en Klimaat Strategie regio Midden Brabant

Voor verduurzaming van de mobiliteit is de beschikbaarheid van laadpalen van belang. Vanuit het provinciale inkoopprogramma zijn er in 2021 weer 40 extra laadpalen toegevoegd. Er wordt gewerkt aan het opstellen van een proactief beleid. Bij nieuwbouw projecten worden tijdens de bouw al laadpalen geplaatst.

Om bedrijven te stimuleren tot verduurzaming is de stichting De Groen Pluim opgericht. In 2021 is voor de 5e keer de Groen Pluim uitgereikt aan een Oosterhouts bedrijf. Deze bijeenkomst is onderdeel van het Duurzame Ondernemers event tijdens de (traditionele) Duurzaam Oosterhout Week.

Ruimtelijke adaptatie

In 2021 is het Water- en Rioleringsplan geactualiseerd en verlengd tot 2023. Hiermee is het beleid voor de verwerking van regenwater in ieder geval geborgd voor de komende 2 jaar. Daarmee is dit beleid niet afhankelijk van de invoering van de omgevingswet, al wordt het daar wel in opgenomen bij invoering. Ook is direct een afvalwaterverordening vastgesteld waarmee regels en normen gesteld worden aan het aansluiten op en gebruiken van de vuilwaterriolen. Onder andere lozingen van schoon grondwater (bronneringen) worden daarmee aan banden gelegd. Hiermee maken we een eerste stap in de bestrijding van overlast als gevolg van droge periodes.

De eerste verdiepende hemelwaterstresstesten zijn uitgevoerd voor de wijk Oosterheide. Daarbij zijn de wateroverlastsituaties bij verschillende regenbuien gedetailleerder in kaart gebracht. Op basis van deze berekeningen zijn risicovolle panden en voorzieningen in beeld gebracht en kunnen maatregelen bepaald gaan worden. Deze maatregelen kunnen dan worden opgenomen in de uitvoeringsagenda. Daarnaast is één van de resultaten een kaart waarin het verhardingspercentage van tuinen op perceelniveau bepaald is. Hiermee komt inzichtelijk in welke wijk de meeste tuinverharding aanwezig is en waar een wijkgerichte aanpak voor vergroening het meest effectief is.

Toekomstbestendigheid milieustraat

Een onderzoeksbureau heeft in 2019 de toekomstbestendigheid van de milieustraat onder de loep genomen. Uit dit onderzoek zijn korte-, middellange- en lange termijn oplossingen voorgesteld teneinde de milieustraat en de bezoekersstromen tot 2030 in goede banen te leiden. De korte termijn oplossingen zoals herindeling van de containers, inzetten van verkeersregelaars en verruiming van de openingstijden zijn in 2020 al doorgevoerd. De middellange termijnoplossing omhelst het herinrichten van Wilhelminakanaal-Oost en het betrekken van (een deel van) de loswal op de drukke pieken op te vangen. Dit project hangt echter samen met het project Zwaaiikom. De uitvoering staat gepland in het 4e kwartaal van 2022/ 1e kwartaal 2023.

De huidige locatie van de gemeentewerf/milieustraat is echter niet houdbaar na 2030. Samen met Antea werkt het team Stadsbeheer en de taakgroep Duurzaamheid aan een startdocument inzake een nieuwe gemeentewerf/milieustraat met een circulair ambachtscentrum op een nieuwe locatie in Oosterhout.

Frequentie wekelijkse GFT-afval

Sinds 2020 zamelt de gemeente van mei tot en met augustus wekelijks GFT in, in plaats van tweewekelijks.

Onderzoek GF-afval inzameling bij hoogbouw

In oktober 2021 is een GFE (groente-, fruit- en etensrestenafval) pilot gestart bij 4 hoogbouwcomplexen in Oosterhout. In de directe nabijheid van de ondergrondse restafvalcontainer is een bovengrondse GFE-cocon geplaatst. Bewoners van deze hoogbouwcomplexen kunnen kosteloos GFE deponeren in deze cocons. In mei 2022 wordt deze pilot geëvalueerd.

Onderzoek andere vormen van afvalscheiding

Het kabinet heeft zich als doel gesteld om in 2030 een halvering van het gebruik van grondstoffen te bereiken en in 2050 een volledig circulaire economie te hebben. In een circulaire economie gaan we efficiënter en zorgvuldiger om met grondstoffen, materialen en producten. Om hier goed op te kunnen anticiperen als gemeenten is het belangrijk kennis van complexe afval/grondstofstromen, technologische en marktontwikkelingen en regionale verwerkers en inzamelaars te hebben en deze kennis te bundelen.

Op initiatief van het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Nazorg Stortplaatsen is een bestuurlijke opdracht geformuleerd om de regionale samenwerking te onderzoeken. Binnen de gemeenschappelijke regeling regio West-Brabant is afval geen apart thema meer. De regio bestaat nu uit de gemeenten Altena, Alphen-Chaam, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk en Oosterhout. Het doel van de opdracht is het formuleren van een regionaal gezamenlijk gedragen heldere ambitie en samenwerkingsplan met de circulaire economie als uitgangspunt. De planning is om gezamenlijk in maart 2022 de opdracht uit te zetten zoals in het plan van aanpak staat. In regionaal verband wordt het resultaat besproken en eventuele verdere vervolgstappen afgesproken. Het onderzoeksrapport wordt in de loop van mei 2022 gedeeld met het college.

Intensievere handhaving dumpen van afval in openbare ruimte

In 2021 zijn het college en de raad akkoord gegaan met de werving van 2 afvalcoaches en 1 projectleider Schoon. De afvalcoaches worden in het eerste kwartaal 2022 geworven en gaan zich bezighouden met het inspecteren van verkeerd aangeboden afval, gaan in gesprek met en luisteren naar de overtreders en leggen indien nodig spoedeisende bestuursdwang op. De focus van de projectleider Schoon ligt met name op informatie en educatie. Samen met Handhaving is in 2021 al extra ingezet op communicatie en vervolgens handhaving van stoorstoffen in het PBD (Plastic, Blik en Drankkartons) afval.

Verduurzamingen gemeentelijke vastgoed

In 2021 zijn met name voor bestaande panden plannen voor nieuwbouw gemaakt, waardoor een maximale verduurzamingsslag gemaakt wordt. De Bunthoef wordt gesloopt en wordt als nieuwe activiteitencentrum onderdeel van een appartementencomplex op dezelfde locatie. Voor het activiteitencentrum Dommelbergen zijn plannen gemaakt en uitgewerkt in een programma van eisen voor nieuwbouw in de ontwikkeling toekomstvisie Arkendonk. Voor het stadhuis wordt met de aankoop van Arendshof 2 een duurzame herontwikkeling voorzien. Op de brandweerkazerne aan de Vaartweg zijn zonnepanelen gelegd. Voor de Pannehoef is een verduurzamingsonderzoek uitgevoerd. Verder wordt er continue in de bestaande voorraad daar waar mogelijk gekozen voor ledverlichting indien er sprake is van een vervangingsmoment. In 2022 wordt het beleidsplan Verduurzaming maatschappelijk vastgoed gemeente Oosterhout opgesteld en aan het college en de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming.

Electrische voertuigen

De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om elektrische huisvuilwagens aan te schaffen. De ontwikkelingen staan het elektrisch inzamelen toe met andere woorden met de goede laadinfrastructuur is elektrisch inzamelen mogelijk. Maar daar zit ook gelijk de ware uitdaging. De gemeente is in afwachting van een offerte van de netbeheerder opnemen voor de aanleg van deugdelijke laadinfrastructuur op de gemeentewerf.

Samenwerking met externe partijen

Op het gebied van Duurzaamheid en Klimaat wordt intensief samengewerkt. Met Oosterhout Nieuwe Energie als het gaat om het verduurzamen van woningen. Met Thuisvester worden er jaarlijks prestatieafspraken gemaakt. Sinds dit jaar is, naast verduurzaming van de bestaande woningvoorraad, ook klimaat adaptieve inrichting van de open(-bare) ruimte daarin opgenomen.

Sinds 2020 is Oosterhout ook SDG-gemeente (Sustainable Development Goals). Dat is onder andere zichtbaar in de begroting 2021. Naast de, door de gemeente opgerichte, website Oosterhout SDG Lokaal is er nu ook een Stichting Oosterhout SDG Lokaal. Met de (leden van) de Stichting wordt samengewerkt om initiatieven, projecten en programma's op te zetten voor alle 17 doelen die in 2030 bereikt moeten zijn.

MEK

Uit de jaarcijfers van de afgelopen jaren is gebleken dat het moeilijk is om het MEK financieel draaiende te houden. Op basis van de jaarcijfers van de afgelopen vijf jaren en de daarbij behorende financiële verantwoording is inmiddels meer inzicht verkregen waar de tekorten ontstaan, hoe deze ontstaan en wat de hoogte hiervan is.

Ten gevolge van Corona heeft het MEK in de afgelopen periode veel inkomsten misgelopen. Gezien de financiële situatie van het MEK kunnen de gevolgen hiervan groot zijn. Daarnaast staat het de ontwikkelingslag die het MEK probeert te maken in de weg. Om het huidige liquiditeitsprobleem te ondervangen is in 2021 besloten het MEK een extra financiële bijdrage van € 50.000 toe te kennen.

Er zal in de toekomst ook rekening gehouden worden met de nieuwe ontwikkelingen op het MEK, waaronder ter beschikking stellen van de locatie aan de zorgpartners voor dagbestedingsdoeleinden.

Bodembeheernota en bodemkwaliteitskaarten

In 2021 is gestart met de herziening van de Nota Bodembeheer en de Bodemfunctieklassekaart. De Nota Bodembeheer en de Bodemfunctieklassekaart geven meer beleidsruimte voor grondverzet en -toepassing en biedt naast duurzaam bodembeheer ook financiële voordelen, doordat bespaard kan worden op de aanschafkosten van delfstoffen, transport en keuringen en afvoer van grond naar externe verwerkers.

Om een eenduidig bodembeleid te kunnen voeren binnen de regio is samenwerking gezocht met de Omgevingsdienst Midden-West Brabant. Om te komen tot een herziening van de Nota Bodembeheer en Bodemfunctiekaart zijn 22 gemeenten binnen de regio een samenwerking aangegaan. Hierdoor is een financiële besparing gerealiseerd. Derhalve zijn de gelden die zijn opgenomen in 2021 voor de herziening van de Nota Bodembeheer en Bodemfunctiekaart niet gebruikt. De herziene Nota bodembeheer en Bodemfunctiekaart zullen door de raad in 2022 worden vastgesteld.

5.5.3.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Hernieuwbare elektriciteit (%)	8,8%	n.b.	n.b.	n.b.	-	L
Hernieuwbare elektriciteit opgewekt via wind op land en zon	9,10%	11,00%	n.b.	n.b.	-	L
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)	72,5	69,7	n.b.	n.b.	-	L
Waardering inzamelen huisafval in de woonbuurt	7,2	7,5	7,7	-	-	B
Waardering gemeentelijke milieustraat	7,8	7,8	8,0	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.5.4 Ruimtelijke ordening en wonen

Global goals

5.5.4.1 Wat willen we bereiken

In Nederland bestaat woningnood. Een groeiende groep burgers heeft de wens eigen woonruimte te huren of te kopen maar is hiertoe niet in staat. Inmiddels wonen ongeveer 900.000 jongvolwassen mensen boven de 21 jaar nog bij hun ouders. Voor modale inkomensgroepen is het zonder hulp van familie niet meer mogelijk een huis te kopen.

Oosterhout kent een langzaam ouder wordende bevolking. Uiteindelijk zal dit consequenties hebben voor de vitaliteit in sectoren als de arbeidsmarkt en leisure. Een passende programmering van nieuw woningen in aantallen en kwaliteiten kan een bijdrage leveren aan de beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen binnen de gemeente.

5.5.4.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Woningbouw en leefomgeving

In maart 2021 is de Woningbouwstrategie met bijbehorende routekaart vastgesteld. Deze geeft richting aan het behalen van de doelstellingen op het gebied van wonen en dan met name de nieuwbouwproductie en het aanjagen van nieuwe woningbouwprojecten. In deze documenten zijn de toetsingscriteria voor nieuwe initiatieven benoemd en transparant gemaakt. Tevens is in dit kader een nieuwe procedure voor de intake van nieuwe woningbouwinitiatieven vastgesteld en ook via de website kenbaar gemaakt.

De eerste fase van het onderzoek naar woningbouw in het buitengebied is in samenwerking met een onderzoeksbureau afgerond. Eind 2021 is de uitwerking gestart van de 2e fase die moet leiden tot het vaststellen van een Contourennota door de raad in 2022 waarmee nadere richting wordt gegeven aan de locatie(s) in het buitengebied die in aanmerking komen voor mogelijk woningbouw. In dat kader is in 2021 op een drietal gebieden rondom Oosteind de Wvg (Wet voorkeursrecht gemeente) gevestigd.

Eind 2021 is de visie op woningbouw Oosteind vastgesteld. Hiermee is de basis gelegd voor het realiseren van woningbouwprojecten in Oosteind die mede recht doen aan het versterken van het voorzieningenniveau in dit kerkdorp. In de loop van 2022 worden de visies voor Den Hout en Dorst ter vaststelling aangeboden.

Het versnellen en aanjagen van de woningbouwproductie omvatte in 2021 ruim 40 woningbouwlocaties, met ruim 3000 woningen in de komende 10 jaren, vrijwel alles binnenstedelijk met een accent op appartementen en 600 woningen in de sociale huursector. In 2021 zijn qua woningbouwproductie zo'n 350 nieuwe woningen opgeleverd en ruim 250 woningen in aanbouw genomen.

De Contreie

In 2021 is met name op de zuidwestlocatie druk gebouwd door verschillende projectontwikkelaars en particulieren. Dit deel van de Contreie is bijna gereed, naar verwachting worden de laatste woningen hier rond de zomer 2022 opgeleverd. In 2021 is daarop vooruitlopend intern al gestart met de voorbereiding om het gebied direct daarop aansluitend definitief in te richten. Als de gehele zuidwestlocatie afgebouwd en ingericht is, wordt de bouwweg (Karrespoor) weggehaald. Hier wordt daarna het zuidelijk deel van de Ecologische Verbindingszone aangelegd. Er is tweede helft 2021 gestart met de voorbereidingen hiervoor; de raad heeft middelen beschikbaar gesteld en een eerste schetsontwerp is besproken met direct belanghebbenden.

Met betrekking tot woningbouw is overeenstemming bereikt met Thuisvester over de realisatie van 15 sociale huurwoningen op het Vrachelsplein. De bouw hiervan start in 2022. Ook is met een particuliere grondeigenaar overeenstemming bereikt over grondaankoop nabij de locatie Lanspunt.

Zwaaikom

In 2021 zijn de volgende mijlpalen bereikt:

- start van de bouw van het eerste appartementencomplex nabij de nieuwe brug;
- start van de bouw van de eerste grondgebonden woningen;
- de handboogvereniging is verhuisd;
- het bouwrijp maken is gestart (inclusief het aanleggen van nutsvoorzieningen);
- de nieuwe aansluiting met de Wilhelminalaan is gerealiseerd (inclusief de nieuwe inrichting van de parkeerplaatsen van de Watersportvereniging);
- de aanbesteding is gestart voor de brug (door de ontwikkelaars);
- op de vaste wal zijn de woningen van de 2e fase opgeleverd;
- voor de herinrichting van de Koningsdijk is de officiële inspraak gestart;
- de provinciale subsidie voor de Zwaaikom is volledig toegekend en uitbetaald (binnen de grondexploitatie was hier al rekening mee gehouden).

De herinrichting van de oostzijde is nog niet gestart, omdat er meer tijd nodig is om samen met externe partners (onder andere de Milieuvereniging) te kijken naar een gedragen invulling van deze zone.

Slotjes Midden

In 2021 zijn de grondgebonden woningen aan de Baron van Hallstraat en Loevensteinlaan (20 woningen) opgeleverd. Aansluitend is hier in 2021 de openbare ruimte heringericht en opgeleverd. Aan de Loevensteinlaan zijn eveneens 35 grondgebonden woning opgeleverd. Er is hier gestart met de herinrichting van de openbare ruimte, welke in 2022 wordt opgeleverd.

De bouw van de twee appartementengebouwen aan het Wilhelminakanaal Noord, tussen de Van Hogendorpstraat en de Johan de Wittstraat (106 appartementen) hebben vertraging opgelopen en worden nu in juni van 2022 opgeleverd. Aansluitend wordt de openbare ruimte in dit gebied heringericht.

In het gebied tussen de Johan de Wittstraat-Wilhelminakanaal Noord-Heinsiusstraat-Loevensteinlaan is de bouw van 18 koopwoningen gestart. Deze woningen worden in 2022 opgeleverd.

't Zandoogje

In 2020 is gestart met de bouw van de twee appartementencomplexen, Le Duett en Aurelia. De oorspronkelijke oplevering stond gepland voor tweede helft 2021. Door problemen met het aanleveren van bouwmaterialen duurt de bouw langer dan gepland. De bouw is daarom in 2021 niet afgerond. De complexen worden naar verwachting nu rond de zomer 2022 opgeleverd. Aansluitend daarop start de gemeente met in het inrichten van de buitenruimte.

Wilhelminahaven

In 2021 is de bouw van de eerste fase van het project gestart, deze is echter niet afgerond in 2021 door vertraging in het vergunningsproces. De bouw van de woningen van de eerste fase ziet op de bouw van 148 woningen, de bouw van deze woningen zal in de eerste helft van 2022 afgerond worden. De bouw van fase 2 is niet gestart in 2021 maar start in 2022. De start van de bouw van deze fase is vertraagd als gevolg van de vertraging in fase 1.

Dorst-Oost

In 2021 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan voor de Steenovensebaan 28 vastgesteld. Er is beroep ingediend tegen het vastgestelde bestemmingsplan. Dit zal in 2022 worden behandeld. De realisatie is afhankelijk van de uitspraak in het beroep. In 2021 is het bestemmingsplan voor Dorst-Oost in procedure gegaan.

De vaststelling door de gemeenteraad wordt voorzien in het eerste kwartaal van 2022. Voor beide locaties is het ontwerp ten behoeve van het bouw- en woonrijp maken uitgewerkt.

Keiweg-Ridderstraat

In 2021 heeft een nieuwe ontwikkelaar het project overgenomen. Het project is opnieuw uitgewerkt binnen de in 2018 door de gemeenteraad vastgestelde Randvoorwaarden en Uitgangspunten. In 2021 is een concept ontwerpbestemmingsplan opgesteld. Dit wordt in de eerste helft van 2022 in procedure gebracht.

Keiweg-Kloosterstraat

Door het vaststellen van het gewijzigd bestemmingsplan "Centrum Oosterhout 2017, herziening 1 (Keiweg 57) in 2021 is het mogelijk om op de locatie van een voormalige garage aan de Keiweg 22 sociale huurappartementen te realiseren. Inmiddels is er ook een omgevingsaanvraag ingediend. De bedoeling is dat in het tweede kwartaal van 2022 gestart gaat worden met de bouw van de appartementen en dat deze door Thuisvester verhuurd worden. Aansluitend zal door Thuisvester de locatie De Burcht aangepakt worden (aanpassing gevels, aanpassing appartementen). Deze "upgrade" past binnen het huidige geldende bestemmingsplan. Daarnaast zal het openbaar gebied rondom beide gebouwen (her-)ingericht worden.

Santrijn

In 2021 is verder gebouwd aan de appartementen en is gestart met de uitvoering van de 2e fase van de groene parkeerplaatsen aan de Santrijnhof/ Commanderij.

Het Waterlooplein is nog niet gerealiseerd, omdat er meer tijd nodig is om een passend plan hiervoor te maken. In het gebied liggen de bestaande kabels en leidingen in de weg voor een optimaal ontwerp en dat kost meer tijd aan onderzoek en verschillende uitwerkingsvarianten.

Slotjesveld locatie voormalige brandweerlocatie

Op deze locatie zullen 46 sociale huurappartementen voor jongeren gerealiseerd worden. Er heeft overleg plaatsgevonden met de milieuvereniging Oosterhout in verband met de verleende kapvergunning voor 4 bomen waar de vereniging bezwaar en beroep tegen heeft ingesteld. Uiteindelijk is een compromis uitgewerkt en is het beroep ingetrokken. Thuisvester heeft inmiddels op basis van het gebouwwontwerp een selectieproces voor een turnkey aannemer gestart. Naar verwachting volgt contractvorming daarmee omstreeks 2e kwartaal 2022. Na een voorbereidingsperiode zal de geselecteerde aannemer in het voorjaar de omgevingsvergunning aanvragen. Met de gemeente vindt overleg plaats over de aanpassingen van het openbaar gebied. De verwachte start van de bouw is na de bouwvakvakantie van 2022.

Tuindorp Baarschot

In 2021 zijn alle woningen opgeleverd.

Gentiaanstraat

Dit plan betreft de realisatie van 8 patiowoningen op de locatie van de voormalige bibliotheek. Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning zijn in de zomer van 2021 onherroepelijk geworden. In verband met een aangetroffen bodemverontreiniging vindt met de ontwikkelaar nog overleg plaats over de noodzaak om te saneren. Er is namelijk geen sprake van een spoedeisend karakter. Afhankelijk van de uitkomst van dit overleg zal de bouw omstreeks medio 2022 naar verwachting starten.

Lodewijk Napoleonlaan

Hierbij gaat het om een tweetal projecten.

- De herontwikkeling van het huidige dagactiviteitencentrum van Prisma tot een woonlocatie (24 wooneenheden) voor de doelgroep ouderen met een beperking: In 2022 wordt de procedure opgestart om deze ontwikkeling mogelijk te maken aan de hand van een afwijking (kruimelprocedure) op het bestemmingsplan. Partijen zijn akkoord over de inhoud van de anterieure overeenkomst maar ondertekening moet nog worden gepland. De ontwikkelende partij zal begin 2022 de omgevingsvergunning aanvragen waarna de start van de bouw medio 2022 zal zijn.
- De ontwikkeling van 16 wooneenheden voor jeugdigen met een verstandelijke beperking (initiatief van Covida) door Thuisvester op de locatie van het openbare basketbal/voetbalveldje aan de Jan Luikenstraat:
Dit project is gelegen direct achter de locatie van de ontwikkeling door Prisma. Op basis van de uitgevoerde stedenbouwkundige verkenning zal Thuisvester de omgevingsdialog organiseren voor begin 2022 om te bepalen of er voldoende draagvlak in de buurt is voor dit project. Daarna zal op basis van afspraken de gemeente het bestemmingsplan voor de locatie herzien en de benodigde grond aan Thuisvester verkopen.

Warandelaan herontwikkeling Intergas/Thebekantoor

Het plan betreft de ontwikkeling van circa 160 appartementen (waaronder 40 sociale huurappartementen), verdeeld over 5 woontorens. In de zomerperiode 2021 heeft het voorontwerpbestemmingsplan voor inspraak ter inzage gelegen. Hierbij zijn veel reacties binnengekomen, met name met betrekking tot verkeer en

bouwhoogte. De tweede helft van 2021 is het plan, waar mogelijk rekening houdend met de inspraakreacties, verder uitgewerkt. Dit betreft zowel het bouwplan als het inrichtingsplan voor de openbare ruimte.

Galvanitas

De ontwikkeling Galvanitas is een particulier initiatief en betreft een herontwikkeling van de niet meer in gebruik zijnde Galvanitasfabriek naar een combinatie van leisure, cultuur en wonen. De voormalige fabriekshallen blijven hierbij behouden. Eind 2019 is het plan gepresenteerd aan het college. Naar aanleiding hiervan heeft het college besloten het plan vrij te geven voor de omgevingsdialoog. Deze dialoog heeft begin 2020 plaats gevonden door de initiatiefnemers. Initiatiefnemers hebben in 2020 gezocht naar een partner om het gewenste woning- en leisureprogramma te realiseren. Uit deze samenwerking volgden een aantal wijzigingen ten opzichte van het plan waar het college in 2019 mee heeft ingestemd. In 2020 zijn deze wijzigingen verder uitgewerkt. Op 31 maart 2021 is de raad akkoord gegaan met het structuurontwerp herontwikkeling Galvanitas. In 2021 is de procedure voor de herziening van het bestemmingsplan opgestart, om de ontwikkeling daadwerkelijk mogelijk te maken. Het concept ontwerpbestemmingsplan wordt in het eerste kwartaal 2022 ter instemming en besluitvorming voorgelegd aan het college, om vervolgens dit ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen.

Ook is de concept anterieure overeenkomst in 2021 opgesteld, welke in het eerste kwartaal van 2022 definitief wordt gemaakt.

Visie Hoogstraat/parkeren Catharinadal

De Hoogstraat (gedeelte gelegen tussen rotonde Sint Antoniusstraat tot over viaduct A27) is toe aan een herinrichting. In 2021 is in samenspraak met belanghebbenden hiervoor een conceptvisie opgesteld. De visie heeft in oktober 2021 vier weken ter inzage gelegen voor inspraak. Dit heeft geleid tot een aantal aanpassingen. Ten aanzien van de Hoogstraat ligt een onderhoudsopgave; met kleine onderhoudsmaatregelen is groot onderhoud uitgesteld, in afwachting van een definitief inrichtingsplan.

Het realiseren van extra parkeerplaatsen bij Catharinadal maakte oorspronkelijk onderdeel uit van de visie Hoogstraat. In 2021 zijn deze projecten losgekoppeld, met name omdat de realisatie van de parkeerplaatsen een particulier initiatief betreft en omdat deze naar alle verwachting geen invloed heeft op de visie van de Hoogstraat. In 2021 zijn diverse varianten voor de locatie van de toekomstige parkeerplaats en de ontsluiting daarvan onderzocht. De resultaten hiervan en de gemeentelijke reactie hierop, zijn gedeeld met het bestuur van Catharinadal. Aangegeven is, dat het in aan hen is om de ideeën in samenspraak met belanghebbenden door het voeren van een omgevingsdialoog verder uit te werken tot een concreet voorstel. Dit voorstel zal in 2022 aan de gemeente worden voorgelegd ter toetsing.

Anterieure overeenkomsten

Doordat projecten een lange doorlooptijd hebben voor de invulling van een particuliere ontwikkeling vaststaat, zijn er van meerdere projecten al wel de exploitatiebijdragen berekend, maar de contracten zijn soms nog niet afgerond. Voor het project Arendsplein zijn afgelopen jaar twee exploitatie overeenkomsten aangegaan.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is in 2021 wederom uitgesteld. De nieuwe invoeringsdatum is waarschijnlijk op 1 juli 2022. De Omgevingswet zorgt ervoor dat de gemeenten er een aantal taken bij krijgen op het vlak van bodem. Provinciaal en landelijk zijn nog gesprekken gaande of hier ook extra middelen voor beschikbaar worden gesteld.

Om tijdig klaar te zijn voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn in het jaar 2021 de volgende zaken opgepakt en/ of afgerond:

- de drie softwarepakketten die benodigd zijn om te werken onder de Omgevingswet zijn aangeschaft en worden geïmplementeerd, hetgeen doorloopt tot het 2e kwartaal van 2022;
- de in te regelen processen voor deze softwarepakketten zijn op Equalit-niveau bepaald. Deze worden in het 1e en 2e kwartaal van 2022 op lokaal niveau nader ingeregeld;
- de opleidingen zijn aanbesteed, gegund en gestart en lopen door tot het 1e kwartaal van 2022;
- geconstateerd is dat de huidige functieprofielen passend zijn voor het werken onder de Omgevingswet, en behoeven geen aanpassing;
- de Omgevingsvisie is door de raad vastgesteld en gepubliceerd;
- de evaluatie van de Omgevingsdialoog is gestart en afgerond, hetgeen in vertaling heeft gekregen in het raadbesluit verplichting en eisen omgevingsdialoog (zie hieronder);
- alle college- en raadsbesluiten, die een nieuwe keuze in zich hebben, zijn genomen, zijnde:
 - delegatie wijziging delen van een omgevingsplan aan het college;
 - delegatie nemen voorbereidingsbesluit aan het college;
 - verplichting en eisen Omgevingsdialoog;
 - adviesrecht raad bij afwijking van een Omgevingsplan.

- hiermee resteren er in 2022 enkele college en raadsbesluiten die gericht zijn op een beleidsneutrale, juridisch-technische omzetting (bijvoorbeeld aanpassing mandaatregister aan nieuwe wetsartikelen), niet zijnde nieuwe beleidskeuzen, voortkomend uit de nieuwe mogelijkheden die de Omgevingswet gemeenten biedt;
- een aantal actualisaties van bestemmingsplannen zijn afgerond, anderen zijn opgestart. Door een tijdelijke onderbezetting bij de vakgroep Ruimtelijke Ordening is de planning wat vertraagd. Streven is alsnog voor inwerkingtreding van de Omgevingswet alle actualisaties te hebben afgerond, al dan niet als ontwerp ter inzage te hebben gelegd;
- het komen tot een handboek Omgevingsplan heeft wat vertraging opgelopen door personele onderbezetting, verlate vaststelling van de provinciale Omgevingsverordening (die een vertaling moet krijgen in het handboek) en een verlate lokale implementatie van de software. De verwachting is dat het handboek in de loop van 2022, dus voor de inwerkingtreding van de wet kan worden opgeleverd;
- op internet is een pagina ingericht met informatie over de Omgevingswet, waaronder de informatie over het overgangsrecht (“wat gaat er veranderen voor onze inwoners en ondernemers?”) en de genomen college- en raadsbesluiten. In 2022 zal deze internetpagina blijvend worden voorzien van actuele informatie;
- via bijeenkomsten met de raadsklankbordgroep Omgevingswet en Participatie, (de voorbereiding van) college- en raadsbesluiten, raadsbrieven, mailingen en intranetberichten is de interne organisatie (ambtelijk en politiek) meegenomen in de implementatie van de Omgevingswet. Dit zal in 2022 worden voortgezet.

Duurzaamheids-, starters- en blijverslening

In 2021 zijn de budgetten toereikend geweest en heeft zich geen situatie voorgedaan dat er nieuw budget nodig was om uitvoering te kunnen geven aan de doelstelling uit het bestuursakkoord. In de loop van 2021 zijn de voorwaarden voor de starterslening en de duurzaamheidslening verruimd. De effecten van deze verruimingen worden vanaf 2022 in beeld gebracht.

Implementatie wijkgericht werken

Sinds 1 januari 2020 bestaat de opgave Wijkgericht Werken. We zijn meer en meer bottom-up aan het werk gegaan en gaan experimenteren met een andere manier van werken waarbij we (ambtenaren, college en raad) de inwoners en organisaties gaan faciliteren om Oosterhout nog mooier te maken en zelf aan de slag te gaan in hun buurt, wijk en dorp.

Daarbij hebben de opgaveleider, de wijkmakelaars en de projectleider Oosterhout schoon het voortouw genomen, maar daarmee doen we de collega's in de organisatie tekort. Bij de realisatie van de verschillende buurtinitiatieven is er met veel mensen en verschillende disciplines ondersteuning geleverd aan de initiatiefnemers die samen MeervoorElkaar hebben gekregen. Variërend van hondenspeelvelden, bloemweides, social Sofa's, beweegroutes en wat nog meer zei, maar altijd met een doorlopende rol van de inwoners. Ook op sociaal gebied is er in 2021 een start gemaakt om accenten wijkgericht aan te pakken. Dit wordt in 2022 verder uitgewerkt.

Na de (hernieuwde) kennismaking en ondanks Corona is er enorm veel contact geweest met de inwoners en professionals in de wijken. De rol van de wijkmakelaar is er daar een van inspirator en verbinder en wordt erg gewaardeerd door eenieder. Reden ook voor een zeer positieve evaluatie van de wijkmakelaars.

Er gebeurt eigenlijk te veel om op te schrijven. In Oosterheide loopt de pilot met het multifunctionele sportveld, gesprekken hebben plaatsgevonden, keuzes voor locaties zijn voorgelegd en staat deze op het punt om naar realisatie te gaan. Met het platform Dorst wordt, ondersteund door Space Value, gewerkt aan de visie op Dorst en Dorpsbelang Den Hout werkt (ondersteund door Zet) aan een eigen visie. Om maar niet te spreken over de woningbouw ontwikkelingen in Oosteind en de betrokkenheid van Vereniging Belangen Oosteind en de dorpsbewoners.

Wat we er nog even willen uitlichten is:

- de realisatie van de Voedseltuin Oosterhout ;
- de start van het participatieplatform DoeMee;
- de start van de opleiding Urban Professionals door de organisatie;
- de uitbreiding van het budget buurtinitiatieven van € 150.000 naar € 300.000;
- wijkgericht werken in alle teamplannen.

5.5.4.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Aantal nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 inwoners)	5,67	4,94	3,73	n.b.	-	L
Verhouding aantal koop- en huurwoningen	58-42	58-42	58-42	58-42	58-42	G
Aantal nieuw toe te voegen woningen	3115	275	209	350	300	G
Aantal aanvragen tegemoetkoming planschade	2	-	2	1	5	G
Aantal gehonoreerde aanvragen tegemoetkoming planschade	2	3	1	-	5	G
Aantal anterieure overeenkomsten	4	3	5	9	10	G
Taakstelling en daadwerkelijke gehuisveste verblijfsgerechtigden per jaar	76	38	39	74	76	G
Waardering eigen woning	8,10	8,30	8,20	-	-	B

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Wat heeft het programma gekost

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de lasten en baten per type voor het programma.

X € 1.000

Nr.	Soort lasten en baten	Lasten	Baten	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
1	Salarissen en sociale lasten	8.183	-	8.183	8.466	7.174
2	Ingeleend/Uitgeleend personeel	1.375	-1	1.374	1.038	1.783
3	Belastingen	1.733	-	1.733	1.508	1.925
4	Legesen en andere rechten	-	-3.663	-3.663	-3.322	-3.584
5	Grond	690	-5.639	-4.949	-5.012	-5.230
6	Huren en pachten	-	-1.493	-1.493	-257	-288
7	Goederen en diensten	12.228	-2.132	10.096	15.520	9.701
8	Overdrachten	1.326	-2.374	-1.048	-3.036	-349
9	Subsidies	412	-	412	350	183
10	Kapitaallasten	7.328	-	7.328	6.313	6.061
11	Verrekeningen	5.344	-1.001	4.343	558	738
12	Rente	-	-61	-61	-18	-16
	Totaal	38.619	-16.364	22.255	22.108	18.098

De lasten en baten per thema zijn opgenomen in de volgende tabel, daarnaast zijn de mutaties in de reserves opgenomen.

X € 1.000

Thema	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat 2021
Openbare ruimte	9.741	10.050	10.361	311
Verkeer en mobiliteit	2.696	2.739	2.516	-223
Natuur, milieu en afval	11.873	10.781	11.889	1.108
Ruimtelijke ordening en woning	11.656	13.239	13.853	614
Totaal lasten	35.966	36.809	38.619	1.810
Openbare ruimte	-269	-258	-332	-74
Verkeer en mobiliteit	-1.797	-1.923	-1.665	258
Natuur, milieu en afval	-2.819	-1.269	-2.396	-1.127
Ruimtelijke ordening en woning	-12.983	-11.251	-11.971	-720
Totaal baten	-17.868	-14.701	-16.364	-1.663
Saldo lasten en baten	18.098	22.108	22.255	147
Storting in reserves	5.325	2.180	3.511	1.331
Onttrekking aan reserves	-4.604	-3.133	-5.136	-2.003
Resultaat	18.819	21.155	20.630	-525

Investeringen

x € 1.000

Omschrijving	Uitvoeringsplan 2021	Gevoteerd 2021	Restant 2021
Openbare ruimte			
Prio-buurtten	802	802	-
Wijken en buurtten	1.318	1.303	15
Hoofdwegenstructuur en verkeersveiligheid	780	761	19
Openbaar vervoer	100	25	75
Herziend bewegwijzeringsbeleid	90	-	90
Openbare verlichting	277	277	0
Openbaar groen	200	215	-15
Speeltoestellen	155	155	-
Natuur, milieu en afval			
Cyclische vervanging ondergrondse containers	67	67	-
Milieustraat	471	135	336
Riolering en water bestaande voorzieningen	1.367	1.367	-
Riolering en water nieuwe voorzieningen	335	334	1
Taakstelling	-5	-	-5
Infrastructurele werken			
Aanpassing kruispunten tgv de Zwaaiikom	400	-	400
Aanpassing infrastructuur particuliere ontwikkelingen	155	-	155
Algemene bedrijfsreserve			
Studie woningbouwlocaties Oosteind 2021	-	100	-100
Vrije reserve			
Herontwikkeling Arendsplein (bankenlocatie)	1.000	-	1.000
Strategische woningbouw	-	720	-720
Onderzoek ontsluiting Dorst-Oost N282	-	25	-25
Opstellen Masterplan Dorst 2030	-	30	-30
Vitalisering Recreatiepark De Eekhoorn	-	580	-580
Inkomsten Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	-	-295	295
Uitvoering aanbevelingen Rekenkamer West-Brabant	-	40	-40
Ecologische verbindingzone Contreie-Zuid	-	1.500	-1.500
Aankoop grond ten behoeve van toekomstige compensatie Natuurnetwerk Brabant	-	440	-440

Welke externe partijen zijn betrokken bij het programma

De volgende externe partijen zijn betrokken bij het programma, voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in paragraaf 6.6 Verbonden partijen.

- Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) gevestigd te Tilburg

Beleidskaders

De volgende kader stellende beleidsnota's zijn van toepassing voor het programma.

Naam document	Jaar
Openbare ruimte	
<i>Beleid en beheer openbaar groen</i>	
Monumentale bomenbeleid	2000
Groenstructuurplan	2002
Honden uitloopplaatsen beleid	2007
Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte	2008
Richtlijn bomencompensatie	2009
Rapport PRIO-buurtten	2011
Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026	2015
Nota Buiten Spelen	2016
<i>Beleid en beheer Wegen</i>	

Naam document	Jaar
Kwaliteitsvisie openbare ruimte	2008
Rapport PRIO-buurt	2011
Meerjarenperspectief Openbare ruimte (2016-2026)	2015
Mobiliteitsplan	2019
<i>Beheer en onderhoud openbare verlichting</i>	
Uitvoerings- en beheersplan openbare verlichting 2017-2021	2017
<i>Bestrijding van gladheid</i>	
Gladheidsbestrijdingsplan	2020
Verkeer en mobiliteit	
<i>Openbaar vervoer</i>	
Raadsbesluit inzake hoogwaardig-openbaarvervoerverbinding (HOV) met Breda	2008
<i>Verkeer</i>	
Mobiliteitsplan (visiedeel)	2019
<i>Parkeren</i>	
Beleidsnota "Stilstaan in de toekomst"	2009
Tussentijdse evaluatie parkeerbeleid	2013
Raadsbesluit verbetermaatregelen en kostenbesparingen parkeren	2016
Nota parkeernormen 2019	2019
Eerste tranche ombuigingsmaatregelen parkeren	2020
Natuur, milieu en afval	
<i>Milieubeleid en -beheer</i>	
Beleidsvisie externe veiligheid	2017
Geurverordening	2017
Ambitie energietransitie Oosterhout 2030	2019
Bodemkwaliteitskaart	2018
Water- en rioleringsplan 2017-2021	2016
Volkshuisvesting	
<i>Buurt- & wijkbeheer</i>	
Visie op het wijkgericht werken	2020
<i>Volkshuisvestingsbeleid</i>	
Woonvisie 2016-2021	2016
Woningbouwstrategie Oosterhout 2030	2021
<i>Stedelijke ontwikkeling en Structuur- en bestemmingsplannen</i>	
Structuurvisie	2013
<i>Beheer van gronden en gebouwen</i>	
Nota grondbeleid 2013-2017	2013
Nota Snippergroen 2016-2021	2016
Nota Kostenverhaal 2017-2021	2017
<i>Monumentenbeleid & archeologie</i>	
Beleidsnota Cultuurhistorie, Monumenten en Archeologie 2008-2018	2009
Erfgoedverordening inclusief erfgoedkaart	2012
Welstandsnota 2016	2016
<i>Grondexploitaties</i>	
Nota grondexploitaties	2012

5.6 Algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouder(s) M. Willemsen

Het programma bestaat uit vier thema's die in de volgende paragrafen worden uitgewerkt. In eerste instantie wordt aangegeven aan welke global(s) goals het thema een bijdrage levert. In bijlage 8.6 wordt een inzicht gegeven in de global goals en wat belangrijke taken voor de gemeente zijn. Daarnaast worden per thema drie elementen behandeld:

- wat willen we bereiken;
- wat gaan we hiervoor doen;
- indicatoren;

Vervolgens wordt voor het programma inzicht gegeven in de kosten, extern betrokken partijen en de beleidskaders.

5.6.1 Algemene lasten en baten

Dit product kent geen beleidsdoelen.

5.6.2 Beleggingen

Dit product kent geen beleidsdoelen.

5.6.3 Belastingen en heffingen

5.6.3.1 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Gemiddelde WOZ –waarde (x € 1.000)	230	244	270	285	-	L
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens (€)	627	674	690	692	-	L
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (€)	693	749	769	770	-	L

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.6.4 Algemene uitkering

In de begroting 2021 is gemeld dat het huidige verdeelmodel in 2022 op de schop gaat. De nieuwe verdeling is uitgesteld naar 1 januari 2023. Zoals eerder gemeld pakken de effecten hiervan negatief uit voor Oosterhout (naar verwachting ongeveer 7 euro per inwoner per jaar). Dit negatieve effect is reeds in de meerjarenbegroting verwerkt. De werkelijke uitkering van de algemene uitkering is in het jaar 2021 hoger dan de doorrekening van de meicirculaire 2020. Dit is veroorzaakt door de Corona compensatiemiddelen, de nieuwe taakmutaties (waaronder een groot aandeel voor de aanpak problematiek jeugdzorg) en de afrekening van het BTW-compensatiefonds. Deze afwijkingen zijn gemeld in de beide concernrapportages.

Wat heeft het programma gekost

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de lasten en baten per type voor het programma.

X € 1.000

Nr.	Soort lasten en baten	Lasten	Baten	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
1	Salarissen en sociale lasten	-	-	-	-	232
2	Ingeleend/Uitgeleend personeel	-1	-	-1	-	-7
3	Belastingen	-663	-18.835	-19.498	-18.168	-18.463
4	Leges en andere rechten	-	-6.174	-6.174	-6.271	-6.351
5	Grond	-	-	-	-	-
6	Huren en pachten	-	-	-	-	-
7	Goederen en diensten	-43	-219	-262	787	349
8	Overdrachten	1.014	-95.434	-94.420	-89.426	-88.533
9	Subsidies	-15	-	-15	-	-13
10	Kapitaallasten	38	-1.836	-1.798	1	-2.110
11	Verrekeningen	433	-	433	-6	-400
12	Rente	1	-32	-31	-1.981	2

X € 1.000

Nr.	Soort lasten en baten	Lasten	Baten	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
	Totaal	764	-122.530	-121.766	-115.064	-115.294

De lasten en baten per thema zijn opgenomen in de volgende tabel, daarnaast zijn de mutaties in de reserves opgenomen.

X € 1.000

Thema	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat 2021
Beleggingen	1	788	1	-787
Belastingen	944	719	793	74
Gemeentelijke heffingen	456	204	659	455
Algemene uitkering	-	-	-	-
Algemene lasten en baten	734	-	-689	-689
Totaal lasten	2.135	1.711	764	-947
Beleggingen	-2.112	-1.981	-1.836	145
Belastingen	-13.253	-12.713	-13.223	-510
Gemeentelijke heffingen	-11.249	-11.731	-11.783	-52
Algemene uitkering	-89.575	-90.350	-95.434	-5.084
Algemene lasten en baten	-1.240	-	-254	-254
Totaal baten	-117.429	-116.775	-122.530	-5.755
Saldo lasten en baten	-115.294	-115.064	-121.766	-6.702
Storting in reserves	2.654	800	1.711	911
Onttrekking aan reserves	-1.527	-569	-848	-279
Resultaat	-114.167	-114.833	-120.903	-6.070

Investerings

x € 1.000

Omschrijving	Uitvoeringsplan 2021	Gevoteerd 2021	Restant 2021
Niet van toepassing			

Welke externe partijen zijn betrokken bij het programma

De volgende externe partijen zijn betrokken bij het programma, voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in paragraaf 6.6 Verbonden partijen.

- Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) gevestigd te Etten-Leur

Beleidskaders

De volgende kader stellende beleidsnota's zijn van toepassing voor het programma.

Naam document	Jaar
Nota Investerings- en afschrijvingsbeleid 2021-2024	2020
Nota reserves en voorzieningen 2020 – 2023	2019
Treasurystatuut 2020 – 2023	2019
Gemeentelijke belastingverordeningen 2022	2021

5.7 Gemeentelijke organisatie (overhead)

Portefeuillehouder(s) M. Buijs, C. Piena, A. Kastelijns

Het programma bestaat uit vier thema's die in de volgende paragrafen worden uitgewerkt. In eerste instantie wordt aangegeven aan welke global(s) goals het thema een bijdrage levert. In bijlage 8.6 wordt een inzicht gegeven in de global goals en wat belangrijke taken voor de gemeente zijn. Daarnaast worden per thema drie elementen behandeld:

- wat willen we bereiken;
- wat gaan we hiervoor doen;
- indicatoren;

Vervolgens wordt voor het programma inzicht gegeven in de kosten, extern betrokken partijen en de beleidskaders.

5.7.1 Opgave stadhuis

5.7.1.1 Wat willen we bereiken

In april 2020 is de visie en uitgangspunten voor een nieuw duurzaam en toekomstbestendig stadhuis vastgesteld. Daarmee zijn een set van uitgangspunten en randvoorwaarden vastgesteld die richting geven aan de uitwerking tot het Programma van Eisen (PvE). Dit PvE is, inclusief een raming van de investeringskosten, in oktober door de gemeenteraad vastgesteld. Op basis van een aanbestedingsstrategie is in november begonnen met de diverse (Europese) aanbestedingen voor het ontwerpteam. Deze is in december stilgezet vanwege actuele ontwikkelingen ten aanzien van de aankoop van Arendshof 2 door de gemeente.

5.7.1.2 Wat hebben we hier voor gedaan

In 2021 heeft de gemeenteraad op basis van een aantal scenariostudies en technische onderzoeken besloten om het nieuwe gemeentehuis te huisvesten in het in 2020 strategisch aangekochte Arendshof II. Daarnaast is door het college de projectopdracht voor de ontwerpfase vastgesteld die de basis vormt voor de realisatie van het nieuwe gemeentehuis. Daartoe is tevens het Programma van Eisen geactualiseerd en hebben diverse (Europese) aanbestedingen plaatsgevonden voor de samenstelling van het ontwerpteam.

5.7.1.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Niet van toepassing						

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

5.7.2 Gemeentelijke organisatie (overhead)

5.7.2.1 Wat willen we bereiken

Dit programmaonderdeel geeft een financiële toelichting op de overhead. Met overhead bedoelen we de functies voor sturen en ondersteunen van de medewerkers die werken aan de beleidsdoelen uit één van de beleidsprogramma's werken. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van de Rijksoverheid schrijft voor dat provincies en gemeenten de lasten van de overhead in een apart overzicht in de begroting presenteren. De beleidsambities voor de gemeentelijke bedrijfsvoering lichten we toe in de paragraaf Bedrijfsvoering.

5.7.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Informatiemanagement

Door Corona is het plaats-, tijd en apparaat onafhankelijk werken in een stroomversnelling geraakt. De gemeente heeft door middel van het faciliteren van thuis en hybride werken haar medewerkers hierin zo goed mogelijk ondersteunt. Zo hebben alle medewerkers inmiddels de beschikking over een laptop en zijn er hybride vergaderkamers ingericht met videoconference faciliteiten. Tenslotte is er een 'Werkplek Reserverings' app uitgerold waarmee medewerkers vooraf een werkplek kunnen reserveren als zij toch op het stadhuis willen werken. Niet alleen plaats-, tijd- en apparaat onafhankelijk werken is een stroomversnelling geraakt, maar ook de digitalisering en modernisering van de dienstverlening. De eerste onderzoeken zijn gestart om tot een passende omni channel strategie te komen. Bij omnichannel gebruikt de inwoner heel veel verschillende kanalen die goed op elkaar zijn afgestemd. De inwoner bepaalt in dit geval welk kanaal hij wil gebruiken voor welke product/dienst. De inwoner kan een dienst afnemen via het kanaal van zijn/haar voorkeur. Dit kan bijvoorbeeld digitaal zijn, maar ook fysiek. Om tot een passende omni channel strategie te komen, zijn we aan het onderzoeken via welk kanaal onze inwoner bepaalde producten/diensten willen afnemen. Dit sluit aan bij het nieuwe dienstverleningsconcept.

Daarnaast zijn applicaties als het parkeerrechtensysteem en de burgerzaken applicatie vervangen voor nieuwe applicaties die beter passen bij de digitale transformatie die we als gemeente op dit moment doormaken. Dit resulteert in een betere en flexibelere dienstverlening, die beter aansluit bij de behoefte van inwoners. Een onderdeel van deze digitale transformatie zijn de voorbereidingen om straks te kunnen voldoen aan de nieuwe Omgevingswet. De aanschaf en inrichting van nieuwe systemen moet ervoor zorgen dat er op een juiste manier aangesloten kan worden op het digitale stelsel omgevingswet.

Voor wat betreft informatie gestuurd werken is er in het afgelopen jaar hard gewerkt aan het opzetten van het Datafundament. Het Datafundament is de technische omgeving welke dient als basis voor al onze analyses en dashboards en het mogelijk maakt om gegevens van de juiste kwaliteit op het juiste moment op een veilige manier aan de juiste personen beschikbaar te stellen. Er zit reeds een deel van de gemeentelijke data in het Datafundament, vooral data van het sociaal domein. Begin 2022 wordt de technische realisatie afgerond. De gemeente heeft de ambitie het Datafundament verder uit te bouwen zodat alle data gestructureerd en duurzaam opgeslagen zijn en veilig gebruikt kunnen worden.

Organisatieontwikkeling

In de afgelopen bestuursperiode hebben we als ambtelijke organisatie ingezet op de doorontwikkeling van onze organisatie. Een ontwikkeling naar een flexibele en wendbare organisatie, die wijk- en opgavegericht werkt en samen met de stad werkt aan het bereiken van de doelen van onze visie 2030. Een organisatie die aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen en de stad en inwoner centraal stelt in de dienstverlening die zij biedt. In het afgelopen jaar hebben we de volgende ontwikkelingen concreet gemaakt:

- **Nieuwe organisatie inrichting in 2021**
De definitieve organisatie inrichting is in oktober 2021 vastgesteld. De nieuwe organisatiestructuur bestaat uit 14 teams en 8 opgaven;
- **Cultuur en gedrag**
Belangrijk voor medewerkers is om de ontwikkeling ook te ervaren en daar ruimte voor te vinden. Kort gezegd ontwikkelt de organisatie zich naar: meer oog voor bewegingen en wensen van 'buiten', meer ruimte voor de professional waarbij de leidinggevende niet meer inhoudelijk aanstuurt en een ondernemende houding. Om deze ontwikkeling van cultuur en gedrag te ondersteunen hebben we in 2021 ook aan de ontwikkelkant een aantal trajecten opgestart op het gebied van leiderschaps- en medewerker ontwikkeling.
We willen als organisatie verder ontwikkelen naar een excellente organisatie die goed kan schakelen tussen beleid en praktijk, die kansen ziet en een hoge kwaliteit levert. Om te komen tot een excellente organisatie blijven we werken aan het ontwikkelen van (persoonlijk) leiderschap, zelforganisatie en het integraal samenwerken over team- en organisatiegrenzen heen. Dat betekent ook dat we goed willen kijken naar onze rol als werkgever voor bestaande en nieuwe medewerkers in een turbulente arbeidsmarkt. Hiervoor hebben we een nieuwe HR-visie ontwikkelt en vandaaruit een meerjarig Strategisch HR-plan gemaakt. Het plan heeft als doel om een aantrekkelijk werkgever te zijn, waarbij we een goede balans vinden tussen de behoefte van de organisatie en de behoefte van medewerker, nu en in de toekomst.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2022 moet het College van B&W een rechtmatigheidsverantwoording opnemen (over het verslagjaar 2021) in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese bestedingen bijvoorbeeld, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting. Nu is het nog de accountant die hierover verslag uitbrengt en het gesprek voert met de gemeenteraad. In de toekomst moet het college van B&W zelf deze verantwoording opstellen en opnemen in de jaarrekening. De gemeenteraad gaat hierover in gesprek met het College van B&W en kan zo zijn controlerende rol beter vervullen. Momenteel worden de voorbereidingen getroffen om deze wijzigingen in te kunnen voeren, echter we zijn nog steeds in afwachting van de formele wetwijziging die hiervoor noodzakelijk is. Vervolgens zal hiervoor in 2022 nadere besluitvorming door college en gemeenteraad plaatsvinden.

Wet open overheid (WOO)

Afgelopen jaar is er onderzocht welke stappen de gemeente minimaal moet doen om te voldoen aan de WOO. Daarnaast zijn er verschillende voorbereidingen uiteengezet om te kunnen bepalen wat de gevolgen of acties zijn voor gemeente Oosterhout. Het aankomende jaar zal worden gebruikt om de eerste stappen van de WOO in de praktijk te realiseren. Daarnaast heeft de WOO als onderdeel informatie op orde brengen. Het afgelopen jaar hebben we verschillende acties ondernomen om, het fysieke als het digitale archief op orde te houden. In 2022 wordt de Wet Open Overheid actief.

Digitaal zaakgericht samenwerken

In 2021 is er gekeken welke digitaliseringsbehoefte binnen de organisatie aanwezig is. Dit heeft geleid tot een visie op digitaal zaakgericht samenwerken. Deze visie is gebruikt om een passend systeem te vinden, die de juiste functionaliteit biedt voor zowel een optimale dienstverlening als bedrijfsvoering. In 2021 is de keuze gemaakt om waar mogelijk het Microsoft platform hiervoor in te zetten. In 2022 zal een verdere uitrol plaatsvinden.

Digitale werkplek nieuw stadhuis

Dit betreft het ontwikkelen van een geschikte digital workplace voor het nieuwe stadhuis en zal plaatsvinden in 2021 en 2022. Het thuis en digitaal werken dient zo optimaal mogelijk gefaciliteerd te worden. Belangrijke onderdelen betreffen het implementeren en verder uitnutten van de functionaliteiten van MS office 365. Op basis van gebruikersprofielen bepalen we wat er nodig is aan functionaliteiten, soft- en hardware.

Printers, telefonie en personeelsrestaurant

Door de aankoop van Arendshof II aan het einde van 2020 is met betrekking tot het nieuwe stadhuis een nieuwe situatie ontstaan. De invulling naar de wijze waarop we omgaan met de multifunctionals is daardoor opgeschoven. We zien wel dat door het met name thuiswerken veel minder gebruik gemaakt wordt van de multifunctionals. Corona heeft ervoor gezorgd dat veel meer digitaal gewerkt wordt.

Op het gebied van telefonie is in 2021 gewerkt aan nieuw mobiel telefoniebeleid. Dit beleid wordt in het voorjaar van 2022 afgerond en geïmplementeerd.

Door de gewijzigde locatie van het nieuwe stadhuis (in de binnenstad) is ook een nieuwe situatie ontstaan rondom het bedrijfsrestaurant. De mogelijkheden hiervoor zullen nog nader onderzocht worden.

Verkoop gemeentelijk vastgoed

De vastgoedportefeuille van de gemeente Oosterhout bestaat voornamelijk uit vastgoed ten behoeve van maatschappelijk gebruik en overheidsdiensten. Daarnaast heeft de gemeente enkele leegstaande gebouwen wegens herontwikkeling in bezit. Dit betreft onder andere de gebouwen op het terrein Lievenshove en het winkelcentrum Arendshof 2. Het pand aan de Zandheuvel 49 is geen onderdeel van de kernportefeuille en is in de verkoop geplaatst.

Aanpassing gebouwen en bedrijfsvoering

Alle panden die in eigendom zijn van de gemeente Oosterhout zijn door een onafhankelijke externe onderhoudspartij gecontroleerd volgens de opgestelde adviezen van het RIVM ten behoeve van het Coronavirus betreffende het ventilatiesysteem. Alle ventilatiesystemen zijn gecontroleerd, afgesteld en aangepast. Tevens zijn de ventilatietijden aangepast op de adviezen RIVM. De onderhoudsinval is van 1 keer per jaar verhoogd naar 2 keer per jaar (waaronder de filters). Bij drie sportzalen zijn extra ventilatiesystemen aangebracht om de ventilatie te verbeteren. De richtlijnen vanuit het Rijk worden nauwlettend in de gaten gehouden en indien nodig opgevolgd. Er wordt gemonitord welke energiestijgingen de aanpassingen met zich meebrengen, omdat "verse" buitenlucht wenselijk is, maar er warme binnenlucht uitgeblazen wordt, wat niet energiezuinig is. Bij renovatie en/of vervanging einde levensduur zijn ventilatiesystemen gekozen waarbij geen recirculatielucht meer nodig is en wat energiezuinig is.

5.7.2.3 Indicatoren

Door corona is de burgerijenquête niet uitgevoerd, hierdoor zijn de scores 2021 van de burger niet bekend.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
Formatie (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,1	7,3	7,1	7,8	-	L
Bezetting (aantal fte per 1.000 inwoners)	6,4	6,5	6,7	7,1	-	L
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 704	€ 742	€ 740	€ 862	-	L
Externe inhuur (kosten als % van totale loon- som+ totale kosten inhuur externen/kosten per inwoner)	17,40%	19,20%	19,70%	18,50%	-	L
Overhead (% van de totale kosten)	11,40%	11,60%	11,20%	13,20%	-	L
Ziekteverzuim gemeente Oosterhout	5,60%	4,80%	5,90%	4,34%	5,50%	G
Percentage bezwaarschriften dat binnen 18 we- ken na afloop van de termijn voor het indienen van bezwaar is afgedaan (binnen wettelijke ter- mijn)	77,00%	49,80%	60,40%	51,20% ⁹	90,00%	G
% gegronde bezwaar- en beroepschriften Awb:						G

⁹ De prognose afhandelen binnen termijn is niet behaald vanwege opeenvolgende vacatures en langdurig ziekteverzuim bij Juridische zaken. Vanwege corona is een aantal zaken (met medeweten van bezwaarmakers) aangehouden totdat een fysieke hoorzitting mogelijk was.

Omschrijving indicator	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Prognose 2021	*
het aantal zaken dat echt dit dictum heeft gekregen	10,00%	19,30%	8,80%	10,40%	10,00%	
het aantal zaken dat in bezwaar en beroep vóór het eindoordeel 'gegrond' door het college is hersteld (gereviseerd, maar waarin de bezwaarmaker dus wel gewoon gelijk had) wordt meegeteld.	20,00%	26,10%	25,20%	25,60%	20,00%	
Toetsen en evalueren kwaliteitssysteem voor het bewaren van archiefbescheiden, voor het laatst uitgevoerd in het jaar (verantwoording wordt tweejaarlijks opgesteld).	2018	2019	2021	2022	2021	G
% van de te bewaren archiefbescheiden dat is opgenomen in het overzicht:						G
- papier	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	
- digitaal	100,00%	100,00%	100,00%	80,00%	80,00%	
% van de archiefbescheiden dat is geregistreerd op basis van het metadatasysteem:						G
- papier	100,00%	100,00%	100,00%	90,00%	90,00%	
- digitaal	100,00%	80,00%	90,00%	80,00%	90,00%	
Aanwezigheid veilige opslag:						G
- papier	Ja	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	
- digitaal	Ja	80,00%	90,00%	80,00%	90,00%	
% van alle archiefbescheiden waarvan de bewaartermijn is geregistreerd obv Selectielijst gemeentelijke en intergemeentelijke organen	100,00%	98,00%	100,00%	90,00%	98,00%	G
Toepassing van vervangingsbesluit van papieren door digitale archiefbescheiden:						G
- is het besluit (college) aanwezig	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	
- is de werkwijze conform besluit	Ja	Deels	Deels	Ja	Ja	
% van archiefbescheiden dat tijdig is overgebracht naar de archiefdienst	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	G
Aanwijzing archief bewaarplaats die aan de eisen voldoet van de Archiefbesluit- en regeling	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	G
In hoeverre voldoet de aangewezen archief bewaarplaats aan de eisen van Archiefbesluit- en regeling (%)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	G
Correcte toepassing van openbaarheidsbeperkingen door gemeente archivaris (ja/nee)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	G

* L(andelijk), G(emeentelijk), B(urger)

Wat heeft het programma gekost

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de lasten en baten per type voor het programma.

X € 1.000

Nr.	Soort lasten en baten	Lasten	Baten	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
1	Salarissen en sociale lasten	10.944	-	10.944	12.587	9.794
2	Ingeleend/Uitgeleend personeel	2.546	-165	2.381	361	2.217
3	Belastingen	78	-	78	21	25
4	Leges en andere rechten	-	-256	-256	-	-203
5	Grond	-	-	-	-	-
6	Huren en pachten	-	-97	-97	-84	-88
7	Goederen en diensten	10.357	-4.621	5.736	5.954	2.486
8	Overdrachten	34	-43	-9	97	-702
9	Subsidies	33	-	33	-	33
10	Kapitaallasten	2.774	-	2.774	3.266	2.159
11	Verrekeningen	-118	-284	-402	-889	2.186
12	Rente	-	-64	-64	-40	-45
	Totaal	26.648	-5.530	21.118	21.273	17.862

De lasten en baten per thema zijn opgenomen in de volgende tabel, daarnaast zijn de mutaties in de reserves opgenomen.

X € 1.000

Thema	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat 2021
Bestuur, Control & Advies	2.674	2.309	1.966	-343
Directie en management	2.340	2.847	2.624	-223
Automatisering	4.227	4.927	4.892	-35
Bestuurs- en managementondersteuning	1.796	1.874	2.120	246
Financiële ondersteuning & uitvoering	947	967	914	-53
Personeel en organisatie	1.340	1.381	1.912	531
Statistiek	30	1.058	964	-94
Telefonie	169	158	139	-19
Afdelingskosten	3.062	1.236	3.119	1.883
Staf Ondersteuning	509	712	848	136
Accommodatiebeheer	1.962	2.164	2.069	-95
DIV	779	1.297	850	-447
Facility Management	922	969	904	-65
Inkoop	284	291	216	-75
Consolidatie Equalit	1.476	2.029	3.622	1.593
Doorbelaste concernoverhead	-333	-499	-347	152
Saldo kostenplaatsen	-86	331	-164	-495
Onvoorzien	-	60	-	-60
Totaal lasten	22.098	24.111	26.648	2.537
Bestuur, Control & Advies	-205	-87	-127	-40
Directie en management	-31	-113	-26	87
Automatisering	-139	-6	-1	5
Bestuurs- en managementondersteuning	-21	-50	-5	45
Financiële ondersteuning & uitvoering	-112	-62	-158	-96
Personeel en organisatie	-144	-58	-89	-31
Statistiek	-	-33	-40	-7
Telefonie	-4	-	-4	-4
Afdelingskosten	-975	-	-40	-40
Staf Ondersteuning	-	-	-	-
Accommodatiebeheer	-118	-270	-160	110
DIV	-1	-	-	-
Facility Management	-57	-130	-60	70
Inkoop	-7	-	-17	-17
Consolidatie Equalit	-2.422	-2.029	-4.560	-2.531
Doorbelaste concernoverhead	-	-	-	-
Saldo kostenplaatsen	-	-	-243	-243
Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal baten	-4.236	-2.838	-5.530	-2.692
Saldo lasten en baten	17.862	21.273	21.118	-155
Storting in reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Resultaat	17.862	21.273	21.118	-155

Investerings

x € 1.000

Omschrijving	Uitvoeringsplan 2021	Gevoteerd 2021	Restant 2021
ICT (informatieplan, E-portaal website, doorontwikkeling informatiebeheer, doorontwikkeling datafundament)	365	365	-

Beleidskaders

De volgende kader stellende beleidsnota's zijn van toepassing voor het programma.

Naam document	Jaar
Beleidsnota risicomanagement 2020 – 2023	2019
Verordeningen 212 / 213 / 213a	2020
Organisatievisie	2019
Dienstverleningsvisie	2020

6 Paragrafen

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen van de financiële functie die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Gezien het belang van de betrokken onderwerpen en vanwege het feit dat de raad in het duale stelsel kaders stelt en controleert, is het van belang dat de raad een overzicht heeft van de betrokken onderwerpen en voor die onderwerpen een instrument heeft om de kader stellende en controlerende taak uit te voeren.

6.1 Lokale heffingen

6.1.1 Politiek akkoord 2018-2022

Over de onroerende zaakbelasting en overige belastingen en heffingen is het volgende opgenomen in het politiek akkoord 2018-2022. Dit betreffen de beleidsmatige uitgangspunten voor de komende periode.

6.1.1.1 Belastingcapaciteit OZB

Als de onroerendezaakbelasting wordt verhoogd, dan gebeurt dit met maximaal het inflatiepercentage.

6.1.1.2 Overige belastingen en heffingen

Uitgangspunten voor de overige belastingen en heffingen zijn in principe:

- De retributies (vergoeding voor een dienstverlening) zijn kostendekkend;
- Milieuheffingen (vooral afvalstoffenheffing en rioolheffing) zijn kostendekkend.
- De overige leges e.d. worden jaarlijks maximaal verhoogd met het inflatiepercentage, tenzij er een beleidsmatige aanleiding bestaat tot een verlaging of grotere verhoging te komen.

6.1.2 Overzicht gemeentelijke heffingen

Er zijn diverse gemeentelijke heffingen. In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste gemeentelijke heffingen weergegeven.

X € 1.000

Thema	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Onroerende zaakbelasting	12.619	12.031	12.627
Afvalstoffenheffing	5.785	6.274	6.172
Rioolheffing	5.008	5.457	5.607
Hondenbelasting	177	169	178
Toeristenbelasting	443	500	403
Precario	113	91	141
Leges vergunningen openbare orde	15	19	12
Leges burgerzaken	775	1.087	1.059
Leges bouwvergunningen	2.066	1.393	2.051
Marktgeden	40	47	34
Parkeeropbrengsten	1.496	1.854	1.598
Totaal	28.537	28.922	29.882

6.1.3 Onroerende zaakbelasting

Bij het opstellen van de begroting werden de volgende uitgangspunten vastgesteld ten aanzien van de belastingopbrengsten OZB:

- de opbrengsten te verhogen voor inflatie met 1,4%.

De belangrijkste ontwikkelingen voor de onroerende zaakbelastingen in 2021 is de herwaardering per 1 januari 2021 naar de waarde per peildatum 1 januari 2020. De gemiddelde WOZ-waarde voor woningen steeg met 8,78% van € 262.000 naar € 285.000.

x € 1

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Niet-woning	5.668.614	5.475.309	5.900.320
Woning	6.950.410	6.556.085	6.726.929
Totaal	12.619.024	12.031.394	12.627.249

De tarieven voor de onroerende zaakbelastingen worden voor 2021 vastgesteld in de raadsvergadering van 15 december 2020. In de onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de tarieven weergegeven.

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Eigendom woning	0,1214%	0,1156%	0,1156%	0,1049%	0,0942%	0,0906%
Eigendom niet-woning	0,1978%	0,2016%	0,2016%	0,2111%	0,2100%	0,2124%
Gebruik niet-woning	0,1553%	0,1762%	0,1762%	0,1845%	0,1881%	0,1790%

6.1.4 Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt berekend op basis van gedifferentieerde tarieven (diftar). De tarieven zijn daarbij opgebouwd uit een vast en variabel gedeelte. In de onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die via de afvalstoffenheffing verhaald worden. Uitgangspunt hierbij is dat de tarieven kostendekkend worden vastgesteld.

Voor het jaar 2021 wordt de afvalstoffenheffing afgesloten met een voordelig resultaat van € 324.592. Dit resultaat is toegevoegd aan de voorziening middelen van derden 'Egalisatierekening reiniging'.

x € 1

Welke activiteiten worden uitgevoerd?	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
(Meer) jarenplan afvalverwijdering	49.687	42.177	39.675
Inzamelen Huisvuil	2.368.423	2.139.665	2.340.649
Inzameling via Milieustraat	1.897.869	1.080.639	1.103.019
Inkomsten droge component, milieustraat en bedrijfsafval	-2.233.645	-1.112.666	-1.659.638
Subtotaal beïnvloedbare kosten	2.082.334	2.149.815	1.823.704
Kapitaallasten	420.088	378.749	397.817
Tractie	871.730	866.105	844.989
Veegkosten	224.512	234.203	280.002
Kosten van aanslagoplegging en -inning	151.313	138.777	154.050
Kwijtschelding	321.438	304.000	331.620
Subtotaal kosten activiteiten	4.071.415	4.071.649	3.832.183
Concernoverhead	1.268.419	1.629.630	1.629.630
Kosten van oninbaarheid	24.948	19.000	1.487
Compensabele BTW	596.339	546.068	384.324
Totale kosten te verhalen via tarieven	5.961.120	6.266.347	5.847.624
<i>Netto opbrengst</i>	<i>-5.959.932</i>	<i>-6.274.272</i>	<i>-6.172.216</i>
Mutatie voorziening (=onttrekking)	1.189	7.925	324.592

6.1.5 Rioolheffing

De Wet gemeentelijke watertaken voorziet in de mogelijkheid om gemeentelijke rioolheffing te regelen en regelt ook 3 gemeentelijke zorgplichten ten aanzien van hemelwater, afvalwater en grondwater. De begroting 2021 is gebaseerd op het Water- en Rioleringsplan (WRP). In de onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die via de rioolheffing verhaald worden. Uitgangspunt hierbij is dat de tarieven kostendekkend worden vastgesteld.

Voor het jaar 2021 wordt de rioolheffing afgesloten met een voordelig resultaat van € 108.334. Dit resultaat is toegevoegd aan de voorziening middelen van derden 'Egalisatierekening riolering'.

x € 1

Welke activiteiten worden uitgevoerd?	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Jaarplan riolering en water	578.979	509.325	503.413
Verzamelen riolbeheergegevens	20.806	27.000	27.441
Monitoring en telemetrie	10.501	42.000	17.039
Onderhoud pompen en gemalen	220.507	274.228	333.044
Onderhoud riolering	159.839	164.800	199.708
Reiniging riolering	172.285	169.813	122.732
Zakelijke lasten CWA	20.985	19.500	20.938
Subtotaal beïnvloedbare kosten	1.183.902	1.206.666	1.224.314
Kapitaallasten	1.934.098	1.928.340	1.950.858
Tractie	12.050	11.596	11.311
Veegkosten	224.512	234.203	280.002
Kosten van water	231.666	304.724	296.267
Kosten van aanslagoplegging en -inning	79.404	65.252	66.300
Kosten van kwijtschelding	288.976	375.000	302.917
Subtotaal kosten activiteiten	3.954.608	4.125.781	4.131.969
Concernoverhead	646.125	800.960	800.960
Kosten van oninbaarheid	20.250	12.000	982
Compensabele BTW	466.980	514.812	564.702

x € 1

Welke activiteiten worden uitgevoerd?	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Totale kosten te verhalen via tarieven	5.087.963	5.453.553	5.498.613
<i>Netto opbrengst</i>	-5.342.874	-5.457.279	-5.606.947
Mutatie voorziening (- = onttrekking)	254.911	3.726	108.334

6.1.6 Hondenbelasting

Voor het houden van honden zijn inwoners van Oosterhout hondenbelasting verschuldigd voor het aantal maanden dat de honden gehouden worden.

x € 1

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto opbrengst	177.270	169.478	178.156

6.1.7 Toeristenbelasting

Voor het houden van verblijf door personen in Oosterhout die niet in de gemeentelijke bevolkingsadministratie staan ingeschreven wordt toeristenbelasting geheven. Deze belasting wordt geheven aan campings, bungalowparken, hotels en bed & breakfast's, die gevestigd zijn in Oosterhout.

x € 1

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto opbrengst	442.886	500.000	403.254

6.1.8 Leges burgerzaken

De leges burgerzaken is een (veelal gedeeltelijke) vergoeding voor bepaalde diensten/producten die door de gemeente aan de burger worden verleend. De leges Burgerzaken zijn gesplitst in een drietal leges:

- burgerlijke stand;
- basis registratie personen (BRP);
- overige stukken publieksdiensten (waaronder de reisdocumenten en rijbewijzen).

De hoogte van de gemeentelijke leges Burgerzaken kan voor de meeste producten door de gemeente zelf worden bepaald. Voor een aantal producten / diensten heeft het Rijk een maximum vastgesteld. Dit zijn voornamelijk producten die in feite door het Rijk worden geleverd maar via de gemeente, waar men woonachtig is, kunnen worden aangevraagd. Voorbeelden hiervan zijn onder andere reisdocumenten, verklaringen omtrent het gedrag, naturalisaties en documenten ingevolge de Vreemdelingenwetgeving (verblijfs- en vestigingsvergunningen).

Overigens staan de totale inkomsten vanuit deze leges onder druk omdat steeds meer (semi) overheidsinstanties en door de overheid aangewezen personen (pensioenfondsen, notarissen, gerechtsdeurwaarders etc.) rechtstreeks de BRP kunnen raadplegen. Hierdoor hoeven de inwoners zelf steeds minder bewijsstukken / uittreksels uit de BRP aan te vragen.

x € 1

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Baten gemeentelijke basisadministratie	24.558	29.497	22.609
Leges verklaring omtrent gedrag	12.405	34.590	11.495
Leges burgerlijke stand	68.675	127.022	92.006
Leges paspoorten	74.731	230.017	137.252
Leges identiteitskaarten	73.528	113.778	115.962
Leges rijbewijzen	284.537	262.310	269.282
Leges naturalisaties	56.669	22.430	86.298
Baten beheer GEO-basisbestanden	-	7.389	-
Baten kabels en leidingen	179.806	260.000	323.775
Netto opbrengst	774.909	1.087.033	1.058.679

6.1.9 Leges bouwvergunningen

Voor het (ver)bouwen van een object worden bouwleges opgelegd. Deze leges worden berekend op basis van een percentage van de bouwkosten boven een minimum.

x € 1

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto opbrengst	2.065.859	1.393.000	2.050.819

6.1.10 Kwijtschelding

Voor mensen uit de lagere inkomensgroepen, die te maken hebben met bijzondere omstandigheden, bestaat de mogelijkheid om gehele of gedeeltelijke kwijtschelding aan te vragen van riool- en afvalstoffenheffing. De gemeenteraad heeft besloten dat bij de beoordeling de 100%-bijstandsnorm wordt gehanteerd. Dit in afwijking van de landelijke norm van 90%. Hierdoor kan iemand met nagenoeg geen vermogen en een inkomen op bijstandsniveau volledige kwijtschelding krijgen van de gemeentelijke heffingen. Mensen die bekend zijn bij de team Sociaal Domein Uitvoering via de uitkeringsadministratie worden automatisch kwijtgescholden, zij ontvangen dan ook geen aanslagbiljet.

x € 1

Kwijtschelding	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Afvalstoffenheffing	321.438	304.000	331.620
Rioolheffing	288.976	375.000	302.917
Hondenbelasting	7.418	6.000	7.019
Totaal	617.832	685.000	641.556

6.1.11 Gemeentelijke belastingcapaciteit in percentage

Met ingang van de begroting 2016 dienen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en het jaarverslag een aantal kengetallen opgenomen te worden. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. Eén van deze kengetallen betreft de belastingcapaciteit van de gemeente. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen. Onderstaande berekening is gebaseerd op het voorstel rioolheffing dat in oktober in de raad wordt besproken.

Nr.	Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
A	OZB-lasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	276,74	262,80	268,47
B	Rioolheffing voor een gezin	197,00	203,00	203,00
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	252,00	259,00	259,00
D	Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	-	-
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	725,94	724,80	730,47
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in T-1 ¹⁰	740,00	777,00	777,00
	Belastingcapaciteit (E/F) x 100%	98,1%	93,3%	94,0%

6.1.12 Kostendekking leges

In de onderstaande paragrafen is de kostendekking van de leges opgenomen per titel opgenomen.

6.1.12.1 Titel 1 Algemene dienstverlening

x € 1

Hfst	Omschrijving	Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	% dekking
1	Burgerlijke stand	125.341	93.433	218.774	92.006	42,1%
2	Reisdocumenten	258.235	22.037	280.272	253.215	90,3%
3	Rijbewijzen	424.610	61.160	485.770	269.283	55,4%
4	Verstrekkings basisregistratie personen	83.919	43.103	127.022	22.608	17,8%
8	Vastgoedinformatie	43.667	2.576	46.243	-	0,0%
9	Overige publiekszaken	223.435	26.843	250.278	97.793	39,1%
10	Gemeentearchief	38.436	-	38.436	-	0,0%

¹⁰ Bron: COELO Atlas van de lokale lasten 2021; woonlasten eigenaar-bewoner

x € 1

Hfst	Omschrijving	Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	% dekking
11	Huisvestingswet	1.300	1.932	3.232	-	0,0%
12	Leegstandswet	1.300	2.576	3.876	-	0,0%
16	Kansspelen	-	-	-	-	
17	Telecommunicatie	49.705	21.793	71.498	130.000	181,8%
19	Verkeer en vervoer	2.500	-	2.500	23.555	942,2%
	Totaal titel 1	1.252.448	275.453	1.527.901	888.460	58,1%

6.1.12.2 Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning

x € 1

Hfst	Omschrijving	Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	% dekking
2	Vooroverleg, beoordelen conceptaanvraag	-	-	-	-	0,0%
3	Omgevingsvergunning	679.843	568.588	1.248.431	2.052.330	164,4%
5	Afwijkende tarieven	-	-	-	-	0,0%
7	Wijziging omgevingsvergunning	-	-	-	-	0,0%
8	Bestemmingswijziging zonder activiteit	51.350	67.609	118.959	-	0,0%
10	In deze titel niet benoemde beschikking	-	-	-	933	
	Totaal titel 2	731.193	636.197	1.367.390	2.053.263	150,2%

In de opbrengsten van de omgevingsvergunning is rekening gehouden met incidentele inkomsten als gevolg van grote projecten. Als deze doorgang vinden zal hiervoor echter (aanzienlijke) externe capaciteit ingezet moeten worden. Deze lasten zijn nog niet in de begroting opgenomen aangezien de realisatie nog onzeker is. Het gevolg hiervan is dat "op papier" er sprake lijkt van enorme overdekking welke in de werkelijkheid niet gerealiseerd zal worden.

6.1.12.3 Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

x € 1

Hfst	Omschrijving	Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	% dekking
1	Horeca	-	46.254	46.254	-	0,0%
2	Organiseren evenementen	80.468	126.199	206.667	1.626	0,8%
3	Prostitutiebedrijven	-	-	-	-	0,0%
6	Brandbeveiligingsverordening (vervallen)	-	-	-	-	0,0%
7	Archeologie	28.551	12.878	41.429	21.105	50,9%
8	Diversen	-	16.801	16.801	-	0,0%
	Totaal titel 3	109.019	202.132	311.151	22.731	7,3%

6.1.12.4 Marktgeden

x € 1

	Omschrijving	Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	% dekking
	Marktgeden	32.000	11.216	43.216	34.336	79,5%

6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt de financiële robuustheid weergegeven. Onder weerstandsvermogen wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. De paragraaf weerstandsvermogen dient volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) ten minste de volgende inhoud te bevatten:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- Een inventarisatie van risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie tot de financiële positie;
- Het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

6.2.1 Weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit wordt bedoeld de aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. De beleidslijn voor het bepalen van de weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota risicomangementbeleid. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele weerstandscapaciteit. Met het eerste worden de middelen bedoeld die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de programma's. Met de incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het geldende niveau.

6.2.1.1 Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit:

- De post onvoorzien. Deze bedraagt € 100.000;
- De onbenutte belastingcapaciteit.

6.2.1.2 Incidentele weerstandscapaciteit

De Incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het vrije deel van de algemene reserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserves;
- Eventuele stille reserves.

6.2.1.3 De post onvoorzien

In de begroting is jaarlijks een post onvoorzien opgenomen van € 100.000.

6.2.1.4 Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft een indicatie van de mogelijkheden, die een gemeente heeft om haar inkomsten via extra belastingopbrengsten te verhogen. De belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente Oosterhout zijn OZB-inkomsten, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn beiden begroot op een kostendekkend niveau. Dit betekent dat hierin geen onbenutte capaciteit aanwezig is.

De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door de verwachte taxatiewaarde van het totale areaal woningen te vermenigvuldigen met het verschil tussen het gemiddeld OZB-tarief woningen en niet-woningen in Oosterhout en het landelijk normtarief OZB voor beroep op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet. Het normtarief is door het Rijk in de meicirculaire 2021, voor het jaar 2022, bepaald op 0,1800%. Dit tarief is hoger dan ons gemiddeld tarief. Onderstaand is berekend dat er een onbenutte belastingcapaciteit is van circa € 6,0 miljoen. Dit is de ruimte ten opzichte van de tarieven die landelijk vastgesteld zijn om te kunnen worden toegelaten als artikel 12 gemeente.

X € 1.000

Omschrijving	Waarde 2022	Tarief 2022	Tarief artikel 12 (2022)	Bruto opbrengst 2022 ¹¹	Bruto opbrengst artikel 12	Onbenutte capaciteit
Eigendom woning	7.265.128	0,0906%	0,1800%	6.582	13.077	6.495
Eigendom niet-woning	1.501.917	0,2124%	0,1800%	3.190	2.703	-487
Gebruik niet-woning	1.276.630	0,1790%	0,1800%	2.285	2.298	13
Totaal				12.056	18.078	6.021

¹¹ Op basis van begroting 2022

Uiteraard is het goed om te beseffen dat het gebruiken van de onbenutte belastingcapaciteit echt een noodmaatregel is in geval de gemeente in financieel zwaar weer terecht komt. Het gebruik van deze onbenutte belastingcapaciteit betekent namelijk een zeer forse verhoging van de huidige OZB voor woningen.

6.2.1.5 *Het vrije deel van de algemene reserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserves*

Algemene reserve

De doelstelling van de algemene reserve is:

- Het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten. De benodigde omvang is sterk afhankelijk van de interne beheersing van de bedrijfsprocessen. Als de planning- en controlcyclus goed functioneert dan zullen via bijsturing tekorten/overschotten in de uitvoering van de begroting met behulp van een aanpassingsproces in uiterlijk 2 à 3 jaar weer worden gecorrigeerd.
- Onvoorzienbare externe ontwikkelingen op te vangen.

Vrije reserve / bestemmingsreserves

De vrije reserves en bestemmingsreserves (m.u.v. reserve investeringsprojecten) zijn allen vrij te besteden voor de diverse doeleinden. De bestemmingsreserves zijn wel gelabeld voor bepaalde doeleinden, maar de raad kan te allen tijde besluiten hier een ander doel aan te geven. De ontwikkeling van de vrije reserve is beschreven in het hoofdstuk investeringen van de financiële begroting. De reserves hebben zich als volgt ontwikkeld c.q. gaan zich naar verwachting als volgt ontwikkelen:

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022
Algemene reserves	5.283	5.283	5.283	5.283	5.283
Vrije reserve ¹²	31.777	33.257	30.458	38.749	25.757
Reserves grondexploitatie	17.927	16.479	14.207	14.777	16.622
Overige bestemmingsreserves ¹³	3.861	3.536	2.569	3.245	2.407
Totaal	58.549	58.555	52.517	62.054	50.069

In bovenstaande berekening van de weerstandscapaciteit worden vrijwel alle reserves meegenomen. Dit is ook toegestaan bij het bepalen van het weerstandsvermogen; de raad kan immers bepalen de reserves voor een andere doel in te zetten. Het is echter zo dat er reeds bestedingsdoelen aan de bestemmingsreserves hangen en dat geldt ook voor een groot deel van de vrije reserve. Als de incidentele weerstandscapaciteit wordt gezuiverd van deze 'claims' ontstaat het volgende beeld:

x € 1.000

Omschrijving	Ultimo 2021
Algemene reserves	5.283
Vrije reserve ¹⁴	7.180
Reserve grondexploitatie ¹⁵	10.155
Totaal	22.618

6.2.1.6 *Conclusie weerstandscapaciteit*

x € 1.000

Omschrijving	Ultimo 2021
Structurele weerstandscapaciteit	6.021
Incidentele weerstandscapaciteit	22.618
Totaal weerstandscapaciteit	28.639

De gemeente Oosterhout beschikt hiermee over een weerstandscapaciteit van € 28,6 miljoen.

¹² Inclusief saldobestemming 2020.

¹³ De reserve investeringsprojecten en SSC/ICT worden bij de bepaling van het weerstandsvermogen buiten beschouwing gelaten.

¹⁴ Binnen de vrije reserve is alleen het gedeelte waar nog geen claim op ligt meegenomen.

¹⁵ Betreft de algemene bedrijfsreserve van de GREX en het niet-geclaimde deel van reserve infrastructurele werken.

6.2.2 Risico's

Tegenover de hierboven geïnterpreteerde weerstandscapaciteit staan de risico's die de gemeente loopt. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van deze paragraaf. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen gevormd. De risico-paragraaf geeft een inventarisatie van de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Mogelijke voor- of nadelen op exploitatieposten worden hier niet als risico gedefinieerd.

De onderstaande risico-inschatting is gestoeld op diverse aannames. De globale inschatting van kans en omvang is tijdsgebonden, waarbij het (voortschrijdend) inzicht sterk afhankelijk is van vele onzekere toekomstige factoren. Onder dergelijke risico's verstaan wij derhalve: alle redelijk voorzienbare onzekerheden die niet direct vooraf kwantificeerbaar zijn. Daarom kunnen er geen voorzieningen voor worden gevormd.

6.2.2.1 Covid-19 (Coronacrisis)

De Nederlandse corona-aanpak is erop gericht het virus maximaal te controleren, de zorg niet te overbelasten en kwetsbare mensen in de samenleving te beschermen. Hiertoe zijn begin 2020 beperkingen opgelegd om verdere verspreiding van het virus te voorkomen. Deze beperkingen hebben grote gevolgen gehad voor de economie. De beperkende maatregelen zijn inmiddels vrijwel volledig opgeheven.

Impact

Naast de rechtstreekse kosten die de gemeente op korte termijn maakt, dient ook rekening gehouden te worden met het niet of beperkt kunnen realiseren van de doelstellingen van de gemeente en haar partners. Daarnaast kan deze crisis leiden tot een verschuiving in de prioriteiten van de gemeente.

Financiële impact

Het COVID-19 (Corona) virus heeft op diverse beleidsterreinen van onze begroting effect gehad. In de Coronaparagraaf is dit nader toegelicht. En ondanks het feit dat de beperkende maatregelen momenteel vrijwel volledig zijn opgeheven, lopen wij in het verlengde van de deze crisis nog wel een aantal risico's. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. Naast directe uitgaven die niet begroot zijn, heeft deze crisis mogelijk financieel effect op de beleidsterreinen: lokale heffingen (ozb, rioolheffing, precario, marktgelden, BIZ, toeristenbelasting), huurinkomsten, schuldhulpverlening, kwijtscheldingen, bouwleges, reclame-inkomsten. Daarnaast brengt deze crisis nog risico's op het gebied van de door de gemeente verleende garantstellingen, afzet van bedrijventerreinen, voortgang van projecten, realiseren van gemeentelijke doelstellingen, et cetera

Maatregelen

We beschikken over een robuuste weerstandscapaciteit en financiële positie, maar wat deze crisis in termen van extra kosten en risico's voor onze gemeente uiteindelijk gaat betekenen, o.a. ook vanuit de genomen kabinetsmaatregelen en steun vanuit het Rijk, blijft nog onzeker. Bij de jaarrekening 2019 is totaal € 2,3 miljoen apart gezet om de rechtstreekse gevolgen van de Coronacrisis (deels) te kunnen dekken. Hiermee is reeds een groot deel van de onderkende risico's voor onze gemeente gedekt. Tot slot is in de begroting 2022 € 872.000 aan Coronakosten begroot.

6.2.2.2 Oekraïne crisis / Vluchtelingenopvang

De oorlog in Oekraïne heeft ook gevolgen voor Nederlandse gemeenten. Dat kan gaan om opvang van vluchtelingen door gemeenten en particulieren, ondersteuning van Oekraïners en Russen die momenteel in Nederland verblijven, risico's voor digitale veiligheid en economische sancties voor Russische bedrijven.

Impact

Financiële impact

In de ministerraad is besloten dat gewerkt wordt met een hybride financieringssysteem voor gemeenten. Er wordt gewerkt aan een regeling voor de financiering van de opvanglocaties en bijhorende kosten in gemeenten. Het uitgangspunt is dat het kabinet van rijkswege de kosten die gemaakt zullen worden door gemeenten zal vergoeden en dat gemeenten er financieel niet op achteruit mogen gaan. Op het moment van schrijven is er nog geen overeenkomst over de vergoeding van de eenmalige kosten om locaties geschikt te maken voor de opvang.

Maatregelen

Om gemeenten zoveel mogelijk te helpen bij het opzetten en beheren van opvanglocaties hebben de betrokken ministeries, de VNG en andere partners een voorlopige “Handreiking Gemeentelijke Opvang Oekraïners” opgesteld. Deze handreiking is geen blauwdruk, maar biedt handvatten die gemeenten ondersteunen bij de organisatie en uitvoering van de opvang. Daarnaast is de gemeente Oosterhout vertegenwoordigd in een landelijke werkgroep om de kosten voor de opvang te duiden en hiervoor een passende compensatie uit te werken.

6.2.2.3 Algemene uitkering

De invoering van de nieuwe herverdeling is met nog één jaar uitgesteld tot 2023. De Raad voor Openbaar Bestuur heeft in oktober 2021 advies gegeven, het ministerie heeft in december 2021 en januari 2022 een uitgebreide toelichting en aanvullende informatie over de berekening van het financiële effect van het verdelingsvoorstel gepubliceerd.

Impact

Zoals eerder gemeld pakken de effecten hiervan negatief uit voor Oosterhout (naar verwachting ongeveer 7 euro per inwoner per jaar). Dit negatieve effect is reeds in de meerjarenbegroting 2022 verwerkt.

Financiële impact

Nadeel van € 7 per inwoner.

Maatregelen

De gemeente Oosterhout volgt (voornamelijk via de M50) de ontwikkeling van de verdeelmodellen en laat zich hierover periodiek informeren en draagt via deze groep haar mening uit richting VNG / Rijk. De M50 is ook (ambtelijk en bestuurlijk) vertegenwoordigd in de werkgroepen die over de verdeelmodellen nadenken. Het Rijk heeft laten weten de herverdeling conform eerdere plannen uit te voeren, maar het herverdeeleffect te maximaliseren tot € 7,50 per inwoner per jaar in plaats van € 15 per inwoner per jaar. Dat heeft voor Oosterhout echter geen effect.

6.2.2.4 Kostenontwikkeling jeugdzorg en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Per 1 januari 2015 zijn er taken op het gebied van jeugdzorg, AWBZ en de participatiewet overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. Deze overheveling zijn gepaard gegaan met gelijktijdige budgetverlagingen vanuit het Rijk. In 2017 zijn grote tekorten op gebied van jeugd en WMO zichtbaar geworden. Deze lijn zet zich door naar toekomstige jaren. Sinds de begroting 2019 is het uitgangspunt van budgetteren op basis van het Rijksbudget losgelaten en is er op basis van de verwachte kosten gebudgetteerd.

Impact

Wmo

Binnen de opgave Financiële beheersbaarheid Sociaal Domein is er nadrukkelijke aandacht geweest voor de voorziening Hulp bij het Huishouden (HbH) aangezien dit de grootste kostenpost binnen de Wmo is waarop de sterkste groei zit. Verschillende beheersmaatregelen zijn in 2021 genomen gericht op een kwaliteitsimpuls bij de toegang en uitvoering van de HbH. Parallel aan deze beheersmaatregelen, bleef het abonnementstarief echter ook in 2021 een aanzuigende werking hebben en blijven we te maken hebben met de dubbele vergrijzing. Dit alles gecombineerd met de maatschappelijke opgave om langer thuis te blijven wonen, maakt dat we in 2021 een groei hebben gezien in het aantal cliënten. De groei in de uitgaven hebben we door de maatregelen enigszins weten te dempen.

Jeugdzorg

Ondanks de genomen beheersmaatregelen (waarvan de positieve effecten zichtbaar zijn) zijn de kosten Jeugdzorg in 2021 toch weer verder gestegen. Dit heeft geleid tot een overschrijding op de begroting. De stijging van kosten is toe te schrijven aan een nog steeds verder groeiende vraag naar Jeugdhulp. Het aantal unieke cliënten is in 2021 met ruim 8% gestegen t.o.v. 2020. We zien deze stijging met name terug bij de ambulante Jeugdhulp, Crisiszorg en JeugdzorgPlus. Ondanks dat hier geen directe correlatie te maken is, lijkt deze stijging (deels) verband te houden met COVID-19. Daarnaast zien we ook een kostenstijging bij de Jeugdbescherming, uitgevoerd door de gecertificeerde instellingen. Deze stijging is met name het gevolg van de nieuwe tariefafspraken 2021 (stijging van 9% met terugwerkende kracht voor 2020) en de overeengekomen transitievergoeding voor JBB.

Financiële impact

€ 1.300.000

Maatregelen

Met ingang van de begroting 2019 is de jeugdzorg en de Wmo niet meer budgetneutraal opgenomen, maar is hier reëel geraamd conform de verwachte kosten. Er vinden maandelijks voortgangsgesprekken en –rapportages plaats op de ombuigingen, waardoor snel bijgestuurd kan worden. In 2022 blijft de aandacht op het dempen van de kostenontwikkeling. Zo geldt in 2022 het nieuwe normenkader HbH, is er gestart met een pilot wasservice en wordt er nagegaan wat reablement kan betekenen voor cliënten HbH.

6.2.2.5 Liquidatie Juzt

Per einde 2020 is de liquidatie van Juzt grotendeels gerealiseerd. Hiermee zijn ook de risico's voor Oosterhout beter inzichtelijk geworden en kleiner geworden. In de jaarrekening 2019 was een voorziening voor de liquidatie van Juzt gevormd van € 1,2 miljoen. In de jaarrekening 2020 is deze voorziening verlaagd naar € 500.000.

De laatste resterende onzekerheid zit in de verkoop van één vastgoedlocatie van Juzt, zijnde Krabbebossen.

Impact

Voor de verkoop van deze vastgoedlocatie is inmiddels een conceptovereenkomst gesloten, maar deze wacht nog op bestuurlijke goedkeuring van de gemeente Zundert. Indien deze overeenkomst geen doorgang vindt, zal gezocht moeten worden naar een nieuwe koper.

Financiële impact

€ 450.000

Maatregelen

Zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau wordt deze ontwikkeling gemonitord.

6.2.2.6 Verbonden partijen / Gemeenschappelijke regelingen

In de paragraaf verbonden partijen wordt inzicht gegeven in de aard, omvang en betekenis van de privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente Oosterhout een bestuurlijk en/of financieel belang heeft en daarmee ook risico's loopt.

Impact

Verbonden partijen zijn verplicht om in hun begroting en jaarstukken een risicoparagraaf op te nemen waarin de door de verbonden partij onderkende risico's zijn opgenomen. Over het algemeen is de afspraak gemaakt dat verbonden partijen er geen eigen reserves op na houden, maar dat men zich, in geval een risico zich daadwerkelijk voor doet, wendt tot de deelnemende gemeenten om dit op te vangen. Hiermee loopt de gemeente Oosterhout een direct financieel risico.

Financiële impact

Voor een overzicht van de verbonden partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen (paragraaf 6.6). De verbonden partijen hebben in hun begroting weliswaar risico's benoemd, maar deze zijn veelal niet gekwantificeerd. Hierdoor is het niet mogelijk voor de gemeente Oosterhout om te bepalen hoe hoog het financiële risico is dat wij vanuit de verbonden partijen lopen. De totale bijdrage van de gemeente Oosterhout in 2022 aan de verbonden partijen bedraagt zo'n € 10 miljoen. Omdat de GR'en de risico's veelal nog niet hebben gekwantificeerd wordt nu 5% (€ 495.000) van dit begrotingstotaal als risicopost opgenomen.

Maatregelen

De ontwikkeling van de risicoparagraaf van alle verbonden partijen zal worden gemonitord via vertegenwoordiging in het AB/DB. Gedurende het kalenderjaar zijn er verschillende momenten (bestuursrapportage) om (bij) te sturen op een verbonden partij.

6.2.2.7 Risico aansprakelijkheid brand Moerdijk

Gemeente Moerdijk en de Veiligheidsregio MWB worden door omliggende bedrijven van Chemie Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die ze zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Er is nog steeds geen dagvaarding inzake aansprakelijkheid uitgebracht, maar de mogelijkheid is nog steeds aanwezig; er is nog geen sprake van de verjaringstermijn. Het kan hier gaan om een claim die in de (tientallen) miljoenen loopt.

Impact

Het risico van de brand in Moerdijk is niet financieel vertaald in het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio. Daarom worden de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling geadviseerd met dit risico zelf rekening te houden.

Financiële impact

Voor Oosterhout kan dit neerkomen op een risico van ruim € 300.000. (aandeel 4,8 %).

Maatregelen

Niet van toepassing.

6.2.2.8 Ontwikkeling WSW bedrijf WAVA / MidZuid

Het budget dat wij van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) maakt vanaf 2015 onderdeel uit van de integratie-uitkering sociaal domein. De middelen die hierin zitten voor uitvoering van de Wsw zijn onvoldoende om de uitvoering hiervan door WAVA te dekken. Dit betekent dat er sprake is van een aanvullende gemeentelijke bijdrage.

De afgelopen jaren was er sprake van een lichte daling van de gemeentelijke bijdrage. Helaas lijkt het tij weer te keren en gaan we de komende jaren waarschijnlijk weer een stijging van de gemeentelijke bijdrage zien. Verder is van belang dat de huisvestingssituatie van MidZuid tegen het licht wordt gehouden. De keuzes die hierin gemaakt moeten worden hebben waarschijnlijk ook invloed op de gemeentelijke bijdrage.

De Participatiewet kent de participatievoorziening beschut werk. Op dit moment is WAVA hiervoor onze belangrijkste uitvoerder. Via het BUIG-budget en het participatiebudget ontvangen wij hiervoor middelen van het Rijk die voor de uitvoering aan WAVA beschikbaar gesteld worden. Het Rijk bepaalt jaarlijks een aantal plaatsen beschut werk dat de gemeente moet realiseren voor zover er personen een indicatie hebben. Evenals bij de Wsw laat de praktijk zien dat deze rijksmiddelen niet voldoende zijn om de kosten te dekken. Dit betekent dat we ook hierbij te maken krijgen met de noodzaak van een aanvullende gemeentelijke bijdrage.

Daarnaast hoeft het niet te betekenen dat ieder plaatsing in het kader van de participatievoorziening beschut werk bij WAVA/MidZuid plaatsvindt. Uitgangspunt bij plaatsing is dat er een werkplek wordt gezocht die het best bij de kandidaat past. Dit kan dus ook betekenen dat dit bij een andere organisatie is.

Impact

Groot.

Financiële impact

€ 716.844 (gemeentelijke bijdrage 2021)

Maatregelen

De ontwikkelingen bij WAVA krijgen continu aandacht. Hierbij blijft er aandacht voor de vraag welke taken weggelegd dienen te worden bij WAVA. Ook de bedrijfsvoering binnen WAVA heeft blijvende aandacht.

In 2021 is binnen MidZuid een transformatieproces doorlopen. Hierbij is de nadruk gelegd op de verbetering van de processen en de samenwerking tussen MidZuid en de gemeenten. Dit transformatieproces zal in 2022 een vervolg krijgen waarbij de meer strategische vraagstukken aan bod komen. Het gaat dan om de vraag welke rol de gemeenten zien voor MidZuid bij de uitvoering van hun taken. Ook zullen hierin keuzes gemaakt worden over de toekomstige huisvestingssituatie.

6.2.2.9 Afval algemeen

De afvalbegroting is geen statische begroting. Veel is afhankelijk van niet of moeilijk beïnvloedbare factoren zoals de afvalverbrandingsbelasting, kwantitatieve en kwalitatieve afvalscheiding door bewoners (afvalgedrag), marktwerking van verwerkingstarieven of prijzen voor de inname van waardevolle recyclebare producten (papier, blik, textiel, etc.). Doorlopend zullen nieuwe contracten afgesloten moeten worden voor de verwerking van verschillende afvalstromen. De verwerkingstarieven zijn aan marktwerking onderhevig. Er kan dus moeilijk een betrouwbare inschatting worden gegeven over de daadwerkelijke toekomstige tarieven. De huidige tendens is wel dat de inkomsten uit grondstoffen zullen dalen en de kosten voor afvoer zullen stijgen.

Impact

Het risico is interen op de egalisatievoorziening en een hogere afvalstoffenheffing. Onverwachtse prijswijzigingen zetten de egalisatievoorziening verder onder druk. De voorziening mag niet negatief zijn, in dat geval moet worden bijgestort uit de algemene middelen. Dit is eerder daadwerkelijk nodig gebleken.

Financiële impact

Aan inkomsten uit recyclebare stromen is in de begroting 2021 zo'n € 1,070 miljoen opgenomen. Het totale risico van deze post wordt ingeschat op zo'n 10% hiervan. Daarnaast zijn de afgelopen jaren de kosten voor kwijschelding en oninbaar fors gestegen, en kunnen ook niet alle ledigingen daadwerkelijk opgelegd worden bij inwoners. Hierin bestaat echter momenteel nog weinig inzicht. Deze effecten worden totaal ingeschat op zo'n € 200.000 per jaar.

Maatregelen

- Meedoen aan grote aanbestedingen om gunstige tarieven in contracten vast te leggen.
- Geen eenmalige matigingen tarieven.
- Afvalscheiding zowel kwalitatief als kwantitatief bevorderen.
- Grip op bedrijfsvoering houden (efficiëntie verbetering continue opgave).

6.2.2.10 Attero

De gewesten in de provincie Noord-Brabant hadden met Attero Zuid B.V. aanbiedingscontracten afgesloten die liepen tot 1 februari 2017 voor wat betreft het brandbaar huishoudelijk restafval. Attero dient aan de werker een minimale hoeveelheid restafval van 510 kTon aan te leveren. Vanaf 2011 is deze hoeveelheid niet meer in totaal aangeleverd door de gewesten. De rekeningen over de jaren 2011 tot en met 2014 zijn na gerechtelijke uitspraken definitief van tafel.

Attero heeft in 2016 een nieuwe arbitrageaanvraag opgestart. Opnieuw was de vraag of Attero aan de gewesten een (suppletie)vergoeding in rekening mag brengen voor het verwerven van extra brandbaar afval, dit keer met betrekking tot de jaren 2015, 2016 en januari 2017. Uit dit eindvonnis bleek dat Attero in het gelijk is gesteld en zijn de gewesten en gemeenten tot betaling overgegaan.

Tevens is een vernietigingsprocedure opgestart. Deze procedure is onlangs (juni 2021) geëindigd. Het arrest luidt dat het eerdere arbitrale vonnis wordt vernietigd.

Attero heeft de eerder ontvangen bedragen conform het vonnis teruggestort op de rekening van de gemeenten. Echter Attero is inmiddels weer in cassatie gegaan bij de Hoge Raad tegen dit arrest. Het risico blijft voorlopig dus bestaan dat we als gemeente (het inmiddels terugontvangen bedrag) alsnog moeten betalen.

Impact

Na dit arrest van het hof bestaat voor alle procespartijen de mogelijkheid om tegen dit arrest in cassatie te gaan bij de Hoge Raad. Dit zal moeten worden afgewacht en zodra duidelijk is dat er cassatie komt, zal in die procedure verweer gevoerd moeten worden.

De looptijd van een eventuele cassatieprocedure zal ongeveer 1,5 jaar zijn. Wanneer de Hoge Raad het arrest van het hof in stand laat, is daarmee de vernietigingsprocedure definitief geëindigd.

Als de Hoge Raad zou oordelen dat het hof het arrest onvoldoende heeft gemotiveerd of een beslissing heeft genomen in strijd met het geldende recht, kan het hof de opdracht krijgen een nieuwe beslissing te nemen of kan de Hoge Raad deze beslissing zelf nemen.

Financiële impact

Oosterhout heeft het eerder betaalde bedrag inclusief rente (ruim € 660.000) teruggestort gekregen.

Maatregelen

De Brabantse gewesten blijven gezamenlijk handelen richting Attero in deze zaak. In de nieuwe contracten per 1 februari 2017 is geen aanlever- of volumeplicht opgenomen.

6.2.2.11 Rente / Treasury

De gemeente Oosterhout heeft geld vanuit de markt aangetrokken om de gewenste investeringen te kunnen realiseren. Momenteel is deze rente erg laag. Hier wordt in de begroting rekening mee gehouden en hierdoor ontstaat ieder jaar extra financiële ruimte binnen de exploitatie. Indien de rente stijgt dan kan dit tot meerjarige budgettaire consequenties (lees extra bezuinigingen) leiden. Per 31 december 2021 is er totaal € 73,6 miljoen aan vreemd vermogen aanwezig. Een rentestijging van 1% betekent dus al een extra rentebetaling van € 736.000 op jaarbasis.

Impact

Jaarlijks wordt in de begroting een inschatting gemaakt van het budgettair effect van de rente. Met ingang van 2017 mag de gemeente (vanwege een wijziging in het BBV) niet meer dan de werkelijk betaalde externe rente doorrekenen naar de gemeentelijke producten, waar voorheen een meerjarig (hoger) gemiddelde werd gehanteerd. Hiermee wordt de gevoeligheid van de begroting voor renteschommelingen ook aanzienlijk vergroot. Voor de beeldvorming: een rentewijziging van 0,1% heeft al direct een budgettair effect van € 73.600. Aangezien de rente momenteel historisch laag staat, is het te verwachten dat deze de komende jaren weer gaat stijgen; de eerste tekenen hiervan zijn nu al zichtbaar. Dit betekent dat er dan nadelen ontstaat in de exploitatie.

Financiële impact

€ 300.000

Maatregelen

Er zijn intern maatregelen genomen om deze risico's te beheersen en te mitigeren. Deze zijn veelal vastgelegd in het treasurystatuut. Deze risico's worden beperkt door de renteontwikkeling voortdurend te volgen en verschillende rentevisies naast elkaar te leggen. Daarnaast zorgen we in de leningenportefeuille voor een goede spreiding in looptijd van de leningen.

6.2.2.12 Achtervang gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat – via een achtervangconstructie – samen met het rijk borg / garant voor de betaling van rente en aflossing van een afgesloten geldlening voor woningbouw die aan corporaties zijn verstrekt via het waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Daarnaast staan gemeente en Rijk garant voor hypotheekleningen die aan particulieren zijn verstrekt via het Nationaal Hypotheek Garantiefonds (NHG). Het primaire risico ligt bij de betreffende corporaties c.q. de particulieren zelf.

Met betrekking tot de WSW betreft het een getrappt systeem waarbij de eerste lijn is: als een corporatie niet langer beschikt over voldoende geld, en dus niet meer aan rente- en aflossingsverplichting kan voldoen, kan deze een beroep doen op het saneringsfonds van Autoriteit Woningcorporaties al dan niet met extra geborgde financiering via WSW.

Daarna (tweede lijn) kan de corporatie een beroep doen op aanvullende steun vanuit de buffers van het WSW en de gezamenlijke corporaties. Als deze tweede lijn ook niet toereikend is, kunnen rijk en de gezamenlijke gemeenten worden aangesproken op hun achtervangfunctie (derde lijn). Deze achtervangfunctie bestaat uit het verstrekken van renteloze leningen aan het WSW. Het WSW zal deze leningen te zijner tijd terugbetalen. Daarbij geldt de volgende verdeelsleutel: 50% voor rekening van het rijk, 25% voor rekening van de schadegemeenten en 25% voor rekening van de gezamenlijke Nederlandse Gemeenten. Het verlies blijft door deze constructie beperkt tot een klein aandeel in de rente van de extra geldleningen.

Ten aanzien van per 1 januari 2011 afgegeven borgtochten wordt de volledige achtervangfunctie door het Rijk vervuld. Bij dreigende liquiditeitstekorten in verband met tot en met 31 december 2010 afgegeven borgtochten kan het WSW een beroep doen op achtergestelde, renteloze leningen van het Rijk (50%) en van de gemeenten (50%).

Impact

Het totaal aan gewaarborgde geldleningen met achtervangconstructie bedraagt € 491,4 miljoen (per 31 december 2021). Dit bestaat uit leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw en waarbij de gemeente een achtervangfunctie vervuld. Over dit bedrag staat de gemeente voor 50% (€ 245,7 miljoen) borg.

Financiële impact

€ 2.457.000

Maatregelen

Het WSW heeft ten doel woningbouwcorporaties tegen een zo laag mogelijke rente geld te laten lenen op de kapitaalmarkt, om zo de kosten van sociale woningbouw te kunnen drukken. Door het risico met andere gemeenten te delen, wordt hierbij het risico van individuele gemeenten beperkt. Bij opzegging van de overeenkomst met WSW zal de gemeente Oosterhout of zelf leningen moeten gaan verstrekken of zelf direct garant moeten gaan staan in de richting van (vooral) Thuisvester dat het risico vergroot. De claim op WSW dient nauwlettend te worden gemonitord. Gezien het feit dat er sprake is van een getrappt systeem is het risico niet theoretisch, maar ook niet groot.

6.2.2.13 Garantstellingen

De gemeente staat garant voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen aan instellingen, stichtingen of verenigingen die een doel nastreven met een maatschappelijk belang. In alle gevallen geldt dat er sprake moet zijn van bijzondere omstandigheden. Die bijzondere omstandigheid bestaat veelal daarin dat de instelling geen of onvoldoende zekerheid aan de bank kan verstrekken. Daar waar mogelijk vestigt de gemeente zekerheidsrechten.

Veel van onze garantstellingen betreft sportinstellingen. Zij missen door de Coronacrisis een groot deel van hun inkomsten. De kans dat de gemeente wordt aangesproken op haar rol als borgsteller is daardoor groter geworden.

Impact

Samenstelling van de gewaarborgde geldleningen bestaat uit de volgende hoofdposten:

- zorgsector;
- volkshuisvesting particulieren (door langdurige aflossing op geldleningen en stijging huizenprijzen risico nagenoeg nihil)
- volkshuisvesting Thuisvester;
- milieu;
- sport en welzijn.

Tezamen vertegenwoordigen deze (31 december 2021) een waarde van € 7,9 miljoen.

Financiële impact

€ 79.000

Maatregelen

Aan elke garantstelling gaat een draagkrachtoets vooraf en worden waar mogelijk zekerheidsrechten gevestigd. Voorts wordt bedongen dat op leningen wordt afgelost waardoor het risico voor de gemeente geleidelijk afneemt.

6.2.2.14 Starters-, blijvers-, duurzaamheids- en stimuleringsleningen via SVn

Wanneer de partij die een starters-, blijvers- en duurzaamheidslening via de SVn (stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) heeft opgenomen niet in staat is om deze terug te betalen, dan zal deze direct afgeboekt moeten worden van de vordering. Hierdoor treedt er een direct verlies op voor Oosterhout.

Bij de starterslening kan men na drie jaar een hertoets aanvragen indien men op basis van het inkomen na de maandelijkse aflossing niet kan voldoen.

Bij de stimuleringsregeling is de gemeente drager van het risico als een vereniging/stichting niet aan terugbetaling kan voldoen.

Impact

De totale omvang van de door Oosterhout weggezette leningen bedraagt € 5,7 miljoen. Dit bedrag is uitgesplitst over de vier leningen:

- starterslening: €2.950.000;
- duurzaamheidslening: €2.000.000;
- blijverslening: € 250.000;
- stimuleringslening: €500.000.

De leningen zijn revolverend, dat wil zeggen dat terugbetaalde leningen opnieuw worden ingezet om nieuwe leningen van te verstrekken.

Financiële impact

Maatregelen

Door SVn wordt bij de starters-, duurzaamheids- en blijverslening een toets naar kredietwaardigheid uitgevoerd op de gevraagde lening. Daarnaast liggen er voor de starters- en blijversleningen veelal hypothecaire zekerheden aan ten grondslag. De starterslening wordt met NHG (Nationale hypotheek garantie) verstrekt.

Bij het onderdeel Stimuleringslening toetst de SVn de meerjarenbegroting en de meest recente jaarrekening van de stichting/vereniging die in aanmerking wil komen voor de lening; in geval van wanbetaling kan SVn via een betaalregeling met de gemeente het verlies op de betreffende lening beperken.

6.2.2.15 Informatiebeveiliging en privacy

Als gemeente werken we veel met waardevolle en privacygevoelige informatie. Informatiebeveiliging en dus ook het nemen van allerlei beveiligingsmaatregelen om de risico's te beperken, wordt daarom steeds belangrijker. Per 1 januari 2020 zijn de normenkaders van het rijk, de waterschappen, de gemeenten en de provincies gebundeld in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De baseline is het normenkader voor alle overheden geworden en dus ook voor de gemeente Oosterhout. Naast beschikbaarheid en integriteit speelt ook de vertrouwelijkheid van gegevens een rol. Binnen de gemeente Oosterhout maken we veelvuldig gebruik van gewone en bijzondere persoonsgegevens. Het zorgvuldig omgaan met deze persoonsgegevens staat hoog in het vaandel bij zowel de organisatie als de medewerkers. Met de komst van de AVG is het nog duidelijker omschreven welke plichten wij hebben als gemeente en welke rechten onze burgers hebben. Daarnaast biedt de AVG een omschrijving van een set aan maatregelen om onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens te voorkomen, of in ieder geval te verkleinen.

Impact

Het neerzetten van een betrouwbare informatievoorziening is noodzakelijk voor het goed functioneren van de gemeente en is de basis voor het beschermen van rechten van burgers en bedrijven. Als er inbreuk plaatsvindt op de beschikbaarheid, integriteit of vertrouwelijkheid van informatie kan de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komen en bedrijfsprocessen kunnen uitvallen. Zo kan een beveiligingsincident grote impact hebben op de diensten die de gemeente levert aan inwoners en bedrijven. Ook kan de veiligheid en privacy van burgers in gevaar komen op het moment dat de gemeente geen betrouwbare informatievoorziening kan neerzetten. Als gemeente verwerken wij veelal gevoelige informatie (zoals de verwerkingen in het kader van het Sociaal Domein en/of Veiligheid). Als zich een incident voordoet waarbij (persoons)gegevens onrechtmatig worden verwerkt (bv gelekt of verloren) kan dit lijden tot imago schade van de gemeente. Een incident kan ook leiden tot meer inzage verzoeken, schadevergoeding claims door betrokkenen of een boete door de Autoriteit Persoonsgegevens. Daarnaast kan een incident ernstige nadelige gevolgen hebben voor de privacy van een inwoner.

Financiële impact

Wanneer de gemeente aantoonbaar onvoldoende oog heeft voor informatieveiligheid en privacy kan de Autoriteit Persoonsgegevens een maximale boete opleggen van € 10.000.000 bij een inbreuk op de privacy van een betrokkene (bv bij een datalek). Bij aanwijsbaar niet naleven van de eisen uit de AVG kan de boete zelfs oplopen tot € 20.000.000. Hiernaast kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor schade die is opgelopen door individuen als gegevens onrechtmatig verwerkt worden. Tevens kunnen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen, die nodig zijn om risico af te dekken of incidenten op te lossen, onverwachte kosten met zich meebrengen. Tenslotte zijn er ook structurele kosten zoals personeelskosten voor beveiligingsbeheerders en kosten voor bewustwording en concernbrede technische en fysieke maatregelen.

Het risico op een cyberincident is helaas niet helemaal uit te sluiten. De financiële gevolgen van een dergelijk incident kunnen heel groot zijn. De kosten voor schade en herstel bij een grootschalig incident zoals bij de gemeente Hof van Twente, kunnen tot in de miljoenen oplopen.

Maatregelen

Als gemeente werken we veel met waardevolle en privacygevoelige informatie. Informatiebeveiliging en dus ook het nemen van allerlei beveiligingsmaatregelen om de risico's te beperken, wordt daarom steeds belangrijker. Per 1 januari 2020 zijn de normenkaders van het rijk, de waterschappen, de gemeenten en de provincies gebundeld in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De baseline is het normenkader voor alle overheden geworden en dus ook voor de gemeente Oosterhout. Naast beschikbaarheid en integriteit speelt ook de vertrouwelijkheid van gegevens een rol. Binnen de gemeente Oosterhout maken we veelvuldig gebruik van gewone en bijzondere persoonsgegevens. Het zorgvuldig omgaan met deze persoonsgegevens staat hoog in het vaandel bij zowel de organisatie als de medewerkers. Met de komst van de AVG is het nog duidelijker omschreven welke plichten wij hebben als gemeente en welke rechten onze burgers hebben. Daarnaast biedt de AVG een omschrijving van een set aan maatregelen om onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens te voorkomen, of in ieder geval te verkleinen.

6.2.2.16 BTW verbonden partijen

De koepelvrijstelling voor BTW wordt verder ingeperkt. Kern van de nieuwe aanpassing is dat de koepelvrijstelling alleen nog geldt voor die samenwerkingsverbanden die zich bezighouden met activiteiten van algemeen belang. Hierbij moet worden gedacht aan maatschappelijk werk en sociale zekerheid, onderwijs en medische verzorging. Welke samenwerkingsverbanden onder het algemeen belang vallen, is momenteel echter nog niet duidelijk. Bijvoorbeeld het heffen van belastingen is een overheidstaak, maar geen activiteit van algemeen belang die is genoemd in de Europese btw-richtlijn. Dit risico geldt voor alle GR's waarvan de activiteiten niet van algemeen belang zijn. Een ander voorbeeld hiervan zijn de Regionale Uitvoeringsdiensten (voorheen milieudiensten).

Impact

Gemeenten zullen hierdoor meer btw gaan compenseren bij het BTW-compensatiefonds (BCF). Het plafond van het BCF wordt dan overschreden. Dat leidt tot korting van het gemeentefonds. Op basis van de huidige informatie lijkt het erop dat dit in ieder geval voor de BWB gaat gelden. De BTW voor deze regeling bedraagt € 68.000.

Financiële impact

€ 68.000

Maatregelen

Landelijk wordt een lobby gestart die zich gaat inzetten voor het structureel verhogen van de het uitgavenplafond van het BCF.

6.2.2.17 Conjuncturele ontwikkelingen bouwkosten

Door de Corona pandemie en vervolgens de spanningen vanuit Rusland en de oorlog die hieruit voort kwam, is er sprake van een forse schaarste aan producten en forse stijging van productie kosten. Ook in de bouwwereld wordt hier flink hinder van ondervonden. Kostenstijgingen op onderdelen van 20-30% leidt tot meer gedwongen keuzes op welke wijze bouw en verbouwprojecten opgestart kunnen worden. Een kostenraming van renovatie en verduurzaming Pannehoef leidde tot een noodzakelijke meer investering van ca. 500K t.o.v. een raming uit 2017 voor het uitvoeren van nagenoeg dezelfde werkzaamheden. Met het fors toenemen van de energielasten wordt de roep om vastgoed versneld te verduurzamen steeds groter. Voor de renovatie of nieuwbouw van de kleedruimten van Irene '58 en OVV '67 wordt momenteel onderzoek gedaan naar de locatie van de eventuele nieuwbouw, vanuit de toekomstige woningbouwopgave in beide dorpen. De hoogte van de investeringen voor de nieuwbouw van de sportaccommodaties zijn hiervan afhankelijk. Voor de toekomst van het stadhuis is met de aankoop van Arendshof 2 een nieuwe weg ingeslagen, door deze locatie te transformeren naar een nieuw gemeentehuis. Dit houdt in dat de visie op het Slotjesveld t.a.v. het huidige stadhuis, activiteitscentrum Slotjes, de gymzaal en de naastgelegen onderwijshuisvesting opnieuw moet worden uitgevoerd. De bestaande gebouwen zullen daarom op een reguliere basis onderhouden blijven, waarbij ook hier

de exploitatie kosten (bouwkundig maar vooral energie) fors stijgen en verduurzaming van deze panden gewenst is.

Impact

Mede vanwege de uit te voeren variantenstudies ten aanzien van de sportaccommodaties, wordt er komend jaar geen nieuwbouwproject opgestart. Vervangende nieuwbouw van de Oosterheide sporthal is enkel jaren vooruitgeschoven. Sporthal Arkendonk maakt geen onderdeel uit van de visie Arkendonk en blijft op de huidige locatie gesitueerd. Voor de activiteitencentra Bunthoef en Dommelbergen worden nieuwbouwplannen voorbereid. Bunthoef maakt onderdeel uit van een herontwikkeling welke door Thuisvester wordt geïnitieerd. AC Dommelbergen maakt onderdeel uit van de visie op Arkendonk waar een nieuw te ontwikkelen activiteitencentrum onderdeel van uit maakt. Bij deze ontwikkeling is er een sterke afhankelijkheid van marktpartijen, vanwege de gecombineerde ontwikkeling van woningen in dit gebied.

Voor het stadhuis is met de aankoop van Arendshof 2 gekozen voor het transformeren van dit pand en daarmee een duurzaam nieuw stadhuis in de binnenstad te realiseren.

Financiële impact

Een kostenstijging van zo'n 20% - 30% de afgelopen jaren betekent een stevig aanvullend benodigd krediet.

Maatregelen

De kostenontwikkelingen scherp blijven monitoren aan de hand van aanbestedingen in het land. Versneld verduurzamen en daarmee de totale kosten van bestaand vastgoed omlaag brengen.

6.2.2.18 Omgevingswet

Doordat de invoeringstermijn opnieuw is uitgesteld, zou de omgevingswet op het vroegst 1 januari 2023 intreding werken. De Omgevingswet heeft grote gevolgen voor de heffing van de leges voor omgevingsvergunningen. Er komen minder vergunningplichten, de huidige omgevingsvergunning wordt gesplitst in een 'technisch deel' en een 'ruimtelijk deel' en gemeenten mogen milieuleges gaan heffen. Gelijktijdig met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking. Deze wet bewaakt de kwaliteit van ontwerp en uitvoering van bouwplannen. Een groot deel van het werk dat gemeenten nu uitvoeren, moet na inwerkingtreding van deze wet door aanvragers van omgevingsvergunningen worden gedaan.

Impact

Voor gemeenten vervallen kosten omdat deze werkzaamheden dan niet meer door gemeenten worden uitgevoerd. In de berekeningen van de legestarieven én de kostendekkendheid, maken deze werkzaamheden een substantieel deel uit van de totale kosten. Kosten die nu nog, door de toepassing van kruissubsidiëring, worden verhaald via tarieven voor grotere bouwwerken. Het wegvallen van de kosten heeft impact op de legestarieven. Daarnaast gaat de legesverordening er vanaf dat moment anders uit zien.

Financiële impact

In de meerjarenbegroting (vanaf 2022) is momenteel € 1.763.250 aan legesinkomsten bouwvergunningen meegenomen.

Maatregelen

Door het opstellen van een impactanalyse voor de leges kunnen de financiële gevolgen in beeld worden gebracht en worden meegenomen in de begrotingsvoorstellen voor 2023. Ook kan een nieuwe legesverordening worden voorbereid die rekening houdt met de Omgevingswet.

6.2.2.19 Grondexploitaties algemeen

Via scenarioanalyses en het periodiek doorrekenen van alle grondexploitaties projecten ontstaat er goed inzicht in de risico's. Daarnaast wordt in het MPG per project en totaal specifieke berekeningen gemaakt inzake risico's en weerstandsvermogen.

Everdenberg Oost is financieel het grootste project binnen onze gemeente met een boekwaarde (geïnvesteed bedrag per 31-12-2021) van € 11,145 miljoen. Van de overige projecten zijn de risico's in de projecten Santrijn, de Contreie en Zwaikom fors afgenomen door de verkoop van de gronden. Wel zijn de stijgende kosten voor de infrastructuur een groter risico geworden, en dit is met name bij het project de Contreie nog een aanzienlijk risico. Tenslotte is er ook voor Slotjes Midden een toelichting opgenomen. In dit project zijn alle inkomsten ontvangen maar moeten de komende jaren nog grote investeringen worden gedaan in het openbaar gebied.

Het risico dat de inkomsten uit grondverkoop onder druk komen te staan is nu met name voor het project Everdenberg Oost relevant. Alle projecten worden hieronder specifiek toegelicht.

Impact

Het benodigde weerstandsvermogen is berekend op basis van de zogenoemde IFLO-methode. Op basis van de actualisatie ten behoeve van de jaarrekening blijkt de volgende marges van het benodigde weerstandsvermogen: IFLO methode :€ 2,1 miljoen

Financiële impact

€ 2.1 (risico grondexploitaties totaal)

Maatregelen

De plannen worden periodiek doorgerekend op basis van actuele inzichten, waarbij zonodig meerdere scenario's in beeld worden gebracht. Thans is niet de afzet van gronden het meest kritieke in de totale grondexploitatie, maar de planning. Binnen de vrije reserve worden de bedragen binnen de P&C cyclus steeds geactualiseerd, wat zorgt voor het periodiek afstemmingsmoment tussen de uitgaven en inkomsten.

Daarnaast is er binnen de grondexploitatie een algemene bedrijfsreserve beschikbaar ter hoogte van circa € 9,9 miljoen.

6.2.2.20 De Contreie

Het Vrachelsplein en de Lanspunt moeten nog worden gerealiseerd. Hierin is de gemeente afhankelijk van externe ontwikkelende partijen. Vertraging heeft zowel consequenties voor financiën als voor de planning.

Er moeten nog een aantal werken bouw- en woonrijp maken worden aanbesteed/uitgevoerd. Het risico bestaat dat prijzen stijgen ten opzichte van wat eerder is geraamd in de grondexploitatie als gevolg van de algehele stijging in de bouwkosten.

Nu de wijk bijna gereed is en veel huizen bewoond, verzoeken bewoners met enige regelmaat en met diverse redenen om aanpassingen in de buitenruimte. Ieder verzoek wordt afgewogen om na te gaan of aanpassing noodzakelijk is. De kosten die deze aanpassingen vervolgens met zich brengen zijn niet voorzien in de grondexploitatie.

Impact

Een vertraging in de afzet van grond resulteert voor de gemeente in latere grondopbrengsten. Door latere afzet van de gronden loopt de grondexploitatie langer door, waardoor rente langer doorloopt.

Ook qua uitvoeringsplanning vormt eventuele vertraging een risico. Zolang deellocaties niet gereed zijn, kan de buitenruimte niet definitief worden ingericht. Dit brengt extra kosten met zich mee omdat tijdelijke maatregelen getroffen moeten worden getroffen. Ook speelt het risico dat bouwkosten in de loop ter tijd toenemen.

Door het uitvoeren van extra werkzaamheden in de buitenruimte, stijgen de kosten in de grondexploitatie. Dit gaat ten laste van het resultaat.

Financiële impact

Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.

Maatregelen

Met projectontwikkelaars is regulier overleg om o.a. de voortgang in projecten met elkaar te bespreken. Hierbij wordt gezocht naar mogelijkheden om snel tot ontwikkeling over te gaan.

Verzoeken om extra werkzaamheden in de openbare ruimte worden onderzocht en afgewogen. Niet alle verzoeken kunnen worden gehonoreerd. Indien sprake is van een niet -acceptabele situatie, bijvoorbeeld omdat verkeersveiligheid in het geding is, worden extra werkzaamheden in de openbare ruimte uitgevoerd. Dit wordt per verzoek beoordeeld.

6.2.2.21 Everdenberg Oost

In overleg met de provincie is besloten om Everdenberg Oost via het definitieve PIP traject te ontsluiten door middel van een rotonde in plaats van een kruising zoals eerder in het bestemmingsplan was opgenomen. Het realiseren van een rotonde voldoet aan alle eisen (zowel bestemmingsplan als milieucriteria). Toch zijn omwonenden niet gelukkig met de keuze voor een rotonde. Ook is namens de provincie door de Omgevingsdienst een vereiste ontheffing afgegeven op basis van de Wet natuurbescherming. Tegen deze ontheffing is door diverse milieuverenigingen bezwaar aangetekend. De uitspraak op dit bezwaar is nog niet bekend. Beroep is nog mogelijk. Wel is er op het noordelijk gedeelte van het toekomstig bedrijventerrein conform de genoemde ontheffing gestart met de mitigerende maatregelen en zijn de wadi's aangebracht. Verder hebben er ook oriënterende gesprekken plaatsgevonden met belangstellende bedrijven en er zijn verschillende opties verleend. De bedoeling is dat in het derde kwartaal van 2022 met de bouwrijp werkzaamheden wordt begonnen en dat de eerste bedrijven in het 2e kwartaal van 2023 hun deuren kunnen openen.

Impact

Uit gesprekken met omwonenden is dus gebleken dat een rotonde wat hun betreft niet de voorkeur heeft. Voor de aanleg ervan dient nog een verkeersbesluit genomen te worden waartegen bezwaar en beroep ingesteld kan worden. Dit kan tot vertraging leiden wat betreft de uitvoering wat ook weer consequenties kan hebben voor het operationeel worden van het bedrijventerrein. Ook wanneer de milieuverenigingen beroep in stellen tegen de verleende ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, kan dit consequenties hebben voor het operationeel worden het bedrijventerrein en heeft dit door een langere afzetperiode financiële

gevolgen. De grondexploitatie biedt ruimte voor enige uitloop, maar dit komt de opbrengst niet ten goede. Nu is de belangstelling voor de bedrijfskavels groot, maar door de COVID-19 kan de belangstelling wijzigen en minder worden. Dit zou eveneens financiële gevolgen kunnen hebben voor de grondexploitatie.

Financiële impact

Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.

Maatregelen

Nauw overleg met Rijkswaterstaat en de provincie over de benodigde vergunningen en overleg met alle betrokkenen in het kader van het draagvlak voor het project.

6.2.2.22 Ontwikkeling Santrijngebied exclusief parkeergarage

Gronden voor bebouwing zijn geleverd. Voor het openbaar gebied geldt, verwachte risico kan met name zijn de hogere kosten voor aanleg openbaar gebied.

Impact

Voor het openbaar gebied geldt dat onder andere door bodemverontreiniging en stijgende kosten voor aanleg van openbaar gebied hoger kunnen worden.

Financiële impact

Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.

Maatregelen

De grond voor de parkappartementen is geleverd. Voor de aanleg openbaar gebied, vindt een aanbesteding plaats voor de aanleg van de 2e fase van het Santrijnpark, zodat er concurrerend wordt ingeschreven.

6.2.2.23 Zwaaiikom

De belangrijkste risico's binnen het project Zwaaiikom zijn:

- subsidie: vervallen van provinciale subsidie;
- verplaatsen handboogvereniging;
- verkoop woningen;
- looptijd totale project;
- voor diverse onderdelen dient nader onderzoek plaats te vinden, hetgeen afhankelijk van de bevindingen kan leiden tot andere kosten.

Impact

- Mogelijke planschadeclaims en vertragingprocedures.
- Het niet tijdig verplaatsen kan zorgen voor extra kosten voor de gemeente vanwege de vertraging die wordt opgelopen door de ontwikkelaar.
- Binnen het project de Laverie (vaste wal) gaat de verkoop minder snel dan in eerste instantie verwacht. Naar aanleiding hiervan wordt het stedenbouwkundig plan per fase opnieuw bekeken of het voldoende aansluit bij de huidige vraag en zo nodig aangepast.
- De totale looptijd van het project loopt langer door, waardoor de totale kosten hoger zullen zijn.
- Er dienen extra onderzoeken plaats te vinden voor de Pfas, dit werkt vertragend en kostenverhogend.

Financiële impact

Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.

Maatregelen

Algemeen: Intensief overleg met alle betrokken partijen (onder meer ontwikkelaars, provincie, organisaties, belanghebbenden, verenigingen en bewoners). De voorziening is verhoogd, gezien feit dat de eindwaarde negatiever is geworden, doordat er enkele nieuwe onderdelen zijn opgenomen.

- De provinciale subsidie is volledig toegekend.
- De Handboog is verhuisd
- De verkoop van de woningen gaat momenteel goed.

6.2.2.24 Herontwikkeling Slotjes Midden

De herontwikkeling van Slotjes Midden is in volle gang. Er wordt een deel van het bestaande woningbestand gesloopt, er worden nieuwe woningen gebouwd en het openbaar gebied wordt heringericht en gerevitaliseerd. Met de herstructurering, die in nauwe samenwerking met woningbouwcorporatie Thuisvester wordt vormgegeven, wordt de toekomstwaarde van het gebied voor de (toekomstige) bewoners veiliggesteld.

Impact

- Hogere prijzen inrichting kanaalzone door te kiezen voor invulling hiervan met projecten rondom klimaatadaptatie.
- Hogere prijzen bouwproducten door toenemende vraag en tekorten aan aanbodkant. Dit kan de planning van het bouwproces vertragen.
- Inrichten openbare ruimte is (met name voor deelplan 5 t/m 7) nog niet concreet. Kostenraming hiervan is nog redelijk abstract door stijging van de bouwkosten is nog te bezien of het uitgevoerd kan worden binnen de kostenraming.

Financiële impact

Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.

Maatregelen

- Regelmatig overleg en afstemming met Thuisvester en ontwikkelaar ten aanzien van de planning en de gemaakte afspraken vastleggen.
- Goed inzicht in en zo nodig bijstellen van hoogte en moment van uitgaven voor herinrichting openbaar gebied.
- In nauw overleg met de buurtcoördinator de leefbaarheid van de wijk blijven volgen en zo nodig aanvullende maatregelen treffen.
- Zoeken naar subsidiemogelijkheden, bijvoorbeeld via de provincie, om de kosten van projecten rondom klimaatadaptatie te verlagen.

6.2.3 Totaaloverzicht van onderkende risico's:

Het risico wordt bepaald door de risico's te kwantificeren op basis van de kans dat het risico zich voordoet. Voor de beoordeling is de onderstaande schaalindeling gehanteerd.

Kans	Omschreven als	Geschatte kans dat het risico zich werkelijk zal voordoen
Zeër klein	Zeër onwaarschijnlijk	1%
Klein	Onwaarschijnlijk	10%
Gemiddeld	Aannemelijk	50%
Groot	Waarschijnlijk	80%

In onderstaande tabel zijn de onderkende risico's zoveel mogelijk gekwantificeerd en ingedeeld per type risico.

X € 1

Nr	Omschrijving	Maximaal risico	Kans	I/S	Impact
1	Covid-19 (Corona)	1.500.000	Gemiddeld	S/I	778.000
2	Oekraïne crisis	1.000.000	Gemiddeld	I	500.000
3	Algemene uitkering	1.800.000	Groot	S	1.440.000
4	Jeugd en WMO	1.300.000	Groot	S	1.040.000
5	Liquidatie Juzt	450.000	Klein	I	45.000
6	Verbonden partijen	495.000	Gemiddeld	S/I	247.500
7	Brand Moerdijk	300.000	Klein	I	30.000
8	MidZuid	716.844	Groot	S/I	573.475
9	Afvalverwijdering	200.000	Groot	S	160.000
10	Attero	660.000	Klein	I	66.000
11	Rente / treasury	300.000	Gemiddeld	S	150.000
12	Achternvang gewaarborgde geldleningen	245.700.000	Zeër klein	I	2.457.000
13	Garantstellingen	7.900.000	Klein	I	790.000
14	Starters-, blijvers- en duurzaamheidsleningen	5.700.000	Klein	I	570.000
15	Informatiebeveiliging & privacy	500.000	Gemiddeld	I	250.000
16	Koepelvrijstelling BTW	68.000	Groot	S	54.400
17	Conjuncturele ontwikkelingen bouwkosten	5.000.000	Groot	I	4.000.000
18	Omgevingswet	1.083.000	Gemiddeld	S	540.000
	Benodigde weerstandscapaciteit exclusief grondexploitaties				13.691.375
	Risico grondexploitaties				2.100.000
	Totaal benodigde weerstandscapaciteit				15.791.375

Wanneer de risico's maal de kans berekend wordt ontstaat er een benodigd weerstandsvermogen van € 15,8 miljoen om de onderkende risico's af te dekken.

6.2.4 Confrontatie weerstandsvermogen en risico's

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie wordt weergegeven in onderstaand figuur.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortkomt, zetten we af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. Bij de vaststelling van de beleidsnota risicomangement 2020 – 2023 is vastgesteld dat deze zogenoemde ratio weerstandsvermogen minimaal 1,5 moet zijn.

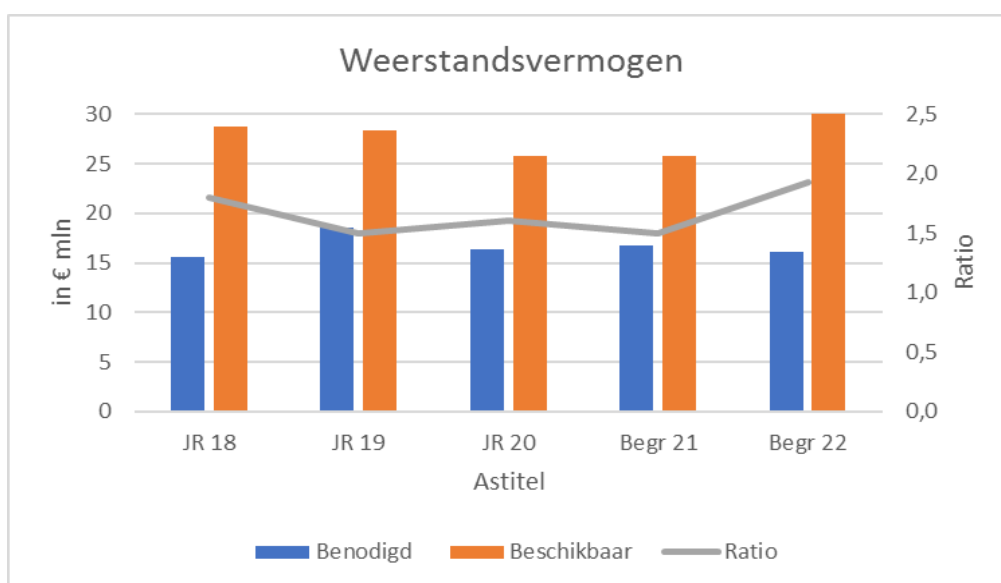
x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022
Beschikbare weerstandscapaciteit	28.278	25.800	25.800	28.639	31.100
Benodigde weerstandscapaciteit	18.455	16.400	16.800	15.791	15.800

Omschrijving	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022
Weerstandsratio	1,5	1,6	1,5	1,8	1,9

We kunnen concluderen dat we momenteel met dit ratio over voldoende weerstandscapaciteit beschikken. Het is echter wel zo dat er een aantal risico's benoemd zijn welke een structurele doorwerking hebben en ook is er sprake van risico welke nog niet is doorgerekend in financiële zin. Wanneer we er, indien deze risico's zich voordoen, niet in slagen deze snel genoeg door te vertalen in beleid drukken de structurele risico's langer op het weerstandsvermogen.

Het moge ook duidelijk zijn dat de keuze om geld vanuit de reserves in te zetten om te investeren in de stad op termijn leidt tot een kleinere reservepositie en dus een lagere weerstandscapaciteit.

6.2.5 Kengetallen

Onderstaande kengetallen behoren tot een set die landelijk verplicht is gesteld in het BBV. Deze set maakt het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente (zowel in ontwikkeling over de tijd, alsook – zij het beperkter – in vergelijking met andere gemeenten). In de tabel is tevens aangegeven in welke paragraaf een nadere berekening van deze kengetallen is opgenomen.

Omschrijving	Paragraaf	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	6.4	36,2%	47,9%	34,1%	56,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	6.4	37,6%	49,5%	35,6%	58,4%
Solvabiliteitsratio	6.4	56,8%	54,2%	59,6%	50,2%

Omschrijving	Paragraaf	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022
Structurele exploitatieruimte	7.3.6	0,79%	0,03%	0,11%	2,38%
Grondexploitatie	6.7	7,5%	6,9%	5,4%	7,8%
Belastingcapaciteit	6.1	98,1%	93,3%	94,0%	90,4%

Aan de kengetallen zijn geen normen verbonden door de toezichthouder, maar ze hebben wel een signaleeringswaarde. Deze zijn als volgt:

Kengetal	Minste risico	Gemiddeld risico	Meeste risico
Netto schuldquote	<90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteit	>50%	20%-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20%-35%	>35%
Belastingcapaciteit	<95%	95%-105%	>105%

- De **netto schuldquote** wordt berekend door het vreemd vermogen te delen door het begrotingstotaal. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een schuld lager is dan het begrotingstotaal (<100%) dit als 'normaal' kan worden beschouwd en boven de 100% is voorzichtigheid geboden.
- De **solvabiliteitsratio** wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Dit geeft de mate aan waarmee het bezit van de gemeente is gefinancierd met eigen vermogen. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een solvabiliteitsratio tussen 20 en 50% ligt wordt dit als normaal beschouwd. Bij een ratio onder de 20% is voorzichtigheid geboden.
- De **structurele exploitatieruimte** is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met inachtneming de dotaties aan de reserves. Dit kengetal geeft aan hoeveel structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Er is geen norm aanwezig voor het niveau van dit kengetal.
- **Grondexploitatie**. Dit percentage geeft informatie over de boekwaarde van de GREX in verhouding tot de totale gemeentelijke inkomsten. Er is geen norm voor de hoogte van deze ratio. Hoe lager de ratio hoe minder de relevantie van negatieve waardeontwikkeling van de GREX voor de begroting en daarmee een lager risico voor de gemeente.
- De **belastingcapaciteit** geeft de gemiddelde lasten uit hoofde van OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing weer ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hier is geen norm voor. Een ratio hoger dan 100% betekent dat de lasten hoger zijn dan landelijk gemiddeld.

De financiële kengetallen m.b.t. de schuldquote en de solvabiliteit liggen binnen de norm van het GTK. De komende jaren zal er, vanwege de geplande investeringen, meer vreemd vermogen aangetrokken moeten worden. Hierdoor zie je wel een verslechtering (stijging van de netto schuldquote en daling van de solvabiliteit) van deze kengetallen optreden.

De beoordeling van de structurele exploitatieruimte heeft vooral waarde in meerjarig perspectief. Hier is nadat dit kengetal enkele jaren een negatief was, nu (ook in meerjarenperspectief) een positief percentage zichtbaar. Voorzichtigheid hier blijft echter geboden.

Het kengetal grondexploitatie kent in meerjarenperspectief een dalende trend. Dit is een positieve ontwikkeling, omdat dit betekent dat de totale boekwaarde van de grondexploitatie verder afneemt, waardoor de risico's voor de gemeente lager worden. Nieuwe grondexploitaties zullen echter weer voor een stijgende lijn gaan zorgen.

Op basis van de huidige cijfers kan geconcludeerd worden dat de gemeente Oosterhout een robuuste financiële positie heeft. Echter kengetallen kunnen vooral in onderlinge samenhang waardevolle informatie geven. Van belang is om te kijken naar de ontwikkelingen van deze kengetallen onderling en over de jaren heen.

6.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat in op de onderhoudstoestand en de kosten van groen, wegen, riolering, gebouwen, kunstwerken, etc. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom van belang voor een juist inzicht in de financiële consequenties ervan. De hieronder genoemde bedragen zijn de in de exploitatie opgenomen bedragen exclusief investeringen.

6.3.1 Groen

De doelstelling is zorgen voor een aantrekkelijke en overzichtelijke, groene leefomgeving en het bieden van recreatieve gebruiksmogelijkheden.

6.3.1.1 Areaal

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Binnen de kom			
• Bomen	26.000	26.000	26.000
• Beplanting	117 ha	117 ha	117 ha
• Gras	204 ha	204 ha	204 ha
Buiten de kom			
• Bomen	4.700	4.700	4.700
• Beplanting	122 ha	122 ha	122 ha
• Gras	71 ha	71 ha	71 ha

6.3.1.2 Kosten onderhoud 2021

In de begroting is € 2.160.000 opgenomen voor onderhoud, de werkelijke kosten bedroegen € 2.320.000.

6.3.1.3 Beleidskader

- Kwaliteitsimpuls Openbare Ruimte
- Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte
- Groenbeheerplan c.q. groenbeheersysteem
- Groenstructuurplan
- Ecologische visies GroenBlauw en GroenGoud
- Landschapsbeleidsplan
- Richtlijn Bomencompensatie
- Prioriteit voor de Renovatie van de Inrichting van de Openbare ruimte in de directe woonomgeving (PRIO)
- Rapport "Bezuinigingsmogelijkheden door verlaging onderhoudsniveau"
- Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026
- Nota 'beheer kruidachtige beplanting' (raadsbesluit januari 2021)

6.3.1.4 Financiële consequenties beleidskader

De uitgaven voor het bestek MidZuid zijn hoger dan verwacht met name vanwege uitbreiding van het areaal en tevens door prijsindexering (€ 165.000). Het budget is in de begroting 2022 hiervoor verhoogd. Daarnaast wordt de overschrijding veroorzaakt door niet geraamde uitgaven voor onderhoud van het Santrijnpark van € 12.500 (areaaluitbreiding). Deze waren bij het opstellen van de begroting nog niet in beeld.

Er zijn hogere kosten geweest in 2021 voor gazons en trapvelden, omdat er vanwege de natte zomer de hele zomer is gemaaid. (€ 25.000 nadelig). Door de natte zomer was er minder vervanging van bomen nodig (€ 21.000 voordelig).

Diverse bewoners Warandepoort hebben aangegeven overlast te ondervinden van een aangrenzende houtwal, vanwege de omvang. Een onafhankelijk bureau geadviseerd om een beheervisie op te stellen. Deze lasten zijn verantwoord op het product beleid/beheer openbaar groen. Door deze onvoorziene uitgaven is dit budget overschreden.

6.3.1.5 Stand van zaken

Om de hittestress te bestrijden hebben we meer beplanting/bomen aangelegd. In elk ontwerp is iedere ruimte benut om te vergroenen. We hebben als gemeente deelgenomen aan NK tegelwippen en we zijn in de top 3 geëindigd. Het project Jupiter is daarvan een voorbeeld. Het bijzondere van dit project was dat de verharding is vervangen door groen. Een ander groot project was de Ribesstraat. Daar is de drainage aangepast om het nieuwe groen in stand te houden.

De afgelopen zomer was niet zo warm, maar wel natter dan voorgaande jaren waardoor we minder inboet hebben uitgevoerd.

In 2021 is de pilot ten aanzien van Door het nieuwe vastgestelde maaibeleid voortgezet. Het onderhoud wordt vele malen verbeterd ten opzichte van de voorgaande jaren. Daarbij is vooral aandacht besteed aan schuil- en overwinteringsmogelijkheden van insecten. Parallel daaraan is op delen van gazons minder gemaaid waardoor ook op die plaatsen meer bloemen tot ontwikkeling konden komen.

In 2021 zijn veel plannen uitgewerkt en besproken met bewoners. Dit vraagt om een goede afweging tussen het algemeen belang van het hebben en houden groen in de straat enerzijds en de wensen van individuele bewoners anderzijds. De uitvoering kan niet altijd direct worden opgepakt door het uitzoekwerk voor en de verlegging van kabels en leidingen. De planning en capaciteit van de nutsbedrijven is daarbij een bepalende factor. Bovendien leggen de kosten hiervoor, die voortvloeien uit wensen en eisen van de nutsbedrijven, in toenemende mate een beslag op het vervangingsbudget.

In het jaar 2021 is in lijn met de wens van het bestuur stonden meer aandacht besteed aan de wensen en verzoeken van de bewoners centraal. Om daaraan tegemoet te kunnen komen zijn geplande vervangingen uitgesteld en is een restant krediet voor bomencompensatie in het centrum ingezet, een en ander ter waarde van € 115.000. Op de resultaten daarvan zijn we trots. De werkwijze leidt wel tot uitstel van vervangingen en daarmee tot een ontstaan of toename van achterstalligheid.

De analyse van de beheerbudgetten, die als uitwerking van het rekenkameronderzoek worden uitgevoerd, zal meer duidelijkheid moeten verschaffen in het minimaal benodigde vervangingsbudget. Voor het honoreren van wensen en verzoeken van bewoners zullen extra middelen moeten worden vrijgemaakt.

Hoewel we geen voldoende middelen hadden voor de uitvoering (kostenplaatje van € 115.000) zagen we in de loop van het jaar mogelijkheden om deze wensen uit te voeren. De mogelijkheden boden zich aan door het benutten van de vrije ruimte van groenprojecten die financieel gunstiger zijn uitgevoerd.

We hebben in loop van 2021 geconstateerd dat het areaal van groen is toegenomen. Dat is positief, maar we hebben wel zorg over de beschikbare financiële middelen die in de afgelopen jaren niet zijn toegenomen.

6.3.2 Wegen

Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van wegen, paden en pleinen voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.

6.3.2.1 Areal

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Verharde rijbanen	361 km	361 km	361 km
Fietspaden	104 km	104 km	104 km
Andere verharde oppervlakken zoals pleinen, bushavens, voetpaden et cetera	394.841 m ²	394.841 m ²	394.841 m ²

6.3.2.2 Kosten onderhoud 2021

In de begroting is € 1.570.000 opgenomen voor onderhoud, de werkelijke kosten bedroegen € 1.652.000.

6.3.2.3 Beleidskader

Gemeente Oosterhout streeft een duurzame ontwikkeling en instandhouding van wegen en paden na, zodat een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen wordt gegarandeerd, die bijdraagt aan een aantrekkelijke en functionele leefomgeving.

De marges voor beleid op dit product worden bepaald door de volgende nota's, wetten en regelingen:

- Beheerplan Wegen;
- Gladheidsbestrijdingsplan;
- Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte;
- Prioriteit voor de Renovatie van de Inrichting van de Openbare ruimte in de directe woonomgeving (PRIO);
- Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026.

6.3.2.4 Financiële consequenties beleidskader

Voor continuering van de bedrijfsvoering op het gebied van werkvoorbereiding voor projecten in de Openbare Ruimte is extern personeel ingehuurd ad € 12.000. Deze incidentele lasten konden niet meer worden opgevangen binnen de onderhoudsbudgetten van wegen en groen of PBS. Naast de inhuur van werkvoorbereiding is personeel ingehuurd, deels ter invulling (tijdelijk) van vacatureruimte en deels als extra capaciteit om de vertraging in projecten te beperken. De kosten hiervan bedragen € 112.000 en worden gedekt uit het PBS (nadeel € 112.000 dekking PBS).

Het jaar 2021 stond in het teken van de bewonersparticipatie, om alle wensen van de bewoners Wijnruit aan de Landbouwweg te honoreren is meerwerk (nadeel € 31.000) uitgevoerd dat in de laatste maand van het jaar

is afgerekend. De voorbereidingskosten (nadeel € 46.000) voor de snelfietsroutes zijn voorgeschoten vanuit het onderhoudsbudget wegen en zijn doorbelast aan de deelnemende partijen (voordeel € 46.000). Het corrigeren van een balanspost voor asfaltreparaties heeft geleid tot een voordeel in de baten en een nadeel in de lasten (€ 23.000).

De machinale straatreiniging heeft het budget met € 35.000 overschreden vanwege hogere kosten bestek MidZuid door indexatie en areaaluitbreiding en door extra storkosten en aanschaf materialen.

6.3.2.5 Stand van zaken

In het voorjaar van 2020 heeft de Rekenkamer een onderzoek uitgevoerd naar het wegenonderhoud en -beheer in Oosterhout. Naar aanleiding daarvan is in 2021 gestart met het opstellen van een integraal maatschappelijk beheerkader waarbij ook het benodigde onderhouds- en vervangingsbudget opnieuw in 2022 zal worden berekend.

Vooralsnog is het beeld dat het gemiddelde onderhoudsniveau de afgelopen jaren is gedaald. Dat komt enerzijds door vertraging van renovatiewerken en anderzijds door de inzet van relatief veel middelen in verbeteringsmaatregelen. De resultaten van de hernieuwde berekening en de inspectie van het gehele areaal begin 2022 zal daarin meer duidelijkheid moeten brengen.

6.3.3 Riolering

In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en transport van rioolwater naar de rioolwaterzuivering nagestreefd. Om de burger te beschermen tegen de gevolgen van overvloedige regenval wordt getracht om geen wateroverlast te laten optreden met een financieel gevolg. Er wordt waar mogelijk met de waterpartners samengewerkt om, met een zo efficiënt mogelijke inzet van middelen, een schone en veilige leefomgeving te behouden.

6.3.3.1 Areaal

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Gemengde riolering	206 km	206 km	206 km
Vuilwaterriool	59 km	59 km	59 km
Regenwaterriool	93 km	93 km	93 km
Infiltratieriool	9 km	9 km	9 km
Drukriolering	53 km	53 km	53 km
Persleiding	22 km	22 km	22 km
Drukrioleringspompen	223	223	223
Rioolgemalen	58	58	58
Bergbezinkbassins	6	6	6
Vuilwater overstorten naar oppervlakte water	19	19	19
Regenwater overstorten naar oppervlakte water	71	71	71

6.3.3.2 Kosten onderhoud 2021

In de begroting is € 538.000 opgenomen voor onderhoud, de werkelijke kosten bedroegen € 594.000.

6.3.3.3 Beleidskader

In oktober 2016 is het water- en rioleringsplan 2017-2021 (WRP) vastgesteld. Daarin is de ambitie vastgesteld waarmee de wettelijke gemeentelijke zorgplichten wordt ingevuld. Betrof het voorheen slechts de zorg voor afvalwater (afvalwaterzorgplicht), tegenwoordig dient de gemeente, vanwege de verbrede watertaken, tevens zorg te dragen voor afvloeiend hemelwater (hemelwaterzorgplicht) en grondwater (grondwaterzorgplicht). In het WRP wordt per waterstroom aandacht gegeven aan thema's als techniek, overlast, veiligheid en imago. Een toekomstgerichte aanpak bij de verwerking van regenwater blijft de belangrijkste ambitie binnen dit WRP. In het kader van de Zero Based Budgetting 2020 is de ambitie van de afvalwaterzorgplicht en het beheer van oppervlaktewater bijgesteld naar de minimale variant waarin de wettelijke verplichtingen grotendeels leidend zijn. De gemeenteraad heeft in november 2021 besloten om het Water en Rioleringsplan 2017 – 2021 te verlengen tot uiterlijk 31 december 2023.

6.3.3.4 Financiële consequenties beleidskader

De groeiende schaarste van grondstoffen (tekort aan chips en kunststoffen) en personeelstekort (de arbeidsmarkt binnen riolering en water is krap) heeft in 2021 geleid tot prijsverhogingen. Door de stijgende schades veroorzaakt door bijvoorbeeld blikseminslagen was vervanging noodzakelijk. Het nadeel van € 59.000 is opgevangen door de voordelen in de producten Beleid en beheer riolering en Reiniging riolering.

Door meer aanvragen voor kleine reparaties van riolen en kolkaansluitingen is het onderhoudsbudget van riolering overschreden met € 32.000. Dit komt door een inhaalslag vanwege achterstallig onderhoud in het najaar dat naar voren is gekomen doordat er sprake was van wateroverlast.

Door de rioolaansluitingen op de gerealiseerde woningbouwprojecten Contreie, en Slotjes Midden zijn de opbrengsten € 21.000 meer dan de raming. Daartegenover staan de meerdere lasten ad € 18.000 voor de aansluiting. Doordat het gaat om aangesloten woningen in de woningbouwprojecten zijn de baten hoger dan de lasten wanneer het gaat om individuele aanvragen.

6.3.3.5 *Stand van zaken*

In verband met de invoering van de omgevingswet en de op te stellen uitvoeringsagenda voor klimaatadaptatie is de termijn van het water en rioleringsplan 2017-2021 verlengd door de gemeenteraad in november 2021. Daarnaast is een afvalwaterverordening vastgesteld om de regels vanuit het beleid op gebied van afvalwater juridisch beter te borgen.

6.3.4 Water

Gemeente Oosterhout beschouwt oppervlaktewater als belangrijke pijler om de klimaatsverandering te kunnen ondergaan. Het waarborgen van een goede afwatering en doorstroming en het handhaven van een minimum waterkwaliteit is van groot belang.

Daarnaast is water een drager van de kwaliteit van de openbare ruimte omdat water bijdraagt aan de identiteit en sfeer van parken, straten en wijken.

Samen met de waterpartners wordt gewerkt aan schoon en veilig oppervlaktewater met genoeg bergend vermogen voor de toenemende regenval.

6.3.4.1 *Areaal*

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Watergangen stedelijk gebied	22 km	22 km	22 km
Watergangen buitengebied	53 km	53 km	53 km
Waterlopen (niet watervoerend) in gemeentelijk beheer	76,5 ha	76,5 ha	76,5 ha
Waterlopen in beheer Waterschap	83,3 ha	83,3 ha	83,3 ha
Waterlopen (watervoerend) in gemeentelijk beheer	7,8 km	7,8 km	7,8 km

6.3.4.2 *Kosten onderhoud 2021*

In de begroting is € 199.000 opgenomen voor onderhoud, de werkelijke kosten bedroegen € 196.000.

6.3.4.3 *Beleidskader*

Gemeente Oosterhout beschikt over een water- en rioleringsplan 2017-2021 (WRP) waarin de gemeentelijke wettelijke zorgplichten zijn uitgewerkt. Oppervlaktewater is hieraan toegevoegd omdat dit een belangrijke rol speelt in de gehele waterhuishouding. In het WRP is de wijze waarop de gemeente Oosterhout met water om zou willen gaan aangegeven. Hierin speelt ook "waterkwaliteit" een belangrijke rol. Door de bezuinigingsopgave van € 20.000 is de ambitie van de afvalwaterzorgplicht en het beheer van oppervlaktewater bijgesteld naar de minimale variant waarin de wettelijke verplichtingen grotendeels leidend zijn. De gemeenteraad heeft in november 2021 besloten om het Water en Rioleringsplan 2017 – 2021 te verlengen tot uiterlijk 31 december 2023.

6.3.4.4 *Financiële consequenties beleidskader*

Geen bijzondere afwijkingen ten opzichte van het beleid.

6.3.4.5 *Stand van zaken*

In verband met de invoering van de omgevingswet en de op te stellen uitvoeringsagenda voor klimaatadaptatie is de termijn van het water en rioleringsplan 2017-2021 verlengd door de gemeenteraad in november 2021. Daarnaast is een afvalwaterverordening vastgesteld om de regels vanuit het beleid op gebied van afvalwater juridisch beter te borgen.

6.3.5 Speelvoorzieningen

Het aanbieden van gevarieerde en veilige speelvoorzieningen met als doel dat kinderen en jeugd zich sociaal en fysiek kunnen ontwikkelen en ontspannen.

6.3.5.1 Areaal

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Speel- en sportplekken	130	142	140
Ballenvangers	22	22	22
Voetbaldoelen	65	74	73
Tafeltennistafels	14	19	19
Pannaveldjes	7	6	6
Schaak- en damtafels	-	6	-
Overige sporttoestellen	10	21	22
Jeu de boules banen	7	10	8
Ten behoeve van sporten			
• Asphaltvloeren	10	10	10
• Betontegelvloeren	13	16	13
Cruyff Court	1	1	1
Voetbalkooi	1	1	1
Jongere ontmoetingsplekken	2	2	2
Skateterreinen	4	4	4
Skatetoestellen	25	25	24
Ten behoeve van spelen			
• Rubbertegelvloeren	14	8	9
• Rubbergietvloeren	-	4	4
• Kunstgrasvloeren	2	8	7
• Zandvloeren	135	133	136
Speeltoestellen	442	476	468

6.3.5.2 Kosten onderhoud 2021

In de begroting is € 173.000 opgenomen voor onderhoud, de werkelijke kosten bedroegen € 197.000.

6.3.5.3 Beleidskader

In september 2016 is de beleidsnota Buiten spelen in Oosterhout, actualisatie 2016 vastgesteld. Gestreefd wordt overal in de stad een voldoende gevarieerd en gespreid aanbod in stand te houden. Daarnaast worden verbeteringen en kwaliteitsimpulsen doorgevoerd.

6.3.5.4 Financiële consequenties beleidskader

Vanwege hogere kosten van het reinigen van de valgronden zijn de kosten € 5.000 hoger. Daarnaast is er areaaluitbreiding door meer speeltuinen, o.a. in de Contreie, waarvoor nu ook onderhoudskosten gemaakt worden en heeft tevens een indexering van het bestek MidZuid plaatsgevonden (€ 15.000). In de begroting 2022 is het budget hiervoor verhoogd met € 20.000.

6.3.5.5 Stand van zaken

Het areaal van de speeltoestellen is in 2021 toegenomen. Veel langlopende projecten zijn in 2021 afgerond. Dit zijn de speelplekken aan de Herendam, Tilanushof, Venkelhof-Tijmhof, Zuiderbeemd, Kinderbeemd en de Mgr. Frenckenstraat. Daarnaast is een extra glijbaan in het Santrijnpark geplaatst. Op de speelplekken aan het Houtwolplantsoen en Middenakkerplein zijn nieuwe toestellen geplaatst. Vanwege weerstand vanuit de omwonende zijn in 2021 er geen speelplekken omgevormd naar informele speelplekken. Dankzij een bijdrage vanuit budget buurtparticipatie zijn de volgende speelplekken ingericht als formele speelplekken: Grasbeemd, Ruys de Beerenbrouckplein en Statenlaan.

6.3.6 Openbare verlichting

Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van openbare verlichting voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.

6.3.6.1 Areaal

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Masten	13.057	13.057	13.057

6.3.6.2 Kosten onderhoud 2021

In de begroting is € 526.000 opgenomen voor onderhoud, de werkelijke kosten bedroegen € 503.000.

6.3.6.3 Beleidskader

- NPR13201-A1 Openbare verlichting- Kwaliteitscriteria (opgesteld door Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde.
- Beleidsplan Veilige Elektrotechnische Bedrijfsvoering gemeente Oosterhout.
- Doelstellingen van het SER- energieakkoord van 2013 om tot een besparing van energie te komen van 20% in 2020 ten opzichte van 2013.
- Uitvoerings- en beheerplan openbare verlichting periode 2017-2021 (vastgesteld door het college in juli 2017)

6.3.6.4 Financiële consequenties beleidskader

In het jaar 2020 zijn de schademeldingen aan de openbare verlichting lager dan een gemiddeld jaar. Deze daling veroorzaakt door de lagere verkeersintensiteit in Coronatijd leidt tot minder schade-uitkeringen vanuit de verzekeraar (€ 25.000 nadelig), maar ook tot minder reparatiekosten aan de openbare verlichting (€ 25.000 voordelig).

6.3.6.5 Stand van zaken

Eind 2021 is gestart met het opstellen van een nieuw uitvoeringsplan.

6.3.7 Verkeerstechnische installaties

Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van verkeerstechnische installaties voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.

6.3.7.1 Areeal

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Parkeerautomaten in functie in de openbare ruimte	47	33	33
Verkeersregelinstallaties in eigendom en beheer van de gemeente	24	24	21
Verkeersregelinstallaties in beheer van de provincie waaraan de gemeente een financiële bijdrage levert voor verbruiks- en onderhoudskosten	3	3	4
Geregelde oversteekplaatsen (GOP) waarvan 1 in beheer is bij de provincie	4	5	5
LED lights/ dynamische markering bij fietsoversteken	4	2	2
LED lights/ dynamische markering bij rotonde	-	1	1
Dynamische Route Informatie Displays (DRIS) bij de bushaltes	14	14	14
Dynamische Route Informatie Displays ten behoeve van route- wijziging als de sluisen open staan	3	3	3
Dynamisch parkeerverwijssysteem met 10 dynamische displays	1	1	1
camera's voor kentekenregistratie	-	-	9

6.3.7.2 Kosten onderhoud 2021

In de begroting is € 281.000 opgenomen voor onderhoud, de werkelijke kosten bedroegen € 324.000.

6.3.7.3 Beleidskader

- Verkeersregelinstallaties: Mobiliteitsvisie "Oosterhout Vooruit" Sturingsstrategie Oosterhout.
- Openbaar vervoer: Kwaliteitsslag openbaar vervoer (Provinciaal beleid)
- Parkeerverordening en bijbehorende aanwijzingsbesluiten 2021

6.3.7.4 Financiële consequenties beleidskader

Met de tweede concernrapportage was al een overschrijding van € 25.000 gemeld vanwege de ambities op het gebied van ruimtelijke ordening waardoor verkeersonderzoeken worden uitgevoerd waar geen rekening mee is gehouden in de begroting. Deze ambitie leidt tot een structurele overschrijding van het budget met € 25.000. Daarna zijn lasten gemaakt voor het verkeersonderzoek ten behoeve van de Ontwikkeling Rodenburg (verkeersonderzoek rotonde Vijf Eikenweg en op/afritten A27 zuid). In voorloop op de uitvoering zijn deze lasten op exploitatiebudgetten van verkeer verantwoord (nadeel € 18.000).

De exploitatiebudgetten VRI van verkeer zijn gebaseerd op het onderhoud van de verkeersregelinstallaties. Net zoals in 2019 en 2020 waren de storings hoger dan verwacht. Naast de storings zijn aanvullende wensen ontvangen over de instelling van verkeerslichten. Niet alle gewenste wijzigingen konden we als gemeente zelf uitvoeren en moesten we de VRI-leveranciers hiertoe opdracht verlenen. De kosten hiervan konden niet worden opgevangen binnen de geautoriseerde budgetten. Een voorbeeld daarvan was de aanpassing van de VRI bij Trommelen/Ridderstraat.

6.3.7.5 Stand van zaken

Parkeerautomaten

In 2020 is het aantal betaalautomaten op straat teruggebracht van 47 naar 33 automaten. In 2021 zijn geen wijzigingen aangebracht bij de parkeerautomaten

Verkeersregelinstallaties

De technische levensduur van verkeersregelinstallatie is ca 12 tot 15 jaar. In het investeringsprogramma openbare ruimte is structureel ruimte gereserveerd voor groot onderhoud en vervanging van de VRI's. In 2021 is de VRI op het kruispunt Ridderstraat/Slotlaan vervangen voor een intelligente verkeersregelinstallatie (iVRI). De verkeersregelinstallatie bij de aansluiting Weststadweg/Haasdijk is omgebouwd tot een iVRI. Beide installaties zijn aangesloten op een beheercentrale van een externe partij.

Palenplan

In 2021 is de camerahandhaving op kenteken ingegaan. Op 9 locaties die toegang bieden tot het centrumgebied zijn camera's geplaatst om de kentekens van het in-uitrijdend autoverkeer vast te leggen. De elementen van het oude palenplan (bollards, palen en regelkasten) zijn verwijderd.

Bewegwijzering

In 2021 was een totale aanpassing van de lokale bewegwijzering voorzien. Hiervoor is een krediet van € 90.000 opgenomen in de uitvoeringsplanning. Door de hoge werkdruk binnen het team buiten beleid is gekozen geen prioriteit te geven aan het project aanpassing lokale bewegwijzering.

6.3.8 Civieltechnische kunstwerken

Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van civieltechnische kunstwerken voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.

6.3.8.1 Areeal

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Tunnels	3	3	3
Kleine bruggen	39	39	39
Bruggen	8	8	8
Viaducten	2	2	2
Geluidschermen	3	3	3

6.3.8.2 Kosten onderhoud 2021

In de begroting is € 73.500 opgenomen voor onderhoud, de werkelijke kosten bedroegen € 65.800.

6.3.8.3 Beleidskader

Op basis van inspectieresultaten worden de onderhoudsmaatregelen in volgorde van urgentie uitgevoerd.

6.3.8.4 Financiële consequenties beleidskader

De kosten voor onderhoud bestaan grotendeels uit klein herstel (oorzaak vandalisme en slijtage), schilderen en graffiti-bestrijding. Het beschikbare budget is € 73.500 was voor 2021 toereikend.

6.3.8.5 Stand van zaken

De resultaten van de inspectie worden begin 2022 vertaald naar een actieplan.

6.3.9 Gebouwen

Het beheren en onderhouden van accommodaties gemeentelijk vastgoed.

6.3.9.1 Areeal

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Vastgoedobjecten ¹⁶	200	200	200

6.3.9.2 Kosten onderhoud 2021

In de begroting is € 967.456 opgenomen voor onderhoud, de werkelijke kosten bedroegen € 692.000.

¹⁶ Het hier genoemde areaal en de onderhoudsbegroting hebben betrekking op de panden die onder de centrale budgetten vallen. Dit betreft zo'n 200 objecten met een verzekerde waarde van 300 miljoen euro. De gebouwen van buitensport, grondexploitatie, onderwijs en asielwoningen zijn separaat begroot op betreffende programma's, zo'n 112 objecten.

6.3.9.3 *Beleidskader*

Sinds 2010 wordt gewerkt volgens het plan van aanpak “Vastgoed ge(re)organiseerd”.

Het beleidskader is uitgewerkt in een stappenplan. Onder regie van de stuurgroep is met de invulling van het stappenplan begonnen. Onder het gemeentelijk vastgoed vallen de gebouwen voor de eigen dienst, kunst- en cultuur, monumenten, binnen- en buitensport, zwembaden en kunstwerken. Het gemeentelijk vastgoed raakt veel afdelingen. Trekker is Team Vastgoed.

6.3.9.4 *Financiële consequenties beleidskader*

De gebouwen worden zowel op bouwkundig als installatietechnisch gebied onderhouden op basis van meerjaren onderhoudsplanningen. Hieronder vallen ook vervangingen en renovatie van gebouwonderdelen en/of installatiecomponenten. Daar waar vervanging mogelijk is door een duurzame oplossing wordt deze toegepast. Kunstwerken worden op basis van schouwingen onderhouden. De diverse gebouwbudgetten worden jaarlijks geactualiseerd en worden op een goede manier beheerd. Aan de opbrengstenkant wordt steeds gestreefd naar een kostprijs dekkende huur.

6.3.9.5 *Stand van zaken*

Als onderdeel van de organisatie ontwikkeling is het beleidsveld sport en onderwijshuisvesting ook ondergebracht bij Team Vastgoed.

Team Vastgoed is nadrukkelijk en in een eerder stadium aanwezig c.q. initiatiefnemer van diverse vastgoedprojecten (verbouw / nieuwbouw / huisvesting maatschappelijke organisaties) De onderhoudsbudgetten worden op een goede manier beheerd en beheerd, waarbij op basis van het gewenste conditie niveau, onderhoud plaats vindt. Dit houdt in dat met reserveringen van onderhoudsbudgetten wordt gewerkt om hiermee op basis van de gewenste onderhoudsstatus tot uitvoer over te kunnen gaan, los van het geplande jaar van onderhoud en idem reservering. Bouwkundige inspecties vinden in eigen beheer plaats om een adequaat beeld te houden van de staat van onderhoud van het vastgoed. Van de grotere complexen (o.a. stadhuis, De Bussel, sporthallen) wordt door externe partijen periodiek een gebouw gebonden nulmeting uitgevoerd. Hierdoor ontstaat een duidelijk beeld van de gehele portfolio en komt er actuele managementinformatie beschikbaar over contractbeheer en het onderhoudsniveau. Dit alles zorgt ervoor dat we onze gemeentelijke gebouwen op een meer pro-actieve manier kunnen blijven beheren met een zo optimaal mogelijk rendement. Vastgoed dat door herontwikkeling c.q. verbouwing van bestaand vastgoed overtollig raakt, wordt gesloopt of afgestoten. Ten aanzien van het duurzaam inzetten van de vastgoedportefeuille is er niet alleen sprake van het in stand houden door bestaand vastgoed te verduurzamen, maar wordt tevens gekozen voor sloop en (duurzame) nieuwbouw indien dat tot een beter functioneel en duurzaam resultaat kan leiden. Daarnaast is gemeente Oosterhout ten aanzien van onderwijshuisvesting een nieuwe weg ingeslagen door meer de focus op modulair en circulair bouwen te richten en hiermee de flexibiliteit te creëren om op de wisselende behoeften van onderwijshuisvesting in te kunnen spelen. De eerste modulaire vorm van onderwijshuisvesting is in Dorst gerealiseerd. In Oosterheide wordt op dezelfde wijze voor twee scholen nieuwbouw geplaatst. Voorts is met het oog op de woning schaarste gekozen voor een tijdelijke inzet van leegstaand vastgoed op Lievenhove vanaf juli 2021. In drie voormalige groepsaccommodaties zijn spoedzoekers, internationale studenten, en statushouders gehuisvest. Gezamenlijk vormen zij een woongemeenschap dat als pilot kan dienen voor verdere ontwikkeling en herontwikkeling van leefgebieden voor specifieke doelgroepen. De locatie blijft in gebruik totdat herontwikkeling van het gebied plaats vindt. Locatie Pannehoef blijft een aandachtspunt. Het pand is door jarenlang uitgesteld onderhoud aan een grondige renovatie en verduurzaming toe.

6.4 Treasury (financiering)

De uitgaven en de inkomsten van de gemeente lopen niet in synchronie in de tijd. De gemeente leent soms geld om tijdig betalingen te kunnen verrichten en soms heeft ze (tijdelijk) overtollige liquide middelen.

De treasury functie voert de taken financiering, cashmanagement en renterisicobeheer uit. Het doel is de organisatie te voorzien in vreemd vermogen tegen zo laag mogelijke kosten en te beschermen tegen ongewenste financiële risico's. De Gemeente Oosterhout maakt maximaal gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid financieringsmiddelen met een korte looptijd aan te trekken. Het rentetarief op kortlopende leningen (geldmarkt) is normaal veel lager dan bij langlopende leningen (kapitaalmarkt). Daarbij worden de wettelijke kaders voor renterisico beheer (kasgeldlimiet en renterisico norm) in acht genomen.

6.4.1 Omslagrente

De gemeente Oosterhout hanteert een systeem van centrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Alle rentelasten en rentebaten worden verzameld en daarna toegekend aan de gemeentelijke producten op basis van een zogenoemde omslagrente. In de begroting 2021 is gerekend met een omslagrente van 1,2%. Alle geldstormen van de gemeente lopen via de centrale treasuryfunctie. Deze werkwijze zorgt ervoor dat de gemeentelijke rentelasten zo laag mogelijk blijven.

6.4.2 Rentebeeld 2021

De rente blijft zeer laag. Echter vanaf einde van het jaar is de rente licht aan het stijgen. Dit geldt vooral voor leningen met een looptijd van langer dan 1 jaar. Rentepercentages op leningen met een korte looptijd, zogenaamde kasgeldlening, blijven onveranderd laag.

Looptijd	01-01-2020	01-01-2021	31-12-2021
één maand	-/- 0,40%	-/- 0,50%	-/- 0,50%
drie maanden	-/- 0,30%	-/- 0,50%	-/- 0,50%
zes maanden	-/- 0,30%	-/- 0,50%	-/- 0,50%
vijf jaar	-/- 0,20%	-/- 0,20%	-/- 0,10%
tien jaar	0,30%	0,00%	0,20%
vijftien jaar	0,60%	0,10%	0,40%

6.4.3 Rentetoerekening

In de paragraaf financiering (treasury) dient inzicht gegeven te worden in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Door onderstaand schema in de begroting op te nemen wordt invulling gegeven aan dit inzicht.

Nr.	Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.160	1.122	920
b.	Externe rentebaten	-577	-328	-414
	<i>Totaal door te rekenen externe rente</i>	583	794	506
c.	Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-103	-57	-87
	Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	-	-	-
	<i>Saldo door te rekenen rente</i>	480	737	419
d.1.	Rente over eigen vermogen	2.112	1.587	1.836
d.2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	-	-
	De aan taakvelden toe te rekenen rente	2.592	2.324	2.255
e.	Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-2.499	-2.325	-2.498
	Resultaat	93	-1	-243
	<i>Rekenrente</i>	1,32%	1,20%	1,06%

De rentelasten voor 2021 waren (voor de korte en lange termijn) begroot op € 1,12 miljoen. De gerealiseerde rentelast bedraagt € 0,92 miljoen. Een voordeel van € 202.000

6.4.4 Financieringsrisico's

Bij het risicobeheer op de gemeentelijke financiering wordt onderscheid gemaakt in kortlopende financiering en langlopende financiering. Kortlopende financiering (ook wel vlottende schuld genoemd) heeft betrekking op leningen met een looptijd korter dan één jaar. Leningen met een looptijd van langer dan één jaar vallen onder de langlopende financiering.

6.4.4.1 Renterisico's op korte financiering (kasgeldlimiet)

Het renterisico op kortlopende financiering wordt beperkt door de kasgeldlimiet. De totale omvang van de kortlopende schuld mag maximaal 8,5% van het begrotingstotaal bedragen. De kasgeldlimiet voor Oosterhout bedroeg voor 2021 € 13,6 miljoen (8,5% van € 160 miljoen miljoen). Gemiddeld per kwartaal mag de gemeente geen grotere kortlopende schuld hebben dan deze kasgeldlimiet.

Artikel 4.2. van de wet Fido schrijft voor dat bij het derde achtereenvolgende kwartaal overschrijding van de kasgeldlimiet de toezichthouder op de hoogte wordt gesteld. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende financiering. In onderstaand overzicht wordt de stand van de korte schuld weergegeven ten opzichte van de kasgeldlimiet.

x € 1.000.000

Nr.	Omschrijving	1° kwartaal	2° kwartaal	3° kwartaal	4° kwartaal
1	Vlottende schuld	7,3	-	-	-
2	Vlottende middelen	1,4	10,7	15,5	12,4
3	Netto vollende schuld (1 -/- 2)	5,9	-10,7	-15,5	-12,4
4	Kasgeldlimiet	13,6	13,6	13,6	13,6
5	Onder- of overschrijding	7,7	-24,3	-29,1	-26,0

6.4.4.2 Renterisico's op lange financiering (renterisiconorm)

De maximale toegestane omvang van langlopende financiering is gekoppeld aan de renterisiconorm. De renterisiconorm geeft het maximale geleende bedrag aan dat per jaar onderhevig mag zijn aan rentewijzigingen. De renterisiconorm bevordert de spreiding van de afloop van aangegane leningen en daarmee de renterisico's over de jaren. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal. Voor 2021 bedroeg de renterisiconorm voor Oosterhout € 32,2 miljoen.

x € 1.000.000

Nr.	Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
1	Begrotingstotaal	164,5	161,2	164,1
2	Percentage	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (1 x 2 /100)	32,9	32,2	32,8
4	Renteherziening	-	8,7	-
5	Aflossing	15,4	9,0	12,0
6	Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (4 + 5)	15,4	17,7	12,0
7	Ruimte onder de renterisiconorm (3 -/- 6)	17,5	14,5	20,8

6.4.4.3 Lening portefeuille

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van de aangetrokken lange financieringen en de daarbij behorende rentelast per eind jaar.

x € 1.000.000

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022
Saldo 1 januari	76,0	70,6	70,6	83,6
Aflossing	-15,4	-12,0	-12,0	-8,0
Nieuwe leningen	10,0	25,0	15,0	15,0
Saldo 31 december	70,6	83,6	73,6	90,6

De lening portefeuille is in 2021 slechts licht gestegen, dit omdat kortlopende kasgeldleningen die eind 2020 waren aangetrokken in het kader van de aankoop van Arendshof 2, zijn opgezet naar langlopende leningen. Uitgaven en ontvangsten hielden elkaar goed in evenwicht afgelopen jaar waardoor geen behoefte was aan extra liquide middelen.

6.4.4.4 Verantwoord schuldenniveau

Om te sturen op een verantwoord schuldenniveau kan het kengetal schuld ratio gehanteerd worden. Dit kengetal geeft de netto schuld weer als aandeel van de exploitatie. Bij het bepalen van de exploitatie zijn de baten exclusief de inzet van reserves het uitgangspunt. Een schuld ratio kleiner dan 100% is wenselijk.

x € 1.000.000

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022
Vaste schulden	70,7	83,6	73,7	102,2
Vlottende schulden	27,1	23,4	14,7	22
Overlopende passiva	13,5	11,5	13,3	11,5
(A) Passiva	111,3	118,5	101,7	135,7
Financiële vaste activa	18,0	17,7	9,3	17,4
Kortlopende uitzettingen	12,9	12,0	14,9	12,0
Liquide middelen	1,2	0,5	1,7	0,5
Overlopende activa	14,5	10	17,2	10
(B) Activa exclusief kapitaalverstrekkingen	46,7	40,2	43,2	39,9
Kapitaalverstrekkingen	2,5	2,5	2,5	2,5
(C) Activa	49,2	42,7	45,7	42,4
(D) Saldo baten	172,0	158,3	164,1	164,1
Netto schuldquote (A -/ C) / D x 100%	36,1%	47,9%	34,1%	56,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen (A -/ B) / D * 100%	37,6%	49,5%	35,6%	58,4%

6.4.4.5 Solvabiliteitsratio

Een ander verplicht kengetal betreft de solvabiliteitsratio. Dit kengetal geeft de mate aan waarin het bezit van de gemeente gefinancierd is met eigen vermogen. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven wanneer deze ratio hoger is dan 30% dit als voldoende kan worden bestempeld. Lager dan 20% is onvoldoende. De gemeente Oosterhout scoort voldoende op dit vlak.

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022
(A) Eigen vermogen	154.463	147.706	162.557	154.975
(B) Passiva (balanstotaal)	272.833	272.769	272.791	272.833
Solvabiliteitsratio A / B x 100%	56,6%	54,2%	59,6%	56,8%

6.4.4.6 Kredietrisico's

De gemeente heeft in het verleden leningen en garanties aan derden verstrekt.

Verstrekte leningen

Het saldo aan verstrekte leningen bestaat voor een groot deel aan leningen verstrekt aan woningbouwcorporatie Thuisvester. Het saldo van deze leningen is in 2021 sterk afgenomen vanwege versnelde aflossing door Thuisvester. Nieuwe leningen worden niet verstrekt.

De overige langlopende leningen zijn leningen verstrekt via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn), dit betreft onder andere Duurzaamheidsleningen en startersleningen. Saldo hiervan zal komende jaren toenemen naar verwachting.

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022
Woningbouwcorporaties	14.679	14.300	5.600	5.400
Overige langlopende leningen	3.316	3.750	3.623	4.000
1/3 regeling	3	1	-	-
Overig	20	20	20	20
Totaal	18.018	18.071	9.243	9.420

Gegarandeerde leningen

De gemeente heeft in het verleden – onder voorwaarden – geldleningen gegarandeerd van derden, met name voor woningbouw door corporaties of het kopen van woningen door particulieren. De leningen van woningcorporaties worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De leningen van particulieren worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Samen met het Rijk en andere gemeenten zit Oosterhout in de zogenoemde achtervang. Dit betekent dat de gemeente pas wordt aangesproken als de genoemde waarborgfondsen hun verplichtingen niet kunnen nakomen. In de praktijk is dit nog niet voorgekomen. Een overzicht van de gewaarborgde geldleningen is opgenomen in de toelichting op de balans.

6.4.4.7 *Schatkistbankieren*

Tijdelijke overschoten aan liquide middelen worden verplicht gestort op een rekening bij de Nederlandse schatkist. Het positieve saldo zal gebruikt gaan worden voor het opvangen van schommelingen in liquiditeit behoefte en het voldoen van lopende aflossingsverplichtingen op onze lening portefeuille.

6.5 Bedrijfsvoering

We willen dat onze medewerkers betrokken zijn bij onze stad en met trots voor deze stad werken, zij zijn hierbij dienstverlenend en resultaatgericht. Zij voelen zich verantwoordelijk voor hun werk en zijn hierop aanspreekbaar. De stad Oosterhout en haar burgers staat in hun werken voor de gemeente centraal.

Hierbij is het belangrijk te beschikken over een personeelsbestand dat zowel kwantitatief als kwalitatief op orde is. Een personeelsbestand waarmee we de wettelijke taken en ambities van de organisatie kunnen realiseren.

En minstens zo belangrijk: tevreden medewerkers die blij zijn met hun baan bij de gemeente Oosterhout en met plezier naar het werk komen.

In 2021 gaan we (verder) bouwen aan deze ontwikkeling van onze organisatie en onze medewerkers. Een strategische HR visie dient als kapstok om deze ontwikkeling verder vorm te geven. In deze visie wordt zal inzet op een wendbare en toekomstgerichte organisatie centraal staan. Met een concrete vertaling naar programma's en projecten zullen we hier uitvoering aan geven. Denk hierbij aan programma's en projecten op het gebied van:

- leren en ontwikkelen;
- strategische personeelsplanning;
- duurzame inzetbaarheid;
- profilering en aansluiting op de arbeidsmarkt.

Het afgelopen jaar hebben we in samenwerking met het management, de ondernemingsraad en medewerkers een nieuwe HR visie opgesteld. En vanuit die visie hebben we vervolgens een meerjarig Strategisch HR-plan gemaakt. Daar komen die thema's die eerder zijn genoemd in terug.

Zo hebben we het afgelopen jaar ingezet op het verder professionaliseren van onze arbeidsmarktcommunicatie en op de samenwerking met verschillende scholen. Dat laatste heeft o.a. geresulteerd in een flinke toename van het aantal stagiaires die we binnen de gemeente welkom heten.

Verder hebben we het afgelopen jaar ingezet op leren & ontwikkelen in de vorm van diverse opleidingsprogramma's en hebben we een online leeromgeving speciaal voor onze medewerkers geïmplementeerd. Ook hebben we diverse instrumenten en programma's aangeboden die gericht zijn op de vitaliteit. Beide thema's dragen bij aan de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers.

6.6 Verbonden partijen

6.6.1 Algemeen

De gemeente Oosterhout participeert in verschillende verbonden partijen. Een verbonden partij is een partij waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en/of waarin zij een financieel belang heeft. Het uitgangspunt hierbij is dat de samenwerking moet resulteren in het opstellen en/of uitvoeren van beleid wat voor een individuele gemeente als de gemeente Oosterhout niet zelfstandig mogelijk is (vanwege financiën, kwaliteitsniveau, expertise etc.). Hier staat tegenover dat bepaalde vormen van samenwerking ook risico's met zich brengen. Over het algemeen betreft het hier financiële en/of bestuurlijk/politieke risico's.

6.6.2 Kerncijfers

In een samenvattend overzicht staan de bijdragen aan de samenwerkingsverbanden in de vorm van een rechtspersoon en gemeenschappelijke regelingen weergegeven, zodat in één oogopslag inzichtelijk is welke opbrengsten worden verkregen uit de deelnemingen (gemeente als aandeelhouder) en wat de jaarlijkse bijdragen zijn voor taken die door derden worden uitgevoerd (mede) namens de gemeente Oosterhout.

6.6.2.1 Rechtspersonen

Brabant Water NV	
Doel (openbaar belang)	De levering van drinkwater van hoge kwaliteit, water op maat en watergerelateerde producten en diensten.
Wijziging belang in begrotingsjaar	n.v.t.
Betrokkenen	Vrijwel alle gemeenten in Noord-Brabant.
Bestuurlijke betrokkenheid	Mede-aandeelhouder en woont in die hoedanigheid de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders bij (portefeuillehouder nutsbedrijven).
Financieel belang	De gemeente Oosterhout bezit 77.295 aandelen, wat overeenkomt met 2,78%.
Dividend 2020*	€ 0 Brabant Water heeft over 2020 een positief resultaat van € 8,9 miljoen gerealiseerd.
Eigen vermogen*	1-1-2020: € 665.384.000 31-12-2020: € 674.183.000
Vreemd vermogen*	1-1-2020: € 303.076.000 31-12-2020: € 322.331.000
Risico's	Hoofdelementen van het financieel beleid zijn het handhaven van een gezonde verhouding tussen vreemd en eigen vermogen in combinatie met een inspanningsverplichting om bij de drie goedkoopste drinkwaterbedrijven van Nederland te horen. Dit toereikend weerstandsvermogen stelt ons in staat de in de komende jaren toenemende investeringen, in zowel leiding- als zuiverings- en winningsinfrastructuur financieel te houden en de uitdagingen aan te kunnen gaan die het veranderende klimaat ons zal gaan stellen.
Ontwikkelingen 2020	Brabant Water zelf ziet vanuit haar toekomstperspectief en noodzakelijke maatregelen rondom klimaatadaptatie grote noodzakelijke investeringen in de toekomst, waardoor een uitkering van dividend niet mogelijk wordt geacht.

* De cijfers van Brabant Water over het jaar 2021 zullen pas in juni 2022 bekend gemaakt worden. Derhalve is bovenstaand overzicht gebaseerd op de jaarstukken 2020.

Bank Nederlandse Gemeenten te 's-Gravenhage	
Doel (openbaar belang)	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandeelen in het Nederlands maatschappelijk domein en het handhaven

Bank Nederlandse Gemeenten te 's-Gravenhage	
	van een excellente kredietwaardigheid (AAA). Daarnaast streeft zij naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders.
Wijziging belang in begrotingsjaar	n.v.t.
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente Oosterhout heeft geen zetel in het bestuur of in de raad van commissarissen van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De Nederlandse staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Oosterhout heeft 35.100 aandelen.
Dividend 2021	€ 80.028 (€ 2,28 per aandeel)
Eigen vermogen	1-1-2021: € 5.097 miljoen 31-12-2021: € 5.062 miljoen
Vreemd vermogen	1-1-2021: € 155.262 miljoen 31-12-2021: € 143.995 miljoen
Risico's	BNG Bank is een sterk gekapitaliseerde bank. De Common Equity Tier 1-ratio en Tier 1-ratio bedragen per einde 2021 32% respectievelijk 38%. Ratingbureaus Fitch, Moody's en S&P waarderen BNG Bank op het hoogste ratingniveau. Daarmee behoort BNG Bank tot de veiligste banken ter wereld. Op basis hiervan is de BNG het hele jaar in staat geweest om tegen aantrekkelijke tarieven financiering aan te trekken in diverse valuta voor de korte en lange termijn.
Ontwikkelingen 2021	Over 2021 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR 236 miljoen (2020: EUR 221 miljoen). De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2022 kan de bank daarom niet maken.

Rewin NV	
Doel (openbaar belang)	Versterken van de regionale economie door bedrijven te stimuleren in West-Brabant te investeren.
Wijziging belang in begrotingsjaar	n.v.t.
Betrokkenen	De aandeelhouders zijn Regio West-Brabant en de gemeenten Alphen-Chaam, Altena, Baarle Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijke betrokkenheid	Aandeelhouder
Financieel belang	Boekwaarde van de aandelen is € 9.000
Dividend 2021	n.v.t.
Procedure begroting	De gemeentelijke bijdragen verlopen via de GR RWB

6.6.2.2 Gemeenschappelijke regelingen

Regio West-Brabant gevestigd te Etten-Leur	
Doel (openbaar belang)	Het doel van de West-Brabantse samenwerking is om bij bovengemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken een bijdrage te leveren aan het realiseren van gemeentelijke en regionale doelstellingen. Daarnaast heeft de RWB uitvoeringsgericht opgaven op gebied van Regionaal mobiliteitscentrum, Kleinschalig collectief vervoer, regioarcheologie en cultuurhistorie en Gebiedsgerichte aanpak verkeer & vervoer en routebureau West-Brabant.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert
Bestuurlijke betrokkenheid	Portefeuillehoudersoverleggen op de genoemde (bestuurs)commissies. De Oosterhoutse vertegenwoordiging op de beleidsterreinen is gebaseerd op de portefeuilleverdeling.
Financieel belang	-
Betaalde bijdrage 2021	€ 1.445.108
Behaald resultaat GR in 2021	€ 230.000
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 1.240.000 31-12-2021: € 1.312.000
Vreemd vermogen	1-1-2021: € 7.669.000 31-12-2021: € 5.382.000
Procedure begroting	Standaard procedure.
Uittredingsbepalingen	De RWB regelt na overleg met de betrokken gemeenten, onder mededeling aan Gedeputeerde Staten, de financiële verplichtingen, alsmede de overige gevolgen van de uittreding
Risico's	Bij de begroting is aangegeven dat de kwetsbaarheid van de organisatie een risico was, in de praktijk is er redelijk wat wisseling van personeel geweest, hierdoor bleek het lastiger om trajecten langdurig op te zetten. De organisaties van de deelnemende organisaties kampen ook met een krappe arbeidsmarkt en een veelvoud aan prioriteiten. Als gevolg daarvan zijn niet alle gewenste acties opgepakt.
Ontwikkelingen 2021 Jaarrekening	In 2021 is er binnen de vier pijlers (Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte) verder gewerkt aan het Actieprogramma. Ook zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt met het nieuwe college van GS van de provincie. Vanuit het O&O-fonds is er bijgedragen aan economische innovatie en de kopgroepen Sterke Steden en Vitaal Platteland hebben als elkaars tegenhanger ieder een perspectief op de eigen uitdagingen opgesteld. Voor de Sterke Steden is dat opgegaan in de Regionale Investeringsagenda (RIA).

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord gevestigd te Tilburg	
Doel (openbaar belang)	Het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Bernheze, Boekel, Boxmeer, Boxtel, Breda, Cuijk, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Grave, Halderberge, 's Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Landerd, Loon op Zand, Meierijstad, Mill en Sint Hubert, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Oss, Roosendaal, Rucphen, Sint Antonis, Sint-

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord gevestigd te Tilburg	
	Michielsgestel, Steenberg, Tilburg, Uden, Vught, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijke betrokkenheid	Het Algemeen Bestuur bestaat uit zoveel leden als het aantal deelnemende gemeenten. Ieder lid heeft een plaatsvervanger. De gemeenteraad heeft als lid de portefeuillehouder gezondheidszorg aangewezen.
Financieel belang	De deelnemende gemeenten dragen bij in het nadelig saldo, vanaf 2012 is de jaarlijkse bijdrage komen te vervallen.
Betaalde bijdrage 2021	€ 0
Behaald resultaat GR in 2021	€ 489.232
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 13.564 31-12-2021: € 14.181
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 32.686 31-12-2021: € 25.744
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Elke gemeente kan bij eensluidende besluiten van raad en college de deelname aan deze regeling opzeggen met ingang van twee kalenderjaren na het jaar waarin deze besluiten zijn genomen. De gemeente brengt deze besluiten terstond ter kennis van het dagelijks bestuur. Het Algemeen bestuur regelt de financiële verplichtingen en de overige gevolgen van de uittreding.
Risico's	<p><u>Prestatiecontract</u></p> <p>Landelijk is door zorgverzekeraars afgesproken dat de laatste 2,5% van het initieel toegekende budget voor spreiding en beschikbaarheid (maximaal ca. € 1.100.000) afhankelijk wordt gesteld van vooraf overeengekomen prestaties. Het te realiseren percentage A1-overschrijdingen is landelijk de belangrijkste prestatie-indicator met 1,25% van de maximale korting van 2,5%. Voor de overige 1,25% worden per budgetjaar lokaal afspraken gemaakt. De kans dat de RAV deze lokaal overeengekomen prestatieafspraken niet behaalt is erg klein. Er worden haalbare afspraken gemaakt waarop de RAV invloed heeft om ze ook te kunnen realiseren. In de begroting wordt voortaan rekening gehouden met mogelijke kortingen.</p> <p><u>ICT</u></p> <p>De afhankelijkheid van ICT kan de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar brengen. Door het steeds opener karakter van de ICT stijgt het risico van het gebruik van privacygevoelige informatie. Ook stellen de overheid en de ketenpartners hogere veiligheidseisen; de data moet voldoende beveiligd zijn. Daarnaast moet de RAV met ingang van 2018 voldoen aan de NEN-normering voor de zorg en aan accountantseisen. Technisch hebben we al veel geregeld, want sinds 2018 zijn we voor de NEN 7510 norm gecertificeerd. Het informatiebeveiligingsmanagementsysteem (ISMS) Van het HSC is ingericht en gecertificeerd. Daarnaast zijn er afspraken tussen HSC en RAV gemaakt, waarin o.a. de continuïteit van het bedrijfsproces met betrekking tot ICT is opgenomen.</p>
Ontwikkelingen 2021 jaarrekening	<p><u>COVID-19-crisis</u></p> <p>De COVID-19-crisis, die voor de RAV Brabant Midden-West-Noord startte op 26 februari 2020 met het vervoer van de eerste met COVID-19 besmette patiënt in Nederland naar het ziekenhuis in Tilburg, had ook het gehele jaar 2021 nog veel invloed op onze reguliere dienstverlening. De hoge pieken in het ziekteverzuim hadden hun neerslag op de inzetbaarheid van medewerkers en daardoor de paraatheid en de prestaties. Het reguliere (niet-COVID) ambulancevervoer, dat in het eerste jaar van de crisis fors afnam, kwam in 2021 weer terug op het niveau van vóór de crisis. Hierdoor nam de werkdruk toe. Er waren minder COVID-19-(verdachte) ritten dan in 2020, maar zij hadden wel invloed op de gemiddelde duur van de hulpverleningen doordat:</p>

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord gevestigd te Tilburg

- bij elke COVID-19-(verdachte) rit de PBM (persoonlijke beschermingsmiddelen) moeten worden aan- en uitgetrokken;
- ambulances na elke 'verdachte' rit schoongemaakt en een half uur gelucht moeten worden;
- DIA (directe inzet ambulances) tijdelijk werd stopgezet, vanwege de invoer van het pandemieprotocol op de meld kamerambulancezorg ;
- de hoge pieken in het ziekteverzuim regelmatig leidden tot uitval van diensten door gebrek aan inzetbaar personeel.

De meeste opleidingen, trainingen en neventaken werden in het voorjaar van 2021 weer opgestart, na een tijdelijke stopzetting vanwege het waarborgen van de personeelscapaciteit en het ontlasten van de medewerkers. Kantoorpersoneel werkte in 2021 nog steeds zoveel mogelijk thuis en bijna alle overleggen vonden digitaal plaats.

Crisis Meldkamer Midden- en West-Brabant

In de zomer van 2021 was de uitval door ziekte van het personeel op de MKA in Bergen op Zoom zo groot, dat het meldkamerproces onder druk kwam te staan. Een deel van de meldingen werden tijdelijk doorgezet naar de MKA in Den Bosch, maar ook dat was op een gegeven moment niet meer voldoende. Als noodmaatregel is in augustus uitgeweken naar de MKA in Rotterdam. Onze verpleegkundig centralisten reisden tijdelijk naar Rotterdam om, in samenwerking met de centralisten aldaar, de meldingen aan te nemen. De uitgifte bleef in Bergen op Zoom. Deze noodmaatregel kon in oktober weer worden teruggedraaid. Het meldkamerproces heeft steeds doorgang kunnen vinden.

Wet ambulancevoorzieningen (Wav)

- 1 januari 2027 werd de Wet ambulancevoorzieningen van kracht. Hierin is vastgelegd dat de vergunning tot ambulancezorg verleend wordt aan de huidige aanbieders, onder strakke overheidsregulering. Door de ambulancezorg wettelijk aan te merken als NEDAB (niet-economische dienst van algemeen belang) wordt voorkomen dat Europese aanbesteding plaats dient te vinden.

Openbare Gezondheidszorg West Brabant (GROGZ) gevestigd te Breda

Doel (openbaar belang)	Inhoud geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van de openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert
Bestuurlijke betrokkenheid	De portefeuillehouder volksgezondheid is lid van het Algemeen bestuur.
Financieel belang	De deelnemende gemeenten dragen bij in het nadelig saldo naar rato van het aantal inwoners.
Betaalde bijdrage 2021	€ 1.879.284 (inclusief correctie BTW)
Behaald resultaat GR in 2021	€ 133.000
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 5.717.000 31-12-2021: € 6.017.000
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 21.828.000 31-12-2021: € 19.393.000

Openbare Gezondheidszorg West Brabant (GROGZ) gevestigd te Breda	
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Voor uittreding geldt een opzegtermijn van een kalenderjaar. De uittredende gemeente is gedurende 3 achtereenvolgende jaren na afloop van het begrotingsjaar waarin de uittreding plaatsvindt een bijdrage ter grootte van resp. 100%, 66% en 33% verschuldigd.
Risico's	De coronacrisis heeft een groot effect op de GGD. In 2021 wordt veel inzet gepleegd op de werkzaamheden omtrent het coronavirus. Afhankelijk van hoe het virus zich ontwikkelt zal er in 2022 ook nog inzet op contactonderzoek en andere werkzaamheden ingezet worden. Dit heeft effect op zowel de mogelijkheden om de ambities uit de begroting te realiseren als op de kosten vanwege extra inzet personeel.
Ontwikkelingen 2021 jaarrekening	Naast de reguliere, doorlopende taken focust de GGD in 2022 op vier ambities: <ul style="list-style-type: none"> • Gezonde en veilige leefomgeving • Preventie verbreden en verdiepen • Gelijke gezondheidskansen voor iedereen • Borgen van onze modere, eigentijdse dienstverlening

MidZuid gevestigd te Oosterhout	
Doel (openbaar belang)	Het schap heeft tot doel in zijn rechtsgebied de Wet sociale werkvoorziening uit te voeren door op zo doelmatige mogelijke wijze de taken en bevoegdheden op het terrein van de gesubsidieerde arbeid en arbeidsintegratie te behartigen.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Altena, Drimmelen, Geertruidenberg, Oosterhout
Bestuurlijke betrokkenheid	Het Algemeen Bestuur vergadert gelijktijdig met het Dagelijks Bestuur en jaarlijks tenminste tweemaal. Voorts vergadert het Algemeen Bestuur zo dikwijls als de voorzitter of het Dagelijks Bestuur dit nodig oordeelt of tenminste drie leden dit schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen, verzoeken. Gemeentelijke vertegenwoordiging door portefeuillehouder participatiewet.
Financieel belang	De gemeente ontvangt als onderdeel van de integratie-uitkering sociaal domein een participatiebudget van het Rijk. Het participatiebudget bestaat uit een deel voor de uitvoering van re-integratietaken en een deel voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Het deel voor de uitvoering van de Wsw wordt volledig doorbetaald aan MidZuid.
Betaalde bijdrage 2021	€ 458.048 (inclusief verrekening 2020)
Behaald resultaat GR in 2021	€ 920.000 negatief (exclusief het resultaat WSP)
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 2.218.000 31-12-2021: € 1.257.000
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 3.500.000 31-12-2021: € 2.876.000
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Elk van de gemeenten kan besluiten dat de deelneming aan deze regeling wordt opgezegd ingaande twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot opzegging is genomen (termijn kan worden verkort). Beoefde besluiten worden direct ter kennis gebracht van het Dagelijks Bestuur. Er worden door het Algemeen Bestuur financiële verplichtingen gesteld als gevolg van de uittreding.
Risico's	Als gevolg van het stoppen van de instroom in de Wsw daalt het aantal Wsw-dienstbetrekkingen bij MidZuid. Het budget dat het Rijk als onderdeel van het

MidZuid gevestigd te Oosterhout	
	<p>Participatiebudget beschikbaar stelt voor de uitvoering van de Wsw is mede gebaseerd op een prognose van de uitstroom. Als de werkelijke uitstroom lager is dan levert dit een financieel risico met zich mee.</p> <p>De middelen voor de Wsw ontvangt de gemeente via de integratie-uitkering sociaal domein. In de loop van het jaar vinden er hierop correcties plaats. Dit betekent dat meestal pas bij de septembercirculaire duidelijkheid is over het budget dat we ontvangen.</p> <p>Voor de participatievoorziening beschut werk en de Participatiewetbanen geldt dat een gedeelte van de bekostiging loopt via het Buig-budget en een gedeelte via de integratie-uitkering.</p>
Ontwikkelingen 2021 jaarrekening	<p>In 2021 heeft MidZuid te maken gekregen met een wisseling van de algemeen directeur. Omdat er in de tussentijdse periode een interim directeur is ingesteld, heeft MidZuid in de loop van 2021 drie verschillende algemeen directeurs gehad. Deze wisselingen hebben tot gevolg gehad dat de vaststelling van een nieuw strategisch plan vertraging heeft opgelopen. In het verlengde hiervan geldt dit ook voor de keuzes over de huisvestingssituatie.</p> <p>In de loop van 2021 heeft MidZuid te maken gehad met een grotere uitstroom van doelgroepmedewerkers. Het gevolg hiervan was dat er minder medewerkers beschikbaar waren en er sprake is geweest van een lagere omzet.</p>

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant gevestigd te Tilburg	
Doel (openbaar belang)	De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (Veiligheidsregio MWB) is een samenwerkingsverband tussen de 26 gemeenten in de regio en de hulpdiensten. Om de fysieke veiligheid in de regio Midden- en West-Brabant te vergroten en beter voorbereid te zijn op rampen en crises, werken de 26 gemeenten, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen), de brandweer en de politie intensief samen op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid. Het centrale doel van de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant is de fysieke veiligheid te vergroten en de kwaliteit van de rampenbestrijding /crisisbeheersing te verbeteren. Dit gebeurt door een goede samenwerking tussen alle betrokken hulpverleningsdiensten en gemeenten en een integrale bestuurlijke aansturing. Op deze manier wordt samengewerkt om het niveau van de rampenbestrijding/ crisisbeheersing (zowel preventief, preparatief als repressief) te vergroten.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijke betrokkenheid	Het betreft regulier overleg in de vorm van AB vergaderingen met alle 26 burgemeesters. Burgemeester Buijs is lid van het AB en ph brandweezaken.
Financieel belang	Bijdrage bestaat uit een bedrag per inwoner.
Betaalde bijdrage 2021	€ 3.148.663
Behaald resultaat GR in 2021	€ 2.829.000
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 18.832.000 31-12-2021: € 18.703.000
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 43.130.000 31-12-2021: € 47.802.000

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant gevestigd te Tilburg																					
Procedure begroting	Standaard procedure																				
Uittredingsbepalingen	Toe- en uittreding van gemeenten tot deze regeling is slechts mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's als bedoeld in artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's. Het Algemeen Bestuur regelt de gevolgen van de toetreding of de uittreding en kan hieraan voorwaarden verbinden.																				
Risico's	<p>Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 5.050.000 De financiële risico's worden in onderstaand diagram weergegeven:</p> <p>Financiële kengetallen Onderstaande tabel geeft de financiële kengetallen weer die op grond van het BBV verplicht moeten worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kengetallen</th> <th>Rekening 2020</th> <th>Begroting 2021</th> <th>Rekening 2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Netto schuldquote</td> <td>34%</td> <td>52%</td> <td>36%</td> </tr> <tr> <td>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen</td> <td>34%</td> <td>52%</td> <td>36%</td> </tr> <tr> <td>Solvabiliteitsratio</td> <td>30%</td> <td>22%</td> <td>28%</td> </tr> <tr> <td>Structurele exploitatieruimte</td> <td>5,38%</td> <td>0,00%</td> <td>3,60%</td> </tr> </tbody> </table>	Kengetallen	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Netto schuldquote	34%	52%	36%	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	34%	52%	36%	Solvabiliteitsratio	30%	22%	28%	Structurele exploitatieruimte	5,38%	0,00%	3,60%
Kengetallen	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021																		
Netto schuldquote	34%	52%	36%																		
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	34%	52%	36%																		
Solvabiliteitsratio	30%	22%	28%																		
Structurele exploitatieruimte	5,38%	0,00%	3,60%																		
Ontwikkelingen 2021 jaarrekening	<p>In het beleidsplan 2019-2023 "Samenwerken aan Veiligheid en Veerkracht" , (de gemeenteraad heeft op 2 juli 2019 kennis genomen van dit beleidsplan) staan drie pijlers centraal.</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Het stimuleren van redzaamheid in de samenleving; II. Het leveren van bijdragen aan een veilige leefomgeving; III. Het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet. <p>Deze pijlers vormen de rode draad voor de werkzaamheden van de VR MWB, ook voor 2021. Er zijn geen nieuwe voorstellen herijking beleid voorzien. Door de grote inzet van medewerkers voor de coronacrisis is een aantal beleidsvoornemens onder druk komen te staan, wat met name geresulteerd heeft in vertraging in de uitvoering. Er zijn vooralsnog geen aanwijzingen dat het beleid voor 2021 zal worden gewijzigd als gevolg van de aanpak van de COVID-19 crisis.</p> <p>Met de behandeling van de kadernota 2022 in de vergadering van 22 februari 2021 heeft het Algemeen Bestuur (AB) opdracht gegeven tot het uitwerken van extra besparingen (bovenop de 2,5% in 2021 e.v.) en het in beeld brengen van de gevolgen hiervan voor zowel VRMWB als gemeenten. Doel hierbij is het creëren van transparantie in de dienstverlening en het kunnen nemen van weloverwogen beslissingen voor de toekomst. De takendiscussie wordt in het eerste kwartaal van 2022 in de bestuursvergaderingen behandeld. De besluitvorming hierover wordt later door middel van een begrotingswijziging verwerkt. Het is nog niet duidelijk of dit hierdoor het beleid gewijzigd zal worden.</p>																				

Regionaal Bureau Leren te Breda	
Doel (openbaar belang)	De samenwerking tussen de West-Brabantse gemeenten in het RBL West-Brabant zal de kwaliteit van dienstverlening verbeteren. De bundeling van mensen en middelen zal leiden tot een verdere verhoging van de deskundigheid van leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders en tot meer continuïteit in de dienstverlening naar kinderen, jongeren, ouders en scholen. Het hogere doel is duidelijk: een impuls voor het voorkomen en terugdringen van verzuim en schooluitval; een ambitie waar gemeenten, onderwijs en andere ketenpartners samen voor staan.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.

Regionaal Bureau Leren te Breda	
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenberg, Woensdrecht, en Zundert.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Onderwijs is als portefeuillehouder lid van het AB.
Financieel belang	12,66% op basis van het aantal jongeren 5 t/m 22 jaar.
Betaalde bijdrage 2021	€ 203.225
Behaald resultaat GR in 2021	€ 14.302
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 131.316 31-12-2021: € 14.302
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 525.318 31-12-2021: € 674.544
Procedure begroting	Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen	Tussentijdse ontbinding kan uitsluitend als alle gemeenten daartoe instemmen.
Risico's	Uittreden van gemeenten: Dit is een theoretisch risico. Er is geen enkel signaal dat gemeenten overwegen om uit te treden.
Ontwikkelingen 2021 jaarrekening	<p>In het jaar 2020 is een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV) voor de periode 2020-2024 opgesteld. Samenwerking staat hierbij centraal. Het aanpakken van voortijdig schoolverlaten in de regio is alleen succesvol wanneer actief wordt samengewerkt tussen gemeenten, onderwijs, jeugdhulp en arbeidsmarktpartners. Ook de niet meer leerplichtige oud voortijdig schoolverlaters (zie ook: speerpunten 2021, oud-voortijdig schoolverlaters) terugleiden naar onderwijs of naar de arbeidsmarkt vraagt om intensieve regionale samenwerking.</p> <p>Het jaar 2021 heeft door de nasleep van Corona periode van 2020 en de nieuwe sluiting van de scholen in januari-maart 2021 in het teken gestaan van leerlingen en cursisten in beeld houden. Daarnaast is in 2021 de volgende speerpunten centraal gestaan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Sluitend regionaal vangnet voor jongeren in een kwetsbare positie</i> 2. <i>Aanpak oud-voortijdig schoolverlaters .</i> 3. <i>Overstap onderwijs (aansluiting PO en VO, aansluiting VO en MBO)</i> 4. <i>Thuiszitters</i>

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant te Tilburg	
Doel (openbaar belang)	<p>In 2009 zijn landelijke afspraken gemaakt over de vorming van een dertigtal Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) voor de uitvoering van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) op het gebied van milieu.</p> <p>De hoofdreden voor het oprichten deze omgevingsdiensten, zoals de OMWB, is dat de overheid wil investeren in de kwaliteit van de processen die van belang zijn voor de veiligheid van de leefomgeving.</p> <p>Overige doelstellingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verminderen van versnippering in de uitvoering van de VTH-taken om eenduidiger en effectiever op te kunnen treden tegen slecht naleefgedrag; - Versterken van de kritische massa, expertise en deskundigheid voor de taakuitvoering door het bundelen van personeel in één organisatie; - Creëren van een 'level playing field' voor burgers en bedrijven met een gelijke benadering en behandeling;

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant te Tilburg	
	- Een centraal punt met milieu-informatie die uitwisseling en afstemming verzorgt tussen bestuursrecht en strafrecht (politie, OM).
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Heusden, Hilvarenbeek, Loop op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht, Zundert en de provincie Noord-Brabant
Bestuurlijke betrokkenheid	Het betreft regulier overleg in de vorm van AB vergaderingen met alle 27 portefeuillehouders. De burgemeester van Oosterhout is lid van het AB.
Financieel belang	1. De gemeenten hebben een Dienstverleningsovereenkomst met de OMWB, waarin een contractmaat met het aantal af te nemen uren is opgenomen en stellen jaarlijks een werkprogramma op voor de uit te voeren werkzaamheden. 2. De gemeenten hebben een startkapitaal gestort.
Betaalde bijdrage 2021	€ 1.026.931 (inclusief resultaat 2021)
Behaald resultaat GR in 2021	€ 164.000
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 2.325.000 31-12-2021: € 2.918.000
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 3.480.000 31-12-2021: € 3.285.000
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Een deelnemer kan uit de regeling treden tenzij landelijke wetgeving of anderszins de mogelijkheid tot uittreding beperkt. Als het gaat om het "Landelijk Basis-takenpakket" kan een deelnemer de facto niet uittreden.
Risico's	1. invoering Midden West Brabant-norm (MWB-norm): Deze norm voor budget, wat een gemeente moet bijdragen aan de OMWB, wordt gebaseerd op een rekenmodule, die berekend is op het aantal bedrijven, boven een bepaalde categorie. De MWB-norm is vastgesteld en wordt in de begroting van 2023 opgenomen. 2. Transitie organisatie: Door de organisatie wordt nog steeds gewerkt aan efficiency en hier komen oplossingen uit die soms enige uitwerking tijd vergen voordat er resultaat zichtbaar en merkbaar is. 3. Scheeflopen van de uitvoering t.o.v. de opdrachten en verzoeken: De spanning zit hier in de verschillen per jaar van de opdrachten, zoals vorig jaar en dit jaar in een toename van opdrachten en een nog niet voldoende ingerichte organisatie met benodigde personele inzet. Een 10-tal milieucontroles zijn niet in 2021 uitgevoerd en zullen in 2022 worden uitgevoerd.
Ontwikkelingen 2021 jaarrekening	Het in werking treden van de nieuwe Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2023. Dit geeft, ook met de uitstelling van de wet Kwaliteit borging en de overdracht van de bodemtaken, voor 2021 meer tijd om de taken en ICT goed voor te bereiden. Ook is er ruimte om de afspraken over uitvoering met elkaar goed vast te leggen. - De grote hausse aan vergunningaanvragen voor veehouderijen ten gevolge van provinciaal beleid is niet gekomen. Oorzaak is dat het provinciaal bestuur voor het voldoen aan strengere eisen met betrekking tot emissiearme stalsystemen de deadline heeft verschoven van 1 januari

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant te Tilburg

	<p>2022 naar 1 januari 2024. De voorbereiding op de transitie is in gang gezet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In 2021 is binnen het project “Zeer Zorgwekkende Stoffen en PFAS” meer ingezoomd op gemeentelijke inrichtingen. Dit krijgt een vervolg in 2022. - Het doorlopende energie toezicht bij bedrijven in 2021 heeft geresulteerd in een CO₂-reductie. De investering in dataopbouw leidt ertoe dat de OMWB steeds beter in staat is om gemeente en provincie hierover te informeren. <p>In 2021 zijn gerichtere keuzes gemaakt met betrekking tot de controles in diverse branches, met behulp van de uitgangspunten uit het GUK (Gemeenschappelijk Uitvoeringskader) en de risicomatrix. Hiermee is bepaald welke branches meer en welke minder gecontroleerd moeten worden om zo toezicht efficiënter te kunnen invullen.</p>
--	--

Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen

Doel (openbaar belang)	Deze gemeenschappelijke regeling (GR) is de afgeslankte vorm van de gemeenschappelijke regeling Milieu Afval Regio Breda. Enerzijds is deze regeling opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant in de vorm van het thema Ecologie / Duurzaamheid, anderzijds is de GR Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen blijven bestaan.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Alphen Chaam, Altena, Baarle Nassau, Etten Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Zundert, Breda, Drimmelen, Oosterhout.
Bestuurlijke betrokkenheid	De portefeuillehouder Afval neemt deel aan het AB.
Financieel belang	11,85% (op basis van aantal inwoners)
Betaalde bijdrage 2021	€ 79.349
Behaald resultaat GR in 2021	€ 85.598 negatief
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 1.083.270 31-12-2021: € 997.672
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 26.263.438 31-12-2021: € 26.594.414
Procedure begroting	Standaardprocedure
Uittredingsbepalingen	Niet mogelijk.
Risico's	Risico voor gevolgen van verontreiniging grond- en oppervlaktewater en lucht, indien er bij een calamiteit gevaarlijke chemische stoffen vrij komen.
Ontwikkelingen 2021 jaarrekening	Medio 2019 is er een convenant ondertekend, waarbij met de provincie overeengekomen is dat de overdracht van stortplaats Zevenbergen met 5 jaar was uitgesteld. In 2021 is besloten om dit te verruimen van 5 naar 10 jaar. Binnen deze periode zal de rekenrente gehandhaafd blijven op 5,06%. Het doel is om deze termijn te benutten om alternatieven te onderzoeken hoe met de stortplaats om te gaan en op welke manieren enerzijds kostenbesparingen gerealiseerd kunnen worden en anderzijds mogelijk inkomsten gegenereerd kunnen worden. Voor stortplaats Bavel-Dorst zijn de resultaten voor fase 1 van het materiaalonderzoek naar de kwaliteit van de bovenafdichting bekend. De uitkomst is positief en de levensduur kan verlengd worden van 50 naar 100 jaar. Eenzelfde onderzoek loopt nu naar fase 2 en 3 van de afdichting. De verwachting is

Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen

	dat ook voor deze fases er een verlenging kan worden doorgevoerd van 50 naar 100 jaar.
--	--

Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) gevestigd te Etten-Leur

Doel (openbaar belang)	De BWB verzorgt voor burgers en deelnemers de heffing en inning van gemeentelijke en waterschapsbelastingen en de uitvoering van de Wet WOZ. Tevens worden onder andere bezwaar- en beroepschriften behandeld en wordt de informatieverstrekking aan de betreffende burgers/bedrijven verzorgd.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Woensdrecht, Zundert, Rucphen en het waterschap Brabantse Delta.
Bestuurlijke betrokkenheid	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (AB).
Financieel belang	Het algemeen bestuur stelt de berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers aan de begroting van de BWB vast met een versterkte meerderheid van tenminste tweederde van het maximaal aantal in dit bestuur uit te brengen stemmen. De deelnemers staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door het BWB af te sluiten langlopende leningen, kasgeldleningen en in rekening courant op te nemen gelden, naar verhouding van voornoemde bijdrage aan de begroting.
Betaalde bijdrage 2021	€ 1.011.300 (inclusief verrekening 2020 en compensabele BTW) € 35.000 project Transitie waarden naar grondoppervlak
Behaald resultaat GR in 2021	€ 155.400 (na wijziging)
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 560.200 31-12-2021: € 155.400
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 3.987.500 31-12-2021: € 6.069.000
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Gedurende drie jaar na de datum van toetreding tot de regeling is het niet mogelijk om uit de regeling uit te treden. Voor uittreding wordt een opzegtermijn van tenminste één jaar in acht genomen. Een onafhankelijke deskundige stelt, na ontvangst van een aangetekend schrijven met hierin het –door de gemeenteraad goedgekeurde- besluit tot uittreding een liquidatieplan op met daarin de financiële en personele gevolgen van de uittreding. De kosten van het opstellen van dit liquidatieplan komen voor rekening van de deelnemer die het voornemen heeft om uit te treden.
Risico's	Het aantal objecten onder waardebezwaren en de proceskosten zullen blijven stijgen door de no-cure no-pay bedrijven; De interne en externe ontwikkelingen vragen om andersoortige functies en een flexibele invulling van het personeelsbestand. Binnen informatisering/automatisering is dataveiligheid een blijvend punt van aandacht. Het risico van een mogelijke data-lek blijft aanwezig.
Ontwikkelingen 2021 jaarrekening	Het project Waarden op gebruiksoppervlak is afgerond. De WOZ-beschikkingen 2021 zijn hierop gebaseerd. Het aantal bezwaarschriften ten aanzien van de WOZ-aanslagen zijn gestegen, hetgeen vooral veroorzaakt is door de aanhoudende groei van de No cure- no pay bezwaren. Het percentage afgehandelde bezwaarschriften is 42%. De invoering van de nieuwe belastings-applicatie is in 2021 afgerond. De bedrijfsvoering is in 2021 voor aanzienlijk deel bepaald door corona. Maar

Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) gevestigd te Etten-Leur

ondanks de pandemie is de reguliere dienstverlening doorgedaan als ook de grote projecten. De werkdruk is zeer hoog geweest met een hoog ziekteverzuim tot gevolg. Hiervoor is extern personeel ingehuurd. Verder is de teamindeling aangepast, waarbij het efficiënter inrichten van de teamprocessen voorop stond. Vanwege de nieuwe methodiek van kostentoerekening is de extra te betalen bijdrage over 2021 € 125.500 ondanks het positieve resultaat van de BWB. Doordat de productie heffingsbezwaren voor het Waterschap Brabantse Delta niet goed waren begroot maar de totale kosten wel goed begroot waren is de stijging van het producttarief grotendeels ten laste van de gemeentelijke deelnemers gekomen. Daarnaast viel de werkelijke productie voor Oosterhout hoger uit dan begroot. De begroting 2023 wordt gebaseerd op de productieaantallen van 2021.

6.7 Grondbeleid

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat op basis van artikel 16 van het BBV-besluit van 17 januari 2003 (nog steeds van toepassing zijnde) ten minste:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

6.7.1 Algemeen

Grondbeleid is in zowel juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard. Het grondbeleid is volgend ten aanzien van de doelstelling die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot de beleidsvelden, zoals ruimtelijke ontwikkeling en wonen, verkeer en vervoer, werkgelegenheid en groen. Gezien ons dichtbevolkt land is grond in principe een kapitaalsintensief schaarse product. Gronden zijn onder andere bestemd voor woningbouw en bedrijfsterreinen.

Het sterk toegenomen economisch vertrouwen en de lage rente zorgen ervoor dat druk op de woningmarkt steeds verder toeneemt. Was enkele jaren geleden nog sprake van een voorzichtig ingezet herstel, nu is een verhitte woningmarkt aan de orde.

Bovendien kampt de bouwsector met capaciteitsgebrek vanwege de grote vraag naar nieuwbouwwoningen. Een dalend aanbod aan woningen betekent oplevende woningprijzen en korter verkooptijden. Dit leidt binnen de grondexploitatie voor een versnelling van de afzet.

6.7.2 Kadern grondbeleid

Grond vormt de basis voor de ontwikkeling van ruimtelijke plannen en geeft zeggenschap. Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om het ruimtelijk beleid op een bestuurlijk en economisch verantwoorde wijze te realiseren.

Samengevat zijn de doelen van het gemeentelijk grondbeleid de volgende:

- het bevorderen van maatschappelijk gewenst ruimtegebruik;
- het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik, de zeggenschap van de burgers en de marktwerking op de grondmarkt;
- het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten van gebruikers, eigenaren, ontwikkelaars en de gemeente;
- het genereren van inkomsten ten algemeen nut.

De gemeenteraad heeft bij besluit van 26 maart 2013 de Nota Grondbeleid 2013-2017 vastgesteld. De nota is kaderstellend. Dat wil zeggen, zij geeft de uitgangspunten voor het te voeren grondbeleid weer. Tevens biedt zij structuur bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen. Met de invoering van de nieuwe Omgevingswet in 2022 zal er een nieuwe Nota Grondbeleid aan de raad ter besluitvorming worden vastgelegd.

Belangrijke punten uit de huidige Nota Grondbeleid zijn:

- Maatwerk; per project of plan wordt bekeken welke vorm van grondbeleid het meest passend of gewenst is. Voor de reeds lopende projecten blijft de gemeente actief grondbeleid voeren, bij nieuwe projecten wordt in beginsel faciliterend grondbeleid gehanteerd.
- Bij actief grondbeleid wordt er een verwervingsstrategie vastgesteld. Uitgangspunt is dat de gemeente altijd zal trachten om minnelijke overeenstemming te bereiken met als ultimum remedium een onteigening.
- De gemeente stelt zich terughoudend op ten aanzien van strategische en anticiperende grondverwerving vanwege de grote financiële risico's die de gemeente daarbij kan lopen.
- Bij faciliterend grondbeleid verhaalt de gemeente haar kosten. Het heeft de voorkeur om een anterieure overeenkomst met de grondeigenaar te sluiten. Indien er geen zicht is op anterieur contracteren stelt de gemeente gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan een exploitatieplan vast.
- De gemeente continueert het beleid van aanbesteden van een locatie, waarbij door marktpartijen een bod gedaan wordt op de grond en eventueel de aanleg van het openbaar gebied. Hierbij worden kwaliteit en duurzaamheid als sub-gunningscriteria opgenomen waarbij gegund wordt op basis van economisch meest voordelige inschrijving (EMVI).

- Indien er geen aanbesteding plaatsvindt dan zal de verkoopprijs van gronden welke verkocht worden aan een onderneming door middel van taxatie worden bepaald.
- In geval van projectbouw hanteert de gemeente het grondquote- systeem voor de koopsector en huursector bij complex(woning)bouw. De gemeente heeft goede ervaringen met dit systeem en blijft dit hanteren.
- Het college stelt jaarlijks de gronduitgifteprijs vast, uitgangspunt is dat deze prijzen marktconform zijn.
- In het kader van het budgetrecht stelt de raad zolang er nog geen grondexploitatie is vastgesteld het krediet beschikbaar voor grondaankopen. Het college is bevoegd tot aankopen passend binnen een door de raad vastgestelde grondexploitatie.

In 2017 is de “nota kostenverhaal” vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin is het beleid ten aanzien van toepassing van kostenverhaal conform de wet ruimtelijke ordening vastgelegd.

De gemeente heeft apart beleid ten aanzien van het kostenverhaal bij kleine plannen (faciliterend grondbeleid). In de praktijk is gebleken dat de kosten die op grond van de wet verhaald kunnen worden bij kleine plannen disproportioneel zijn. Het kostenverhaal bij kleine plannen ligt tussen de € 6.000 en € 9.500, afhankelijk van bestemming.

Tenslotte heeft de gemeente in 2016 de ‘Nota Uitgifte Snippergroen 2016-2021’ vastgesteld. Hierin is het beleid ten aanzien van de uitgifte van grondstroken met een oppervlakte van maximaal 150 m² vastgelegd.

6.7.3 Financieel beleid

6.7.3.1 Reserves

De Algemene Bedrijfsreserve (ABR) is de belangrijkste gemeentelijke reserve in relatie tot het grondbeleid. Door het instellen van een aparte reserve voor het grondbedrijf worden de financiële resultaten en risico's van het grondbedrijf gescheiden van de financiële huishouding voor de overige gemeentelijke taken. De ABR vormt een buffer voor de financiële risico's die samenhangen met de grondexploitaties. Als onderdeel van het risicomanagement wordt een gewenste hoogte voor de ABR bepaald.

Als een gemeentelijke grondexploitatie positief wordt afgesloten, wordt de winst vaak toegevoegd aan de ABR. Als op een gemeentelijke grondexploitatie een tekort wordt verwacht, wordt hiervoor een voorziening gecreëerd die van de ABR wordt afgeschreven.. Ook worden uit de ABR de heffingen voor de vennootschapsbelastingen betaald.

Voor de komende jaren is, door vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2020-2023 (raadsvergadering november 2019) de ABR verlaagd naar maximaal € 12,5 miljoen. Voor het project Zwaaiikom is een voorziening van € 4 miljoen getroffen. Bij de opening van de grondexploitatie Zwaaiikom is een voorziening ter hoogte van € 3 miljoen gevormd ten laste van de ABR. Deze is eind 2018 met 1 miljoen verhoogd naar 4 miljoen. Sinds 2021 wordt deze voorziening benut om de boekwaarde van de Zwaaiikom nihil te houden, deze werkwijze is conform de voorschriften binnen de BBV (besluit begroting en verantwoording).

Voor zover het saldo van deze reserve uitstijgt boven het maximum zal het meerdere worden afgestort aan de Vrije reserve. De feitelijke hoogte van deze reserve bedroeg per 31-12-2021 € 9,9 miljoen.

Binnen de grondexploitatie is daarnaast een reserve infrastructurele werken opgenomen. Deze reserve is vanaf de jaren 90 gevormd voor de geraamde investeringen voor met name de aanpassingen aan de infrastructuur zoals opgenomen in de structuurvisie Vrachelen.

Deze reserve wordt gevoed door bij iedere positieve grondexploitatie een bedrag van € 10 per m² uitgeefbare grond in deze reserve te storten. Afwijking hiervan is alleen mogelijk bij een negatieve exploitatie en separate besluitvorming door de Raad. De stand van deze reserve bedroeg per 31-12-2021 € 7,87 miljoen.

Bij het vaststellen van de nota kostenverhaal zijn er twee nieuw te vormen reserves opgenomen die wettelijk verplicht zijn bij sommige methoden van kostenverhaal.

Deze reserves zijn de reserve bovenwijkse voorzieningen en de reserve bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen

In de nota kostenverhaal is opgenomen:

- De gemeente heeft 3 methoden om haar kosten te verhalen, via:
 - sluiten van een anterieure overeenkomst;
 - verbinden van een financiële voorwaarde aan een omgevingsvergunning, gebaseerd op een exploitatieplan;
 - sluiten van een posterieure overeenkomst, gebaseerd op een exploitatieplan.

Indien er op basis van een anterieure overeenkomst kosten worden verhaald, kunnen deze inkomsten naar de reguliere reserves worden overgeheveld. Indien methode 2 of 3 wordt toegepast kan het zijn dat er later een verrekening moet plaatsvinden, waardoor de ontvangen inkomsten separaat in beeld dienen te zijn. Om die reden kunnen bovengenoemde nieuwe reserves worden ingesteld.

6.7.3.2 Rentebeleid

Bij de toerekening van de rente maken we onderscheid in de rente die daadwerkelijk wordt toegerekend (nacalculatie) en de rente die op basis van voorcalculatie bij herijkingen (looptijd van soms 8 tot 10 jaar vooruit) wordt toegepast.

Voor 2021 en verder is binnen de functie grondexploitaties afgesproken dat de rekenrente, via voorcalculatie, 1,0% bedraagt voor alle prognoses ongeacht de looptijd. De hoogte van de rente bij nacalculatie is gebaseerd op de feitelijke rente van het vreemd vermogen binnen de totale financieringsportefeuille. Deze bedroeg in 2021 0,7%.

6.7.4 Grondexploitaties verloop 2021

6.7.4.1 Algemeen

Onderstaand is een toelichting gegeven op de grondexploitaties. Om de leesbaarheid te vergroten is hier getracht een totaalbeeld te scheppen, dus zowel inhoudelijk als financieel, waarbij naast een toelichting van de kosten en opbrengsten in 2021 een overzicht is opgenomen van de betreffende reserves en voorzieningen en het verwachte verloop (en mogelijke winstnemingen) van de geopende grondexploitaties.

Daarnaast is zoals gebruikelijk in het bijlagenboek van de jaarrekening een overzicht van de gemaakte kosten en opbrengsten per project opgenomen voor de geopende grondexploitaties. Per 31 december 2021 zijn er in totaal 6 complexen waar een exploitatieberekening voor is opgesteld.

6.7.4.2 Financieel verloop en toelichting 2021

De totale boekwaarde van de gronden in exploitatie (BIE) bedroeg op 31 december 2021 € 9.465.000 miljoen. Dit is een daling van € 2.932.000 ten opzichte van 31 december 2020, en procentueel een daling van circa 24%. (dit is na correctie van de boekwaarde van het project Zwaaiikom met de voorziening, zoals hierboven gememoreerd) De totale investering in grondexploitaties uitgedrukt in bedrag per inwoner bedraagt circa € 168.

Onderstaand wordt de afname samenvattend toegelicht en vervolgens per post een korte toelichting:

x € 1.000		
Omschrijving	Rekening 2020	Rekening 2021
Saldo voorraad per 1 januari (boekwaarde)	15.362	12.397
Verwerving grond	4.360	716
Bouw- en woonrijp maken	2.095	1.896
Planontwikkelingskosten (inclusief acquisitie en promotie)	389	496
Kapitaallasten	103	87
Administratiekosten	211	116
Beheer terreinen	18	13
Saldo voorraad op basis van structurele kosten	22.538	15.721
Winstneming	25	250
Storting ontvangsten in reserve Groenfonds	29	40
Verkopen	-7.266	-5.200
Ontvangen huren en inschrijfgelden	-13	-41
Overige inkomsten	-661	-1.308
Voorziening Zwaaiikom overgeheveld naar de passiva	-2.255	-
Saldo voorraad 31 december (boekwaarde)	12.397	9.465

Verwerving en sloopkosten grond

De totale kosten voor verwerving bestaan grotendeels uit de aankoop. Binnen het project Slotjes Midden is conform de samenwerkingsovereenkomst grond geruild, maar hier is voor de fiscale afwikkeling een waarde aan de door de gemeente in eigendom verkregen gronden aan toegekend. Deze waarde van circa € 818.000 is hier opgenomen, maar bij de inkomsten staat daar de waarde van de door de gemeente verkochte gronden tegenover.

Ook is het clubhuis van de handboog op het eiland bij de Zwaaiikom gesloopt en deze kosten zijn hier ook opgenomen. Doordat er in 2021 een krediet is gevoteerd voor de aankoop en aanleg van het zuidelijk deel van de ecologische verbindingzone (EVZ) grenzend aan de Contreie zijn de kosten van een eerdere aankoop

hiernaartoe overgeboekt, zodat dit een correctie van € 112.000 op de boekwaarde van de grondexploitatie van dit project is

Bouw- en woonrijp maken (BWRM)

In 2021 hebben de kosten van bouwrijp maken geheel betrekking op de herinrichting of afronding van het openbaar gebied binnen alle projecten:

- In de Contreie zijn in 2021 in veel deelgebieden onderdelen van het woonrijp maken verder uitgewerkt, zoals in de Noordwest- en Zuidwest locatie, bij de woonwerk kavels en bij het Vrachelsplein. Ook rondom de Bronstijd zijn aanpassingen uitgevoerd, terwijl daarnaast kosten voor voorbereiding en toezicht zijn gemaakt. In totaal bedroegen de kosten BWRM circa € 90.000.
- In het Santrijngebied is verder gewerkt aan de herinrichting rondom het Santrijnhoef en Commandrij. Na de bouw van de parkappartementen zal het resterend deel van het park en de woonomgeving van de appartementen definitief worden ingericht. De totale kosten, dus inclusief openbare verlichting, ondergrondse containers etc. bedroegen circa € 265.000.
- De kosten in Slotjes Midden zijn voor het merendeel kosten voor het bouwrijp maken van een gedeelte van de deelplannen 4 en 5, waarvan in 2019 het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. Hier worden nu kosten gemaakt voor het bouwrijp maken (inclusief aanpassingen voor nutsvoorzieningen van € 100.000). Daarnaast is in deelplan 3 en 4 de bebouwing al afgerond en kunnen gedeeltes van dat plangebied al definitief ingericht worden (woonrijp gemaakt). De totale kosten bedroegen in 2021 € 634.000. Ook zijn voor deze werkzaamheden ambtelijke kosten voor voorbereiding en toezicht opgenomen (circa € 55.000).
- Voor het project Zwaaiikom lopen de werkzaamheden nu gestaag door. Naast de werkzaamheden die de ontwikkelaars op beide deelgebieden moet uitvoeren heeft de gemeente hier met name kosten gemaakt voor de aanpassingen aan de Korenbocht, inclusief aansluiting op Wilhelminalaan. Ook de kosten die de gemeente heeft gemaakt voor de verplaatsing van de handboogvereniging zijn in deze totaalpost van € 894.000 opgenomen. Voor deze beide posten is contractueel vastgelegd dat de gemeente van de ontwikkelaar resp. koper van het gebouw een gedeelte van deze geïnvesteerde kosten betalen. De verwachting is dat deze financiële afwikkeling voor deze fase in 2022 financieel wordt afgerond.
- Bij de Beneluxweg-Zuid is na oplevering van het laatste pand, het terrein woonrijp gemaakt, dwz de groenvoorziening is afgerond. Hiermee is het project afgesloten.

In totaal is in 2021 aan bouw- en woonrijp maken bijna € 1,9 miljoen uitgegeven.

Planontwikkelingskosten

De totaal benodigde plankosten in 2021 (€ 496.000) zijn voor 35 % aan het project Zwaaiikom (€ 175.000) toe te schrijven, voor 22% aan het project Everdenberg Oost (€ 109.000), voor bijna 20% aan het project Slotjes Midden (€ 98.000) en voor bijna 14% aan het project De Contreie (€ 68.000) het restant was voor het project Santrijn benodigd (€ 46.000). In de totale kosten zitten de interne apparaatskosten voor de planontwikkeling voor in totaal € 412.000. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor onderzoeken en adviezen van derden, in totaal € 50.000, waarin voor archeologisch onderzoek circa € 3.000, terwijl voor bodemonderzoeken de kosten circa € 23.000 bedroegen. Deze kosten zijn voor het overgrote deel toe te schrijven aan het project Zwaaiikom.

Overige lasten (incl. financieringskosten)

De aan de projecten toegerekende financieringskosten zijn 0,7%. Dit is hoger dan in 2020 (0,67%).

De huidige rentetoevoegingen zijn berekend over de boekwaarde per 1 januari 2021 van de onderscheiden complexen. De totale rente over deze boekwaarden bedroeg in 2021 circa € 87.000.

De administratie- en beheerskosten zijn, voor zover mogelijk, direct aan de betreffende complexen toegerekend. De indirecte kosten zijn volgens een verdeelsleutel toegerekend.

In totaal zijn de overige lasten circa € 116.000. Dit is circa € 95.000 lager dan in 2020. Deze kosten zijn over alle complexen verdeeld, waarbij het project met de meeste verkopen, De Contreie (€ 46.000) het grootste deel toegerekend kreeg. De verdeling over de andere projecten is Zwaaiikom (€ 27.000), Slotjes Midden (€ 18.000) Everdenberg Oost (€ 14.000) en Santrijn (€ 7.000). Dit is gebaseerd op een verdeelsom per complex waarbij de aan- en verkopen van de afgelopen 3 boekjaren de verdeling grotendeels bepalen. De beheerskosten voor panden en terreinen (totaal € 12.500) zijn gemaakt voor de onbebouwde gronden en panden met name binnen het project de Contreie, inclusief de hiervoor in rekening gebrachte onroerend zaak belasting. Hier staan weer inkomsten van huren tegenover alsmede rente- en optievergoedingen van totaal € 11.000.

Uitgiften

De totale grondverkoppen hebben in 2021 circa € 5,2 miljoen opgeleverd. Deze zijn als volgt te splitsen:

- verkoop grond aan projectontwikkelaars in de Contreie € 1.329.000;
- verkoop grond aan projectontwikkelaars in Zwaaiikom € 731.000;
- verkoop grond via eerder genoemde grondruil in Slotjes Midden € 813.000;
- verkoop kavels binnen project de Contreie € 2.347.000.

Doordat ten laste van deze post ook kosten geboekt worden voor de verkoop van € 19.000, is deze post hiermee verminderd.

Overige inkomsten

De totale overige inkomsten bedragen circa € 1.308.000. Het grootste deel hiervan komt van de eindafrekening van de subsidie voor de Zwaaiikom, waar de provincie het restant bedrag van € 1.085.120 heeft overgemaakt. Daarnaast is een deel van de door de gemeente betaalde plan kosten binnen het project Everdenberg door de vennootschap aan de gemeente terugbetaald € 152.000. Ook is dit bedrag voor een deel de inkomsten van de ontvangen subsidie voor explosieven-onderzoek (€ 56.000), en ontvangen bijdragen voor het groenfonds ten gevolge van de verkoop van grond binnen het project de Contreie (€ 24.000).

Tenslotte zit in deze post de verrekening met de vrije reserve voor het project Slotjes Midden (700.000) en de verrekening met de voorziening voor het project Zwaaiikom (€ -710.000).

Winstneming

Conform het door de Commissie BBV sinds 2017 verplichte POC-principe (percentage of completion methode) is bepaald of winst moet worden genomen. Ten gevolge van deze methode zijn er geen projecten om winst te nemen, met uitzondering van het af te sluiten project Beneluxweg. Hier is het restant ad € 250.000 aan winst genomen.

x € 1.000

Winstneming	Rekening 2020	Rekening 2021
Beneluxweg Zuid	100.000	250.000
De Contreie	-75.000	-
Totaal	25.000	250.000

In het bijlagenboek is per project een financiële toelichting over het boekjaar 2021 opgenomen.

6.7.4.3 Reserves en voorzieningen

Voor een algemene toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar het financieel beleid van deze paragraaf grondbeleid, waarin de beleidsaspecten zijn opgenomen.

Hier wordt voornamelijk ingegaan op het feitelijk verloop van deze reserves en voorzieningen met betrekking tot de grondexploitaties.

Algemene bedrijfsreserve (ABR)

Ter uitvoering van het beleid zoals hiervoor beschreven is de stand op 31 december 2021 € 10,15 miljoen.

x € 1.000

Verloop ABR	Rekening 2020	Rekening 2021
Stand per 1 januari	9.524	9.905
Storting winstneming 2020	25	-
Storting winstneming 2021		250
Terugontvangen voorlopige aanslagen vennootschapsbelasting (resultaatbestemming)	750	*759
Voorlopige aanslag vennootschapsbelasting	-394	-
Stand per 31 december	9.905	10.155

* Teruggave voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2019 en 2020 (nog te besluiten via resultaatbestemming)

Reserve infrastructurele werken

In 2021 zijn er vanuit diverse stedelijke ontwikkelingen geen stortingen in deze reserve gedaan:

x € 1.000

Stortingen reserve infrastructurele werken	Rekening 2020	Rekening 2021
Ontvangsten vanuit anterieure overeenkomsten	-	-
Ontvangsten vanuit grondverkoppen	-	-
Totaal	-	-

In 2021 zijn de volgende posten ten laste van deze reserve gebracht:

x € 1.000

Onttrekkingen reserve infrastructurele werken	Rekening 2020	Rekening 2021
Dekking deel kosten aanpassing "bromtol"	838	1.942
Dekking deel kosten aanpassing N629 op A27	978	10
Dekking kosten N282 Dorst	13	-
Totaal	1.829	1.952

Voor de volledigheid is hieronder een overzicht van toekomstige verwachte uitgaven van deze reserve opgenomen, waarbij de geraamde investeringen hieruit voornamelijk voor aan te leggen/aan te passen infrastructuur vanuit de structuurvisie Vrachelen zijn.

x € 1.000

Reserve infrastructurele werken	Rekening 2021
Stand reserve per 31 december	7.871
Aanpassing infra particuliere ontwikkelingen (Statendam)	-155
Ontsluiting N282 Dorst West	-620
Herinrichting Koningsdijk	-435
Reconstructie en aansluiting Kruising N629 restant	-474
Oostelijke ontsluitingsweg Dorst	-200
Resteert voor uitvoering projecten mobiliteitsplan (inclusief snelfietsroutes)	-5.987
Totaal	-

Groenfonds

x € 1.000

Groenfonds	Rekening 2020	Rekening 2021
Stand per 1 januari	618	667
Storting vanuit grondexploitaties	29	41
Storting vanuit anterieure overeenkomsten en grondverkoop	20	-
Stand per 31 december	667	708
<i>Raadsbesluit over besteding genomen.</i>		
Bijdrage groenstructuur N629	-300	-300

6.7.5 Weerstandsvermogen

x € 1.000

Specificaties reserves grondexploitatie	31-12-2020	31-12-2021
Algemene bedrijfsreserve	9.905	10.155
Reserve infrastructurele werken	6.574	7.817
Totaal	16.479	17.972

Het weerstandsvermogen bestaat uit het verschil tussen de aanwezige weerstandscapaciteit (reserves en voorzieningen) en de vereiste weerstandscapaciteit (dekking verliezen en risico's). Op 31 december 2021 bedroeg de hoogte van de aanwezige weerstandscapaciteit:

x € 1.000

Aanwezige weerstandscapaciteit	31-12-2020	31-12-2021
Algemene bedrijfsreserve	9.905	10.155
Reserve infrastructurele werken ¹⁷	-	-
Voorziening project Zwaaiikom (deels ingezet ter correctie van de boekwaarde)	4.000	2.445
Totaal	13.905	12.600

¹⁷ Dit is exclusief bestaande claims op de reserve infrastructurele werken en daarmee hetgeen vrij besteedbaar is

De vereiste weerstandscapaciteit kan snel worden bepaald aan de hand van de IFLO-norm (IFLO: Inspectie Financiën Lagere Overheden). De IFLO-norm relateert de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit aan de boekwaarden van de complexen in exploitatie en de nog te maken kosten.

De norm bestaat dus uit twee elementen

- 10% van de boekwaarden van de exploitaties;
- 10% van de nog te maken kosten in deze exploitaties.

De IFLO-norm is een eenvoudige en snelle manier om het risico te berekenen maar geeft dan ook slechts een indicatieve en minimale schatting. Ten eerste levert de methode geen maatwerk ten opzichte van de risico's die worden gelopen. Ten tweede houdt de IFLO-norm onvoldoende rekening met jaarlijkse fluctuaties in de twee gebruikte grootheden, de uitkomst is dus slechts een momentopname. Ten derde worden de risico's van aankomende exploitaties nog niet meegenomen. Toepassing van deze norm betekent voor onze gemeente per 31 december 2021

- 10% van de boekwaarde ad. € 9,5 miljoen is € 0,95 miljoen;
- 10% van de nog te maken kosten in deze exploitaties circa € 1,16 miljoen.

Derhalve bedraagt het benodigde weerstandsvermogen voor de grondexploitaties totaal circa € 2,1 miljoen.

Geconcludeerd kan worden dat het op deze manier bepaalde weerstandsvermogen € 4,8.

Bij een weerstandsvermogen hoger dan 1, dus bij meer aanwezig weerstandscapaciteit dan vereist, is sprake van een gezonde financiële situatie.

6.7.6 Risico's binnen grondexploitaties

Binnen de grondexploitaties zijn De Contreie, Santrijn, Everdenberg-Oost en Zwaaiikom momenteel de grote projecten binnen onze gemeente. Voor de overige projecten is het risico beperkt te noemen. Zij zijn beperkt van omvang en hebben momenteel nauwelijks tot geen boekwaarden. Sinds er vanaf maart 2020 sprake is van het Coronavirus zijn met name de risico's op afzet vergroot. Dit geldt voor de projecten De Contreie in beperkte mate en voor Everdenberg Oost. Hier hebben circa 65 bedrijven belangstelling getoond om zich te vestigen in Everdenberg Oost. Dit varieert van kleine bedrijven tot grote bedrijven. Inmiddels zijn per maart 2021 alle kavels onderwerp van optie met potentie kopers. In de grondexploitatie is ruimte voor uitloop, maar dat kan ten koste gaan van de opbrengst. In het project Zwaaiikom, waar het merendeel van de gronden van projectontwikkelaars zijn, is het risico ook beperkt.

Voor een toelichting op de risico's per project wordt verwezen naar de paragraaf 6.2 weerstandsvermogen en risicobeheersing.

6.7.7 Overzicht nog te verwachten kosten en opbrengsten per complex

x € 1.000

Complex	Laatste actualisatie	Verwacht(e)			Toelichting
		Lasten	Baten	Resultaat	
Santrijn	03-2022	865	15	3	Grondexploitatie in juni 2012 vastgesteld; een groot deel van de kosten moeten nog worden gerealiseerd
Slotjes Midden	03-2022	2.389	2.314	-10	Gelden vanuit vrije reserve ingezet om deel kosten in openbaar gebied te dekken
Zwaaiikom	03-2022	3.692	3.694	-2	Grondexploitatie in mei 2017 geopend, werkzaamheden gestart. Voorziening gevormd
De Contreie	03-2022	2.942	2.277	-85	Betreft nu nog kosten van woonrijp maken, alsmede de uitgifte van de laatste percelen
Everdenberg Oost	03-2022	1.732	20.812	-7.935	Eind 2015 in exploitatie genomen. Bouw- en woonrijp maken in voorbereiding

Verwachte exploitatieresultaten per project

Uit bovenstaande tabel blijkt ook de te verwachte exploitatieresultaten per complex op basis van de huidige inzichten, verkoopprognoses van gronden en verwachte kostenramingen. Hierin zitten natuurlijk aanzienlijke risico's in, zoals risico's wanneer de resultaten later in de toekomst worden gerealiseerd.

Daarnaast dient te worden gerealiseerd dat per 1-1-2016 de vennootschapsbelasting voor gemeenten van toepassing is met name voor de grondexploitaties, hetgeen betekent dat over de fiscale winsten (die door de regelgeving kunnen afwijken van bovenstaand resultaat) een belasting van 25% moet worden afgedragen. Dit heeft gevolgen voor het financiële eindresultaat op de projecten. Bovenstaande resultaten dienen dan ook te worden gelezen als resultaat voor belastingen.

6.7.8 Kengetal grondexploitatie

In de begroting en het jaarverslag dienen een aantal kengetallen opgenomen te worden. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. Eén van deze kengetallen heeft betrekking op de grondexploitatie. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen.

Omschrijving		Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden	-	-	-	-
B	Bouwgronden in exploitatie	15.362	12.925	9.465	13.000
C	Totale baten (exclusief mutaties reserves)	157.423	172.061	176.010	166.024
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	9,8%	7,5%	5,4%	7,8%

6.8 Informatiebeveiliging en privacy

6.8.1 Informatieveiligheid

De digitalisering biedt veel nieuwe kansen voor onze samenleving. Helaas brengt het ook nieuwe bedreigingen met zich mee. De gemeente Oosterhout vindt het belangrijk om de gegevens en informatie waarover zij beschikt goed te beschermen. Vandaar dat in 2021 verschillende acties zijn uitgevoerd op het gebied van informatieveiligheid.

6.8.2 Bewustwording (awareness)

Eén van de meest effectieve beveiligingsmaatregel is de medewerker goed te informeren over en voor te bereiden op de bedreigingen/risico's waaraan ze dagelijks ongevraagd worden blootgesteld.

In 2021 is hieraan op de volgende wijze invulling gegeven:

- Het maandelijks op intranet plaatsen van een nieuwsbrief met algemene informatie over informatiebeveiliging en privacy OF een bericht over een actuele specifieke bedreiging, bijvoorbeeld over een phishingmail.
- Er zijn Phishingsmail tests uitgevoerd in het eerste en vierde kwartaal, de resultaten tonen de urgentie om phishingmail tests periodiek te blijven uitvoeren.
- De (nieuwe) collega's kregen meerdere e-learning's aangeboden die specifieke IB-onderwerpen behandelde, zoals phishingmail, veilige wachtwoorden en social engineering, maar ook privacy en gegevensbeheer zijn opgenomen in de e-learning.
- In november 2021 is een workshop informatiebeveiliging en privacy voor de collega's gegeven.

6.8.3 Controle op naleving IB-beleid

In 2021 hebben de volgende verplichte zelfevaluaties plaatsgevonden:

- basisregistratie grootschalige topografie (BGT);
- basisregistratie adressen en gebouwen (BAG);
- basisregistratie ondergrond (BRO);
- gebruik Suwinet;
- DigiD;
- WOZ.

De hierboven genoemde zelfevaluaties zijn op uitgevoerd via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Volgens de richtlijnen van deze audit zijn de uitkomsten van deze evaluaties via een College verklaring met Assurance rapport, opgesteld door onafhankelijke auditor, apart aan de Raad teruggekoppeld. De resultaten van alle zelfevaluaties zijn door de toezichthouders – Autoriteit Persoonsgegevens, BZK en EZK als voldoende beoordeeld. Een toezichthouder is de partij die er verantwoordelijk voor is dat wordt toegezien of de basisregistratie in overeenstemming met eisen, afspraken en wetgeving opereert.

6.8.4 BIO compliancy

Gemeenten hebben zich verplicht om vanaf 2020 te gaan voldoen de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). We voeren stap voor stap maatregelen in, waarbij in 2021 een stijgende lijn te zien is in het verbeteren van de informatieveiligheid.

Doordat de ontwikkelingen op het gebied van digitalisering niet stil staan, zullen echter steeds nieuwe bedreigingen ontstaan die we moeten aanpakken. Informatieveiligheid is duidelijk niet een eenmalige actie of verbetering maar is een continue proces. Een in 2021 aangeschafte tool ISMS gaat ons hierbij extra ondersteunen.

6.8.5 Privacy

Binnen de gemeente verzamelen en gebruiken we veel persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens zijn onder meer nodig om de gemeentelijke taken uit te kunnen uitvoeren. De AVG verplicht ons een aantal maatregelen te treffen ter bescherming van deze persoonsgegevens.

In 2018, het jaar van de inwerkingtreding van de AVG lag de focus voornamelijk op het goed wegzetten van de privacy governance binnen de organisatie. De aangewezen privacybeheerders (pb-ers) zijn opgeleid en we zijn gestart met het uitvoeren van de DPIA's. Het jaar 2019 was erop gericht om meer 'privacy bewustzijn' te creëren. Zo zijn er verschillende bewustzijn campagnes georganiseerd en hebben alle medewerkers een e-learning privacy gevolgd. Daarnaast is in 2019 een nauwe samenwerking met informatiebeveiliging opgezet. Binnen beide thema's zit een duidelijke overlap met onderwerpen, ook al worden die op hun eigen manier door de thema's belicht. Inmiddels ligt er een integraal beleid voor privacy en informatiebeveiliging, het

beveiligingsbeleid. Het beveiligingsbeleid bestaat uit een strategisch onderdeel dat aansluit bij de ambitie en visie van de organisatie. Het tactische gedeelte, dat laat zien aan welke uitgangspunten en wetgeving we ons moeten houden bij beide thema's en het operationele gedeelte. Het operationele gedeelte wordt jaarlijks uitgewerkt in een jaarplan Privacy en een jaarplan informatiebeveiliging.

In het jaarplan privacy staan verschillende continue activiteiten zoals: Het bijhouden van het verwerkingsregister, de verwerkersovereenkomsten, de privacy verklaringen en privacy protocollen. Daarnaast is het uitvoeren van DPIA's (bij nieuwe producten of diensten en bij wijzigingen in een proces of applicatie) en privacy bewustzijn creëren, core business als het gaat om privacy. Deze activiteiten hebben als voornaamste doel om de privacy van de inwoners, medewerkers en bedrijven te kunnen waarborgen. Deze acties zijn nodig om op een aantoonbare wijze naleving van de privacywetgeving te borgen binnen de organisatie. In 2020 lag de focus op inbedding van privacy by design en default bij de afdelingen, het controleren op uitvoering van de verwerkersovereenkomsten en de taken van de privacybeheerders (pb) beter uiteenzetten.

In 2021 hebben we het borgen van de privacywetgeving (AVG) binnen de gemeente geëvalueerd. Ondanks dat we al grote stappen hebben gezet om een goede privacy governance en organisatie weg te zetten moeten we onderkennen dat het domein privacy complexe en omvangrijker is, dan initieel bedacht. Om ervoor te zorgen dat we geen onnodige risico's lopen op het onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens werd in 2021 hard ingezet op het verrichten van de DPIA's op de bestaande verwerkingen van persoonsgegevens. Door het uitvoeren van de DPIA's zijn de privacy risico's in kaart gebracht en opgenomen in het pdca cyclus.

Daarnaast zijn er nieuwe pb-ers aangewezen en opgeleid. Ook wordt de privacy organisatie in 2022 uitgebreid met een privacy officer (PO).

De PO zorgt met zijn coördinerende rol voor een goede taakverdeling tussen de operationele taken van de pb-ers en die van de PO. Op die manier kan de Functionaris Gegevensbescherming (FG) meer toe naar de controlerende en adviserende taken. Ook gaan we de taakverdeling tussen de privacybeheerders, de privacy officer en de functionaris gegevensbescherming beter beschrijven en met een helder werkproces borgen. Deze digitale professionalisering slag kan met namen plaatsvinden, omdat we in 2022 met een Privacy Management Systeem (PMS) gaan werken. Eén omgeving waar alle privacy producten van de organisatie in geborgd worden.

6.9 Subsidies

Met subsidies faciliteert en stimuleert de gemeente burgers en organisaties om eigen ideeën uit te voeren. Zij krijgen subsidie om initiatieven te nemen die bijdragen aan het voorzieningenniveau in de gemeente of die de gemeentelijke beleidsdoelen ondersteunen. Uitgangspunten hierbij zijn een transparant proces van subsidieverlening en minder regeldruk.

In 2021 zijn 108 structurele en 244 incidentele subsidies verstrekt. De spelregels voor de subsidieverlening zijn vastgelegd in de algemene subsidieverordening Oosterhout 2018 en in de beleidsregels voor subsidieverstrekking 2021.

6.9.1 Algemene subsidieverordening Oosterhout 2018

De algemene subsidieverordening Oosterhout 2018 (ASV) is in december 2017 door de gemeenteraad vastgesteld en biedt daarmee het kader waarbinnen de subsidieverlening van de gemeente Oosterhout dient plaats te vinden. In de ASV is bepaald voor wie de te verstrekken subsidie bestemd is (bevolking van Oosterhout), hoe de subsidie aangevraagd kan worden (termijnen, voorwaarden) en welke informatie de subsidieaanvrager moet geven om in aanmerking te komen voor subsidieverstrekking.

De verordening gaat dus over het proces van subsidieverlening en over verantwoordelijkheden en niet over inhoudelijke criteria voor subsidieverlening. Deze criteria staan in de beleidsregels voor subsidieverstrekking die door het college worden vastgesteld, met in achtname van de door de raad gestelde kaders zoals opgenomen in:

- de algemene subsidieverordening;
- de begroting (met de daarin opgenomen subsidieplafonds);
- het gemeentelijk beleid zoals verwoord in de diverse beleidsnota's (sport, cultuur, WMO, etc).

6.9.2 Beleidsregels voor subsidieverstrekking 2021

In de ASV staat opgenomen dat het college nadere regels kan stellen ten aanzien van de subsidieverleningen. Deze nadere regels staan opgenomen in het document Beleidsregels voor subsidieverstrekking 2021. De beleidsregels worden jaarlijks opnieuw door het college vastgesteld. In de beleidsregels staan per subsidievorm en per beleidsveld de nadere regels opgenomen, zoals o.a. de doelstellingen, de doelgroep, het subsidieplafond en de rekenregels.

6.9.3 Corona

Vanwege de coronapandemie zijn er minder activiteitensubsidies aangevraagd. Daar staat tegenover dat er een aantal incidentele subsidies zijn verstrekt in 2020 als compensatie voor de gevolgen van de coronapandemie. Daarnaast is er medio 2020 gestart met een nieuwe subsidieregeling voor klimaatvriendelijke tuinen. Hiervoor zijn maar liefst 156 aanvragen ingediend in 2021. Hierdoor zijn het aantal incidentele subsidies t.o.v. 2020 fors gestegen.

6.10 EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de totale overheid; de Rijksoverheid, provincies, gemeenten, waterschappen en de sociale fondsen. In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken.

De begroting van gemeenten is opgesteld conform een stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente. Het verschil tussen het exploitatiesaldo en het EMU-saldo is bijvoorbeeld dat in het EMU-saldo de investeringsbedragen zijn opgenomen en geen afschrijvingen.

Daardoor kan het voorkomen dat de gemeente bij een sluitende begroting toch een negatief EMU-saldo kan hebben.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

De onderstaande tabel geeft aan op welke wijze vanuit het exploitatieresultaat het EMU-saldo wordt berekend.

EMU-saldo	Rek 2020	Begr 2021	Rek 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024	Begr 2025
Resultaat na mutaties in reserves	-8.503	-7	-11.536	-282	-1.361	-1.027	-1.103
- (Per saldo) onttrekkingen aan reserves	976	2.844	3.443	94	3.379	3.293	3.329
Resultaat voor mutaties in reserves	-7.527	2.837	-8.093	-188	2.018	2.266	2.226
- Onttrekkingen aan voorzieningen	961	144	256	-924	-164	-1.172	-179
+ Toevoegingen aan voorzieningen	3.072	-	1.251	-	-	-	-
+ Afschrijvingen op activa	11.538	12.718	13.250	16.171	17.325	16.401	14.110
- Investeringsplafond	24.877	13.364	13.783	-18.234	-16.308	-15.631	-10.905
- Investeringsreserves	4.844	3.806	1.156	-6.715	-14.695	-7.533	-925
+ Bijdragen Rijk, provincie, EU t.b.v. investeringen	680	-	97	-	-	-	-
+ Opbrengsten uit desinvesteringen in activa	-	-	-	-	-	-	-
- Boekwinst op desinvesteringen in activa	-	-	-	-	-	-	-
- Aankoop gronden, bouw- en woonrijp maken e.d.	6.844	2.690	716	-3.220	-3.032	-2.608	-673
+ Opbrengsten uit verkopen	7.266	6.028	5.200	6.463	5.379	6.443	5.514
- Boekwinst op grondverkoop	25	-	250	-600	-1.000	-600	-600
- Betalingen GREX ten laste van voorzieningen	-	-	-	-	-	-1.000	-
- Betalingen GREX direct ten laste van reserves	-	-	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	-22.522	-3.460	-4.456	-7.247	-10.477	-3.454	8.568

Hieruit volgt voor de jaarrekening 2021 een EMU-tekort van zo'n € 4,5 miljoen. Ook in meerjarig perspectief wordt een EMU-tekort verwacht tot en met 2024. Dit meerjarige tekort wordt vooral veroorzaakt door de geplande investering in de (ver)nieuwbouw stadhuis. Hoe dit tekort te interpreteren:

De bedoeling is dat het gezamenlijke tekort van de gemeenten onder het plafond voor het EMU-tekort blijft. Iedere gemeente heeft een individuele EMU-referentiewaarde, die is afgeleid van dat plafond. Voor de gemeente Oosterhout is deze referentiewaarde in 2021 € 5.795.000. De gemeente Oosterhout blijft in 2021 dus onder de individuele EMU-referentiewaarde. Het advies luidt echter: kijk niet naar de individuele EMU-referentiewaarde van de gemeente. Het ene jaar kan het EMU-saldo van een gemeente een tekort vertonen en het andere jaar een overschot. Dit komt door de schommelingen in de hoogte van de investeringen en het aan- en verkopen van bouwgronden. Alle plussen en minnen van gemeenten opgeteld geeft normaal geen probleem met het EMU-tekort. Pas als nationaal blijkt dat gemeenten het plafond van het EMU-tekort gaan overschrijden, kan van gemeenten worden gevraagd het individuele EMU-tekort van de lopende begroting te verminderen.

6.10.1 Geprognosticeerde balans 2022-2025

Het BBV vereist ook dat er met een geprognosticeerde meerjarige balans van het betreffende begrotingsjaren wordt gegeven. Deze is hieronder weergegeven. De weergegeven balansen betreffen prognoses op basis van de bij het opstellen van de begroting 2022 bekende omstandigheden en uitgangspunten.

X € 1.000

ACTIVA	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Totaal vaste activa	231.767	229.442	248.047	261.725	268.508	266.228
Vorraden	12.401	9.474	13.000	10.000	8.000	4.000
Uitzettingen	12.925	14.940	12.000	12.000	12.000	12.000
Liquide middelen	1.234	1.707	500	500	500	500
Overlopende activa	14.506	17.228	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal vlottende activa	41.066	43.349	35.500	32.500	30.500	26.500
Totaal activa	272.833	272.791	283.547	294.225	299.008	292.728

x € 1.000

PASSIVA	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Algemene reserves	74.540	76.782	67.040	53.020	49.456	49.456
Reserves grondexploitatie	16.479	18.027	16.622	17.297	16.298	16.298
Overige bestemmingsreserves	54.941	56.212	58.563	67.910	66.166	63.558
Gerealiseerd resultaat	8.503	11.536	-	-	-	-
Eigen vermogen	154.463	162.557	142.225	138.227	131.920	129.312
Vorzieningen	7.030	8.458	5.643	5.479	4.306	4.128
Vaste schulden	70.679	73.660	102.179	117.019	129.282	125.788
kortlopende schulden	27.145	14.728	22.000	22.000	22.000	22.000
Overlopende passiva	13.516	13.388	11.500	11.500	11.500	11.500
Totaal passiva	272.833	272.791	283.547	294.225	299.008	292.728

6.11 Interbestuurlijk toezicht

In de Wet Revitalisering generiek Toezicht is opgenomen dat het in eerste instantie niet aan de toezichthouder, maar aan vertegenwoordigende organen als de gemeenteraad is om in het kader van de horizontale verantwoording toezicht te houden op de uitvoering van taken (vooral medebewindstaken) door de colleges. Het toezicht dat het Rijk en de provincies op de gemeenten houden kan dan soberder worden ingericht en meer op afstand en op risico's gericht plaatsvinden.

In 2016 heeft de gemeenteraad tijdens een informatieavond gesproken over de rolopvatting van de gemeenteraad bij Interbestuurlijk toezicht. Als onderdeel hiervan is afgesproken dat het interbestuurlijk toezicht een prominentere rol krijgt in de P&C-cyclus van de gemeente. Daartoe zullen in het jaarverslag van de gemeente de belangrijkste uitkomsten van het IBT worden toegelicht.

Naast de informatie in deze paragraaf kan ook gebruikt gemaakt worden van Waarstaatjegemeente.nl. Deze site bevat prestatie-indicatoren voor de horizontale verantwoording. Deze indicatoren geven informatie over de prestaties van gemeenten bij de uitvoering van hun wettelijke medebewindstaken.

6.11.1 Provinciaal toezicht

Ten aanzien van het toezicht van de provincie ligt het accent op de toezichtgebieden Archief- en informatiebeheer, Financiën, Huisvesting vergunninghouders, Monumentenzorg, en Omgevingsrecht. Binnen deze toezichtgebieden besteedt de provincie jaarlijks aandacht aan verschillende thema's. Deze zijn vastgelegd in de uitvoeringsagenda Interbestuurlijk toezicht 2021 van de provincie.

6.11.2 Resultaten interbestuurlijk toezicht 2021

De bovenstaande zes toezichtgebieden worden beoordeeld op een driepuntschaal.

Om de resultaten goed te kunnen interpreteren is bij ieder toezichtgebied een korte toelichting gegeven van de gepresenteerde resultaten. Samengevat is het beeld als volgt:

Domein	Resultaat 2020	Resultaat 2021
Archief- en informatiebeheer	Voldoet	Voldoet
Financieel toezicht	Voldoet	Voldoet
Huisvesting vergunninghouders	Voldoet niet, doch verschoonbaar	Voldoet niet, doch verschoonbaar
Monumentenzorg	Geen toezicht in 2020	Voldoet
Omgevingsrecht	Voldoet	Voldoet

6.11.3 Archief- en informatiebeheer

6.11.3.1 Waar moet de gemeente aan voldoen?

Voor het jaarlijks toezicht op het archief- en informatiebeheer sluit de provincie aan bij de aanbeveling van de VNG, dat het college de raad jaarlijks informeert over archiefzorg en – beheer via Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Hierbij geeft de provincie de volgende vijf van de tien KPI-thema's prioriteit:

KPI-nr	Omschrijving
1	Lokale regelingen
3	Ordering, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden
4	Digitale archiefbescheiden in het bijzonder
6	Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats
7	Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots

Voor het systematisch toezicht baseert de provincie zich op de interne rapportage van het college aan de raad. Daarbij gaan ze er van uit dat:

- Het college jaarlijks verslag uitbrengt aan de raad over de uitvoering van de Archiefwet in het voorgaande jaar.
- Het college de raad tegelijk met het verslag op de hoogte brengt van de verbeteringen die naar aanleiding van het verslag zijn of worden opgestart.
- De provincie afschriften ontvangt van het verslag en de verbetervoorstellen die naar de raad zijn gestuurd.

Naast dit kwalitatief oordeel, houdt de provincie ook bij of de lokale overheden de verslagen tijdig toegestuurd hebben.

6.11.3.2 Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

Op grond van de voortgang van het verbeterplan dat in 2020 is opgesteld, voldoet de gemeente Oosterhout aan de gestelde vereisten van het interbestuurlijk toezicht.

6.11.4 Financieel toezicht

6.11.4.1 Waaraan moet de gemeente voldoen?

Bij het financieel toezicht is sprake van specifiek toezicht. Hierdoor wijkt de wijze waarop de provincie dit toezicht uitoefent enigszins af van de andere vijf toezichtgebieden.

Bij het financieel toezicht worden de volgende drie categorieën onderscheiden: Voldoet, Voldoet met kanttekeningen en Voldoet niet. Voldoet en Voldoet met kanttekeningen leiden tot repressief toezicht, terwijl voldoet niet preventief toezicht tot gevolg heeft.

- De begroting is structureel en reëel in evenwicht en
- Uit meerjarenraming is aannemelijk dat dit evenwicht wordt gecontinueerd en
- Er is voor zover bekend geen sprake van bestuurlijke relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden.

6.11.4.2 Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

De vastgestelde begroting 2021 en de bijbehorende meerjarenraming 2022-2024 is door de toezichthouder volgens de methodiek van risicogericht en proportioneel toezicht beoordeeld. Hierbij zijn ook de uitkomsten van de jaarrekening 2019 betrokken. We presenteerden in 2021 een begroting die in het eerste jaar (2021) reëel en structureel in evenwicht was. Voor onze gemeente was daarom voor het begrotingsjaar 2021 het normaal geldend repressief toezicht van kracht. Op basis van de criteria in ons beleidskader IBT 2016-2019 beoordeelt de provincie onze begroting 2021 als 'voldoet'. De gemeente Oosterhout heeft daarom in 2021 de kleur 'groen' op de kaart gekregen.

6.11.5 Huisvesting vergunninghouders

Waaraan moet de gemeente voldoen?

Wij hebben een wettelijke taak, op basis van de Huisvestingswet, om vergunninghouders te huisvesten. De rijksoverheid legt ons elk half jaar een taakstelling op voor het aantal te huisvesten vergunninghouders. Het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA) heeft de verantwoordelijkheid om deze taakstelling uit te voeren in samenwerking met de gemeenten. Een vergunninghouder moet binnen 14 weken na aanmelding een passende woning aangeboden krijgen, met daaraan gekoppeld een traject om uitkering, onderwijs en inburgering te organiseren. Wij voeren als gemeente de regie op dit traject. Huisvesting gebeurt voornamelijk door de woningcorporaties, begeleiding van de individuele vergunninghouders gebeurt in onze gemeente.

6.11.5.1 Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

Op grond van de realisatiecijfers van het COA heeft de gemeente Oosterhout per 1 januari 2022 haar taakstelling over 2021 niet tijdig gerealiseerd. De totale taakstelling voor 2022 kwam (inclusief de achterstand uit voorgaande perioden) op 62 te huisvesten vergunninghouders. Afgesproken is om de achterstand gefaseerd tot 1 juli 2022 in de komende taakstellingsperiode tot 1 juli 2022 in te lopen. Ten tijde van dit schrijven is deze verschoonbare achterstand inmiddels vrijwel geheel ingelopen.

6.11.6 Monumentenzorg

6.11.6.1 Waaraan moet de gemeente voldoen?

Een van de wettelijke eisen is dat gemeenten een commissie instellen die adviseert over

omgevingsvergunningen voor het aanpassen van een beschermd monument. Van deze commissie mogen burgemeester of wethouders geen lid zijn en enkele leden moeten deskundig zijn op het gebied van monumentenzorg. De provincie monitort of de Brabantse gemeenten een dergelijke commissie hebben ingesteld en ze ook altijd consulteert.

6.11.6.2 Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

De gemeente Oosterhout heeft in 2021 tijdig en volledig de gevraagde toezichtsinformatie aangeleverd.

6.11.7 Omgevingsrecht

6.11.7.1 Waaraan moet de gemeente voldoen?

De hoofddoelstelling van de wetgeving op het terrein van het omgevingsrecht is een veilige en gezonde leefomgeving te bewerkstelligen. En deze op een duurzame en doelmatige wijze te behouden, beheren, gebruiken en ontwikkelen. De lokale overheden spelen daarbij een belangrijke rol door een adequate uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken). Als de overheden deze VTH-taken niet goed uitvoeren, kan dat grote invloed hebben op de veiligheid en gezondheid van de leefomgeving.

Op grond van de Wabo dient iedere gemeente te beschikken over de volgende documenten:

- Een actueel beleidsplan VTH, gebaseerd op een adequate probleemanalyse, met inzicht in prioriteitenstelling die aansluit op de gestelde doelen, inzicht in de methodiek om de gestelde beleidsdoelen te bereiken, inzicht in de benodigde en beschikbare financiële en personele capaciteit voor het bereiken van de doelen en het uitvoeren van de activiteiten.
- Jaarlijks uiterlijk 1 februari: een uitvoeringsprogramma VTH, met daarin de voorgenomen activiteiten waarbij inzichtelijk rekening wordt gehouden met gestelde doelen en prioriteiten uit het beleidsplan en de verbeterpunten uit het voorgaande evaluatieverslag.
- Jaarlijks uiterlijk 1 mei: een evaluatieverslag VTH, waarin inzichtelijk rekening wordt gehouden met de uitgevoerde activiteiten uit uitvoeringsprogramma, het bereiken van de gestelde beleidsdoelen en - indien van toepassing - aangevuld met verbeterpunten voor het volgende jaar.

6.11.7.2 Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

Op basis van de Beleidscriteria IBT heeft de provincie geoordeeld dat de gemeente Oosterhout voldoet op het punt omgevingsrecht. De provincie stelt vast dat onze gemeente behoort tot de categorie die alle handavingsdocumenten in 2021 tijdig vaststelde. Samen met het overgrote deel van andere gemeenten behoort Oosterhout tot de categorie koplopers in Brabant op het gebied van het bestuurlijk tijdig vaststellen van de wettelijke VTH-documenten. Ook kwalitatief voldoet Oosterhout aan alle beoordeelde procescriteria VTH.

6.12 Corona

De Coronacrisis heeft ook in 2021 een impact gehad op de jaarrekening van de gemeente Oosterhout. Dit enerzijds vanwege het uitvoeren van regelingen namens het Rijk, zoals de TOZO, maar ook op lokaal niveau door bijvoorbeeld het wegvallen van inkomsten (sport) en hogere kosten voor het in standhouden van ons voorzieningenniveau. Los van deze directe financiële effecten in 2021 kan de Coronacrisis ook nog effect hebben op onze balans. Deze paragraaf beoogt inzicht te geven in de financiële effecten van Corona op de jaarrekening 2021.

Reeds vroeg in de Coronacrisis hebben wij onze financiële boekhouding aangepast om de extra kosten die wij maken in het kader van Corona inzichtelijk te maken. Hierdoor beschikken wij over een vrij compleet beeld van deze extra kosten. Deze kosten zitten verspreid door de hele begroting van de gemeente en variëren van extra inhuur voor de uitvoering van TOZO, tot de aanschaf van desinfectiemiddelen. En van het extra subsidiëren van instellingen, tot de aanschaf van hulpmiddelen ten behoeve van thuis werken en digitaal overleggen.

Het is niet zo dat deze kosten op alle plaatsen leiden tot overschrijdingen op de begroting. Doordat sommige reguliere kosten ook lager uitvallen, of omdat bijvoorbeeld vormen van alternatieve zorg binnen de reguliere budgetten vallen, is er slechts op een aantal plaatsen in de begroting sprake van overschrijdingen. Ondanks dat kosten dus soms wel binnen de begroting passen, hebben we deze waar ze Corona-gerelateerd zijn, wel opgenomen als Coronakosten.

Naast de extra kosten en gemiste inkomsten heeft het Rijk gedurende 2021 ook diverse compensatiepakketten voor Corona uitbetaald.

Samengevat zien de kosten en opbrengsten die met Corona samenhangen er als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag
Aanpassingen primaire begroting 2021	1.293.000
Coronakosten	1.695.301
Gemiste inkomsten	449.167
Ontvangen compensatie Rijk	-5.143.470
Overcompensatie Corona 2021	-1.706.002

Daarnaast is er voor ruim € 2,9 miljoen aan steunmaatregelen TOZO uitgekeerd.

Conclusie uit bovenstaande tabel is dat wij door het Rijk in 2021 € 1,7 miljoen meer gecompenseerd hebben gekregen dan wij hebben uitgegeven aan Coronakosten. In 2020 echter hebben we (zie jaarrekening 2020, pagina 152) € 1,28 miljoen minder gecompenseerd gekregen dan we aan kosten gemaakt hebben. Een aantal coronavergoedingen vanuit het Rijk die in 2020 aangekondigd waren, hebben we daadwerkelijk ook pas in 2021 gekregen, dus dit is te verklaren. Daarnaast zullen een aantal Coronakosten ook nog doorlopen tot in 2022. Alles overziend kunnen we concluderen dat het Rijk de gemeente Oosterhout tot op heden voldoende heeft gecompenseerd voor de geleden Coronaschade.

Hieronder volgt een uitsplitsing per programma van de gemaakte coronakosten, de gemiste inkomsten en de eventuele reeds ontvangen vergoeding vanuit het Rijk, met een korte toelichting. Voor een uitgebreide toelichting op alle verschillen wordt verwezen naar paragraaf 7.3. Naast de werkelijk gemaakte kosten en de gemiste inkomsten is er ook in de begroting 2021 rekening gehouden met een aantal aanvullende kosten en lagere inkomsten als gevolg van Corona. Ook deze worden in een aparte kolom nader toegelicht.

6.12.1 Verbindend bestuur

Thema	Aanpassing begroting	Kosten Corona	Gemiste opbrengst	Ontvangen vergoeding	Totaal
Relatie burger en bestuur	5.000	5.855	-	-	10.855
Regionale samenwerking	-	-	-	-	-
Dienstverlening	-	576	-	-	576
Totaal	5.000	6.421	-	-	11.421

6.12.1.1 Relatie burger en bestuur

In de primaire begroting 2021 is € 5.000 opgenomen aan extra budget voor video vergaderen (p 202 begroting 2021). De werkelijke kosten op dit vlak zijn in 2021 € 5.855 geworden.

6.12.1.2 Dienstverlening

Er is hier € 576 geboekt aan kosten voor bestickering.

6.12.2 Sociaal domein

Thema	Aanpassing begroting	Kosten Corona	Gemiste opbrengst	Ontvangen vergoeding	Totaal
Beheerskosten sociaal domein	-	3.358	-	-	3.358
Maatschappelijke zorg	-	78.806	-	-	78.806
Sociaal beleid	205.000	383.810	-	-228.650	360.160
Jeugdzorg	-	-	-	-	-
Veiligheid	-	513.663	45.000	-473.352	85.311
Totaal	205.000	979.637	45.000	-702.002	527.635

6.12.2.1 Beheerskosten sociaal domein

Hier staan de ambtelijke kosten voor het beoordelen van de extra subsidies / bijdragen die in het kader van de Coronacompensatie zijn verstrekt aan Oosterhoutse verenigingen.

6.12.2.2 Maatschappelijke zorg

Aanpassing primaire begroting

- In de primaire begroting 2021 is € 50.000 extra budget opgenomen aan kwijtschelding, omdat verwacht werd dat hier een groter beroep op gedaan zou worden i.v.m. de Coronacrisis (p 205 begroting 2021).
- In de primaire begroting 2021 is € 30.000 extra budget opgenomen aan schuldhulpverlening, omdat verwacht werd dat hier een groter beroep op gedaan zou worden i.v.m. de Coronacrisis (p 206 begroting 2021).
- In de primaire begroting 2021 is € 75.000 extra budget opgenomen aan bijzondere bijstand, omdat verwacht werd dat hier een groter beroep (10-20% stijging) op gedaan zou worden i.v.m. de Coronacrisis (p 206 begroting 2021).
- In de primaire begroting 2021 is € 50.000 extra budget opgenomen voor de collectieve ziektekostenverzekering, omdat verwacht werd dat hier een groter beroep op gedaan zou worden i.v.m. de Coronacrisis (p 206 begroting 2021).

Geboekte kosten

- Voor de organisatie van de voorschoolse opvang voor ouders met cruciale beroepen is € 4.410 uitgegeven.
- Voor vaccinatieritten van de deeltaxi is € 23.385 bijgedragen.
- Aan de mantelzorgattentie is € 49.600 uitgegeven.

6.12.2.3 Sociaal beleid

- Er is voor bijna € 361.000 personeel ingehuurd voor de uitvoering van de TOZO-regeling.
- Daarnaast is er een extra subsidie aan de voedselbank verstrekt van € 23.000.
- De inkomsten binnen sociaal beleid van € 228.650 betreffen de bij het Rijk aangevraagde vergoeding voor de uitvoering van de TOZO-regeling.

6.12.2.4 Veiligheid

- De kosten op veiligheid betreffen voor € 403.000 inhuur voor toezicht op de naleving in de horeca. Daarnaast is voor ruim € 14.000 materiaal gehuurd zoals LED-schermen, dranghekken, etc. Daarnaast is er voor bijna € 91.000 aan subsidie CTB (Corona Toegang Bewijs) uitbetaald aan Horecaondernemers die hiervoor een aanvraag hebben ingediend.
- De gemiste inkomsten hangen samen met het besluit om over 2021 geen precario op de terrassen te heffen.
- De inkomsten bedragen Rijksbijdragen vanuit de SPUK Toezicht en Handhaving en de CTB-controles.

6.12.3 Werkgelegenheid en economie

Thema	Aanpassing begroting	Kosten Corona	Gemiste opbrengst	Ontvangen vergoeding	Totaal
De bruisende binnenstad	-	14.373	-	-	14.373
Toerisme en recreatie	-	-	-	-	-
Ruimte om te ondernemen	-	800	-	-	800
Totaal	-	15.173	-	-	15.173

6.12.3.1 Bruisende binnenstad

Dit betreft een extra subsidie aan de stichting Bruisende Binnenstad van ruim € 9.000. Anderzijds is promotiemateriaal aangeschaft, waaronder 2 bakfietsen voor de actie 'Koop lokaal'.

6.12.3.2 Ruimte om te ondernemen

Betreft een extra bijdrage aan de weekmarkt Oosterhout ten behoeve van promotie van de markt.

6.12.4 De levendige gemeente

Thema	Aanpassing begroting	Kosten Corona	Gemiste opbrengst	Ontvangen vergoeding	Totaal
Onderwijs & jeugd	-	39.584	-	-	39.584
Cultuur & evenementen	-	124.066	28.405	-	152.471
Sport	650.000	21.002	375.762	-1.346.468	-299.704
Totaal	650.000	184.652	404.167	-1.346.468	-107.649

6.12.4.1 Onderwijs & jeugd

Hier zijn de kosten geboekt voor de compensatie van het vervallen van de ritten van het gymvervoer (ongeveer € 13.500). Ook deze vervoersvorm is voor 80% doorbetaald. Daarnaast zijn hier de kosten geboekt voor de studieplaats Loods 16 (€ 6.875). Tot slot is een extra subsidie verstrekt aan de scoutingverenigingen (Mariagroep, Erasmus en Zuiderkruis) van totaal € 19.252.

6.12.4.2 Cultuur & evenementen

Aan diverse verenigingen is extra subsidie verstrekt voor totaal bijna € 19.000 (Stichting de toneelzolder, Stichting kunst in de heilige driehoek, Stichting Abrahamdag). Daarnaast is nog € 9.500 aan subsidie CTB (Corona Toegang Bewijs) verstrekt aan de Bussel.

In verband met Covid-19 is besloten om de kermis van 2021 door te laten gaan in aangepaste vorm. Daar zijn meer kosten gemaakt om te kunnen voldoen aan de Covid-19 richtlijnen, zoals het neerzetten van hekwerken, led-schermen en extra inzet van crowd control (€ 88.000 nadelig). Tevens zijn de inkomsten uit pachten bijna € 30.000 minder dan begroot.

6.12.4.3 Sport

In de primaire begroting 2021 is rekening gehouden met lagere huurinkomsten van de sportlocaties vanwege de sluiting van binnensportlocaties en de beperking van het aantal bezoekers bij het zwembad. Dit betreft respectievelijk € 100.000 lagere inkomsten voor binnensport en € 550.000 lagere inkomsten bij het zwembad (p 208 van de begroting 2021).

In 2021 zijn binnen sport voor ruim € 12.600 aan extra kosten gemaakt voor Covid. Dit betreft drukwerk / banners, maar ook extra schoonmaakmateriaal. Ook is voor € 8.400 incidenteel aan extra subsidie verstrekt aan OHC'01 en jeugdgymp Dorst.

De gemiste inkomsten betreft de kwijtschelding van de huren buitensport (€ 75.000) en de gemiste inkomsten / kwijtschelding van de huren binnensport (€ 185.000) en ook voor de huur van het zwembad (€ 116.000). Deze gemiste inkomsten gecombineerd met de gemiste inkomsten vanuit de primaire begroting hebben tot een totaal lagere inkomst van € 1.026.000 geleidt.

De ontvangen vergoeding van € 1.346.000 betreft de reeds ontvangen vergoeding voor de gemiste huurinkomsten vanuit het ministerie van VWS.

6.12.5 Ruimte en ontwikkeling

Thema	Aanpassing begroting	Kosten Corona	Gemiste opbrengst	Ontvangen vergoeding	Totaal
Openbare ruimte	-	16.632	-	-	16.632
Verkeer en mobiliteit	-	45.378	-	-	45.378
Natuur, milieu & afval	-	51.691	-	-	51.691
Ruimtelijke ordening & wonen	-	-	-	-	-
Totaal	-	113.701	-	-	113.701

6.12.5.1 Openbare ruimte

De extra kosten bij openbare ruimte betreft de kosten voor de extra straatreiniging die in Coronatijd is toegepast, zoals het vaker legen van prullenbakken en extra groenonderhoud van parken.

6.12.5.2 Verkeer & mobiliteit

Dit betreft voornamelijk de kosten voor de huur en aanschaf van klein materiaal voor handhaving en toegangscontrole Coronabewijs.

6.12.5.3 Natuur, milieu & afval

Het MEK heeft in 2021 extra subsidies gekregen voor een totaalbedrag van € 50.000. Het overige betreft de kosten van de huur van tekstkarren met LED-schermen.

6.12.6 Algemene dekkingsmiddelen

Thema	Aanpassing begroting	Kosten Corona	Gemiste opbrengst	Ontvangen vergoeding	Totaal
Algemene lasten en baten	-	-	-	-	-
Beleggingen	-	-	-	-	-
Belastingen en heffingen	-	-	-	-	-
Algemene uitkering	-	-	-	-3.095.000	-3.095.000
Totaal	-	-	-	-3.095.000	-3.095.000

6.12.6.1 Algemene uitkering

De ontvangen rijksvergoeding betreft de vanuit het Rijk ontvangen coronacompensatiepakket, van in totaal € 3.095.000.

6.12.7 Gemeentelijke organisatie (overhead)

Thema	Aanpassing begroting	Kosten Corona	Gemiste opbrengst	Ontvangen vergoeding	Totaal
Gemeentelijke organisatie	291.000	395.717	-	-	686.717
Personele lasten	142.000	-	-	-	142.000
Totaal	433.000	395.717	-	-	828.717

6.12.7.1 Gemeentelijke organisatie

Aanpassingen primaire begroting

- In de primaire begroting 2021 is rekening gehouden met € 20.000 extra kosten om de gemeentelijke gebouwen in te richten op de 1,5 metersamenleving (p. 212 begroting 2021).
- In de primaire begroting 2021 is eenmalig € 115.000 budget opgenomen voor de extra werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis, bestaande uit kosten voor inhuur, campagnes, weekblad, social media en drukwerk (p. 213 begroting 2021).
- In de primaire begroting 2021 is eenmalig € 56.000 budget opgenomen voor de inrichting van audio en video conferencing room en een werkplek reserveringsapp (p. 213 begroting 2021).
- In de primaire begroting 2021 is als gevolg van de corona € 100.000 extra budget opgenomen voor extra en vernieuwing van hardware, inrichting werkplekken thuis en op locatie en flexplekken op het stadhuis (p. 213 begroting 2021).

Coronakosten

- De kosten die hier gemaakt zijn hebben betrekking op de extra communicatie rondom Covid en de geldende regels. Grootste deel hiervan betreft inhuurkosten (€ 255.000). Het overige betreft voornamelijk drukwerk, advertenties, banners, etc.

6.12.7.2 Personele lasten

- In de primaire begroting 2021 is rekening gehouden met € 142.000 extra lasten voor 2,00 fte klantmanager omdat verwacht werd dat Corona zou zorgen voor een extra toestroom aan uitkeringsgerechtigden (p 215 begroting 2021).

6.12.8 Specificatie ontvangen Rijksbijdragen

Middels de algemene uitkering en middels een aantal specifieke uitkeringen heeft de gemeente Oosterhout reeds een aantal tegemoetkomingen voor Corona ontvangen van het Rijk. Deze zijn hierboven in de programma's al globaal genoemd en zijn als volgt te specificeren:

Omschrijving	1 ^o corap 2021	2 ^o corap 2021	September circulaire '21	December circulaire '21	Totaal
Bevriezen opschalingskorting	481	-	-	-	494
Aanvullend pakket re-integratie	167	-	-	-	152
Extra begeleiding kwetsbare groepen	124	-	-	-	130
Continuïteit van zorg: meerkosten jeugd (covid-19)		-	-	80	80
Impuls re-integratie	89	-	-	-	81
Bestrijden eenzaamheid ouderen	134	-	-	-	134
Gemeentelijk schuldenbeleid	84	-	-	-	85
Afvalverwerking	91	-	-	-	89
Bijzondere bijstand	29	-	-	-	30
Perspectief Jeugd en Jongeren	57	-	-	-	56
Jongerenwerk Jeugd	41	-	-	-	40
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)		-	541	-	535
Mentale ondersteuning jeugd	34	-	-	-	33
Activiteiten en ontmoetingen jeugd	24	-	-	-	23
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	178	-	-	-	178
Buurt- en dorpshuizen	-	-	29	-	29
Lokale cultuur	-	-	153	-	152
Continuïteit van zorg: meerkosten wmo (covid-19)	-	-	-	72	72
Lokaal cultuuraanbod (covid-19)	-	-	-	129	126
Heroriëntatie zelfstandigen (DU)	-	19	-	-	19
Jeugd aan Zet (DU)	-	10	-	-	10
Cultuurmiddelen (DU)	467	-	-	-	467
Tweede kamerverkiezingen (DU)	77	-	-	-	77
Totaal	2.077	29	723	281	3.095

6.12.9 Inzet gemeentelijk Coronaherstelfonds

De gemeenteraad van Oosterhout heeft voor de jaren 2021 en voor 2022 een bedrag van € 500.000 beschikbaar gesteld in de vorm van een Coronaherstelfonds. Doel van deze extra middelen is inzet om in de Oosterhoutse samenleving knelpunten op te lossen die als gevolg van de coronacrisis (meer) zichtbaar zijn geworden. Het kan enerzijds gaan om ondersteuning op korte termijn van bijvoorbeeld stichtingen, verenigingen of ondernemers. Maar het geld kan ook worden ingezet om meer structurele problemen op te lossen; denk hierbij bijvoorbeeld aan knelpunten op de arbeidsmarkt of een bepaalde doorbraak in de transformatie van de binnenstad.

In 2021 is slechts beperkt beroep gedaan op deze extra middelen. In de bovenstaande overzichten per programma zijn de hieronder genoemde kosten ook reeds opgenomen. De inzet hiervan is als volgt:

Omschrijving	Bedrag
Surplus – Project 'Welzijn op recept'	19.000,00
Extra subsidie scouting (Mariagroep, Erasmus en Zuiderkruis)	19.252,11
Extra subsidie OHC'01	6.460,00
Extra financiële impuls MEK	50.000,00
Extra subsidie Jeugdgymp Dorst	1.950,00
Extra subsidie Stichting de Toneelzolder	1.896,00
Leerplaats Galvanitas	10.000,00
Administratieve afhandeling aanvragen	3.358,17
Totale inzet	111.916,28

6.12.10 Maatregelen voor ondernemers

De basisgedachte bij de maatregelen die de gemeente voor ondernemers heeft genomen was dat de maatregelen waren gericht op het terugbrengen van vaste lasten van ondernemers om zoveel mogelijk werkgelegenheid in de stad – en de continuïteit van bedrijvigheid te behouden.

De maatregelen en compensatieregelingen van het Rijk verzachten de economische pijn van deze crisis zoveel mogelijk. Daar waar nodig hebben wij aanvullende maatregelen genomen om te ondersteunen en ook middelen beschikbaar gesteld om bedrijven gevestigd in de gemeente te helpen om deze crisis door te komen. De financiële maatregelen die de gemeente Oosterhout de afgelopen Coronaperiode heeft genomen, zijn de volgende:

- Indien noodzakelijk kunnen bedrijven bij de BWB verzoeken om uitstel van betaling van lokale belastingen;
- Vermindering aanslagen toeristenbelasting. Ondernemers betaalden geen voorschot meer, maar rekenden achteraf af op basis van de werkelijke cijfers;
- Versnelling van de betalingstermijn van de gemeente (zodra een factuur goedgekeurd was is deze betaald ongeacht of de 30 dagen termijn nog niet was verstreken);
- Wij zijn bij niet-levering vanwege de coronacrisis, in gesprek gegaan met leveranciers om te komen tot maatwerk ter voorkoming van faillissement;
- De gemeente is uitvoerder van de Tozo, op grond van de Tozo kan het inkomen van de ondernemer aangevuld worden tot het sociaal minimum;
- De aflossing voor de reguliere BBZ kredieten kan in individuele gevallen worden opgeschort (uitstel van betaling);
- Voor wat betreft subsidies hebben we afspraken gemaakt met subsidieontvangers over hoe om te gaan met het (deels) niet halen van de verplichtingen uit de subsidiebeschikking;
- Huurkorting van (sport)accommodaties aan partijen die ook huursubsidie van de gemeente krijgen;
- Sportclubs die geen subsidie ontvangen maar ruimtes huren in sporthallen e.d. betalen geen huur totdat zij er weer gebruik van kunnen maken;
- Verruiming terrassen en precario (tijdelijk mochten terrassen ruimer worden opgesteld en werd geen precario geheven over 2020, 2021 en 2022);
- Terugbetaling van leges voor afgelaste evenementen;
- Het ondernemersklankbord kan ondernemers adviseren;
- Voucherregeling voor ondernemers, waarbij de gemeente een groot deel van de kosten voor een financiële quickscan voor haar rekening heeft genomen.

6.12.11 Beoordeling openstaande debiteuren

Het kabinet heeft besloten om vanwege het coronavirus economische maatregelen te nemen. De overheid helpt ondernemers die getroffen zijn door de coronacrisis. Daarnaast heeft de gemeente Oosterhout extra maatregelen getroffen om door de coronacrisis getroffen verenigingen, stichtingen, particulieren en ondernemers te helpen. Het gaat hierbij om maatregelen voor de uitgaande facturen, beschikkingen en brieven die vanuit gemeente worden verstuurd. Met deze partijen zijn afspraken gemaakt om hier als gemeente in mee te

denken. Daarnaast hebben wij als gemeente een paar maanden geen invorderingsprocedure gestart en coulant omgegaan met de aanvraag voor een betalingsregeling. De gevolgen van de coronacrisis voor de openstaande debiteuren en de daarmee samenhangende voorziening

dubieuze debiteuren zijn, tot op heden, zeer beperkt. Per 31 december 2021 staan er minder vorderingen op privaatrechtelijke lichamen open dan per 31 december 2020. De voorziening dubieuze debiteuren belastingen en sociale zaken zijn iets toegenomen en daarentegen is de voorziening op overige vorderingen iets afgenomen. Daarnaast zien wij geen of een geringe terugloop in de betalingen die binnenkomen.

6.12.12 Belastingdebiteuren

De BWB ziet op dit moment nog geen verslechtering in de inning van de opgelegde belastingaanslagen als gevolg van corona. Het is hiervoor waarschijnlijk nog te vroeg. Wanneer corona een effect heeft op de inning dan is dit pas later zichtbaar (bijvoorbeeld wanneer steunmaatregelen worden versoerd of ingetrokken). De BWB houdt de ontwikkelingen in de gaten en stemt deze af met de gemeente Oosterhout en de andere deelnemers. De voorziening dubieuze belastingdebiteuren is in de jaarrekening 2021 verhoogd, conform het advies hierin van de BWB.

6.12.13 Verwachtingen voor 2022 en verder

De Coronacrisis kent ook een doorwerking in 2022 en verder. De verwachte effecten voor 2022 zullen worden meegenomen in de concernrapportages 2022. Hierbij verwachten wij vanwege de beperkingen / na-ijlende effecten van Corona, conform 2021, financiële effecten op het gebied van precario, cultuur, sport, bijstand, handhaving, communicatie en sociale werkbedrijf.

Net voor de zomervakantie van 2021 is de tweede fase van de Corona Impact Analyse afgerond. Hierin is, samen met de maatschappelijke partners en mede op basis van inbreng van Oosterhouters, de volgende bestuurlijke prioriteiten benoemd:

- extra impuls woningbouw;
- inzetten op duurzame investeringskracht gemeente;
- verder versterken potentie in de wijk (wijkgericht werken);
- doorpakken in de binnenstad;
- sturen op samenwerking in de regio (stedelijke regio Breda-Tilburg);
- meer investeren in de samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid (arbeidsmarktbeleid; mbo logistiek);
- duurzaamheid;
- versterken maatschappelijke dialoog;
- mobiliteitspact;
- ondersteuning jongerenpanel;
- integrale visie op toekomst Oosterhouts onderwijs;
- oprichting preventiefonds schuldenproblematiek.

Deze prioriteiten worden in het begrotingsjaar 2022 verder uitgewerkt. Volledigheidshalve willen wij hier naar de desbetreffende opgaven en programma's verwijzen.

In de begroting 2022 hebben wij - vanuit de 'Coronareserve'- € 500.000 gereserveerd om knelpunten die voortvloeien uit Corona in de Oosterhoutse samenleving aan te kunnen pakken. Wij willen, uiteraard binnen bestaande wet- en regelgeving, niet op voorhand bepaalde categorieën uitsluiten. Het kan enerzijds gaan om ondersteuning op korte termijn van bijvoorbeeld stichtingen, verenigingen of ondernemers. Maar het geld kan ook worden ingezet om meer structurele problemen op te lossen; denk hierbij bijvoorbeeld aan knelpunten op de arbeidsmarkt of een bepaalde doorbraak in de transformatie van de binnenstad.

Naast deze reservering hebben wij in de begroting 2022 nog tijdelijk 1,00 fte klantmanager extra opgenomen en op de onderstaande producten extra financiële middelen voor Corona opgenomen.

Product	Bedrag
Participatie	80.000
Kwijtschelding	50.000
Schuldhelpverlening	15.000
Bijzondere bijstand	38.000
Jeugd continuïteitsregeling	105.000
Totaal	288.000

De gemeente Oosterhout heeft (namens de M50) nog steeds zitting in de werkgroep Coronacompensatie gemeenten, waarin de VNG, MinBzk, MinFin en een vertegenwoordiger van de G4, G40 en M50, overleggen over een reële compensatie voor decentrale overheden van de financiële gevolgen van de coronacrisis. Deze zittingen zijn inmiddels doorgepland tot in 2022. Uit evaluaties is gebleken dat gemeenten tevreden zijn over de ontvangen compensaties tot op heden.

6.12.14 Risico's

Voor de langere termijn zien wij de volgende risico's / ontwikkelingen:

- Druk op sociaal domein en inkomensregelingen zal mogelijk toenemen (uitgaven op sociaal domein, inkomensregelingen, welzijn en participatie);
- De toekomst van lokale ondernemers en de aantrekkelijkheid van de binnenstad (inkomsten OZB, precario, parkeerinkomsten, toeristenbelasting);
- Ook na de crisis blijven we meer thuiswerken (interne bedrijfsvoering gemeente – digitalisering en huisvesting).

6.13 Verloop vrije reserve

In onderstaande tabel zijn de werkelijke stortingen en onttrekkingen over het jaar 2021 en de verwachte onttrekkingen en stortingen in meerjarenperspectief van de vrije reserve weergegeven. De beginstand (inclusief saldobestemming 2020) per 01 januari 2021 bedraagt € 41,8 miljoen.

Vervolgens zijn respectievelijk de uitgaven weergegeven waar de gemeenteraad al toe heeft besloten en de uitgaven waarvan definitieve besluitvorming door de gemeenteraad nog moet plaatsvinden. Daaronder zijn de verwachte 'harde' inkomsten in de vrije reserve weergegeven.

X € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025 e.v.
Uitgaven reeds besloten	3.011	11.504	3.424	1.390	-
2e noodontsluiting Weststad	14	47	-	-	-
Arendsplein	45	-	-	-	-
Digitale overheid	10	-	-	-	-
Gegevensmanagement	58	-	-	-	-
Geluidscherm Dorst	90	-	-	-	-
OVV'67 tijdelijke units	19	-	-	-	-
Productiehuis de Pannenhoef	-	-	279	-	-
Galvanitas	200	-	-	-	-
Projectplan Implementatie omgevingswet	111	481	-	-	-
Uitwerken visie toekomst Arkendonk	33	-	-	-	-
Verbindend bestuur	-	25	-	-	-
Vorbereidingskrediet Stadhuis	100	1.499	-	-	-
Stedenbouwkundige visie Slotjesveld	46	54	-	-	-
Vrachtwagenparkeren Weststad	85	-	-	-	-
Woningbouwlocaties Den Hout en Oosteind	73	-	-	-	-
Vernieuwen overeenkomsten sport	45	-	-	-	-
Verbinding Dorst Oost op N282	16	-	-	-	-
Uitvoering aanbevelingen Rekenkamer West-Brabant	39	-	-	-	-
EVZ Contreie-Zuid	4	446	-	-	-
Grondaankoop EVZ Contreie-Zuid	123	927	-	-	-
Uitbreiding Park Floralia	231	19	-	-	-
Opbouw strategische woningbouw	401	1.069	750	750	-
Opstellen Masterplan Dorst 2030	22	8	-	-	-
Vitalisering Recreatiepark De Eekhoorn	3	282	-	-	-
Overheveling naar infrastructurele werken	-	3.250	-	-	-
Slotjes Midden	700	500	900	640	-
Sloop zwembad Arkendonk	-	-	450	-	-
Toekomstscenario's binnensport	-	30	-	-	-
Klijnsma-gelden	-	175	-	-	-
Kwaliteitsimpuls binnenstad	-	54	-	-	-
Stadsafsluitingen/ Selectieve toegang binnenstad	81	-	-	-	-
Duurzaamheidsgelden	164	-	-	-	-
Kerkenvisie	12	7	-	-	-
Pilot hybride leeromgeving mbo-logistiek	-	100	-	-	-
Versterken investeringskracht binnenstad	17	101	-	-	-
Coronamaatregelen	112	671	1.036	-	-
WIBON	-	51	-	-	-
Basisregistratie ondergrond (BRO)	-	40	-	-	-
Regiesysteem sociaal domein	-	60	-	-	-
Voedseltuin	157	18	-	-	-
Regionaal archief	-	28	-	-	-
Impulsmiddelen kansrijke start	-	15	-	-	-
Waterschapsverkiezingen 2023 (Verkiezingen 2021)	-	-	9	-	-
Sportakkoord	-	25	-	-	-

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025 e.v.
Zandoojje woonrijk maken	-	200	-	-	-
Projectplan Arkendonk	-	45	-	-	-
Kleedaccommodatie OVV'67	-	97	-	-	-
Compensatiegronden Natuurnetwerk Brabant (NNB)	-	440	-	-	-
Ventilatie scholen	-	740	-	-	-
Nog te voteren door de raad	0	3.855	13.520	377	1.500
Verduurzaming & onderhoud stadhuis	-	-	11.820	-	-
Sportaccommodatiebeleid	-	-	-	50	-
Kleedaccommodaties sportverenigingen	-	-	-	327	-
Dienstverlening	-	50	-	-	-
Arendsplein	-	1.900	-	-	-
Klimaatadaptatie	-	750	-	-	-
IHP	-	-	1.500	-	-
Galvanitas	-	-	200	-	-
Aanpak illegaal wonen	-	200	-	-	-
Arkendonk	-	955	-	-	-
Slotjesveld	-	-	-	-	1.500
Totaal	3.011	15.359	16.944	1.767	1.500
<i>Cumulatief</i>	<i>3.011</i>	<i>18.370</i>	<i>35.314</i>	<i>37.081</i>	<i>38.581</i>

6.13.1 Bijzonderheden vrije reserve

- Van het huidige saldo van € 41,7 miljoen is al een bedrag van € 19,3 miljoen bestemd voor uitgaven waartoe de gemeenteraad reeds heeft besloten (inclusief de voorstellen in deze begroting). Daarnaast ligt er voor een bedrag van € 19,2 miljoen aan claims op de vrije reserve waar nog besluitvorming/kredietvotering door de gemeenteraad op plaats dient te vinden. De grootste post binnen deze laatste categorie betreft de reservering voor het stadhuis.
- Slotjes Midden: het bedrag is gebaseerd op de vastgestelde samenwerkings- overeenkomst en actuele grondexploitatie.
- Het rekeningresultaat 2020 is integraal in de vrije reserve gestort. Bij de PPN 2022 is bepaald dat € 3,25 miljoen wordt overgeheveld naar de reserve infrastructurele werken (€ 3 miljoen mobiliteit en € 250.000 voor snelfietsroute N282). Dit wordt in 2022 verwerkt.
- Voor de (ver)nieuwbouw van het stadhuis was ruim € 13,8 miljoen gereserveerd binnen de vrije reserve. Hiervan is inmiddels € 2 miljoen als voorbereidingskrediet gevoteerd.

6.13.2 Verwachte inkomsten vrije reserve

In het inkomstenoverzicht vrije reserve worden de geprognoseerde winsten vanuit de GREX niet meer meegenomen. Conform de bestendige gedragslijn worden de genomen winsten vanuit de GREX'en toegevoegd aan de Algemene Bedrijfsreserve (ABR). Van daaruit zal op basis van de stand van de ABR en de openstaande risico's binnen de grondexploitatie van jaar tot jaar een voorstel gemaakt worden of dat het verantwoord is om een deel van de ABR vrij te laten vallen ten gunste van de vrije reserve. Voor een prognose van toekomstige winsten wordt dan ook verwezen naar de paragraaf grondbeleid. Vanuit de primaire begroting 2022 wordt in 2022 een bedrag van € 4 miljoen in de vrije reserve gestort.

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025 e.v.
Storting vanuit begroting 2022	-	4.000	-	-	-
Totaal	-	4.000	-	-	-

6.13.3 Confrontatie beschikbare en benodigde middelen vrije reserve

Wanneer de geactualiseerde kosten, opbrengsten en risico's binnen de vrije reserve worden afgezet tegenover elkaar ontstaat het volgende beeld.

X € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025 e.v.
Stand per 1 januari	41.761	38.750	27.391	10.447	8.680
Toekomstige uitgaven	-3.011	-15.359	-16.944	-1.767	-1.500
Toekomstige inkomsten	-	4.000	-	-	-
Stand per 31 december	38.750	27.391	10.447	8.680	7.180

Uit het bovenstaande overzicht blijkt we de komende jaren blijven interen op onze vrije reserve en dat voeding van de vrije reserve vooral afhankelijk is van begrotingsoverschotten / rekeningresultaten. De omvang van de vrije reserve op basis van de huidige inzichten in 2025 terug tot een hoogte van zo'n € 7,2 miljoen.

6.14 Klachtenafhandeling

Door het indienen van een klacht geeft een inwoner een signaal af. Klachten maken veelal zichtbaar dat er (terecht of onterecht) gevoelens van onvrede zijn over bepaalde gedragingen van de medewerkers van de gemeente. Klagen is dan ook een vorm van communiceren. Soms is sprake van de spreekwoordelijke druppel die de emmer doet overlopen, soms zijn er misverstanden en onduidelijkheden die op eenvoudige wijze kunnen worden opgehelderd. Door deze signalen kan de gemeente Oosterhout zich in de toekomst op verschillende gebieden verder verbeteren en ontwikkelingen. De digitalisering, waaronder de website www.oosterhout.nl, is een voorbeeld van een ontwikkeling van de gemeentelijke dienstverlening die aansluit bij de behoefte van de klanten, inwoners en bedrijven.

Dit jaarverslag wordt opgesteld door de klachtencoördinator, beleidsadviseur en de Commissie Ombudsman. Door het gezamenlijk opstellen van het jaarverslag door de gemeentelijke organisatie en de Commissie Ombudsman, wordt inzicht gegeven in de totale klachtenafdoening van het afgelopen jaar.

Klacht of geen klacht?

Hieronder wordt kort uitgelegd wanneer een klacht onder de verordening klachtenregeling 2012 (zie website gemeente Oosterhout) valt. Niet iedere uiting van onvrede van een inwoner, bedrijf of instantie aan het adres van de gemeente is een klacht in de zin van de Klachtenregeling.

Het moet gaan om *een gedraging, dat wil zeggen een handeling, mondeling of schriftelijk of juist de afwezigheid daarvan, al of niet ondanks toezegging van een handeling*. Nadrukkelijk wordt hieronder niet verstaan een bezwaar of beroep tegen een inhoudelijk besluit. In dit jaarverslag wordt dan ook over klachten gerapporteerd die strikt aan deze eis voldoen. Dit impliceert dat niet alle ingediende klachten in dit jaarverslag inzichtelijk worden gemaakt.

Soms gaan ingediende klachten over organisaties waarmee de gemeente een relatie heeft, maar waarvoor geen verantwoordelijkheid wordt gedragen. Dergelijke klachten worden dan doorgestuurd en de indiener van de klacht wordt daarover geïnformeerd.

De klachtencoördinator draagt zorg voor de algemene coördinatie van de gehele gemeentelijke klachtenprocedure. De klachtenaccounts van de afdelingen vormen het aanspreekpunt voor de klachtencoördinator. Er wordt gestreefd naar een uniforme werkwijze voor het oplossen van een klacht, echter waar nodig wordt van deze standaard methodiek afgeweken. Niet elke klacht is hetzelfde en bij de afwikkeling van klachten zal altijd rekening worden gehouden met de betreffende specifieke situatie.

Commissie Ombudsman

Gedurende het verslagjaar 2021 was de Commissie Ombudsman als volgt samengesteld:

- mevrouw D.G. Smiers, voorzitter;
- de heer M.A.A.M. Simons, lid;
- de heer M. Poppelaars, lid

De Commissie Ombudsman vormt de tweede lijnvoorziening voor klachtrecht. Bij de vaststelling van de verordening is destijds niet voor gekozen om aansluiting te zoeken bij de Nationale Ombudsman.

Mediation

Mediation of conflictbemiddeling is een proces waarin partijen die met elkaar een conflict hebben met behulp van een onafhankelijke derde (de mediator) door onderhandelen proberen zelf een oplossing voor dat conflict te vinden. Het is een vorm van buitengerechtelijke geschiloplossing, gericht op het overbruggen van tegenstellingen tussen partijen en op een door beide partijen gewenste oplossing van het conflict.

6.14.1 Resultaten 2021

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de klachtenafdoening over 2021 weergegeven. Hierbij wordt telkens de vergelijking getrokken met eerdere jaren. Hierdoor ontstaat inzicht in de ontwikkeling van het aantal klachten en de afhandeling hiervan.

Overzicht Klachten

In 2021 zijn in totaal 92 klachten binnengekomen. Hiervan zijn 6 klachten afgebroken, 6 klachten ingetrokken en 4 buiten behandeling gesteld. Van de overige 76 klachten is het merendeel, 64, via bemiddeling in de eerste fase van de klachtafhandeling naar tevredenheid van de klager afgehandeld. Voor 11 klachten is een volledige procedure doorlopen. Hiervan zijn 7 klachten gegrond en 4 ongegrond verklaard. Daarnaast is 1 klacht niet ontvankelijk verklaard, deze klacht is nog openstaand bij de Commissie Ombudsman.

	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Totaal aantal klachten	76	61	51	41	32	37
Bemiddeling	64	59	44	39	31	32
Volledige procedure	11	2	7	2	1	3
Gegrond	7	1	1	0	0	1
Ongegrond	4		6	2	1	2
Niet-ontvankelijk	1	1	-	-	-	-
Mediation Commissie Ombudsman			-	-	-	-
Openstaand	1	0	0	0	2	2

De belangrijkste oorzaken voor het indienen van een klacht over de gemeentelijke organisatie zijn:

- 1) De klant voelt zich onheus bejegend;
- 2) De klant wacht te lang op afhandeling/antwoord, zonder dat hij er een verklaring voor krijgt;
- 3) De klant heeft het idee dat gemaakte afspraken niet zijn nagekomen.

6.14.2 Jaarverslag Commissie Ombudsman Oosterhout

Overzicht verzoeken Commissie Ombudsman

Hieronder volgt het onafhankelijke verslag van de Commissie Ombudsman aan de gemeenteraad inzake de bevindingen ten aanzien van het klachtrecht over 2021.

Inleiding

Voor het tweede opeenvolgende jaar liep een jaar anders dan we allemaal hadden kunnen denken. De pandemie heeft ook in 2021 een enorme impact gehad op het persoonlijke leven van burgers, op de economie en op de relatie tussen overheid en burger.

De overheid heeft snel steunmaatregelen in het leven geroepen en op deze wijze grote delen van de samenleving geholpen, zowel in 2020 als in het afgelopen jaar. Maar met het aanhouden van de pandemie hebben we kunnen ervaren dat wat in eerste instantie simpel en doeltreffend begon, toch vaak weer ingewikkeld en complex werd: had iemand wel of geen recht op een steunmaatregel en wat gebeurde er bij de nacontrole daarop?

Voor vele zijn deze jaren een ervaring waarbij zij zich eerder niet afhankelijk voelden van de overheid, maar als gevolg van de corona-maatregelen plotseling of geleidelijk steeds meer afhankelijk en kwetsbaarder werden van overheidssteun en/of in meer of mindere mate last hadden van de beperkende maatregelen die opgelegd werden.

Iedereen kent in de omgeving wel mensen die extra hard zijn getroffen, zoals kinderen en studenten die onderwijsachterstanden oplopen en kansen missen om zich maatschappelijk te ontwikkelen, juist in deze voor hen belangrijke periode. Maar ook andere – minder zichtbare – groepen zijn hard getroffen zoals de ruim 40.000 dak- en thuislozen. De ombudsfunctie is in het leven geroepen om in te grijpen als het misgaat tussen overheid en burger. Juist deze kwetsbare burgers verdienen dan aandacht van de overheid.

In de afgelopen twee jaarverslagen heeft de Commissie Ombudsman ook al de affaires rond de kinderopvangtoeslagen en de Groningse gaswinningschade benoemd, maar nog steeds zijn de gedupeerden niet allemaal geholpen ondanks de belofte snel en adequaat te handelen.

Beide affaires waren in eerste instantie voorbeelden van wat er gebeurt als de overheid de burgers niet vertrouwt of onvoldoende daadwerkelijk luistert naar welke hulpvraag zij hebben. Maar het zijn inmiddels helaas ook voorbeelden geworden van processen die na een 'mea culpa' van de overheid nog niet vlot getrokken zijn met alle emotionele en materiële gevolgen voor de gedupeerden van dien.

De wijze waarop de overheid met gedupeerde betrokkenen is omgegaan en nog steeds omgaat, blijkt zeer schadelijk voor het vertrouwen van de burgers in de overheid, één van de belangrijkste pijlers van onze democratie. De relatie tussen de burger en de overheid is als gevolg van de pandemie verder onder druk komen te staan.

Het herstellen van het vertrouwen tussen de overheid en de burgers is een heel belangrijke opgave de komende jaren. Dit kan in ieder geval doordat de overheid haar werk naar behoren doet, eerlijk en begripvol is; de menskant soms voor laat gaan op het toepassen van de wettelijke regel. Dat is mensenwerk en vraagt van de overheid dat zij empathisch handelt en daarvoor de tijd heeft, zich niet te snel verschuilt achter de wettelijke regel en protocollen of werkdruk.

Maar laten we vooral niet alleen de kritische noten benoemen. Ook dit jaar zijn er namelijk vele mooie contacten geweest; vruchtbare interventies waardoor het vertrouwen van een burger in de overheid weer is hersteld. Daarnaast heeft de Commissie Ombudsman in samenwerking met de Nationale Ombudsman ook het afgelopen jaar in het oog gehouden of bij de bij haar aangesloten organisaties als gevolg van de pandemie beklag is ontstaan, dat hiermee rechtstreeks verband heeft. Daarvoor heeft de commissie ook in het afgelopen jaar géén aanleiding gevonden bij de bij haar aangesloten organisaties. Burgers hebben de commissie niet specifiek aangeschreven met bejegeningklachten die een relatie hebben met of een gevolg zijn van de coronamaatregelen.

We hopen dat dit jaar een jaar wordt waarin we kunnen terugkeren naar een meer normaal manier van leven met normale – bijbehorende – vrijheden en dat een aanvang wordt gemaakt met het herstellen van het vertrouwen in de overheid. De Commissie Ombudsman wil daar vanuit het ombudswerk graag een bijdrage aan leveren.

Algemeen

Het klachtrecht voorziet burgers in de mogelijkheid om beklag te doen over de bejegening door een bestuurder of een ambtenaar. De wettelijke basis van dit klachtrecht is vastgelegd in hoofdstuk 9 van de Algemene Wet Bestuursrecht 'Klachtbehandeling'. In de verordening kan de gemeente nadere regels vastleggen.

Artikel 9:1 van de Algemene Wet Bestuursrecht verwoordt het in lid 1 en 2 aldus:

Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan.

Een gedraging van een persoon, werkzaam onder de verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan, wordt aangemerkt als een gedraging van dat bestuursorgaan. De burger dient de bejegeningklacht eerst te melden bij de gemeente zelf. Op deze wijze kan de gemeente voorzien in een adequate en passende oplossing daar waar een burger de houding en/of het gedrag van een bestuurder of ambtenaar bespreekbaar wil maken.

Op het moment dat de burger niet tevreden is met de uitkomst van deze zogenoemde 'eerste lijn klachtbehandeling' bestaat de mogelijkheid om beroep in te stellen bij een onafhankelijke instantie, de ombudsman gezeten. Conform artikel 9:17 van de Algemene Wet Bestuursrecht is deze ombudsman de Nationale Ombudsman, dan wel een lokale ombudsman of Ombudscommissie die krachtens de wet daartoe is ingesteld. Nadat de ombudsman de klacht heeft onderzocht, bestaat er geen mogelijkheid meer tot hoger beroep.

Taak van de Commissie Ombudsman

Het is de taak van de Commissie Ombudsman om een aan haar voorgelegde klacht over het gedrag van ambtenaren of bestuurders te onderzoeken en hierover een oordeel te geven aan verzoeker en de beklagde overheid.

De commissie onderzoekt of de ambtenaar of de bestuurder zich in de voorgelegde kwestie naar behoren heeft gedragen. Met het onderzoek probeert de commissie een goede verstandhouding tussen de burger en de overheid te bewerkstelligen of zo nodig te herstellen. Het eindoordeel kan in een rapportage opgenomen worden waarin de gegrondheid van een klacht wordt beoordeeld en aanbevelingen kunnen worden gegeven als daar aanleiding voor is.

Naast herstel van de verstandhouding wil de commissie met uitgesproken oordelen en aanbevelingen een bijdrage leveren aan een verbetering van de dienstverlening. De commissie heeft gemerkt dat deze doelstelling vaak ook het achterliggende doel is van een burger die zich beklaagt. Immers, daar waar gewerkt wordt, kunnen 'fouten' worden gemaakt. Veelal heeft de burger daar ook begrip voor. Maar een klacht zonder aandacht voor verbetering is een gemiste kans.

Hulpvraag

Een klacht is dan ook niet alleen een kritisch signaal, maar veel eerder een hulpvraag van de burger en vooral ook een uitnodiging aan de organisatie om de blik van 'buiten naar binnen' te richten: hoe komt de organisatie over als dienstverlener? En: kan dat misschien verbeterd of geoptimaliseerd worden?

De Commissie Ombudsman ziet dat de interventies in de klachtbehandeling, die gericht zijn op bemiddeling inmiddels een nadrukkelijker rol hebben gekregen en zeer goed inzetbaar zijn om de hiervoor beschreven doelstellingen van het klachtrecht te behalen. Immers, een verzoeker is niet zo zeer gediend met het eindoordeel beschreven in een rapportage, maar is veeleer op zoek naar het vinden van gehoor voor zijn of haar beklag. Het herstel van de betrekking tussen verzoeker en de overheid kan veelal juist daardoor plaatsvinden: begrijpt de gemeente mij daadwerkelijk, 'verstaat' ze mij in mijn hulpvraag, of hoort ze me alleen?

Ook de onderliggende wens van de burger dat de organisatie met het beklag 'zijn voordeel doet', de dienstverlening verbetert en er van leert, kan via een interventie op een veel meer organische wijze plaatsvinden dan (enkel) afgedwongen via een oordeel over de bejegening en eventueel één of meerdere aanbevelingen in een rapportage.

Ruim klachtbegrip en wettelijke kader

Voor de Commissie is elke uiting van ongenoegen een klacht. Hiermee gaat de Commissie uit van een ruim klachtbegrip, waarbij de beleving van de burger voorop staat. Dit is ook het uitgangspunt van de wetgever, zoals omschreven in de Memorie van Toelichting bij artikel 9:1 Algemene Wet Bestuursrecht.

Dit uitgangspunt voorkomt dat de burger wordt belast met onnodig formele vragen. De burger wil namelijk met zijn klacht een signaal afgeven. Dit signaal in een hokje stoppen van 'klacht', 'melding' of 'verzoek om informatie' kan er toe leiden dat de organisatie er van weerhouden wordt aandacht te geven aan de essentie van het afgegeven signaal en bijgevolg een lerende organisatie te zijn.

Aan de andere kant heeft ook de Commissie te maken met het wettelijk kader van hoofdstuk 9 van de Algemene Wet Bestuursrecht waarin de bevoegdheden van de ombudsfunctie omschreven zijn.

In sommige gevallen past het niet om een klacht in beroep te onderzoeken. Bijvoorbeeld in het geval andere procedures open staan zoals bezwaar of beroep. Het klachtrecht mag niet gebruikt worden om andere (rechterlijke) procedures te omzeilen of te beïnvloeden. Ook klachten over algemeen regeringsbeleid of algemeen verbindende voorschriften mogen niet in behandeling genomen worden.

De Commissie beoordeelt het handelen op basis van de Behoorlijkheidswijzer van de Nationale Ombudsman. Hierin zijn 4 kernwaarden opgenomen: (1) 'open en duidelijk', (2) 'respectvol', (3) 'betrokken en oplossingsgericht' en (4) 'eerlijk en betrouwbaar'. Deze kernwaarden zijn vervolgens uitgeschreven in 22 behoorlijkheidsnormen. Hieraan toetst de Commissie Ombudsman de bij haar aangedragen verzoeken als er daadwerkelijk een onderzoek wordt gestart..

Hoeveelheid klachten niet bepalend

Als er weinig klachten leiden tot een verzoek aan de Commissie om in beroep een onderzoek te doen, wil dat overigens niet automatisch zeggen dat de organisatie het daarom goed doet. Dit kan samenhangen met een goede, informele en adequate behandeling van problemen en klachten door de organisatie zelf. Maar ook de afhankelijke positie van de burger ten opzichte van de gemeente kan debet zijn de terughoudendheid om te klagen.

Anderzijds betekent een toename van het aantal verzoeken in beroep niet automatisch dat een organisatie 'het niet goed doet'. Dit kan samen hangen met een gebrek aan vertrouwen van burgers in de gemeente en ook met toegenomen mondigheid.

Op basis van een kritische blik op het overheidshandelen kan de overheid zelf tijdig haar dienstverlening of procedures optimaliseren; dit moet de overheid initiëren en ook omarmen. Deze zogenoemde georganiseerde 'tegenmacht' kan een belangrijk tegenwicht bieden, tegen een al te voortvarende overheid die – soms tegen beter weten in – de regels handhaaft.

De ongelijke positie van burgers ten opzichte van die overheid, op allerlei gebied, moet steeds gewaardeerd worden en van de juiste middelen worden voorzien om de zogenoemde 'gelijkwaardigheid' te organiseren. Een burger kan dat niet altijd en alleen zelf. Daarvoor zijn procedures vereist zoals het klachtrecht dat bijvoorbeeld biedt. Daar gaat het ombudswerk over en daar zet de Commissie Ombudsman zich graag voor in.

Klachtrecht binnen de gemeente

In deze alinea volgt een weergave van het aantal ontvangen klachten, als ook van de inhoudelijke afhandeling ervan.

In 2021 zijn 9 verzoeken bij de Commissie Ombudsman binnen gekomen. Deze verzoeken betreffen het totaal van de klachten die bij de commissie aanhangig zijn gemaakt en waartoe de commissie in eerste instantie kijkt of ze wel ontvankelijk zijn. Immers, als de gemeente een klacht nog niet in behandeling heeft gehad, dient de commissie verzoeker eerst terug te verwijzen, het zogenoemde 'kenbaarheidsvereiste' van artikel 9:20 van de Algemene wet bestuursrecht.

5 Verzoekers kon de commissie na informatie-inwinning direct doorverwijzen naar het juiste proces. Deze klachten waren nog niet door de gemeente zelf behandeld.

Ten aanzien van 3 verzoeken bleek een korte interventie afdoende. Voor één verzoeker kon de Commissie de juiste contacten leggen binnen de gemeente; de klacht was niet opgepakt en er was nog geen communicatie daarover geweest met verzoeker. Verzoeker en gemeente gingen alsnog in overleg over zijn klachten. Een andere verzoeker had geen bejegeningklachten omschreven maar in het algemeen aangegeven ongenoegen te hebben over de houding van de gemeente nu hij een ordergesprek had gehad en maatregelen waren aangekondigd als gevolg van verbale agressiviteit. De Commissie had op basis van de ingewonnen informatie verder geen aanleiding daarover een onderzoek te starten. Een derde verzoeker had klachten over de situering van een honden-uitlaatplaats. De klacht ging over het gevoerde beleid. Hierover kan de Commissie Ombudsman geenoordeel geven omdat dit buiten haar bevoegdheid valt. Verzoeker is hierover geïnformeerd, waarna het dossier gesloten is.

Ten aanzien van één klacht is een onderzoek gestart. Hierna volgt een samenvatting.

Klacht over negatieve uitlatingen ambtenaren

Verzoeker beklagde zich over twee ambtenaren die zich in hun hoedanigheid negatief hadden uitgelaten over verzoeker, als zijnde raadslid in de gemeente. Verzoeker vond vervolgens dat één van de ambtenaren, een boa, door onjuiste informatie te verstrekken verzoeker in een kwaad daglicht stelde en dat hij zijn functie misbruikte. Verzoeker vond dat de andere ambtenaar, leidinggevende van de eerste ambtenaar, geen hoor en wederhoor toepaste omdat hij direct de burgemeester verwittigde over het voorval, terwijl een meer passende oplossing voor handen had moeten zijn.

De Commissie achtte de klacht jegens de beklagde boa over misbruik van zijn functie ongegrond. Het was de Commissie niet duidelijk waar dat misbruik in de onderhavige bejegeningzaak dan over was gegaan.

De Commissie achtte de klacht over het verstrekken van onjuiste informatie richting de griffier gegrond. De inhoud van een e-mail die door de teamleider aan de griffier en burgemeester was gezonden, bleek deels onjuist, hetgeen voor verzoeker zeer belastend was. De Commissie deed de gemeente de aanbeveling om zorgvuldiger om te gaan met de woordkeuze van een melding.

De Commissie achtte de klacht over het niet plegen van hoor en wederhoor door de teamleider voorafgaand aan de schriftelijke melding ongegrond. Hoewel verzoeker het niet eens was met een vooraf vastgestelde werkwijze, maakte de Commissie op dat met verzoeker de afspraak was gemaakt om vragen aan het ambtelijke apparaat via de griffier te stellen en niet rechtstreeks aan ambtenaren. Overigens had verzoeker de mogelijkheid om contact met de teamleider op te nemen; verzoeker achtte dit echter bureaucratisch en onnodig. De Commissie achtte de voorgestelde werkwijze niet onnodig belastend, zeker in het licht van de uitleg van de teamleider dat het geen efficiency-verhaal was maar een integriteitskwestie opdat ambtenaren niet onnodig in verlegenheid werden gebracht. De Commissie deed de gemeente wel de aanbeveling om de procedure rondom meldingen onverkort schriftelijk vast te leggen.

De Commissie achtte de klacht over het te snel verwittigen van de burgemeester door de teamleider gegrond. Hoewel de teamleider uitlegde dat hij de burgemeester de melding toezond in zijn rol van voorzitter van de raad, gaf de griffier daarentegen aan dat het beter was geweest om dit aan hem te laten. De last dat bij deze melding naast de griffier ook direct de burgemeester was geïnformeerd, terwijl er verder nog geen contact was geweest met verzoeker, bleek voor verzoeker groot. Omdat de procedure van een melding niet vast lag kon er verschil van inzicht zijn, zoals uit deze klachtbehandeling bleek. Reden temeer voor de Commissie Ombudsman om de eerdere aanbeveling uit te werken.

Organisaties waarvoor de Commissie Ombudsman klachten behandelt.

De Commissie Ombudsman heeft in 2021 naast de gemeente Oosterhout ook werkzaamheden verricht ten aanzien van het klachtrecht voor de gemeenten Breda, Etten-Leur, Dongen, Moerdijk, Roosendaal en Rucphen en voor het Werkplein Hart van West-Brabant, CJG Breda, de Belastingssamenwerking West-Brabant en de Regionale Samenwerking West-Brabant.

Dit maakt het werk voor de commissieleden zeer boeiend. De ervaring met klachten en bemiddeling bij de diverse organisaties – groot én klein, in de stad of een dorpsgemeenschap – geeft de mogelijkheid om de opgedane expertise nog meer uit te nutten en in te zetten voor de burgers van alle organisaties waarvoor de commissie de klachtbehandeling in beroep vorm geeft.

7 Jaarrekening

7.1 Inleiding

In hoofdstuk 7 worden de cijfers over het jaar 2021, zowel de exploitatie als de balans, op gemeentebreed niveau toegelicht.

De jaarrekening 2021 geeft samengevat het volgende beeld:

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Lasten	164.140	162.611	168.676
Baten	-172.061	-159.407	-176.010
Resultaat voor bestemming	-7.921	3.204	-7.334
Mutaties reserves	-976	-3.213	-3.443
Vennootschapsbelasting	394	2	-759
Resultaat na bestemming	-8.503	-7	-11.536

7.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

7.2.1 Voorschriften

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de volgende wettelijke en andere voorschriften in acht genomen:

- de gemeentewet;
- het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- de door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordeningen ex artikel 212, 213, en 213a;
- het op 25 januari 2022 door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol en normenkader rechtmatigheid voor de accountantscontrole 2021;
- overige (financiële) afspraken, zoals de vastgestelde Planning & Controlcyclus, de nota reserves en voorzieningen, de nota investeringen en afschrijvingsbeleid en de nota inkoop en aanbesteding.

7.2.2 Financieel verslag

Het financieel verslag bevat de balans, de exploitatierekening en de toelichting daarop. De voorgeschreven overzichten zijn afzonderlijk opgenomen in de bijlagen.

7.2.3 Grondslagen voor waardering

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Onderscheid activa met economisch en maatschappelijk nut

In de jaarrekening wordt conform de voorschriften onderscheid gemaakt tussen activa met een economisch nut en activa met een maatschappelijk nut. Activa met een economisch nut zijn activa die gelden generen of waar een aspect van verhandelbaarheid in zit. Deze activa moeten worden geactiveerd. Bij de activa met economisch nut wordt onderscheidt gemaakt in activa waarvoor een heffing wordt geheven. Reserves mogen niet in mindering worden gebracht op deze investeringen en resultaatafhankelijk afschrijven is definitief verboden.

Vanwege een BBV-wijziging moeten Investeringen met een maatschappelijk nut, evenals investeringen met een economisch nut, worden geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur worden afgeschreven. De vrije keuze om investeringen met een maatschappelijk nut wel of niet te activeren is komen te vervallen. Hiermee wordt een betere vergelijkbaarheid van de kosten tussen gemeenten beoogd. Het nieuwe beleid is van toepassing op de investeringen vanaf 2017. Voor de bestaande activa (gerealiseerde investeringen tot en met 2016) blijft het oude activabeleid van kracht.

Algemene waardering

De immateriële- en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen, subsidies, bijdragen en onttrekkingen aan de reserves. De afschrijvingen zijn gebaseerd op economische levensduur volgens de lineaire methode. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Immateriële vaste activa

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar, of indien korter maximaal de gebruiksduur van de bijbehorende activa, afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen, die worden verstrekt aan derden ten behoeve van een investering vallen met ingang van 1 januari 2016 ook onder de immateriële vaste activa.

Vaste activa

Bij de waardering van de vaste activa wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggedenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De nog niet in bouwexploitatie genomen gronden (NIEGG), zijn per 1 januari 2016 niet langer verantwoord onder de grondexploitaties, maar onder de materiële vast activa, gronden en terreinen.

Schoolgebouwen

Het uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat schoolbesturen juridisch eigenaar zijn van schoolgebouwen. De gemeente is echter economisch eigenaar van schoolgebouwen (het economisch claimrecht). Schoolgebouwen zijn daarom opgenomen op de balans van de gemeente Oosterhout.

Financiële vaste activa

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Elk jaar vindt een beoordeling plaats of een afwaardering noodzakelijk zou zijn op grond van een structurele waardedaling van de aandelen. De leningen u/g en de overige vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, waarbij rekening is gehouden met vermoedelijke oninbaarheid. Bijdragen, die worden verstrekt aan derden ten behoeve van een investering vallen met ingang van 1 januari 2016 niet langer onder de financiële vaste activa, maar onder de immateriële vaste activa.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen historische uitgaafprijs.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Grondexploitatie

De in bouwexploitatie genomen gronden zijn opgenomen tegen historische kostprijs, vermeerderd met de investeringen en verminderd met de opbrengsten wegens grondverkoop, bijdragen en subsidies. In de specificaties van de grondexploitatie zijn de opbrengsten opgenomen tegen de te verwachten uitgifteprijs, terwijl de nog uit te geven bedragen zijn ontleend aan de exploitatieoverzichten c.q. tussencalculaties.

Winst wordt binnen een grondexploitatie genomen conform de voorgeschreven berekening van de POC-methode.

Verliezen worden genomen als uit de financiële verkenning of grondexploitatie blijkt dat er een negatief resultaat te verwachten is. Dit kan zijn op moment van aankoop van perceel of moment van openen c.q. actualisatie van grondexploitatie.

Vorderingen

De vorderingen worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het nog te bestemmen resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Voorzieningen

In het BBV worden vier mogelijkheden aangereikt waarvoor voorzieningen gecreëerd kunnen worden:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs is in te schatten.;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.;
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Een uitzondering hierop zijn de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voor-schotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van vol-gende begrotingsjaren. Conform Artikel 49 BBV worden deze sinds 2008 onder de overlopende passiva op-genomen. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde ver-plichtingen van vergelijkbaar volume. Aan voorzieningen wordt geen rente toegevoegd. In het verslagjaar zijn geen onderhoudsegalisatievoorzieningen aanwezig.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

7.2.4 Grondslagen van resultaatbepaling

In de jaarrekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden conform begroting, dan wel besluitvorming door de Raad, rechtstreeks op de reserves gemuteerd. Bij de presentatie van het rekeningsaldo zijn wel alle mutaties afzonderlijk gepresenteerd in het kader van de verslaggevingsvoorschriften.

Baten en lasten

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht het moment waarop de gelden worden ontvangen c.q. betaald.

Eigen bijdrage via CAK

Door het CAK worden in verband met privacy bepalingen géén gegevens op persoonsniveau verstrekt aan gemeenten waardoor het slechts beperkt mogelijk is om de juistheid en volledigheid vast te stellen van de door het CAK vastgestelde eigen bijdrage ad € 462.564 (2020: € 397.988) van zorgontvangers en de tijdigheid van doorbetaling ervan aan gemeenten.

Algemene uitkering

De gemeente Oosterhout heeft bij de berekening van de algemene uitkering 2021 zoals die is verwerkt in de jaarrekening 2021 aansluiting gezocht bij de december-circulaire.

Afschrijvingen

De investeringen worden lineair afgeschreven waarbij voor de rente de rekenrente is gehanteerd. Ten aanzien van de rentetoerekening zijn meerdere uitzonderingen gemaakt.

In de nota investeringen en afschrijvingsbeleid is vastgesteld dat in het algemeen wordt gestart met het af-schrijven van activa in het jaar na de gereed melding.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur en opgenomen in de nota investerings- en afschrijvingsbeleid.

Dividendopbrengsten

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend be-taalbaar wordt gesteld.

Resultaatbestemming

Het voordelig rekeningresultaat van de rekening van baten en lasten is afzonderlijk in de balans onder het eigen vermogen verantwoord. Bij vaststelling van de jaarrekening zal de gemeenteraad een nadere bestem-ming geven aan het rekeningsaldo. In de loop van 2022 wordt het rekeningresultaat van 2021 bestemd.

Om transparant te laten zien hoe reserves worden gevormd of worden benut, lopen alle mutaties in de reserves via een apart product. Hierdoor is er op één product inzicht in alle mutaties.

Een aantal reserves zijn door de gemeenteraad als 'gesloten circuits' aangemerkt. Dit betekent dat het aan-wezige saldo op die producten binnen de jaarrekening rechtstreeks in de reserve wordt gemuteerd. Deze vallen in principe dus buiten de resultaatbestemming. Het betreft:

- bestemmingsreserve SSC Equalit;
- bestemmingsreserve Ontwikkelreserve Bedrijfsvoering;
- bestemmingsreserve parkeerfonds;
- bestemmingsreserve Groenfonds (alleen stortingen);
- bestemmingsreserve toeristisch fonds;
- bestemmingsreserve Vitaliteitsregeling;
- reserve investeringsprojecten.

7.3 Overzicht van baten en lasten

x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat 2021
Burger en bestuur	Lasten	5.753	5.423	5.543	120
	Baten	-1.738	-1.201	-1.322	-121
	Saldo	4.015	4.222	4.221	-1
Sociaal domein	Lasten	81.360	77.028	78.957	1.929
	Baten	-27.290	-20.433	-24.819	-4.386
	Saldo	54.070	56.595	54.138	-2.457
Werkgelegenheid en economie	Lasten	1.047	1.253	1.038	-215
	Baten	-201	-219	-186	33
	Saldo	846	1.034	852	-182
De levendige gemeente	Lasten	15.784	16.275	17.107	832
	Baten	-3.302	-3.239	-5.259	-2.020
	Saldo	12.482	13.036	11.848	-1.188
Ruimte en ontwikkeling	Lasten	35.965	36.808	38.619	1.811
	Baten	-17.867	-14.700	-16.364	-1.664
	Saldo	18.098	22.108	22.255	147
Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	2.135	1.712	764	-948
	Baten	-117.429	-116.776	-122.530	-5.754
	Saldo	-115.294	-115.064	-121.766	-6.702
Gemeentelijke organisatie (overhead)	Lasten	22.096	24.051	26.648	2.597
	Baten	-4.234	-2.838	-5.530	-2.692
	Saldo	17.862	21.213	21.118	-95
Onvoorzien	Lasten	-	60	-	-60
	Baten	-	-	-	-
	Saldo	-	60	-	-60
Resultaat voor bestemming	Lasten	164.140	162.611	168.676	6.065
	Baten	-172.061	-159.407	-176.010	-16.603
	Saldo	-7.921	3.204	-7.334	-10.538
Mutaties in reserves	Storting	7.878	3.131	5.472	2.341
	Onttrekking	-8.854	-6.344	-8.915	-2.571
	Saldo	-976	-3.213	-3.443	-230
Vennootschapsbelasting	Lasten	394	2	-759	-761
	Baten	-	-	-	-
	Saldo	394	2	-759	-761
Resultaat na bestemming	Lasten	172.412	165.744	173.389	7.645
	Baten	-180.915	-165.751	-184.925	-19.174
	Saldo	-8.503	-7	-11.536	-11.529

Voor een overzicht van de begrotingswijzingen 2021 wordt verwezen naar de bijlage 8.2 Begrotingswijzigingen. Voor de staat van incidentele baten en lasten wordt verwezen naar paragraaf 7.8 Begrotingsrechtmatigheid.

7.3.1 Analyse op hoofdlijnen

In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht gegeven van het resultaat.

x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat 2021	2 ^e corap
Burger en bestuur	4.222	4.221	-1	40
Sociaal domein	56.595	54.138	-2.457	3
Werkgelegenheid en economie	1.034	852	-182	15
De levendige gemeente	13.036	11.848	-1.188	-363
Ruimte en ontwikkeling	22.108	22.255	147	-250
Algemene dekkingsmiddelen	-115.064	-121.766	-6.702	-2.944
Gemeentelijke organisatie (overhead)	21.213	21.118	-95	-5
Onvoorzien	60	-	-60	-60

Omschrijving	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat 2021	2 ^e corap
Personele lasten ¹⁸				-437
Kapitaallasten				-554
Resultaat voor bestemming	3.204	-7.334	-10.538	-4.555
Mutaties reserves	-3.213	-3.443	-230	-
Vennootschapsbelasting	2	-759	-761	-
Resultaat na bestemming	-7	-11.536	-11.529	-4.555

7.3.1.1 Toelichting afwijking ten opzichte van de 2^e concernrapportage

Bij de 2e concernrapportage 2021 (peildatum 1 september 2021) was een totaal voordeel geprognoseerd van € 4.555.000, bestaande uit € 1.775.000 voordelig als gevolg van reguliere afwijkingen en € 2.780.000 voordelig als gevolg van corona.

Het voordeel op de reguliere afwijkingen op de programma's bij de 2e concernrapportage was gebaseerd op de kosten en baten van derden (exclusief de kapitaallasten, exclusief de personele kosten).

Het verschil ten opzichte van de jaarrekening wordt op grote hoofdlijnen verklaard door onderstaande posten (in volgorde van programma):

- College € 143.000 voordeliger
De in de 2e concernrapportage opgenomen extra storting in de spaarpot voor toekomstige pensioen-uitkeringen van (oud) bestuurders was niet benodigd vanwege een verhoging van de rekenrente.
- Beheerskosten sociaal domein € 358.000 voordeliger
Vanuit de algemene uitkering zijn extra middelen ontvangen voor uitvoering van projecten sociaal domein. Een aantal projecten zijn wel gestart in 2021 en lopen door in 2022 (€ 358.000 voordelig). Hiervoor zal een voorstel tot resultaatbestemming worden ingediend.
- Volksgezondheid € 137.000 voordeliger
De ontvangen middelen voor de ambulantisering GGZ vanuit de algemene uitkering zijn niet geheel benut omdat niet alle activiteiten, zoals de inzet van de wijk GGZ-er en trainingen, doorgang konden vinden door de coronacrisis of zich nog in een voorbereidende fase bevonden (€ 120.000 voordelig). Hiervoor zal een voorstel tot resultaatbestemming worden ingediend. Verder zijn er subsidies ontvangen voor het preventieakkoord gezondheid (€ 17.000 voordelig).
- Transitie AWBZ € 464.000 voordeliger
In 2021 hebben we een teruggave ontvangen van beschermd wonen regio Breda (€ 203.000 voordelig). Verder zijn de kosten voor begeleiding ten opzichte van de 2e concernrapportage € 200.000 voordeliger. Vanwege de opheffing van het sociaal wijkteam is over 2020 en 2021 in totaal € 87.000 ontvangen. Hiertegenover stonden nog € 26.000 aan kosten. Per saldo € 61.000 voordelig.
- Huishoudelijke verzorging € 126.000 voordeliger
Door kwaliteitsslag bij de toegang en uitvoering zijn de kosten Hulp bij het huishouden lager uitgevallen. Ook de openstelling van de Wet langdurige zorg (WLZ) voor cliënten met zware psychische problematiek heeft een positief effect gehad op de uitgaven. De hulp bij het huishouden verhuist in deze gevallen mee naar de WLZ. Daarnaast zijn de eigen bijdragen voor de individuele voorzieningen WMO € 74.000 achtergebleven op de begroting. Deze eigen bijdragen worden uitgevoerd, opgelegd en doorgestort naar de gemeente door het CAK.
- Vervoersvoorzieningen € 167.000 voordeliger
Voor het Kleinschalig collectief vervoer zijn er in 2021 nieuwe contractafspraken gemaakt met de vervoerder om het wisselende gebruik van de deeltaxi vanwege lockdowns financieel op te vangen en rechtmatig te borgen. In 2021 is na de eerste lange lockdown in een aantal maanden de stijgende lijn weer ingezet, maar deze is blijven steken op ongeveer 70% (van het volume van 2019). Daarna ging de tweede lockdown in (€ 52.000 voordelig). Daarnaast zijn er eigen bijdragen ontvangen van de cliënten ontvangen (€ 115.000 voordelig).
- Inkomensregelingen € 804.000 voordeliger
Bij de 2e concernrapportage was nog niet bekend dat der rijksinkomsten vanuit het BUIG-budget € 350.000 voordeliger uit zouden vallen. Verder zijn de kosten van de verstrekte uitkeringen lager uitgevallen hetgeen te maken heeft met diverse andere extra regelingen in het kader van corona.
- Schuldhulpverlening € 304.000 voordeliger
Vanwege de coronamaatregelen zijn een aantal activiteiten op het gebied van preventie, zoals cursussen uitgesteld of afgelast. Ook was er een daling te zien van het aantal schuldhulpverleningen. Dit is een landelijke trend (€ 196.000 voordelig). Er wordt er een voorstel voor resultaatbestemming

¹⁸ De personele lasten en kapitaallasten zijn binnen de programma's opgenomen in de lasten en baten. Voor de analyse worden ze op het gemeentelijk totaal niveau bekeken.

ingediend voor een bedrag van € 92.000. Verder is er in 2021 een rijksvergoeding ontvangen voor de uitvoeringskosten gedupeerd van de kindertoeslagaffaire (€ 108.000 voordelig).

- **Zwembad € 473.000 voordeliger**
Door de versoepelingen van de coronamaatregelen zijn de baten € 180.000 hoger dan was geprognostiseerd in de 2e concernrapportage. In november is vanuit het Rijk € 525.000 ontvangen voor de Specifieke Uitkering Ijsbanen en Zwembaden 2021. De te verwachte tegemoetkoming vanuit het Rijk voor de tegemoetkoming voor verhuurders sportaccommodaties 2021 is € 40.000 lager uitgevallen. Door corona zijn de kosten van inhuur van personeel € 77.000 hoger uitgevallen. Ook zijn de kosten van de belastingen (€ 54.000), de onderhoudskosten (€ 60.000) en voor materialen (€ 36.000) hoger. Hier staan lagere kosten voor gas- en waterverbruik tegenover (€ 72.000). Door huurderiving en hogere kosten voor personeel derden en inkopen zijn de kosten voor de horeca € 37.000 hoger uitgevallen.
- **Beheer gronden en gebouwen € 855.000 voordeliger**
Bij de 2e concernrapportage was de verwachting dat het project winkelcentrum Arendshof budgettair neutraal voor 2021 zou verlopen. Echter in 2021 is € 1.255.000 aan huren ontvangen en waren de exploitatielasten € 400.000.
- **Algemene uitkering € 2.495.000 voordeliger**
Na het opstellen van de tweede concernrapportage heeft het Rijk de september- en decembercirculaire 2021 gepubliceerd. Deze circulaires hebben het gemelde voordeel in de tweede concernrapportage verdubbeld met € 2.495.000.
- **Algemene baten en lasten € 931.000 voordeliger**
Het voordeel bestaat in hoofdlijnen uit de ontvangen naheffing van Attero (€ 692.000 voordelig), BCF-compensatie voor re-integratie (€ 84.000 voordelig), het vrijvallen van diverse balansposten (€ 67.000 voordelig), de aanpassing van de voorziening dubieuze debiteuren (€ 75.000 voordelig) en de terugontvangen overdrachtsbelasting van de vestiging van recht van opstal bij sportverenigingen (€ 13.000 voordelig).

7.3.1.2 Toelichting op de resultaten bij de jaarrekening

Onderstaand worden per programma per beleidsproduct de financiële resultaten weergegeven met daarbij een toelichting op de belangrijkste afwijkingen per product.

Uitgangspunt hierbij is dat afwijkingen toegelicht worden als de afwijking bij de kosten en baten derden hoger zijn dan € 10.000 en voor de apparaatskosten en kapitaallasten hoger dan € 25.000. De verschillen in de personele kosten en de kapitaallasten worden ook als totaal in de paragrafen 7.3.2 en 7.3.3 toegelicht.

7.3.1.2.1 Burger en bestuur

x € 1.000

Thema/Beleidsonderdeel	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	Incidenteel	Structureel
Relatie burger en bestuur	-150	-107	17	-	60	42	18
Gemeenteraad	-34	-	17	-	-17	-35	18
College	184	-107	-	-	77	77	-
Regionale samenwerking	-9	-	2	-	-7	-7	
Regionale samenwerking	-9	-	2	-	-7	-7	-
Dienstverlening	-83	-14	81	-38	-54	-54	
Dienstverlening	-83	-14	81	-38	-54	-54	-
Totaal	56	-121	100	-38	-1	-19	18

Relatie burger en bestuur (€ 60.000 nadelig, waarvan € 18.000 structureel)

Gemeenteraad (€ 17.000 voordelig, waarvan € 18.000 nadelig structureel)

De salariskosten voor raadsleden zijn € 18.000 hoger dan begroot door een aanpassing van de bezoldigingsbedragen en toelagen conform de CAO van het Rijk die bekend zijn gemaakt middels de circulaire van 21 oktober 2020. Dit was derhalve nog niet opgenomen in de begroting 2021 (€ 18.000 nadelig structureel). Er is een nieuwe rekenkamer benoemd die in september 2021 is gestart. De geraamde kosten zijn daarom niet volledig uitgegeven in 2021. Tevens is er een incidentele uitkering geweest van de bijdrage van de vorige rekenkamer, inclusief risicoreserve (€ 31.000 voordelig). Vanwege Covid-19 konden niet alle activiteiten vanuit de raads- en fractieondersteuning uitgevoerd worden dit jaar (€ 13.000 voordelig). Verder waren de kosten voor het abonnement ten behoeve van videoverslaglegging nog niet meegenomen in de begroting 2021. De kosten zijn gestegen vanwege meer hybride vergaderen (€ 7.000 nadelig).

College (€ 77.000 nadelig)

Vanwege de corona zijn de representatiekosten (€ 5.000 voordelig) en de reis- en verblijfkosten (€ 15.000 voordelig) lager dan begroot. Wel zijn er meer uitgaven geweest voor opleidingen (€ 10.000 nadelig) en voor adviezen van derden voor een voormalig wethouder (€ 8.000 nadelig). Verder zijn de kosten voor de pensioenen van (oud) bestuurders lager dan begroot (€ 10.000 voordelig). In de 2e concernrapportage was rekening gehouden met een extra storting van € 220.000. Deze was niet nodig door een verhoging van de rekenrente. In de voorziening wachtgeldregeling is enerzijds € 196.000 gestort vanwege de geraamde kosten van gewezen bestuurders die nog niet nog niet waren meegenomen in de voorziening wachtgeldregeling en anderzijds € 105.000 onttrokken voor het betaalde wachtgeld voor gewezen bestuurders.

Regionale samenwerking (€ 7.000 voordelig)

Door een BTW-correctie is een voordeel ontstaan van € 10.000.

Dienstverlening (€ 54.000 voordelig)

- **Beheer GEO-bestanden (€ 1.000 nadelig)**
Aan het eind van het jaar 2021 zijn bijna alle gebouwen in Oosterhout getaxeerd op gebruiksoppervlakte. Dit is uitgevoerd door het eigen ambtelijk apparaat in samenwerking met de belastingsamenwerking West-Brabant (BWB). Met de begroting is rekening gehouden met het inhuren van expertise. Aangezien dit intern kon worden uitgevoerd heeft dit geleid tot een overschrijding van het aantal geschreven uren op het product Beheer GEO-basisbestanden. (€ 40.000 nadelig), maar daar staat tegenover dat het budget voor inhuur niet is benut (€ 47.000 voordelig).
- **Kabels en leidingen GEO (€ 66.000 voordelig)**
In 2021 is versneld glasvezel aangelegd in Oosterhout. Dit heeft geleid tot extra inkomsten uit leges (€ 107.000 voordelig). Om de tijdelijke werkzaamheden ten gevolge van de versnelde aanleg te begeleiden, heeft het college besloten om een coördinator Kabels en Leidingen in te huren voor het gehele jaar 2021 (€ 31.000 nadelig).
- **Burgerlijke stand (€ 37.000 voordelig)**
Gelet op de coronamaatregelen zijn trouwerijen geannuleerd, (opnieuw) uitgesteld of nog niet gepland. Daardoor zijn de inkomsten uit huwelijksleges achtergebleven (€ 35.000 nadelig). Vanwege het investeren in opleidingen, het bestellen van materialen, zoals aanvullen van de trouwboekjes/pennen zijn de kosten met € 11.000 overschreden. Doordat er minder huwelijken zijn geweest in 2021 zijn er minder uren gerealiseerd op het product (€ 83.000 voordelig).
- **Documenten (€ 231.000 nadelig)**
Aangezien inwoners in 2020 vanwege Corona zo goed als niet naar het buitenland konden reizen, is het aanvragen van reisdocumenten met een jaar uitgesteld. In 2021 zien we dat deze uitgestelde aanvragen voor reisdocumenten zijn ingehaald. De leges van de paspoorten zijn in 2021 € 32.000 voordeliger en voor de identiteitskaarten € 42.000 voordeliger. De leges van de rijbewijzen zijn € 13.000 nadeliger, vanwege de Corona perikelen. De rijksleges derden en afdrachten derden zijn niet naar verhouding meegenomen in de begroting t.o.v. de verwachte afgifte van documenten. Hierdoor zijn er de volgende verschillen ontstaan bij rijksleges derden een nadelig verschil van € 145.000 en bij de afdracht derden een voordeel van € 140.000. De apparaatskosten zijn toegespitst op basis van de werkelijke documenten. Daarnaast worden er in 2021 meer productieve uren geschreven dan wat er begroot is. Hierdoor zijn de apparaatskosten € 287.000 nadeliger.
- **Gemeentelijke basisadministratie (GBA) (€ 217.000 voordelig)**
In 2021 zijn er minder uittreksels van de BRP (Basisregistratie personen) afgegeven en minder verklaringen omtrent gedrag (VOG's) afgegeven (€ 30.000 nadelig). Doordat er minder VOG's zijn afgegeven zijn de afdrachten naar het rijk minder (€ 21.000 voordelig). De lasten van de GBA zijn € 7.000 voordeliger in 2021, dit komt met name dat er geen onderhoud gerealiseerd is vanwege een nieuw geïmplementeerd systeem. De gerealiseerde uren zijn op andere producten geschreven, zoals documenten. Hierdoor is er een voordelig verschil van € 181.000 in de apparaatskosten.
- **Kasbeheer (€ 35.000 voordelig)**
De uren van kasbeheer zijn lager doordat de apparaatskosten vooral zijn geschreven op andere producten (€ 35.000 voordelig).
- **Klant contact centrum (€ 86.000 voordelig)**
De onderschrijding wordt met name veroorzaakt door lagere apparaatskosten (€ 93.000 voordelig). Dit komt doordat niet alle begrote personeel in 2021 is ingevuld.
- **Naturalisaties (€ 102.000 nadelig)**
In 2021 zijn er in verhouding meer naturalisaties uitgegeven dan begroot (€ 64.000 voordelig). Doordat er meer naturalisaties zijn uitgegeven zijn er ook meer afdrachten van de rijksleges geweest (€

56.000 nadelig). Verder zijn de apparaatskosten € 110.000 nadeliger, door het verdelen van het totaal aantal uren op basis van werkelijke aantallen.

- Verkiezingen (€ 51.000 nadelig)

In maart 2021 zijn er verkiezingen gehouden. Echter door de Covid-19 maatregelen zijn er meer kosten gemaakt dan begroot (€ 26.000 nadelig). In de decembercirculaire 2020 is via de algemene uitkering een bedrag € 69.000 ontvangen voor de 2e kamer verkiezingen 2021. Doordat er Covid-19 maatregelen tijdens de verkiezingen, is meer werk geweest om het in de juiste banen te leiden. Hierdoor zijn de apparaatskosten € 25.000 nadeliger dan begroot.

7.3.1.2.2 Sociaal domein

x € 1.000

Thema/Beleidsonderdeel	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	Incidenteel	Structureel
Beheerskosten sociaal domein	-363	-	33	-	-330	-330	
Beheerskosten sociaal domein	-363	-	33	-	-330	-330	-
Maatschappelijke zorg	606	-78	-196	-	332	343	-11
Maatschappelijke samenleving	-	-	-	-	-	-	-
Volksgezondheid	-165	-17	48	-	-134	-134	-
Transitie AWBZ	-141	-33	-	-	-174	-174	-
Individuele voorzieningen Wmo	1.034	-17	-257	-	760	760	-
Algemene voorzieningen Wmo	-122	-11	13	-	-120	-109	-11
Sociaal beleid	948	-3.870	113	-	-2.809	-2.809	
Inkomen	1.047	-3.707	-143	-	-2.803	-2.803	-
Sociale regelingen	-99	-163	256	-	-6	-6	-
Jeugdzorg	511	178	-188	-140	361	361	
Jeugdzorg	511	178	-188	-140	361	361	-
Veiligheid	563	-616	42	-	-11	-11	
Veiligheid	563	-616	42	-	-11	-11	-
Totaal	2.265	-4.386	-196	-140	-2.457	-2.446	-11

Beheerkosten sociaal domein (€ 330.000 voordelig)

Vanuit de algemene uitkering zijn extra middelen ontvangen voor uitvoering van projecten sociaal domein. Een aantal projecten zijn wel gestart in 2021 en lopen door in 2022 (€ 358.000 voordelig). Hiervoor zal een voorstel tot resultaatbestemming worden ingediend. Verder heeft er een verschuiving van de apparaatskosten plaatsgevonden vanuit WMO (€ 33.000 nadelig).

Maatschappelijke zorg (€ 332.000 nadelig)

Volksgezondheid (€ 134.000 voordelig)

Vanuit de algemene uitkering zijn middelen ontvangen voor de ambulantisering GGZ. We krijgen deze structurele ambulantiseringmiddelen omdat steeds meer mensen met een psychische kwetsbaarheid niet meer in een instelling maar in de wijk wonen. Met deze middelen betalen we acties en activiteiten die daaraan bijdragen. In 2021 zijn niet alle middelen opgegaan, dit is te verklaren vanuit het feit dat niet alle activiteiten zoals de inzet van de wijk GGZ-er en trainingen doorgang konden vinden door de coronacrisis of zich nog in een voorbereidende fase bevonden (€ 120.000 voordelig). Hiervoor zal een voorstel tot resultaatbestemming worden ingediend.

De onderschrijving op Wet Kinderopvang valt, net zoals vorig jaar, te verklaren aan de hand van de coronacrisis. Door de coronacrisis hebben er gedurende het jaar minder inspecties op kinderdagverblijven kunnen plaatsvinden. Hierdoor zijn de benodigde uitgaven achtergebleven. De hoop is dat met het einde van de lockdowns, de normale activiteiten rondom WKO weer opgepakt kunnen worden (€ 32.000 voordelig).

Als gevolg van de coronacrisis zijn prioriteiten en aandachtspunten binnen veel beleidsterreinen verschoven, uiteraard ook binnen de volksgezondheid. De coronacrisis heeft ertoe geleid dat er minder taken en activiteiten hebben kunnen plaatsvinden. Zo heeft GGD minder plustaken kunnen uitvoeren en heeft ook de focus lokaal gelegen op corona, net als bij onze samenwerkingspartners, waar normaal gesproken de focus ligt op preventieve taken en activiteiten (€ 12.000 voordelig).

Verder zijn er subsidies ontvangen voor het preventieakkoord gezondheid (€ 17.000 voordelig). Doordat er voor gezondheidsbeleid geen uren begroot zijn maar wel tijd is geïnvesteerd ontstaat hier een nadeel van € 48.000. Dit betreft een verschuiving vanuit WMO.

Transitie AWBZ (€ 174.000 voordelig)

Vanwege de opheffing van het sociaal wijkteam is over 2020 en 2021 in totaal € 87.000 ontvangen. Hiertegenover stonden nog € 26.000 aan kosten. Per saldo € 61.000 voordelig.

In 2021 had beschermd wonen regio Breda een dusdanig positief resultaat op de begroting, dat de toevoeging van deze zogenaamde BW-LVB (beschermd wonen lang verblijf) gelden niet nodig was. Hiervoor hebben we teruggave ontvangen (€ 203.000 voordelig).

De kosten voor Begeleiding in 2021 zijn ongeveer 4 ton lager uitgevallen dan het voorgaande jaar (kosten in 2020 waren € 5.655.000). Dit heeft onder andere te maken met de openstelling van de Wet langdurige zorg (Wlz) voor cliënten met psychische problematiek, de lagere aantallen PGB en de halvering van de indicaties in de categorie "zwaar". Het gewenste effect van individueel maatwerk naar afschaling richting collectieve vrij toegankelijke voorzieningen (zoals Floraliapark) is in 2021 echter nog niet volledig van de grond gekomen. Corona en de beperkte mogelijkheden voor vrije inloop hebben hier een grote invloed op gehad. Verder zien we ook de impact van corona onder de jongere leeftijdsgroepen. De stijging in 2020 en 2021 binnen de leeftijdsgroepen 18-25 jr, 25-30 jr en 35-40 jr is hierin opvallend. Zoals is gebleken uit CIA fase 2 heeft de coronacrisis een grote impact gehad op de mentale gezondheid van (jongere) inwoners. Als gevolg van de bovengenoemde ontwikkelingen verwachtten we onder de streep een tekort op Begeleiding van ongeveer € 300.000. Het beschikbare budget voor 2021 was € 5.145.000. Per saldo een overschrijding van € 100.000.

Individuele voorzieningen WMO (€ 760.000 nadelig)

- **Beleidsontwikkeling WMO (€ 243.000 voordelig)**
Op dit product worden Binnen de Individuele voorzieningen WMO alle beleids- en uitvoeringsuren WMO begroot en geboekt. Binnen de uitvoering is er veel verloop waardoor er tijden zijn met vacatures waar ook wordt ingehuurd. Deze inhuur is ten laste van het PBS verantwoord (€ 257.000 voordelig).
- **Huishoudelijke verzorging (€ 802.000 nadelig huishoudelijke verzorging, € 74.000 nadelig eigen bijdragen WMO-voorzieningen)**
De kosten voor HbH in 2021 zijn ongeveer € 400.000 hoger uitgevallen dan in 2020. We zien dit in de context van de enorme kostenstijgingen van de afgelopen jaren als een redelijk positieve ontwikkeling. Het lijkt erop dat de vloedgolf aan aanvragen als gevolg van de invoering van het abonnements-tarief voorbij lijkt te zijn en dat de kwaliteitsslag HbH bij toegang en uitvoering zijn vruchten afwerpt. De openstelling van de Wlz voor cliënten met zware psychische problematiek heeft ook positief effect op de uitgaven HbH gehad. De HbH verhuist mee naar de Wlz. Ondanks dat de vloedgolf voorbij is, blijft het abonnementstarief een aanzuigende werking hebben. Daarbij hebben we te maken met de dubbele vergrijzing. Dit alles gecombineerd met de maatschappelijke opgave om langer thuis te blijven wonen, maakt dat de groei in aantal cliënten HbH voorlopig blijft. De overschrijding huishoudelijke verzorging bedraagt € 802.000 voor in natura en PGB's (persoonlijke budgetten).
In de begroting 2022 is het budget verhoogd met € 1.000.000 met daarbij een taakstelling van € -500.000 vanwege het implementeren van het nieuwe normenkader en de kwaliteitsslag bij de toegang en uitvoering.
De eigen bijdragen voor de individuele voorzieningen WMO zijn € 74.000 achtergebleven op de begroting. Deze eigen bijdragen worden uitgevoerd, opgelegd en doorgestort naar de gemeente) door het CAK.
- **Rolstoelvoorziening (€ 260.000 nadelig)**
De uitgaven voor de rolstoelvoorziening zijn in 2021 verder opgelopen. De grootste uitgaven bij deze voorzieningen zijn de elektrische rolstoelen en de rolstoelen met aandrijfondersteuning. Deze rolstoelen zijn relatief duur. Omdat deze alleen verstrekt worden aan inwoners met een zware beperking zijn er weinig mogelijkheden deze uitgaven te verlagen. Net als voorgaande jaren zien we in 2021 een stijging in de aantallen en de uitgaven. In de begroting 2022 is het budget verhoogd met € 185.000.
- **Vervoersvoorzieningen (€ 111.000 voordelig)**
Voor het Kleinschalig collectief vervoer zijn er in 2021 nieuwe contractafspraken gemaakt met de vervoerder om het wisselende gebruik van de deeltaxi vanwege lockdowns financieel op te vangen en rechtmatig te borgen. In 2021 is na de eerste lange lockdown in een aantal maanden de stijgende lijn weer ingezet, maar deze is blijven steken op ongeveer 70% (van het volume van 2019). Daarna ging de tweede lockdown in (€ 52.000 voordelig). Daarnaast zijn er eigen bijdragen ontvangen van de cliënten ontvangen (€ 115.000 voordelig).
De inzet van scootmobielen neemt langzaam af. De stijgende kosten (€ 57.000 nadelig) komen voort uit het verstrekken van bijzondere vervoersvoorzieningen zoals driewiel fietsen, speciale buggy's voor gehandicapte kinderen en autoaanpassingen. Deze zijn noodzakelijk en kostbaar. Het budget in de begroting 2022 is met € 80.000 verhoogd.

- **Woonvoorzieningen (€ 35.000 nadelig)**
Zoals bij alle andere voorzieningen is er bij de woonvoorzieningen sprake van een strakke budgettering. Ook hier staat het budget onder druk door de dubbele vergrijzing, het langer zelfstandig wonen en de krapte op de woningmarkt. Onder de woonvoorzieningen vallen onder andere de woonaanpassingen, zowel de kleine (bijvoorbeeld het installeren van een douchezitje) als de grote (bijvoorbeeld trapliften, tilliften of een complete badkameraanpassing). De trapliften vormen hierbij een van de grotere kostenposten. Bijna 30% van de uitgaven binnen de woonvoorzieningen worden gevormd door de trapliften.
- **Veilig thuis (€ 53.000 voordelig)**
De regionale aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA), waaronder Veilig Thuis, wordt bekostigd vanuit de decentralisatie uitkering Vrouwenopvang en huiselijk geweld (DUVO) aangevuld met de bijdragen van de 16 West-Brabantse gemeenten. In de septembercirculaire en decembercirculaire van 2020 zijn extra middelen toegevoegd aan de DUVO. Het plenair overleg GIA heeft besloten een deel van de extra middelen terug te laten vloeien naar de individuele gemeenten. In 2021 heeft Oosterhout als gevolg hiervan een bedrag van € 55.000 retour ontvangen.

Algemene voorzieningen WMO (€ 120.000 voordelig, waarvan € 11.000 structureel voordelig)

- Door de herontwikkelingsplannen bij Arkendonk, Oosterheide en Slotjesveld is alleen hoog noodzakelijk onderhoud uitgevoerd aan de activiteitencentra (€ 67.000 voordelig). De in rekening gebrachte huren voor de activiteitencentra zijn de afgelopen jaren geïndexeerd. De begroting is hier de afgelopen jaren niet op aangepast. Dit leidt tot een structureel voordeel van € 11.000 in de baten. Door de coronacrisis zijn er net zoals in 2020 ook in 2022 minder nieuwe aanmeldingen voor cliëntondersteuning gedaan (€ 43.000 voordelig).

Sociaal beleid (€ 2.809.000 voordelig)

Inkomen (€ 2.803.000 voordelig)

- **Klantmanagers (€ 143.000 voordelig)**
De klantmanagers voeren taken uit in het kader van Inkomen en Sociale regelingen. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden in de apparaatskosten van Inkomen naar Sociale regelingen.
- **Inkomensregelingen (€ 2.304.000 voordelig)**
Voor de kosten van uitkeringsverstrekking en structurele loonkostensubsidie ontvangen wij het Buigbudget van het Rijk. Het budget dat het Rijk heeft toegekend ligt € 350.000 ton hoger dan begroot. De gevolgen van de economische crisis vanwege de coronacrisis lijken mee te vallen. Door de steunmaatregelen die het Rijk heeft genomen is een belangrijk deel opgevangen. Als gevolg hiervan is het beroep dat op een uitkering wordt gedaan lager dan verwacht werd. Het gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen is hierdoor lager dan begroot. In de begroting is uitgegaan van een gemiddeld aantal van 835. Het gemiddelde aantal is uiteindelijk uitgekomen op 781,45. Ook de gemiddelde kosten per uitkering lagen ongeveer € 500 lager dan begroot. Dit mindere beroep op bijstand levert een voordeel op van € 1.289.000, bestaande uit € 289.000 meer baten vanwege terugbetaalde uitkeringen en € 1.000.000 minder lasten.
Ook het beroep dat wordt gedaan op een IOAW- of IOAZ-uitkering is lager dan begroot. Voor de IOAW was in de begroting uitgegaan van een gemiddeld aantal van 61, dit aantal is uitgekomen op 50,7. Voor de IOAZ was een gemiddeld aantal van 8 begroot en dit is uiteindelijk 5,2 geworden. Dit levert een voordeel op van ongeveer € 157.000, bestaande uit € 154.000 lagere kosten en € 3.000 meer baten terugbetaalde uitkeringen.
Voor wat betreft het beroep op het Bbz is dit lager dan begroot. Dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door het feit dat er vanwege de coronacrisis een uitgebreid ondersteuningspakket is voor ondernemers. Dit ondersteuningspakket is met ingang van 1 oktober 2021 beëindigd. Hierdoor hebben we in het 4e kwartaal een toename van het beroep op de Bbz gezien. Door het beperkte beroep op de Bbz in de eerste drie kwartalen lagen de uitgaven lager dan begroot: Het voordeel bedraagt € 339.000, bestaande uit € 35.000 meer baten vanwege terugbetaalde uitkeringen en € 304.000 lagere lasten.
Omdat het vanwege de huidige economische situatie moeilijker is om mensen met een arbeidsbeperking te plaatsen bij werkgevers is het gemiddeld aantal personen dat met een loonkostensubsidie aan het werk is lager dan begroot. In de begroting was uitgegaan van 83 en dit is uitgekomen op 70. Omdat ook het gemiddelde bedrag dat aan loonkostensubsidies verstrekt lager was liggen de kosten lager dan begroot. In totaal € 255.000 voordelig, bestaande uit € 76.000 meer baten vanwege terugbetaalde uitkeringen en € 179.000 lagere lasten.
- **Inkomensvoorzieningen (€ 60.000 nadelig)**
Op de individuele inkomenstoelag is 4% meer beroep gedaan dan waarmee in de begroting rekening is gehouden (€ 11.000 nadelig).
In 2021 nauwelijks aanspraak gemaakt op de reguliere Bbz. Hierdoor bleven de uitkeringen achter (€ 287.000 voordelig) en ook de inhoudingen (€ 255.000 nadelig). De aflossingen en rente-

ontvangsten over de reeds lopende kapitaalverstrekkingen liepen wel door (€ 52.000 voordelig). Het nadeel op de Tozo bedraagt € 132.000. Vanuit het Rijk is een vergoeding ontvangen van € 228.650 voor het aantal Tozo aanvragen (453 voor levensonderhoud en 31 voor kapitaal). Om de regeling te kunnen uitvoeren is personeel ingehuurd (€ 361.000 nadelig).

- **Re-integratie en WSW (€ 429.000 voordelig)**

De uitgaven voor de ondersteuning bij re-integratie en activering zijn achtergebleven. Hiervoor zijn verschillende redenen aan te wijzen.

In de eerste plaats is de ondersteuning bij re-integratie en activering bemoeilijkt door de coronabeperkingen. Hierdoor was er minder fysiek contact mogelijk, konden trainingen moeilijk gegeven worden, lagen opleidingstrajecten stil en waren er minder mogelijkheden voor activeringstrajecten en trajecten gericht op het opdoen van werkervaring. Ook was het aantal personen met een arbeidsbeperking dat bij werkgevers is geplaatst lager, waardoor minder begeleidingskosten (o.a. jobcoaching) betaald hoefden te worden. Voor wat betreft beschut werk gold ook nog dat het bedrag dat MidZuid in rekening heeft gebracht voor begeleiding verlaagd is.

Een tweede reden voor het achterblijven van de uitgaven is dat er vanwege de coronacrisis veel extra maatregelen genomen zijn voor ondersteuning van economie en werkgelegenheid. Hiervoor heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld aan de arbeidsmarktregio's. Door hier gebruik van te maken hoefden er minder eigen middelen ingezet te worden.

In de begroting 2022 is er voor Re-integratie en WsW € 6,6 miljoen opgenomen

Sociale regelingen (€ 6.000 voordelig)

- **De klantmanagers voeren taken uit in het kader van Inkomen en Sociale regelingen. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden in de apparaatskosten van Inkomen naar Sociale regelingen (€ 256.000 nadelig).**

- **Bijzondere bijstand (€ 186.000 nadelig)**

De overschrijding van de bijzondere bijstand van € 167.000 is met name te verklaren door de uitgaven van € 111.000 voor de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). Deze regeling was bedoeld om een terugval inkomsten als gevolg van de coronacrisis op te vangen. De uitkering gold voor huishoudens en voor ondernemers. Wij hebben hiervoor via de algemene uitkering middelen ontvangen. Ook zijn er meer uitgaven ten behoeve van 'inrichting en huisraad'. Dit is bijzondere bijstand die verstrekt wordt op basis van een lening. De stijging van de uitgaven zijn te verklaren doordat het afgelopen jaar meer statushouders zijn gehuisvest. Daarnaast zijn de kosten van bewindvoering verder gestegen, dit is een landelijke trend.

Verder heeft in 2021 de afrekening over 2020 plaatsgevonden van de Stichting Leergeld (€ 19.000 nadelig).

- **Inburgering (€ 61.000 voordelig)**

De gemeente Oosterhout heeft middelen van het rijk (via de algemene uitkering) ontvangen voor de invoerings- en uitvoeringskosten van de Nieuwe wet Inburgering (€ 83.179). Deze middelen zijn ingezet voor inrichting van het beleid en de processen, kosten voor ICT, inkoopproces, inregelen van processen, communicatie en het werven en opleiden van medewerkers.

Vanwege het feit dat "eigen" personeel de uitvoering van de nieuwe wet Inburgering doet wordt hiervan € 50.000 ingezet ter dekking van de uitvoeringskosten PBS.

- **Kwijtschelding (€ 41.000 voordelig)**

In de begroting 2021 zijn (vanwege Corona) de budgetten voor de kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing beiden met € 25.000 verhoogd. Echter dit extra budget is in 2021 niet geheel nodig geweest (€ 41.000 voordelig).

- **Lokaal minimabeleid (€ 56.000 voordelig)**

Voor wat betreft de zorgverzekering is er € 26.000 meer aan eigen bijdragen van de deelnemers ontvangen en zijn de kosten € 60.000 lager geweest vanwege minder deelnemers. Dit vanwege meer deelnemers en hogere kosten van de pakketten.

De Goederenbank heeft extra subsidie ontvangen € 5.000 regulier en € 23.000 ten laste van het coronabudget om de huidige locatie uit te breiden. Door uitbreiding van de locatie kan er veiliger en efficiënter gewerkt worden. Daarnaast zijn er meer middelen beschikbaar gesteld voor o.a. zomerkaravaan, jeugdontbijt en winterpakket. € 5.000

- **Schuldhelpverlening (€ 304.000 voordelig)**

Net als het voorgaande jaar zijn door de coronamaatregelen een aantal activiteiten op het gebied van preventie, zoals cursussen uitgesteld of afgelast. Hierdoor zijn bepaalde voorziene uitgaven komen te vervallen. Er is daarnaast een daling te zien van het aantal schuldhulpverleningen. Dit is een landelijke trend. Dit is te verklaren doordat de reguliere inloopspreekuren in de lockdown zijn komen te vervallen. Er moest veelal gewerkt worden op afspraak, dit heeft er mogelijk aan bijgedragen dat minder inwoners zich hebben gemeld voor schuldhulpverlening. Ook kunnen bepaalde steunmaatregelen, zoals uitstel van betaling of coulance van deurwaarders hieraan hebben bijgedragen dat minder inwoners zich gemeld hebben voor schuldhulpverlening. In totaal een voordeel van €

196.000 op de lasten. Vanwege het feit dat “eigen” personeel de uitvoering van de nieuwe wet Inburgering doet wordt hiervan € 72.000 ingezet ter dekking van de uitvoeringskosten PBS.

Verder wordt er een voorstel voor resultaatbestemming ingediend voor een bedrag van € 92.000: € 32.000 voor de storing in het garantiefonds (om borgstellingen te kunnen verlenen) en € 60.000 voor activiteiten om de schuldsaneringstrajecten te kunnen verkorten.

Verder is er in 2021 een rijksvergoeding ontvangen voor de uitvoeringskosten gedupeerden van de kindertoeslagaffaire (€ 108.000 voordelig).

- Sociale zekerheid algemeen (€ 14.000 nadelig)
In 2021 zijn kosten gemaakt in het kader van de BBB-regeling (bed, bad, brood). Deze uitgaven worden niet begroot (€ 20.000 nadelig).

Jeugdzorg (€ 361.000 nadelig)

- De totale apparaatskosten voor Jeugdzorg zijn € 188.000 voordeliger. Voor de uitvoeringstaken voor jeugd is er € 1,3 miljoen begroot. De afwijking van circa 14% is met name het gevolg van de vele wisselingen (vacatureruimte) waarbij eigen personeel wordt vervangen door inhuur. De inhuurkosten zijn ten laste van het PBS geboekt.
- Kosten algemeen jeugdzorg (€ 417.000 voordelig)
De kosten voor de dienstverleningsovereenkomst WBO (West Brabant Oost) zijn lager dan begroot (€ 80.000 voordelig). Dit is onder andere veroorzaakt door vacatures die zijn ontstaan in de loop van het jaar en die niet tijdig zijn opgevuld.
De kwaliteitsonderzoeken door WBO bij diverse aanbieders over de voorgaande jaren hebben geleid tot terugvorderingen (€ 84.000 voordelig).
Verder zijn de algemene kosten en kosten voor Plein 3 lager uitgevallen dan begroot doordat het aantal deelnemers Plein 3 lager was dan de ingeschatte aantal deelnemers (€ 44.000 voordelig).
In 2021 zijn er kosten gemaakt voor Juzt € 151.000 nadelig). Hier staat een onttrekking uit de voorziening Juzt tegenover (€ 151.000 voordelig).
Het voordeel bij het onderwijsachterstanden van € 58.000 is het gevolg van het feit dat we eigen ureninzet inclusief overhead mogen declareren bij het rijk. De uren hebben we echter ook begroot en de overhead niet separaat op deze kostenplaats.
Bij de kapitaallasten is een voordeel ontstaan van € 140.000. Er was € 200.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek voor besparingen binnen het sociaal domein, met name voor de hulp bij het huishouden. In 2021 is € 60.000 hieraan besteed en restant kan vrijvallen. De mutaties lopen via bestemmingsreserve sociaal domein.
- Regionale niet vrij toegankelijke jeugdzorg (€ 1.188.000 nadelig)
De kosten voor de niet vrij toegankelijke jeugdzorg zijn ook in 2021 weer verder gestegen. Ondanks de beheersmaatregelen die zijn genomen (waarvan we wel degelijk effect zien) is de vraag naar Jeugdzorg (mede als gevolg van COVID-19) verder gestegen. Het percentage jeugdige dat gebruikt maakt van Jeugdzorg is toegenomen van 11,4% in 2020, naar 12,4% in 2021. De grootste stijging zien we bij de ambulante Jeugdzorg, (€ 902.000 nadelig). Deze stijging zien we met name bij Ambulante GGZ en bij Begeleiding. Dit is ook in lijn met de landelijke ontwikkelingen. Verder zien we ook een stijging in het aantal trajecten Crisiszorg (€ 116.000 nadelig) en JeugdzorgPlus (€ 125.000 nadelig) en LTA (landelijke transitiearrangement functies) € 54.000 nadeel. Tot slot is er ook bij Jeugdbescherming sprake van een nadeel. Dit is hoofdzakelijk veroorzaakt door de nieuwe tariefafspraken 2021 (en met terugwerkende kracht voor 2020) en de overeengekomen transitievergoeding voor JBB. In totaal gaat het hier om een nadeel van € 92.000. Daar staat tegenover dat we bij Pleegzorg juist een daling zien van het aantal plaatsingen (€ 103.000 voordelig). Ook hier is COVID-19 waarschijnlijk van invloed op geweest.
- Vrij toegankelijke jeugdzorg (€ 122.000 voordelig)
Voor de Praktijkondersteuner Jeugd was nog eenmalig een subsidie beschikbaar vanuit het transitiefonds van € 107.000. Hiermee was in de begroting geen rekening gehouden. Daarnaast zijn we iets later dan verwacht gestart met het project SteunOuders (€ 15.000 voordelig).
- Lokale niet vrij toegankelijke jeugdzorg (€ 106.000 voordelig)
Op de lokale niet vrij toegankelijke voorzieningen is het voordeel van €106.000. Dit komt doordat er minder persoonsgebonden budgetten zijn verstrekt vanwege strakke sturing (€ 100.000 voordelig). Dit verklaart tevens ook voor een klein deel de kostenstijging bij de regionale niet vrij toegankelijke jeugdzorg (met name de Ambulante jeugdzorg).
Daarnaast zijn er vanwege corona minder sociaal medische indicatie kinderopvang verstrekt (€ 82.000 voordelig). Daar staat tegenover dat er wel meer vervoer Jeugdzorg is beschikt (€ 76.000 nadelig).

Veiligheid (€ 11.000 voordelig)

- **Integrale veiligheid (€ 191.000 voordelig)**

In het kader van de bevolkingszorg zijn er kosten gemaakt (€ 74.000 nadelig). Deze kosten zijn doorberekend aan andere gemeenten (€ 74.000 voordelig). Verder is er een bijdrage ontvangen (€ 22.000 voordelig) voor de uitbetaalde subsidie aan Stichting Slachtofferhulp (€ 22.000 nadelig). Naast vele vaste kosten wordt uitvoering gegeven aan diverse Integrale Veiligheid opdrachten en projecten die direct dan wel indirect een relatie hebben met de uitvoering van de opgaven uit het Integrale Veiligheidsuitvoeringsplan. Te denken is aan het verder optimaliseren van het Dashboard IV om het nog beter te kunnen gebruiken voor analyses, diverse communicatiecampagnes b.v. ook op het gebied van meldingsbereidheid en drugs en projecten op het gebied van ondermijning. Hoewel fors wordt ingestoken op deze acties en projecten is niet alles gerealiseerd vanwege corona en is een aantal vaste kosten lager uitgevallen (€ 58.000 voordelig).

Vanwege de voortdurend van de Covid-19 pandemie zijn er minder kosten gemaakt voor het live uitlezen van de vaste camera's waardoor het budget op cameratoezicht niet volledig benut is (€ 16.000 voordelig).

De apparaatskosten zijn € 80.000 lager als gevolg van vacatureruimte en ziekteverzuim. Hiervoor is een heel jaar een inhuurkracht ingehuurd. Deze kosten zijn laste van het PBS-budget geboekt.
- **Veiligheidsregio (€ 39.000 voordelig)**

De jaarrekening van de Veiligheidsregio 2020 geeft na resultaatbestemming een resterend saldo over 2020 aan van in totaal € 1.251.929. Het bestuur van de VR heeft ingestemd met een terug storting naar de gemeenten. Voor Oosterhout komt dit neer op een bedrag van € 52.000 conform het afgesproken kostenverdeelmodel.

In 2021 zijn er meerkosten belastingen verrekend voor het gebouw € 14.000 vanwege wijziging in OZB-vrijstellingen. De brandweerkazernes zijn niet meer vrijgesteld van heffing OZB.
- **Vergunningen openbare orde en veiligheid (€ 18.000 nadelig)**

Vanwege premiestijging en meer schade-uitkeringen zijn de kosten van de aansprakelijkheidsverzekering met € 18.000 overschreden. In de begroting 2022 is het budget voor de verzekeringspremie met € 10.000 verhoogd.
- **Verlenen vergunningen, controle en naleving (€ 202.000 nadelig)**

De baten uit de precariobelasting in 2021 zijn hoger dan begroot (€ 50.000 voordelig). De opbrengsten precario zijn mede door een groot bouwproject hoger uitgevallen dan begroot. Daarnaast zijn er in 2021 minder vergunningen verleend dan wat er begroot was (€ 6.000 nadelig).

De jaarrekening van de Veiligheidsregio 2020 geeft na resultaatbestemming een resterend saldo over 2020 aan van in totaal € 1.251.929. Het bestuur van de VR heeft ingestemd met een terug storting naar de gemeenten. Voor Oosterhout komt dit neer op een bedrag van € 52.000

Vanwege de extra maatregelen inzake de controle op toegangsbewijzen in het vierde kwartaal van 2021 en de tijdelijke ondersteuning van toezicht & handhaving zijn er extra gelden vanuit het rijk en de gemeenschappelijke regelingen ontvangen. In de begroting is hier geen rekening mee gehouden (€ 473.000 voordelig)

Voor de extra maatregelen zijn extra toezichthouders ingehuurd (€ 410.000 nadelig). Daarnaast zijn er vanuit Covid-19 nog andere extra kosten gemaakt, zoals het hangen van led-schermen in de binnenstad (€ 13.000 nadelig). Tot slot zijn er in 2022 nog subsidies betaald over de prestaties 2021 van ondernemers en verenigingen inzake het tegemoetkomen van de kosten op controle toegangsbewijzen (€ 91.000 nadelig). De gelden vanuit het rijk zijn inclusief btw uitgekeerd. Hierdoor dienen we de btw op de kosten niet te declareren via het BCF. Dit zorgt voor een nadeel in de lasten van € 64.000.

Er is in 2021 een handhavingszaak geweest, waar een extern bureau gespecialiseerd op ongedierte is ingeschakeld en waarvoor juridische expertise is ingehuurd (€ 19.000 nadelig). Dit heeft geresulteerd in nadelige incidentele kosten van € 19.000. De uitvoering van deze handhavingszaak lag bij medewerkers bouwtoezicht van het team Vergunningen, Toezicht en Handhaving.

In de begroting wordt er gerekend met een standaard aantal productieve uren. In het team Vergunning, Toezicht en Handhaving zijn de productieve uren hoger dan begroot. De apparaatskosten zijn € 122.000 nadeliger in 2021. Daarnaast staan de begrote uren op het product omgevingsvergunningen, waardoor op dat product op de apparaatskosten een voordeel ontstaat.

7.3.1.2.3 Werkgelegenheid en economie

x € 1.000

Thema/Beleidsonderdeel	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	Incidenteel	Structureel
De bruisende binnenstad	-89	13	-4	2	-117	-114	-6
De bruisende binnenstad	-89	13	-4	2	-117	-114	-3
Toerisme en recreatie	-100	-	9	-	-91	-91	-
Toerisme en recreatie	-100	-	9	-	-91	-91	-
Ruimte om te ondernemen	-15	20	21	-	26	26	-
Ondernemen	-15	20	21	-	26	26	-
Nutsvoorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	-204	33	-13	2	-182	-179	-3

De bruisende binnenstad (€ 117.000 voordelig, waarvan € 3.000 voordelig structureel)

- Bedrijven Investeringszone (€ 3.000 voordelig structureel)
Contractueel is vastgelegd dat de inkomsten die de gemeente ontvangt weer doorbetaald worden aan de hiervoor opgerichte Stichting zodat zij deze gelden in kunnen zetten voor activiteiten in het centrum. In de begroting zijn deze inkomsten te hoog begroot, omdat op dat moment nog de verwachting was dat de bijdrage per deelnemer verhoogd zou worden, waartoe uiteindelijk niet toe besloten is, ontstaan zowel aan de kostenkant als aan de batenkant deze afwijkingen.
- Beleid middenstand (€ 114.000 voordelig)
Met name om de andere prioriteiten ten gevolge van COVID-19 is de planvorming voor de vergroening van de binnenstad wel opgestart maar de afronding van dit plan alsmede de uitvoering hiervan is vertraagd en zal in 2022 verder worden opgepakt. Deze vertraging leidt tot een vermindering van de uitgaven voor in totaal € 71.000.
Doordat een medewerker van het team economische zaken veel voor met name de horeca in de binnenstad werkzaamheden verricht zijn een deel van deze uren ook bij het product uitvoering economie opgenomen, terwijl deze bij middenstand begroot zijn (€ 43.000 voordelig).

Toerisme & recreatie (€ 91.000 voordelig)

Voor het project vitalisering recreatieparken is kennis van een gespecialiseerd bedrijf ingehuurd. Deze kosten bedragen € 30.000 en worden gedekt uit PBS-budget.

Door de beperkingen van COVID-19 zijn er veel activiteiten niet doorgenen, waardoor er veel minder aanvragen voor een subsidie vanuit het Toeristisch Fonds zijn ontvangen. Om die reden is voor dit jaar niet het maximale aangevraagd. De totaal uitbetaalde subsidie over 2021 is ruim € 114.000. Omdat er in totaal begroot was € 220.000 leidt dit tot een voordeel van € 106.000. Voor het onderdeel citymarketing was voor 2021 een bedrag van € 50.000 begroot, terwijl hiervoor aan kosten ruim € 27.000 werden gemaakt, mede door de opstartfase en de beperkingen door COVID-19. Hierdoor is voor dit onderdeel een voordeel van € 23.000 ontstaan.

Ruimte om te ondernemen (€ 26.000 nadelig)

- Economie (€ 27.000 nadelig)
Doordat de aandacht bij de medewerkers van onderdeel economische zaken meer gericht was op de ondersteuning van ondernemers die door de gevolgen van COVID-19 getroffen werden, en doordat de vorige opgaveleider Economie en arbeidsmarkt elders is gaan werken, is het beleidsplan voor economie en arbeidsmarkt in 2021 maar deels opgepakt, doch dit heeft - in tegenstelling tot de aanname vooraf - niet geleid tot kosten derden, waardoor de kosten € 19.000 voordeliger zijn.
In totaal zijn de apparaatskosten met € 30.000 overschreden, hetgeen voor een groot deel veroorzaakt is door de uren die begroot waren bij het onderdeel Middenstand en hier verantwoord zijn doordat een medewerker van het team economische zaken veel voor met name de horeca in de binnenstad werkzaamheden verricht heeft.
- Markten (€ 1.000 nadelig)
De ambulante handelaars van non-food artikelen op de weekmarkten mochten in verband met Covid-19 vanaf 1 januari 2021 niet op de weekmarkt staan. Deze handelaren factureren wij geen (bedrag € 0,-) marktgeden voor de tijd dat ze er niet mochten staan. Ook berekende wij geen marktgeden voor degenen die onvrijwillig achter de basiliëk moeten staan in verband met ruimtebeperking op de Markt. Dit is formeel geregeld in de Marktgeldverordening van 2021. Dit zorgt voor een € 12.000 minder opbrengsten van de markt in 2021. Verder zijn er minder apparaatskosten verwantwoord (€ 9.000 voordelig).

Thema/Beleidsonderdeel	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	Incidenteel	Structureel
Onderwijs en jeugd	128	-111	129	22	168	168	
Onderwijs	112	-110	67	22	91	91	-
Jeugd	16	-1	62	-	77	77	-
Cultuur en evenementen	-221	-62	-158	188	-253	-253	
Bibliotheek	52	-49	-	-	3	3	-
Theater De Bussel	-42	9	-	-	-33	-33	-
Cultuur onderwijs	-53	-4	-	-	-57	-57	-
Overige podia	-230	-45	-27	190	-112	-112	-
Musea en archieven	-20	-7	-	-	-27	-27	-
Evenementen	72	34	-131	-2	-27	-27	-
Sport	1.051	-1.846	-326	18	-1.103	-1.209	106
Sportstimulering	23	-52	-31	-	-60	-60	-
Sportparken	440	-406	-21	21	34	46	-12
Sporthallen en gymzalen	143	-250	-13	12	-108	-108	-
Zwembad	445	-1.138	-261	-15	-969	-1.087	118
Totaal	958	-2.019	-355	228	-1.188	-1.294	106

Onderwijs en jeugd (€ 168.000 nadelig)**Onderwijs (€ 91.000 nadelig)**

- **Beleid onderwijs (€ 67.000 nadelig)**
Voor het Nationaal Programma Onderwijs zijn rijksmiddelen ontvangen (€ 25.000 voordelig). Dit is een sisa regeling waarvoor ook een balanspost is opgenomen. De lasten worden hiermee verrekend (€ 25.000 nadelig). In de loop van het jaar is er extra ondersteuning bij beleid onderwijs gekomen en is de bezetting toegenomen waardoor de apparaatskosten met € 67.000 zijn overschreden.
- **Leerplicht (€ 67.000 voordelig)**
Bij Leerplicht is een incidenteel voordeel van € 19.000 vanwege de eindafrekening van een regionaal ESF-project. Ook is er een eenmalige incidentele extra uitkering van € 27.000 ontvangen vanwege Corona voor de uitvoering van de RMC-taken (Regionale Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten). Verder is vanwege Corona minder beroep gedaan op medische advisering vanuit de GGD bij (dreigend) voortijdig schoolverlaten en op trajecten voor individuele jongeren die zijn uitgevallen (€ 20.000 voordelig).
- **Onderwijshuisvesting (€ 84.000 nadelig)**
De OZB-lasten zijn overschreden met overschreden € 80.000, hetgeen veroorzaakt door de verbouwing van het Mgr. Frenckencollege. Hier staat een stijgende opbrengst voor het gelijke bedrag in het product Belastingen tegenover. De budgetten zijn aangepast in de begroting 2022. Verder is er een eenmalige uitkering voor schade afrekening door inbraak BS de Beiaard van € 18.000 ontvangen. De kosten die we hiervoor hebben gemaakt vallen binnen het onderhoudsbudget op dit product.

Jeugd (€ 77.000 nadelig)

Het college heeft in 2021 een samenwerking opgezet met "Respect Foundation" om in gesprek te blijven met jongeren. Dat was een uitdaging in een samenleving die grotendeels op slot zat door Corona. Het gebruik van beeld en film was kostbaar. Deze lasten zijn geboekt op de budgetten van JONG maar de dekking is opgenomen onder het product "Verbindend bestuur". Een ander speerpunt van het college is het Jongerenpanel. Deze lasten zijn verantwoord onder het product JONG, maar de dekking komt uit de budgetten van de "Toekomstvisie". Rondom het thema duurzaamheid is er een samenwerking gestart met het Hanze college, daarbij waren onvoorzienbare kosten gemoeid en die heeft JONG gedragen. Vanuit het Rijk zijn middelen ontvangen via de algemene uitkering bedoeld voor activiteiten "Jeugd aan Zet". JONG heeft hiervoor activiteiten voor jongeren opgezet, in samenwerking met Moove, H19 en Theek 5. De som van deze activiteiten heeft geleid tot een incidentele overschrijding op dit product van € 17.000. Verder hebben gedurende het jaar 2021 twee medewerkers activiteiten georganiseerd binnen het product jong. Met de begroting is rekening met één medewerker. Jong is een speerpunt van het college en de wensen konden niet worden uitgevoerd door de inzet van één medewerker (€ 62.000 nadelig apparaatskosten).

Cultuur en evenementen (€ 253.000 voordelig)**Bibliotheek (€ -)**

De energielasten en kosten voor belastingen van de bibliotheek ad € 52.000 zijn doorbelast aan de huurder. Hierdoor is een gelijk nadeel in lasten en baten ontstaan.

Theater De Bussel (€ 33.000 voordelig)

De grootste onderhoudsactiviteiten in 2021 zijn geweest aan het plafond. Hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld en daardoor zijn minder lasten aan regulier onderhoud uitgegeven (€ 23.000 voordelig). Medio het jaar 2021 zijn lasten voor het vervangen van het bedieningsmechanisme voor decorstukken verantwoord op de exploitatie. Deze lasten zijn gecorrigeerd naar het krediet "Vervangen Decor Trekken De Bussel" (€ 19.000 voordelig).

Cultuur onderwijs (€ 57.000 voordelig)

Door minder noodzakelijk klachtenonderhoud aan de kunstobjecten is het voordeel € 20.000. Door de vertraagde geplande renovatie aan Pannehoef is alleen onderhoud betreffende de wettelijke verplichtingen en werkzaamheden die de veiligheid betreffen uitgevoerd. Het vervangen van de technische installaties is daarmee uitgesteld (€ 20.000 voordelig). Tijdens de coronacrisis is het centrum voor de Kunsten (H19) gesloten geweest en is daardoor minder klachtenonderhoud uitgevoerd (€ 13.000 voordelig).

Overige podia (€ 112.000 voordelig)

Voor de periode 2021 tot en met 2024 ontvangen we jaarlijks vanuit Stichting Kunstloc brabant bijna € 44.000 voor de uitvoering van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Dit is dus een 4-jarig programma waarbij wij via Kunstloc een cofinanciering ontvangen van 50%. De uitvoering hiervan gebeurt via het programma de Brede Buurt. Deze middelen zijn hier dus ook via de Brede Buurt hieraan besteed (€ 44.000 voordelig). Deze gelden zijn ook in 2021 gebruikt voor de uitvoering van de Brede Buurt (€ 44.000 nadelig). Vanaf 2022 is dit in de begroting verwerkt. In 2021 hebben we als gemeente gelden vanuit het Rijk (€ 467.000) ontvangen om de culturele instellingen te compenseren voor de extra beperkingen ten gevolge van COVID-19. Deze gelden zijn in 2021 deels benut door het compenseren van de betaalde huren over de maanden dat de locaties niet gebruikt mocht worden. Voor het restant (€ 230.000) wordt een resultaatbestemming voorgesteld, teneinde deze gelden in 2022 nog te kunnen benutten voor cultuur. Tenslotte zijn er door de beperkingen ten gevolge van COVID19 minder subsidies verstrekt voor activiteiten in 2021 en zijn subsidiegelden terugontvangen voor activiteiten die geen doorgang konden vinden in 2020 (€ 54.000 voordelig). De eenmalige stijging van de kapitaalslasten is veroorzaakt door de verstrekte bijdrage ten behoeve van de placemaking van de cultuurmakerij binnen het project Galvanitasfabriek (€ 200.000 nadelig).

Musea en archieven (€ 27.000 voordelig)

De noodzakelijke kosten voor binnen onderhoud aan de korenmolen De Hoop zijn in 2021 berekend op € 27.000. De financiële ruimte in het onderhoudsbudget 2021 ad € 13.000 was ontoereikend en ook kon de uitvoering niet eerder worden gepland dan zomer 2022. Door Corona was het speelgoedmuseum grotendeels in 2021 gesloten. Door die sluiting zijn geen klachten aan onderhoud gemeld. Dit leidde tot een voordeel van € 16.000. Het totale voordeel van de onderhoudskosten ad € 29.000 wordt meegenomen als voorstel tot resultaatbestemming.

Evenementen (€ 27.000 voordelig)

Als gevolg van het niet mogen houden van evenementen door corona is er minder inzet van personeel geweest op het product evenementen (€ 131.000). Dit is met name terug te zien in de uren van het team Stadsbeheer (€ 32.000 voordelig) en het team Vergunning, Toezicht en Handhaving (€ 88.000 voordelig). De organisatie van de kermis is volledig in handen van de gemeente Oosterhout waar personele formatie voor is vrijgemaakt. In verband met Covid-19 is besloten om de kermis van 2021 door te laten gaan in aangepaste vorm. De inkomsten uit pachten zijn € 33.000 minder dan begroot. Dit komt omdat de pachtkosten gehalveerd zijn en geen promotiegeld is opgelegd aan de exploitanten om de exploitanten tegemoet te komen. Daarnaast zijn er meer kosten gemaakt om te kunnen voldoen aan de Covid-19 richtlijnen, zoals het neerzetten van hekwerken, led-schermen, extra inzet van crowd control en aansluiten van verdeelkasten (€ 81.000 nadelig).

Sport (€ 1.103.000 voordelig, waarvan € 106.000 structureel nadelig)

Sportstimulering (€ 60.000 voordelig)

In juni 2021 zijn de werknemers van Moove in dienst gekomen bij de gemeente Oosterhout. Hiervoor is een begrotingswijziging gemaakt. De taakstelling voor het doorbelasten van personeel aan scholen bedraagt € 50.000. Moove werkt samen met sportverenigingen om een laagdrempelig sportaanbod te ontwikkelen dat past binnen het onderwijs en de beweeglessen. De opbrengsten in 2021 die gerealiseerd zijn €102.000 waardoor er een voordelig verschil ontstaat van aan baten van € 52.000. Verder zijn de kosten met € 34.000 overschreden, hetgeen met name veroorzaakt is voor de inhuur van personeel vanuit Moove voor externe opdrachten, zoals de gymlessen die worden geven op de scholen. In 2021 is vanwege de Covid-19 perikelen het sportgala geannuleerd waardoor er geen subsidie is verstrekt (€ 5.000 voordelig). Daarnaast zijn er minder aanvragen voor subsidies ontvangen in 2021 van verenigingen (€ 6.000 voordelig). De apparaatskosten zijn € 38.000 voordeliger dan begroot. Dit komt doordat een collega uit dienst is gegaan.

Sportparken (€ 34.000 nadelig, waarvan € 12.000 voordelig structureel)

Op het product sportparken zijn de lasten verantwoord voor de verplaatsing van de handboogvereniging (€ 388.000 nadelig). De dekking is enerzijds opgenomen in de grondexploitatie en anderzijds worden kosten doorbelast naar de gebruiker conform het collegebesluit (€ 388.000 voordelig). Per saldo is het budgettair neutraal.

In het kader van de veiligheid zijn er belangrijke onderhoudswerkzaamheden verricht. Bij de Hockeyvereniging is er een elektricast vervangen en er zijn diverse hekwerken en poorten gerepareerd. Het college heeft besloten de helft hiervan te vergoeden aan de vereniging. Het totale nadelig effect op onderhoud bedraagt € 45.000. Verder zijn de kosten van elektriciteit met € 7.000 overschreden. Voor de te ontvangen huren is de helft van het begrote bedrag ontvangen, vanwege de versoepelingen in het Corona beleid vanuit het Rijk voor het tweede helft van 2021 (€ 83.000 nadelig). Vanuit het Rijk hebben we een tegemoetkoming voor verhuurders sportaccommodaties COVID-19 ontvangen hetgeen niet in de begroting was opgenomen (€ 89.000 voordelig). Tot slot zijn er kosten zoals OZB doorberekend naar de verenigingen wat niet geraamd is (€ 12.000 voordelig structureel).

Sporthallen en gymzalen (€ 108.000 voordelig)

Vanwege Corona was het noodzakelijk om de binnensportaccommodaties frequenter te ventileren, dit leidde tot hoge stroomlasten (€ 17.000 nadelig). Naast de hoge stroomkosten is het gasverbruik toegenomen vanwege de verkiezingen en de noodzakelijke ventilatie (vanwege die verplichting zijn de deuren opengehouden € 43.000 nadelig). Daarnaast is er vanwege Covid-19 extra personeel derden ingeleend om te zorgen dat de coronamaatregelen werden nageleefd (€ 36.000 nadelig).

De gemeente Oosterhout neemt deel aan de regeling lokaal sportakkoord. Dit is een regeling om initiatieven financieel te steunen die bijdragen aan de ontwikkeling van sport en beweging in Oosterhout. In 2021 zijn niet alle ontvangen middelen vanuit het Rijk ter uitvoering van het lokaal sportakkoord besteed. Deze middelen zijn als balanspost opgenomen zodat deze middelen volgend jaar nog kunnen worden ingezet. Onderdeel van deze regeling was het aanstellen van een sportformateur. Moove heeft deze activiteiten gecoördineerd en doorbelast naar dit product. Dat heeft het volgende effect: € 15.000 nadelig in de lasten door de doorbelaste kosten Moove, € 31.800 nadelig in de lasten uitvoering sportakkoord en € 46.800 voordelig in de baten door de ontvangen Rijksmiddelen.

Het college heeft begin februari 2021 besloten om voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties geen huur/gebruiksvergoeding in rekening te brengen voor de duur van de COVID-19 lock down periode. In 2021 is de derving € 151.000 geweest. Tijdens het opstellen van de begroting 2021 is rekening gehouden met een derving van € 100.000. Het resultaat is een bedrag van € 51.000 baten nadelig. Vanuit het Rijk hebben we een tegemoetkoming voor verhuurders sportaccommodaties COVID-19 ontvangen die niet in begroting was opgenomen (€ 74.000 voordelig).

Vanaf de invoering van de Specifieke Uitkering Stimulering Sport (SPUK) is er in de begroting rekening gehouden met het voorzichtigheidsprincipe. Het begrote bedrag was normaliter 70% van de aangevraagde SPUK. In werkelijkheid is er in 2021 € 454.000 uitgekeerd door het Rijk voor btw 2021 en een bedrag van € 115.000 na vaststelling 2020. In totaal € 175.000 voordelig.

Zwembad (€ 969.000 voordelig, waarvan € 118.000 structureel nadelig)

In de begroting zijn de opbrengsten voor zwembad De Warande met een normale zomer € 1.385.000. Met het opstellen van de begroting is rekening gehouden met een effect van de lock down voor een geheel jaar ad € 550.000. Het college heeft begin februari 2021 besloten om voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties geen huur/gebruiksvergoeding in rekening te brengen voor de duur van de COVID-19 lock down periode. Het uitgangspunt was een lock down van zes maanden dat leidt tot een inkomstenderving van € 230.000. Echter de werkelijke derving in 2021 is een bedrag van € 665.000. De oorzaak hiervan is Covid'19 in combinatie met een slechte zomer. Per saldo € 115.000 nadelig.

In april 2021 is een compensatieaanvraag bij het Rijk gedaan omtrent Specifieke Uitkering IJsbanen en Zwembaden ad € 637.000 (baten en lasten) voor het jaar 2020. Doordat de aanvraag na de jaarrekening is ingediend en de beschikking pas in augustus 2021 is ontvangen, is het bedrag niet in de begroting van 2021 voorzien. De gemeente Oosterhout heeft er alles aan gedaan om het zwembad open te houden. Het zwembad is een onmisbaar onderdeel van onze sportinfrastructuur. Het Rijk erkent dat dit niet rendabel was en om de financiële gevolgen te verzachten zijn middelen beschikbaar gesteld. Dit bedrag voor het jaar 2020 is volledig uitgekeerd door het Rijk (€ 637.000 voordelig). Daarnaast is er een bedrag van € 525.000 verleend en ontvangen vanuit het rijk voor Q1 en Q2 2021. In totaal is het voordeel € 1.161.000. Dit bedrag was ook niet voorzien in de begroting.

Vanuit het Rijk hebben we een tegemoetkoming voor verhuurders sportaccommodaties COVID-19 ontvangen voor 4e kwartaal 2020 van € 7.000. Dit bedrag was niet meegenomen in de begroting. Daarnaast is er voor de huurderiving van 1e en 2e kwartaal 2021 een tegemoetkoming ontvangen vanuit het Rijk voor €14.000. In totaal een voordeel van € 21.000.

De extra uitgaven voor inhuur personeel zijn € 177.000. De extra inhuur is noodzakelijk geweest vanwege het handhaven op het naleven van de covid-19 maatregelen om in het in goede banen te leiden. Daarnaast is er opvang geweest voor ziekteverzuim. Normaliter worden de extra kosten voor personeel gecompenseerd door de extra inkomsten.

Daarnaast is er een overschrijding van de exploitatiekosten van de overige belastingen (€ 54.000 nadelig). Dit betreft de vastrecht en energiebesparende maatregelen, die contractueel zijn afgesproken. Op onderhoud zijn de lasten € 60.000 nadelig. Dit wordt veroorzaakt door diverse onderhoudswerken aan het zwembad gedurende het jaar. Daarnaast is er onderhoud geweest aan het kassa systeem. Het kosten van het gasverbruik zijn € 56.000 lager dan begroot en van het waterverbruik €16.000 lager. De kosten van materialen zijn € 36.000 hoger door aanschaf van diverse onderhoudsartikelen en een nieuwe schrobmachine. Verder zijn de OZB-lasten € 2.000 hoger. De lasten van het onderhoudscontract aan het recreatieoord de Warande is hoger geïndexeerd dan de inflatie die wij hanteren in onze begroting. Dit is een structureel nadeel van € 16.000.

De horeca is gestart als een Pilot en door Covid-19 loopt het nog door als Pilot halverwege 2022. Daarna wordt de pilot geëvalueerd. De horeca is alleen open op basis van gebruikers. Hiervoor huurt de gemeente extern personeel in. Zowel de opbrengsten als de uitgaven zijn hiervoor niet begroot, omdat de verwachtingen budgetneutraal waren. Het resultaat op de horeca bedraagt € 102.000 nadelig structureel. De verkopen zijn hoger geweest dan begroot (€ 106.000 voordelig). Hier staat een huurderiving tegenover (€ 35.000 nadelig) vanwege de COVID-19 perikelen. De kosten zijn in totaal € 173.000 nadelig. Daarvan is het grootste gedeelte € 125.000 personeel derden een extern cateringbedrijf wat wordt ingehuurd. Daarnaast zijn de niet begrote inkoop aan drank en food € 42.000. € 6.000 zijn overige nadelige kosten, zoals onderhoud en licenties.

Vanwege ziekte, ouderschapsverlof, de vitaliteitsregeling en vacatureruimte die in 2021 niet is benut zijn er minder productieve uren gerealiseerd (€ 261.000 voordelig).

7.3.1.2.5 Ruimte en ontwikkeling

x € 1.000

Thema/Beleidsonderdeel	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	Incidenteel	Structureel
Openbare ruimte	397	-74	154	-240	237	214	23
Wegen	226	-51	14	-238	-49	-72	23
Openbaar groen	180	-23	16	-2	171	171	-
Buurt- en wijkbeheer	-9	-	124	-	115	115	-
Verkeer en mobiliteit	-48	258	-177	3	36	99	-63
Verkeer	38	20	-43	8	23	-2	25
Openbaar vervoer	13	-7	-	-	6	6	-
Parkeren	-99	245	-134	-5	7	95	-88
Natuur, milieu en afval	794	-1.126	265	48	-19	-69	50
Milieu	561	-441	128	-8	240	240	-
Afvalverwijdering	177	-658	113	8	-360	-360	-
Water en riolering	56	-27	24	48	101	51	50
Ruimtelijke ordening en wonen	-4.140	-721	3.552	1.202	-107	-107	
Ruimtelijke ordening	1.318	-1833	-122	1.195	558	558	-
Huisvesting	127	-672	-292	-	-837	-837	-
Grondexploitatie	-5.584	1.784	3.966	7	173	173	-
Totaal	-2.997	-1.663	3.794	1.013	147	137	10

Openbare ruimte (€ 237.000 nadelig, waarvan € 23.000 structureel)

Wegen (€ 49.000 voordelig, waarvan € 23.000 nadelig structureel)

Bij de openbare verlichting zijn de schademeldingen lager dan een gemiddeld jaar. Deze daling veroorzaakt door de lagere verkeersintensiteit in Coronatijd leidt tot minder schade-uitkeringen vanuit de verzekeraar (€ 25.000 nadelig), maar ook tot minder reparatiekosten aan de openbare verlichting (€ 25.000 voordelig).

Voor continuering van de bedrijfsvoering op het gebied van werkvoorbereiding voor projecten in de openbare ruimte is extern personeel ingehuurd (€ 12.000 nadelig). Ten behoeve van de gladheidbestrijding is extra strooizout aangekocht (€ 12.000 nadelig).

Er zijn kosten gemaakt voor elektriciteit van de in 2020 geplaatste walstroom-voorzieningen voor in totaal circa. € 13.000. Deze kosten zijn niet begroot omdat deze voorzieningen pas in 2020 geplaatst zijn én omdat

deze kosten via doorberekeningen betaald te worden voor de gebruikers. Zodra alle kosten geïnstalleerd zijn en goed functioneren kan dit structureel in de begroting worden opgenomen (overigens ook de doorberekening, waardoor dit dan budgettair neutraal in de begroting komt). De baten zijn hoger omdat een te ontvangen exploitatiebijdrage jaarlijks geïndexeerd wordt, terwijl dit niet in de begroting is aangepast, waardoor een structureel overschot van € 5.000 ontstaat. Daarnaast zijn de hiervoor genoemde elektriciteitskosten doorberekend voor in totaal € 6.000 waardoor het totale voordeel aan inkomsten op € 11.000 uitkomt. De kosten zijn niet in geheel verhaald omdat er (waarschijnlijk door aanloopperiode) minder gebruikt gemaakt wordt van de walstroom dan voorzien en daarom een deel van de vaste lasten niet doorberekend kan worden.

De kosten van het onderhoud wegen zijn met € 155.000 overschreden. Er zijn hogere kosten voor de waterschapsheffing in rekening gebracht (€ 23.000 nadelig structureel) en lagere kosten voor het raamcontract met de aannemer (€ 45.000 voordelig). Vanwege het te verwachten nadeel op de waterschapsheffing zijn er minder opdrachten uitgezet naar de aannemer. Bij de machinale straatreiniging zijn de kosten van het bestek MidZuid hoger vanwege indexatie en areaaluitbreiding en vanwege extra stortkosten en aanschaf materialen (€ 35.000 nadelig). Verder is er in 2021 is personeel ingehuurd, deels ter invulling (tijdelijk) van vacatureruimte en deels als extra capaciteit om de vertraging in projecten te beperken. De kosten hiervan bedragen € 112.000 nadelig en worden gedekt uit het PBS.

Het jaar 2021 stond in het teken van de bewonersparticipatie, om alle wensen van de bewoners Wijnruit aan de Landbouwweg te honoreren is meerwerk uitgevoerd (€ 31.000 nadelig). De voorbereidingskosten (€ 46.000 nadelig) voor de snelfietsroutes zijn voorgeschoten vanuit het onderhoudsbudget wegen en zijn doorbelast aan de deelnemende partijen (€ 46.000 voordelig). Het corrigeren van een balanspost voor asfaltreparaties heeft geleid tot een voordeel in de baten en een nadeel in de lasten (€ 23.000).

Het voordeel van € 233.000 op de kapitaallasten wordt veroorzaakt door zeven JOR-projecten, namelijk: Fietspad Dorst (uitloop van invulling groencompensatie € 45.000), Reconstructie aansluiting N629 op A27 (bewonersparticipatie en onderzoeken alternatieve invulling door de provincie € 79.000), Vrachelsestraat reconstructie (bewonersparticipatie € 26.000), Burgemeester Holtroplan reconstructie (nadere uitwerking van het project € 11.000), Weststad II verbeteringsmaatregelen (ontvangen financiële eindafrekening € 27.000), Noodontsluiting Weststad 2-3 (aanplant groen € 12.000) en voorbereiding onderzoek vrij liggend fietspad Bergsebaan (uitvoeren extern onderzoek € 32.000).

Openbaar groen (€ 171.000 nadelig)

Diverse bewoners van de Warandepoort hebben geklaagd over overlast van een aangrenzende houtwal, vanwege de omvang. Een onafhankelijk bureau geadviseerd om een beheervisie op te stellen (€ 16.000 nadelig). De uitgaven voor het bestek MidZuid zijn hoger dan verwacht met name vanwege uitbreiding van het areaal en tevens door prijsindexering (€ 165.000 nadelig). Het budget is in de begroting 2022 hiervoor verhoogd. Daarnaast waren de kosten voor het onderhoud van het Santrijnpark (areaaluitbreiding) nog niet in begroting opgenomen (€ 12.500 nadelig). De doorbelasting van de compostering was begroot als kosten derden (€ 22.000 voordelig) maar zijn verantwoord als apparaatskosten (€ 22.000 nadelig). Verder zijn er hogere kosten geweest in 2021 voor gazons en trapvelden, omdat er vanwege de natte zomer de hele zomer is gemaaid. (€ 25.000 nadelig). Op de posten gras & bermen en onderhoud bomen waren de kosten lager dan verwacht (€ 17.000 voordelig). Bij het onderhoud van speel- en recreatievoorzieningen zijn de kosten van het reinigen van de valgronden € 5.000 hoger. Daarnaast is er areaaluitbreiding door meer speeltuinen, onder andere in de Contreie, waarvoor nu ook onderhoudskosten gemaakt worden en heeft tevens een indexering van het bestek MidZuid plaatsgevonden (€ 15.000 nadelig). In de begroting 2022 is het budget hiervoor verhoogd met € 20.000. Tenslotte is door de natte zomer minder vervanging van bomen nodig geweest (€ 21.000 voordelig).

Buurt- en wijkbeheer (€ 115.000 nadelig)

In het jaar 2021 hebben drie wijkmakelaars zich gericht op het verbeteren van de samenwerking en het realiseren van initiatieven in de wijk. De loonlasten zijn toegerekend aan het product buurt- en wijkbeheer, waar in de begroting de geraamde uren zijn opgenomen onder het product Jong en als vacatureruimte onder het team buiten projecten.

Verkeer & mobiliteit (€ 36.000 nadelig, waarvan € 63.000 voordelig structureel)

Verkeer (€ 23.000 nadelig, waarvan € 25.000 nadelig structureel)

Vanwege de ambities op het gebied van ruimtelijke ordening moeten verkeersonderzoeken worden uitgevoerd waar geen rekening mee is gehouden in de begroting. Deze ambitie leidt tot een structurele overschrijding van het budget met € 25.000. Daarna zijn lasten gemaakt voor het verkeersonderzoek ten behoeve van de Ontwikkeling Rodenburg (verkeersonderzoek rotonde Vijf Eikenweg en op/afritten A27 zuid). In voorloop op de uitvoering zijn deze lasten op exploitatiebudgetten van verkeer verantwoord (€ 18.000 nadelig). Verder is door ziekte bij verkeer externe ondersteuning ingehuurd (€ 10.000 nadelig).

Voor het repareren van veroorzaakte schade aan verkeersregelinstallaties (VRI) en verkeersmeubilair zijn kosten gemaakt (€ 9.000 nadelig), welke volledig verhaald zijn op de veroorzakers en verzekeraars (€ 9.000 voordelig).

Aan scholen zijn in 2021 minder verkeerslessen gegeven die subsidiabel zijn door een lager aantal aan ingediende aanvragen bij de gemeente. Daardoor is door de gemeente minder subsidie aangevraagd bij de Provincie dan voorgaande jaren. Dat leidt tot een nadeel in de baten (€ 30.000 nadelig) die gecompenseerd worden door een voordeel in de lasten (€ 30.000 voordelig).

Door ziekteverzuim zijn de apparaatskosten € 43.000 lager dan begroot.

Openbaar vervoer (€ 6.000 nadelig)

De lasten op dit product zijn overschreden door de service- en energiekosten van de wachtruimte op de Leijzenhoek die worden gedekt uit de huuropbrengsten.

Parkeren (€ 7.000 nadelig, waarvan € 88.000 voordelig structureel)

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 27 oktober 2020 besloten om in te stemmen met uitvoering van de ombuigingsmaatregel waarbij het beheer van de fietsenstallingen vanaf januari 2021 grotendeels op afstand (via cameratoezicht) gaat plaatsvinden. Hiermee is bespaard op externe inhuur voor bewaking ad € 150.000 (waarvan € 100.000 structureel is). Daar staat tegenover de ombuigingslasten ad € 30.000 voor het aanbrengen van Velocomfort-systeem naast de trappen van de fietsenstalling op de Markt in Oosterhout en het leveren en installeren van camera's en benodigdheden ten behoeve van de invoering van cameratoezicht in de fietsenstallingen Markt en Arendshof. De beheer- en onderhoudslasten zijn in 2021 € 8.000 hoger dan gemiddeld door de ombuigingsmaatregelen.

In de begroting is geen rekening gehouden met het inschakelen van externe deskundigheid voor het ondersteunen in het traject van aanschaf van een parkeervergunningen- en ontheffingenapplicatie in het kader van de ombuigingsmaatregelen (€ 9.000 nadelig) en advisering in het kader van de Wet Mark en Overheid (€ 14.000 nadelig).

Het uitvoeren van de ombuigingsmaatregel "het verminderen van het aantal betaalautomaten op straat" (van 47 naar 33 automaten) heeft een positief effect op de lasten ad € 17.000. Waaronder ook de kosten van geldvergarig door de verlaging van het aantal parkeerautomaten. De overtollige parkeerautomaten zijn verkocht aan de gemeente Enschede (€ 9.000 voordelig)

Bij het onderdeel parkeercontrole wordt de overschrijding wordt deels veroorzaakt door het huren van randapparatuur van de politie (€12.000 nadelig structureel). Het gaat om portofoons die het mogelijk maken dat de boa's en politie rechtstreeks met elkaar kunnen communiceren. Dit zijn huurkosten die jaarlijks terugkomen en breder gebruikt worden dan alleen voor parkeercontroles. Verder is een container gehuurd om als kassa te dienen tijdens de Covid-19 maatregelen. Dit zijn extra kosten die gemaakt zijn en ten laste komen van het coronabudget (€ 5.000 nadelig).

Door de corona-gevolgen zijn de parkeeropbrengsten lager dan de primaire begroting. Met de tweede concernrapportage was de inschatting € 375.000 nadelig. Werkelijk is het nadeel lager dan begroot (€ 255.000 nadelig), veroorzaakt door de versoepelingsmaatregelen van het Rijk om in het najaar de locaties van de horeca weer beperkt open te stellen en het fiscaliseren van gereguleerde parkeerplaatsen (vergunninghouderplaatsen). Dat wil zeggen dat alle parkeerbeschikkingen (Mulderfeiten) nu niet meer naar het Openbare Ministerie gaan, maar als fiscale naheffingsaanslag worden opgelegd. Omdat aan het eind van het jaar 2021 de parkeercontroles weer zijn uitgevoerd als voor Corona en omdat bleek dat de betalingsbereidheid van de burger lager lag, zijn er in de laatste periode van 2021 meer naheffingsaanslagen opgelegd.

Bij het technisch parkeerbeheer waren in 2021 waren lasten van implementatie van de ombuigingsmaatregelen € 2.000 hoger dan geraamd (in de begroting was rekening gehouden met € 50.000 en de werkelijke lasten zijn € 52.000). Met het opstellen van de begroting is rekening gehouden met een implementatielast dat zou kunnen worden opgevangen door de financiële effecten van de aanbesteding van het beheer van de parkeergarage en lagere onderhoudskosten ten opzichte van het meerjarenonderhoudsplan die in 2015 is opgesteld zoals bleek in de afgelopen twee jaren. Het werkelijke voordeel in 2021 voor beheer is € 15.000 en onderhoud is € 14.000.

De apparaatskosten zijn € 134.000 voordelig dan begroot. In 2021 is er een uitbreiding geweest in de vacature ruimte van 3 Boa's. De werkelijke uren van twee van de drie werknemers zijn voornamelijk geschreven op de producten Omgevingsvergunningen en Verlenen vergunningen/controle naleving. Daarnaast zijn er minder gerealiseerde uren vanwege een zwangerschapsverlof en ziekte.

Parkeerfonds

Met de begroting 2021 is rekening gehouden met een onttrekking van € 12.000 aan de bestemmingsreserve parkeerfonds. In werkelijkheid is € 21.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve parkeerfonds. Door het uitwerken en implementeren van de ombuigingsmaatregelen is een voordeel ontstaan aan de ene kant ten opzichte van de begroting met € 190.000. Aan de andere kant heeft de Corona maatregelen vanuit het Rijk geleid tot een nadelig effect op de inkomsten uit parkeeropbrengsten. Dit jaar is de derving van € 275.000 niet vanuit het Rijk gecompenseerd. Wel zijn door Corona minder uren van handhaving verantwoord op het product parkeren (€ 75.000 voordelig). Beiden voordelen hebben niets met elkaar te maken, maar leiden per saldo tot een voordeel in de exploitatie van € 9.000 en dus een hogere onttrekking dan geraamd.

Natuur, milieu en afval (€ 19.000 voordelig waarvan € 50.000 nadelig structureel)

Milieu (€ 240.000 nadelig)

- Geluid (€ 20.000 nadelig)
Vanuit het ministerie ontvangt de gemeente gelden voor het treffen van maatregelen om de geluids-overlast van het spoor te beperken. Deze bijdragen worden op voorhand uitbetaald. Uitvoering vindt meestal een of meerdere jaren later plaats. Indien dit het geval is worden de ontvangen gelden als vooruit ontvangen post op de balans opgenomen en leiden in de exploitatie niet tot een afwijking. Ook in 2021 zijn er door ProRail in Dorst geluidsschermen geplaatst, waarvan de totale kosten circa € 195.000 bedroegen. Deze kosten zijn gedekt door de eerder ontvangen subsidies (€ 195.000 voordelig) waardoor dit budgettair neutraal is voor de exploitatie. Echter, er is door de gemeente meer subsidie ontvangen voor de aanleg van de raildempers dan de totale kosten. Dit teveel van € 20.000 aan ontvangen voorschotten is in 2021 door het rijk teruggevorderd
- Leefomgevingsbeleid (€ 229.000 nadelig)
In 2021 is vanuit het Rijk de subsidie Regionale Reductie Energieverbruik woningen (RREW) ontvangen (€ 390.000 voordelig). De kosten voor de uitvoering voor deze regeling waren in 2021 €165.000 (nadelig). Om de kosten in 2022 te dekken is het restant bedrag van de subsidie overgenomen naar 2022 middels een balanspost (€ 225.000 nadelig). Ook is er vanuit het Rijk een subsidie ontvangen voor second opinion extern advies warmtetransitie (€ 20.000 voordelig). Daarnaast zijn er subsidies ontvangen van enkele gemeenschappelijke regelingen. Dit betreft deels een subsidie van € 15.000 (voordelig) voor het VTCB-project (Vereniging van Eigenaren Transitie Centrum Brabant) en dit bedrag zal in 2022 worden ingezet en is overgenomen naar 2022 middels een balanspost (€ 15.000 nadelig). En het andere deel betreft de ontvangen subsidie ten behoeve van circulariteit (€ 20.000 voordelig). In 2021 zijn hiervoor € 2.000 aan kosten gemaakt. Om de kosten in 2022 te dekken is het restant bedrag van de subsidie overgenomen naar 2022 middels een balanspost (€ 18.000 nadelig). In het kader van de energietransitie wordt in de gemeente Oosterhout het Energiepark A59 ontwikkeld. Binnen het door de gemeente aangewezen zoekgebied Oranjepolder zijn er door 2 partijen plannen ingediend. Twee marktpartijen zijn bij deze ontwikkeling betrokken, maar de gemeente moet de vergunning afgeven. Dit kost gezien de vele zienswijzen veel tijd en extra geld voor de advisering hierover door een extern bedrijf, alsmede voor extra onderzoeken (€ 69.000 nadelig). De kosten voor de uitvoering van de RRE (Regionale reductie energieverbruik) zijn met € 63.000 overschreden. Dit is veroorzaakt door extra marketing kosten die door Oosterhout Nieuwe energie ONE zijn gemaakt. In 2021 stond er nog totaal van € 40.000 aan eerder ontvangen Reductie Energieverbruik gelden gebruikt, waardoor de eerder ontvangen subsidie nu geheel is benut. Op gebied van de warmtevisie zijn de kosten met € 42.000 overschreden, hetgeen veroorzaakt is door de inzet van een ZAP-budget voor sedumdaken en het NK tegelwippen. In 2021 zijn de kosten voor klimaatadaptatie € 75.000 geweest. In 2020 is er een resultaatbestemming opgenomen van € 37.000, deze is niet bestemd in 2021. Het verschil van € 38.000 wordt veroorzaakt door inhuur van een extern adviesbureau voor het opstellen van een visie en uitvoeringsagenda. De apparaatskosten zijn geboekt op leefomgevingsbeleid, terwijl de kosten hiervan niet op dit product zijn begroot (€ 78.000 nadelig).

Afvalverwijdering (€ 360.000 voordelig)

- Inzamelingen (€ 279.000 voordelig)
De kosten van € 84.500 voor het optimaliseren milieustraat en € 45.000 voor het verplaatsen van PGG (puin-, grond- en groenafval) naar de uitbreiding van de loswal zijn niet uitgegeven in 2021. Door de relatie met het project Ontwikkeling Zwaaiikom, zullen deze ontwikkelingen niet eerder dan in 2023 gaan plaatsvinden (€ 130.000 voordelig).
Er is extra personeel derden ingezet met name vanwege uitval van personeel door corona, tevens was er tijdelijke vacatureruimte (€ 70.000 nadelig).
De kosten van aanschaf PMD zakken zijn € 65.000 hoger dan geprognosticeerd vanwege stijging van de prijs van de zakken door stijgende grondstofprijzen. In de begroting 2022 is dit budget opgehoogd met € 38.000.
Er zijn extra stortkosten voor restafval door een hoger tonnage dan begroot, mensen werken en zijn meer thuis waardoor er meer afval wordt aangeboden (€ 52.000 nadelig).
De stortkosten van diverse afvalstromen op de milieustraat zijn hoger, dit betreft met name B-hout, gasbeton & gips, grof huisvuil en grond en heeft waarschijnlijk te maken met meer verbouwingen en werkzaamheden in en om het huis (€ 40.000 nadelig).
De kosten van zwerfafval zijn niet geraamd (€ 63.000 nadelig), deze worden gecompenseerd door de inkomsten vanuit de zwerfafvalsubsidie Nedvang (€ 63.000 nadelig).
Papier is meer waard geworden door marktontwikkelingen waardoor een voordeel is ontstaan op de inkomsten uit papier van € 165.000. De inkomsten voor kunststof zijn € 257.000 hoger dan begroot. Dit komt door een hoger ingezameld tonnage en een hogere vergoeding door geen/weinig afkeur (€ 120.000 voordelig). Daarnaast was er een voordeel van € 55.000 vanwege een voordelig saldo van balansposten uit 2020 en een afrekening van 2019. Het overige voordeel bestaat uit niet geraamde inkomsten uit een dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Geertruidenberg voor de inzameling van PMD afval (plastic, metaal en drankkartons). Door hoger aanbod zijn de inkomsten van grof huisvuil, metaal en glas hoger dan begroot (€ 85.000 voordelig).

Bij de doorbelasting van de tractiekosten is er een voordeel op de apparaatskosten vanwege minder doorbelaste uren (€ 13.000 voordelig), een nadeel op de kosten derden door de hogere onderhouds- en brandstofkosten voor tractie (€ 63.000 nadelig). Hier tegenover staat een voordeel vanwege doorbelasting van niet geraamde baten van de verkoop van voertuigen (€ 58.000 voordelig).

Er zijn meer apparaatskosten doorbelast vanuit straatreiniging doordat er extra uren benodigd waren ten opzichte van de begroting (€ 28.000 nadelig) en tevens meer kosten derden vanwege hogere kosten door met name areaaluitbreiding en indexatie (€ 20.000 nadelig).

De apparaatskosten zijn hoger doordat er meer uren zijn gemaakt door eigen personeel vanwege re-integratie van zieken op de milieustraat en door verruiming openingstijden (€ 57.000 nadelig). Tevens zijn er loonkosten doorbelast naar Afval voor de zwerfafvalcoach, deze worden gecompenseerd door de ontvangen zwerfafvalsubsidie van Nedvang (€ 29.000).

De afvalverwijdering betreft een 'gesloten circuit'. Dit betekent dat het werkelijk gerealiseerde resultaat van zowel de kosten en baten van de inzameling als van de afvalstoffenheffing aan het eind van 2021 is verrekend met de egalisatievoorziening reiniging (zie paragraaf 6.1 Lokale heffingen)

- Overige verwijderingen (€ 77.000 voordelig)
Er was in 2021 veel minder overlast door de eikenprocessierups dan voorgaande jaren. Daarom zijn de uitgaven voor de inhuur van bestrijders veel lager. De mate van besmetting kan jaarlijks variëren en heeft onder andere te maken met de weersomstandigheden, zoals het afgelopen natte en koude voorjaar. Tevens kunnen jaren met veel besmetting gevolgd worden door jaren met weinig besmetting.

Water en riolering (€ 101.000 nadelig, waarvan € 50.000 structureel)

Door de rioolaansluitingen op de gerealiseerde woningbouwprojecten Contreie, en Slotjes Midden zijn de opbrengsten € 21.000 meer dan de raming. Daartegenover staan de meerdere lasten ad € 18.000 voor de aansluiting. Doordat het gaat om aangesloten woningen in de woningbouwprojecten zijn de baten hoger dan de lasten wanneer het gaat om individuele aanvragen. Deze nieuwe aansluitingen hebben geleid tot meer toezichten dat leidt tot een nadeel in de apparaatskosten van € 27.000.

Bij de pompen en gemalen heeft de groeiende schaarste van grondstoffen (tekort aan chips en kunststoffen) en personeelstekort (de arbeidsmarkt binnen riolering en water is krap) in 2021 geleid tot prijsverhogingen. Door de stijgende schades veroorzaakt door bijvoorbeeld blikseminslagen was vervanging noodzakelijk (€ 59.000 nadelig, waarvan € 50.000 structureel). Dit nadeel is opgevangen door minder uitgaven voor onderzoeken en adviezen bij het onderdeel Beleid en beheer riolering (€ 24.000 voordelig) en minder noodzakelijke reiniging van kolken (€ 34.000 voordelig).

Verder is het onderhoudsbudget voor de riolering met € 32.000 overschreden vanwege meer aanvragen voor kleine reparaties van riolen en kolkaansluitingen. Dit komt door een inhaalslag vanwege achterstallig onderhoud in het najaar dat naar voren is gekomen doordat er sprake was van wateroverlast.

Een tweetal kleine rioleringsprojecten, namelijk het programma buitengebied en Blauwspaarstraat vallen onder de activeringsgrens en waren oorspronkelijk vorig jaar gepland. Door vertraging in uitvoer gezien de werkvoorraad vallen deze lasten (totaal € 48.000) in het boekjaar 2021. De raming was vorig boekjaar voorzien.

De riolering betreft een 'gesloten circuit'. Dit betekent dat het werkelijk gerealiseerde resultaat van zowel de kosten en baten van de inzameling als van de afvalstoffenheffing aan het eind van 2021 is verrekend met de egalisatievoorziening riolering (zie paragraaf 6.1 Lokale heffingen).

Ruimtelijke ordening & wonen (€ 107.000 voordelig)

Ruimtelijke ordening (€ 558.000 nadelig)

- Archeologie (€ 37.000 nadelig)

De kostenoverschrijding van € 19.000 is ontstaan doordat er meer werkzaamheden door de regio-archeoloog van de RWB (Regio West Brabant) zijn uitgevoerd dan voorzien. Dit is weer het gevolg van de vele bouwprojecten die in een onderzoeksfase zijn. Deze kosten zijn in 2021 niet doorberekend aan de aanvragen van de uitgevoerde toetsen, terwijl er wel legesinkomsten voor ruim € 20.000 begroot zijn. Deze omissie wordt in 2022 hersteld en wordt dan in de administratie verwerkt.

- Beheer gronden en gebouwen (€ 866.000 voordelig)

Per eind 2020 heeft de gemeente winkelcentrum Arendshof 2 (AH2) aangekocht. Omdat dit niet voorzien was zijn de kosten en baten van de exploitatie hiervan niet in de begroting opgenomen. Nu de gemeente een jaar eigenaar is, hebben we enig zicht op de totale financiële posten. Aan huren van AH2 hebben we € 1.255.000 ontvangen, terwijl de exploitatielasten voor AH 2 afgelopen jaar € 400.000 bedroegen. Zoals in de 2e concernrapportage gemeld zijn er steeds minder huurders zijn en is de gemeente actief bezig de om de nog zittende huurders elders te huisvesten. Dit zal in 2022 effect hebben op de inkomsten. Bij het opstellen van de 2e concernrapportage was er nog geen totaalbeeld, waardoor daar is opgenomen dat de verwachting was dat dit project voor 2021 budgettair neutraal zou zijn, als we er ook vanuit gaan dat de kapitaalslasten hieruit gedekt worden.

Het overige van de niet begrootte opbrengsten is ontstaan door de verkoop van gronden die niet begroot waren, omdat deze niet voorzien waren bij opstellen van de begroting. Dit betreft in totaal € 263.000 voor gronden bij Arkendonk ter uitbreiding en een bijdrage in de kosten voor aanpassing parkeervoorzieningen, € 29.000 voor gronden nabij de N629, die aan de provincie verkocht zijn en € 109.000 verkopen binnen het project snippergroen.

Naast bovengenoemde extra exploitatiekosten AH2 zijn er kosten gemaakt voor diverse projecten. Voor de uitvoering van het project snippergroen is een extern kantoor ingehuurd (€ 119.000 nadelig). Bij Arkendonk zijn kosten gemaakt voor bouwrijp maken en inrichting van de verkochte grond en omgeving vooruitlopend op de verkoop (€ 193.000 nadelig). Ook bij diverse andere projecten zijn er vooruitlopend kosten gemaakt zoals bij het project Bunthoef (€ 17.000 nadelig), Gentiaanstraat (€ 7.000 nadelig), voormalige brandweerlocatie (€ 9.000 nadelig), en Zandoogje (€ 5.000 nadelig). Bovengenoemde opbrengsten voor doorberekeningen zijn ook aan de kostenkant gemaakt voor in totaal € 19.000. De overige niet begrote gemaakte kosten betreffen inhuur taxateur voor waardebepaling (€ 15.000 nadelig).

- Stedelijke ontwikkeling (€ 1.200.000 nadelig)

Per eind 2020 heeft de gemeente winkelcentrum Arendshof 2 aangekocht. Omdat dit niet voorzien was zijn de kosten en baten van de exploitatie hiervan niet in de begroting opgenomen. Deze aankoop heeft geleid tot de hier opgenomen afwijking van de kapitaallasten (€ 1.195.000 nadelig). In de tweede concernrapportage is hiervan melding gemaakt zonder dit financieel te vertalen. Overigens zijn bij het product beheer gronden en gebouwen de effecten van het beheer van deze aankoop op de exploitatie opgenomen.

- Structuur- en bestemmingsplannen (€ 205.000 nadelig)

Vanwege de hoeveelheid werkzaamheden voor ruimtelijke projecten is er extern personeel ingehuurd (€ 264.000 nadelig). Deze kosten worden gedekt uit het PBS-budget. Doordat er met name een deel van het jaar vacatureruimte binnen dit product was, welke werkzaamheden deels door deze inhuur werd gedaan, zijn er minder interne uren op dit product geboekt, waardoor de apparaatskosten € 117.000 lager zijn.

Er zijn kosten gemaakt voor aanpassing van de openbare ruimte inclusief kabels en leidingen en riolering (€ 237.000 nadelig), terwijl de ontwikkelaar hier in het kader van toepassing van kostenverhaal voor heeft betaald, deze bijdrage is bij de inkomsten opgenomen.

Daarnaast zijn er enkele kleinere posten welke bij het opstellen van de begroting niet voorzien waren, zoals afronding beplanting bij de herontwikkeling aan de Kloosterstraat (€ 8.000 nadelig) en

verrekening door een btw-correctie voor opstellen stedenbouwkundige visie Slotjesveld (€ 5.000 nadelig).

Zoals ook in de 2e concernrapportage gemeld, is het moment van inkomsten in het kader van toepassen kostenverhaal afhankelijk van moment van ondertekenen van een anterieure overeenkomst. Dan worden (vaak in termijnen) inkomsten ontvangen voor werkzaamheden voor derden. Dit is niet altijd voor iedere project qua planning geheel duidelijk. Als er van een groot project dit jaar een fase in rekening gebracht kan worden, dan zal het begrootte bedrag circa gehaald worden. Bij de jaarafsluiting is dit duidelijk en het blijkt dat dit jaar de opbrengsten van diverse kleinere ontwikkelingen nagenoeg gelijk is aan de begroting. Door de ontvangsten in het kader van toepassing kostenverhaal voor een grotere ontwikkeling is in totaal een bedrag van € 193.000 meer ontvangen dan begroot.

Huisvesting (€ 837.000 voordelig)

- **Beleid wonen (€ 10.000 nadelig)**
Ter uitvoering van de starters-, duurzaamheids-lening en blijversleningen heeft de gemeente een contract met Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) voor beheer van de betreffende contracten voor de leningen aan derden. De kosten voor dit beheer zijn door uitbreiding van het aantal leenvormen verhoogd met ruim € 10.000 boven de begroting, maar ook de rente ontvangsten zijn € 15.000 hoger dan begroot.
Voor de opvang van statushouders in Lievenshove zijn kostengemaakt voor in totaal € 49.000. Ook dit bedrag zorgt voor een overschrijding, maar deze kosten worden gedekt uit door het rijk ontvangen subsidies welke via een interne verrekening onder apparaatskosten zijn geboekt en daardoor tot een opbrengst van € 49.000 leidt, met als totaal een afwijking van de apparaatskosten van € 34.000.
- **Omgevingsvergunningen (€ 843.000 voordelig)**
In 2021 zijn de opbrengst voor omgevingsvergunningen € 654.000 hoger dan begroot. Dit komt doordat een groot project waarvan de inschatting was dat deze in 2020 zou vallen, begin 2021 is gefactureerd.
Daar tegenover staat dat er voor de afhandeling van de omgevingsvergunningen 2fte inhuur was benodigd. Hiervoor is een begrotingswijziging gemaakt. De extra kosten zorgen voor een nadelig verschil van €53.000.
De apparaatskosten zijn € 242.000 voordelig doordat derden het extra werk hebben verricht, en hierdoor de eigen werknemers voor andere producten hebben gewerkt. Hierdoor met name een nadeel op de producten Verlenen vergunningen/controle naleving (programma 2).

Grondexploitatie (€ 173.000 nadelig)

- De apparaatskosten, kapitaallasten en kosten en baten derden wordt via onttrekkingen en stortingen in de reserve infrastructurele werken en de algemene bedrijfsreserve neutraal in de gemeentelijke exploitatie opgenomen (zie paragraaf 6.7 Grondbeleid).

7.3.1.2.6 Algemene dekkingsmiddelen

x € 1.000

Thema/Beleidsonderdeel	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	Incidenteel	Structureel
Algemene dekkingsmiddelen	-986	-5.753	-	37	-6.702	-4.527	-2.175
Beleggingen	-787	145	-	-	-642	-642	-
Belastingen	74	-509	-	-	-435	-435	-
Gemeentelijke heffingen	454	-51	-	-	403	403	-
Algemene uitkering	-	-5.084	-	-	-5.084	-2.909	-2.175
Algemene baten en lasten	-727	-254	-	37	-944	-944	-
Totaal	-986	-5.753	-	37	-6.702	-4.527	-2.175

Dekkingsmiddelen (€ 6.702.000 voordelig)

Beleggingen (€ 642.000 voordelig)

De bespaarde rente is een administratieve post en betreft een voordeel binnen de exploitatie. Het zijn de rentelasten die uitgespaard worden door te financieren met eigen in plaats van vreemd vermogen. Door een hoger eigen vermogen per 1 januari is er een voordeel ontstaan van € 249.000. Daarnaast is een voordeel ontstaan door het begrotingstechnisch niet geheel inzetten van het voordeel van € 393.000. Het incalculeren hiervan is noodzakelijk om het eigen vermogen besteedbaar te houden

Belastingen (€ 435.000 voordelig)

Bij de OZB is in totaal een voordeel behaald van € 596.000. Bij de woningen is dit voordeel € 171.000. Dit wordt verklaard door een positievere waardeontwikkeling van woningen in Oosterhout, dan waar ten tijde van het berekenen van de tarieven voor 2021 rekening mee gehouden was. Bij de OZB van niet-woningen is een voordeel behaald van € 425.000. Voor een deel wordt dit veroorzaakt door de hogere WOZ-waarde van de nieuwbouw van het Mgr. Frenkencollege. De betaling hiervan is aan de kostenkast terug te zien in programma 4.

De hogere inkomsten uit de hondenbelasting (€ 10.000 voordelig) hebben te maken met het feit dat er in Oosterhout meer honden zijn dan waar in de begroting rekening mee wordt gehouden

In mei 2021 heeft de afrekening van de toeristenbelasting over 2020 plaats gevonden. Op basis van deze afrekening komt het totaal aan ontvangen toeristenbelasting over 2020 op zo'n € 300.000. Dat is fors lager dan de € 500.000 die jaarlijks begroot is. Hoewel het toeristisch verblijf op campings en bungalowparken in 2021 goed hersteld is, blijven het aantal overnachtingen in hotels nog fors achter ten opzichte van de periode voor Corona. Op basis hiervan zijn de inkomsten uit de toeristenbelasting € 97.000 lager. In de begroting 2020 zijn de inkomsten uit de toeristenbelasting op basis van de realisatiecijfers uit het jaar ervoor verhoogd van jaarlijks € 360.000 naar € 500.000. Deze verhoging blijkt onterecht te zijn geweest, omdat deze sindsdien ook nooit meer gehaald is. De opbrengsten zijn in de begroting 2022 teruggebracht worden naar € 400.000 structureel.

De totale bijdrage aan de Belastingen Samenwerking West-Brabant (BWB) is in totaal € 95.000 hoger dan begroot. Met ingang van 2021 zijn de inkomsten uit invorderingskosten, boetekosten en rente rechtstreeks verantwoord op de afzonderlijke belastingstromen en zijn niet opgenomen in de te betalen bijdrage aan de BWB. De geraamde bijdrage aan de BWB was hiervoor ten onrechte verlaagd waardoor hierdoor een nadeel is ontstaan van € 101.000. Vanwege het positieve jaarresultaat na de begrotingswijzigingen in 2020 is in 2021 een gedeelte van de betaalde bijdrage terugontvangen (€ 24.000 voordelig). En op basis van de 1e bestuursrapportage van de BWB is een hogere deelnemersbijdrage betaald van € 23.200. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de enorme toename van het aantal bezwaarschriften van met name no cure no pay bedrijven en de daaraan verbonden hogere uitvoeringskosten en de effecten voortvloeiende uit de door het algemeen bestuur vastgestelde overgangsregeling als gevolg van de nieuwe kostenverdeelssystematiek per 1 januari 2021. Voor het onderdeel belastingen bedraagt het nadeel € 73.000 en voor het onderdeel gemeentelijke heffingen € 22.000.

Gemeentelijke heffingen (€ 403.000 nadelig)

- **Afvalstoffenheffing (€ 443.000 nadelig)**
Voor het jaar 2021 zijn de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing € 102.000 lager dan geraamd. Gedurende 2021 werden met name minder kilo's restafval via de grijze container aangeboden (€ 47.000 nadelig) en ook de groene container werd aanzienlijk minder aan straat gezet (€ 31.000 nadelig). Wel werd er meer vastrecht in rekening gebracht doordat er woning gereedkwamen en er minder leegstand was gedurende het jaar (€ 37.000 voordelig). Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 is er een inschatting gemaakt van de heffing die in 2021 nog opgelegd zou gaan worden. Deze inschatting bleek te optimistisch (€ 60.000 nadelig). Daarnaast was de bijdrage aan de Belastingen Samenwerking West-Brabant € 16.000 hoger dan begroot. De afvalverwijdering betreft een 'gesloten systeem'. Dit betekent dat het werkelijk gerealiseerde resultaat van zowel de kosten en baten van de inzameling als van de afvalstoffenheffing aan het eind van 2021 is verrekend met de egalisatievoorziening reiniging. Eind 2021 is € 325.000 gestort in deze voorziening. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 6.1. Lokale heffingen.
- **Rioolheffing (€ 40.000 voordelig)**
De baten van de rioolheffing van woningen zijn € 43.000 hoger dan geraamd, hetgeen veroorzaakt is door baten over voorgaande jaren en een lagere leegstand. Bij de niet-woningen zijn de baten € 105.000 hoger. Dit voordeel is veroorzaakt door baten uit voorgaande jaren (€ 38.000 voordelig) en doordat er meer kubieke meters afvalwater zijn geloosd dan waarmee rekening gehouden was bij het berekenen van de tarieven (€ 67.000 voordelig). Daarnaast was de bijdrage aan de Belastingen Samenwerking West-Brabant € 7.000 hoger dan begroot. De riolering betreft een 'gesloten systeem'. Dit betekent dat het werkelijk gerealiseerde resultaat van zowel de kosten en baten van de riolering als van de rioolheffing aan het eind van 2021 is verrekend met de egalisatievoorziening reiniging. Eind 2021 is € 108.000 gestort in deze voorziening. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 6.1. Lokale heffingen.

Algemene uitkering (€ 5.084.000 voordelig, waarvan € 2.175.000 voordelig structureel)

Met het opstellen van de begroting 2021 is een uitkering berekend van € 88.891.000. Door voornamelijk Corona compensaties, nieuwe taakmutaties en afrekening BCF is € 95.434.000 uitgekeerd door het Rijk in 2021. Dit geeft een bruto voordeel van € 6.543.000. Bij de 1e en 2e concernrapportage is voor in totaal een bedrag van € 1.459.000 middels begrotingswijzigingen overgeheveld naar producten. Dit betrof corona steunpakket € 84.000, cultuurmiddelen € 467.000, Gezond in de stad € 15.000, brede aanpak dak- en thuisloosheid € 32.000, versterking omgevingsdiensten € 13.000, ambulantisering GGD € 69.000, NHC jeugdzorg € 55.000, projecten sociaal domein € 393.000, bommenregeling € 263.000, integratie- en decentralisatie uitkeringen € 57.000 en jeugd aan zet € 10.000. Per saldo geeft dit een netto voordeel van € 5.084.000. De voordelen als gevolg van het acres (€ 1.700.000) en de taakmutaties (€ 475.000) zijn structureel.

In de eerste concernrapportage is de algemene uitkering berekend op basis van de decembercirculaire 2020. Dat heeft geleid tot een netto voordeel van € 942.000. Voor de tweede concernrapportage zijn de cijfers van de meicirculaire 2021 doorgerekend en leidde tot een netto voordeel van € 1.647.000. Totaal was het netto voordeel ten opzichte van de begroting € 2.589.000 voordelig.

Na het opstellen van de tweede concernrapportage heeft het Rijk de september- en decembercirculaire 2021 gepubliceerd. Deze circulaire hebben het gemelde voordeel in de tweede concernrapportage verdubbeld met € 2.495.000.

Deze verdubbeling is ontstaan door onder andere: € 639.000 Voorschot BCF-plafond 2021; € 23.000 ontwikkelingen uitkeringsfactor; € 769.000 aanpassingen maatstaven en ontwikkeling uitkeringsbasis; € 530.000 taakmutaties (waaronder € 218.000 aanpak problematiek jeugdzorg, € 69.000 robuust rechtsbeschermings-systeem, € 132.000 versterking ondersteuning wijkteams, € 105.000 impuls integraal werken); € 27.000 integratie- en decentralisatie uitkering voor Inburgering; +/- € 559.000 correctie WOZ-waarden mutaties; € 1.005.000 corona steunpakket (waaronder € 541.000 Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten, € 282.000 Lokale cultuur, € 72.000 Continuïteit van zorg: meerkosten wmo, € 81.000 Continuïteit van zorg meerkosten jeugd); € 128.000 participatiebudget.

Algemene baten en lasten (€ 944.000 voordelig)

Het voordeel bestaat in hoofdlijnen uit de ontvangen naheffing van Attero (€ 692.000 voordelig), BCF-compensatie voor re-integratie (€ 84.000 voordelig), het vrijvallen van diverse balansposten (€ 67.000 voordelig), de aanpassing van de voorziening dubieuze debiteuren (€ 75.000 voordelig) en de terugontvangen overdrachtsbelasting van de vestiging van recht van opstal bij sportverenigingen (€ 13.000 voordelig).

7.3.1.2.7 Gemeentelijke organisatie (overhead)

x € 1.000

Beleidsonderdeel/Product	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	Incidenteel	Structureel
Gemeentelijke organisatie	4.472	-2.249	-1.039	-493	491	447	44
Sturing	-72	47	-494	-	-519	-519	
Ondersteuning	2.290	-128	-9	315	2.468	2.508	-40
Interne dienstverlening	-128	163	-536	-19	-520	-604	84
Consolidatie Equalit	2.382	-2.531	-	-789	-938	-938	-
Administratieve doorbelasting	-	-243	-343	-	-586	-586	
Administratieve doorbelastingen	-	-243	-343	-	-586	-586	-
Totaal	4.472	-2.692	-1.382	-493	-95	-139	44

Gemeentelijke organisatie (€ 491.000 nadelig waarvan € 44.000 nadelig structureel)

Sturing (€ 519.000 voordelig)

- Bestuur, control en advies (€ 383.000 voordelig)
Het voordeel bestaat grotendeels uit lagere apparaatskosten als gevolg van openstaande vacature ruimte voor met name functioneel beheer, beleidscoördinatie en monitoring en auditing (€ 306.000 voordelig). Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren is hiervoor deels tijdelijk personeel ingehuurd, waarvan de kosten zijn verantwoord ten laste van het PBS-budget.
Verder zijn de kosten voor de contributie VNG lager doordat er minder betalingen derden hebben plaatsgevonden (o.a. A&O fonds en waarderingskamer (€ 26.000 voordelig). Ook zijn er minder uitgaven voor beleidscoördinatie doordat het college vanwege corona veelal digitaal heeft gewerkt en geen bezoeken/inspiratiesessies heeft belegd. Ook Midsize (middelgrote gemeenten in Brabant is vooral digitaal geweest zonder bijeenkomsten waar een bijdrage voor benodigd was (€ 11.000 voordelig). Ook zijn er UWV gelden ontvangen vanwege zwangerschapsverlof (€ 36.000 voordelig))
- Directie en management (€ 136.000 voordelig)
De apparaatskosten zijn lager (€ 188.000 voordelig) hetgeen enerzijds het gevolg is van openstaande vacature ruimte. Anderzijds zijn de kosten hoger als gevolg van het CAO-akkoord, de definitieve plaatsing van de TOD-leden, de extra vergoedingen en uitkeringen voor de voormalige

gemeentesecretaris, en de hogere garantie- en functioneringstoelagen, onkostenvergoedingen en gratificaties.

Vanwege minder overtallig verlof is er eenmalig € 35.000 onttrokken uit de voorziening boventallig verlof (voordelig). Verder zijn de geraamde inkomsten voor de manager RSD niet ontvangen omdat deze vacature niet is ingevuld (€ 89.000 nadelig).

Ondersteuning (€ 2.468.000 nadelig, waarvan € 40.000 voordelig structureel)

- **Automatisering (€ 30.000 voordelig)**
Het budget Aandeel gemeente Oosterhout in Equalit sluit af met een tekort van € 127.000. Er zijn hogere kosten voor accounts en licenties en voor hardware. Zo is het aantal medewerkers gedurende het jaar met 62 gestegen wat geleid heeft tot de aanschaf van meer accounts en hardware. Daarnaast zijn veel medewerkers gedurende het jaar voorzien van laptops in plaats van thin clients. Dit samen verklaart het grootste deel van het nadeel van €100.000. Verder zijn de projectleiderskosten van implementaties hoger uitgevallen dan verwacht (€ 8.000) en zijn de kosten voor gegevensdiensten hoger uitgevallen (€15.000).
De kosten voor systeembeheer zijn € 29.000 voordeliger dan geraamd. Dit voordeel komt met name voort uit lagere kosten wegens de vervanging van pakketten als key2vergunningen en key2burgerzaken waarbij abonnementskosten voor het 1e jaar uit het investeringskrediet betaald zijn.
De combinatie van een lager gebruik van de printers door Corona en afloop van het leasecontract in mei 2020 waarvoor een nieuw contract is afgesloten per juli 2021 heeft geleid tot een voordeel van € 20.000 dat is gemeld in de tweede concernrapportage.
Er is een voordeel op de kapitaallasten van € 111.000 doordat de ICT-investeringen later zijn uitgevoerd dan geraamd, omdat projecten van de teams niet of later zijn gestart vanwege langere voorbereidingstijd en een langere doorlooptijd van de projecten.
- **Bestuurs- en managementondersteuning (€ 292.000 nadelig)**
Op de post communicatie zijn de kosten met € 218.000 overschreden vanwege inhuurkosten ten behoeve van Covid-19 (€ 181.000 nadelig). De ingehuurd communicatie-adviseurs hebben zich ingezet voor communicatie acties in het kader van corona en/of vervanging van collega's die zich met corona communicatie hebben beziggehouden. De overige kosten voor bijvoorbeeld campagnes, ondersteuning partners/verenigingen en materialen ten behoeve van Covid-19 zijn met € 37.000 overschreden, omdat de coronacrisis nog het hele jaar aandacht en inzet van middelen vroeg, terwijl rekening was gehouden met een deel van het jaar. Tevens zijn er hogere kosten voor het voorlichtingsblad doordat het gehele jaar 2021 extra is ingezet op een coronapagina in het weekblad (€ 80.000 nadelig) en door niet geraamde thema pagina's voor bijvoorbeeld duurzaamheid, veiligheid en de stadsfotograaf (€ 13.000 nadelig). De baten zijn € 45.000 lager dan geraamd, omdat er geen communicatiemedewerker is gedetacheerd aan Equalit, omdat Equalit daarvoor inmiddels een eigen medewerker voor in dienst heeft. Dit is een onderdeel van het PBS.
De apparaatskosten zijn lager dan verwacht door (tijdelijke) vacatureruimte met name bij juridische zaken en bij communicatie (€ 70.000 voordelig).
- **Financiële ondersteuning en uitvoering (€ 149.000 voordelig, waarvan € 40.000 voordelig structureel)**
De kosten voor de uitvoering van de administratie vielen € 60.000 lager uit dan begroot. Hiervan is € 40.000 structureel voordelig. De ontvangen baten voor de invordering waren niet begroot (€ 60.000 voordelig). Verder is de vergoeding voor de werkzaamheden voor Equalit € 6.000 hoger uitgevallen en zijn inkomsten ontvangen voor een levensloopregeling € 7.000.
Op basis van het aantal aandelen in de Bank Nederlandse Gemeente en het vastgestelde dividend per aandeel over 2020 is er een bedrag van € 63.000 aan dividenduitkering worden ontvangen. In de begroting is rekening gehouden met € 40.000.
- **Personeel en organisatie (€ 500.000 nadelig)**
Aan de Ondernemingsraad zijn voor een bedrag van € 41.000 meer aan uren besteed. Voor de strategische begeleiding van de OR is een extern bureau ingehuurd. Deze kosten waren niet begroot (€ 36.000 nadelig)). Verder is er minder gebruik gemaakt van het centrale opleidingsbudget (€ 12.000 voordelig).
Op de post Arbo is een nadeel van € 58.000 doordat er sinds 2020 een grootschalige inhaalslag gemaakt. Enerzijds om de kosten beter te duiden en meer inzichtelijk te maken welke kosten Arbo gerelateerd zijn. Anderzijds is er op het gebied van Arbo sprake van achterstallig onderhoud en is een andere, meer centrale positionering van Arbo binnen de organisatie nodig om beter te borgen dat voldaan wordt aan de vigerende Arbo-wetgeving. Hierdoor worden Arbo gerelateerde kosten nu vaker ten laste van het Arbo-budget geboekt. De kosten hebben onder andere betrekking op BHV opleidingen, opstellen agressie protocol, risicoanalyse buitendienst en de uitrol van een Man Down systeem. Hiervoor zijn extra gelden opgenomen in de begroting 2022.

Er zijn in 2021 meer stagiaires geplaatst bij de gemeente dan andere jaren. We hebben de afgelopen periode meer geïnvesteerd in contacten met scholen. Dit resulteert in meer stageverzoeken. Daarnaast bleek het in corona-tijd lastig voor studenten om stageplaatsen te vinden in de markt. Als gemeente hebben we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid genomen en ons extra ingespannen om stageplaatsen te bieden. Met de inzet van stagiaires geven we een inkijkje in het werken bij een gemeente. Dit draagt positief bij aan onze positie op de arbeidsmarkt (€ 19.000 nadelig apparaatskosten).

De RWB heeft een lagere bijdrage in rekening gebracht voor het Mobiliteitscentrum waardoor er een bedrag van € 36.000 over blijft op de post Regionale samenwerking.

De apparaatskosten voor de post Rechtspositie zijn € 18.000 voordelig. Dit komt met name door minder uitgaven voor ambtsjubilea onder andere vanwege de geldende coronamaatregelen. Tenslotte zijn er bij het team Advies meer inkomsten ontvangen voor detachering van personeel aan Equalit en voor UWV-uitkeringen (€ 31.000 voordelig). Dit is een onderdeel PBS.

Op dit product zijn de kapitaallasten van het krediet Organisatieontwikkeling (€ 426.000) geboekt, waarvan de dekking heeft plaatsgevonden uit de Ontwikkelreserve bedrijfsvoering.

- Statistiek (€ 102.000 voordelig)
De onderschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door lagere apparaatskosten vanwege openstaande vacatureruimte (€ 112.000 voordelig). Verder heeft er storting in de voorziening verlof plaatsgevonden (€ 10.000 nadelig) en zijn de uitgevoerde buurt- en werkgelegenheidsenquêtes iets duurder dan geraamd (€ 8.000 nadelig).
- Telefonie (€ 23.000 voordelig)
Gedurende het jaar is rekening gehouden met de doorbelasting van de tablets vanuit het product Automatisering. Deze doorberekening is administratief niet verwerkt waardoor op dit product een voordeel is ontstaan € 19.000 en een nadeel op het product Automatisering.
- Algemene afdelingskosten (€ 1.843.000 nadelig)
Het resultaat op de afdelingskosten is onderdeel van de personele kosten binnen het PBS. De toelichting hierop staat in de paragraaf 7.3.5 PBS.
- Stafondersteuning (€ 137.000 nadelig)
Het resultaat op de stafondersteuning is onderdeel van de personele kosten binnen het PBS. De toelichting hierop staat in de paragraaf 7.3.5. PBS.

Interne dienstverlening (€ 520.000 voordelig, waarvan € 84.000 nadelig structureel)

- Accommodatiebeheer (€ 15.000 nadelig, waarvan €33.000 nadelig structureel)
Het pand Lievenshove is verbouwd voor huisvesting van statushouders. De lasten van deze verbouwing ad € 191.000 worden gedekt uit verhuuropbrengsten € 68.000 en rijksbijdragen € 129.000. Zowel de baten als de lasten zijn niet begroot voor het jaar 2021.
Voor het boekjaar is € 32.000 meer aan loonkosten van team Vastgoed doorberekend naar de kredieten. Dat heeft geleid tot een voordeel in de exploitatie ten opzichte van de raming.
De gemeenteraad is eind 2021 geïnformeerd over de onvoorziene plotselinge groei in het aantal leerlingen op de basisschool de Westhoek. Basisschool de Westhoek maakt reeds jaren gebruik van enkele klaslokalen in het tegenover de school gelegen pand Ridderstraat 34. Door een interne verbouwing is het pand geheel geschikt gemaakt voor onderwijs. De raad heeft hiervoor een krediet beschikbaar gesteld. De lasten waren € 24.000 hoger dan geraamd. Deze konden worden gedekt uit het onderhoudsbudget dat minder is aangewend door het alleen uitvoeren van noodzakelijk onderhoud (€ 44.000 voordelig). Het gebruik van het pand Ridderstraat 34 is gewijzigd voor onderwijs en hiermee is de huur van het pand als kantoorruimte voor de Stichting Delta onderwijs beëindigd (€ 33.000 nadeel in de baten, structureel).
Na het opstellen van de tweede concernrapportage zijn een aantal onvoorziene onderhoudsmaatregelen uitgevoerd zoals het vervangen van de zonwering, vervangen van het warmtehoudtoestel voor de kantine en het vervangen van het voordeurkozijn. Deze vervangingen waren noodzakelijk nadat bleek dat reparatie niet meer mogelijk was. Het totale nadeel is € 33.000.
In het kader van re-integratie-trajecten van medewerkers Stadsbeheer zijn extra uren verantwoord op magazijnwerk (nadeel € 37.000).
- DIV (€ 448.000 voordelig)
Voor de post WOO (Wet Open Overheid) was in 2021 een budget beschikbaar van € 220.000. Vanwege onduidelijkheid over de invulling van de wet is pas in het 4e kwartaal een besluit genomen met betrekking tot de impact analyse en de bijbehorende kosten. Ook is in het 4e kwartaal een besluit genomen over de invulling van het nieuwe zaakstelsel. De meeste uitgaven zullen plaatsvinden vanaf 2022. Er zijn hiervoor meerjarig budgetten opgenomen in de begroting. In 2021 resteert een bedrag van € 113.000 waarvoor een verzoek tot resultaatbestemming wordt ingediend.

Door het uitstellen van de fysieke bijeenkomsten en minder gebruik van promotioneel reproductie door Corona zijn de kosten repro € 57.000 voordeliger.

Door vacatureruimte is er een voordeel op de apparaatskosten van € 273.000. Deels is hiervoor ingehuurd via het PBS.

- **Facilitymanagement (€ 5.000 nadelig)**
Gedurende de Corona was het bedrijfsrestaurant grotendeels gesloten. Dit heeft geleid tot € 30.000 minder aan baten, maar daar staat tegenover € 50.000 minder aan inhuur en inkoopkosten. Naast het bedrijfsrestaurant waren ook minder inhuur-, materiaal- en inkoopkosten door Corona voor recepties, schoonmaak en kantoorartikelen (€ 68.000 voordelig). Met de begroting is rekening gehouden dat deel van deze lasten worden doorbelast. Door de lagere inkoopkosten is de doorberekening ook lager ten opzichte van de raming (€ 40.000 nadelig).
In 2021 was voor het laatst sprake van een overbezetting op het bedrijfsrestaurant. Dit heeft geleid tot een overschrijding van € 23.000 op de apparaatskosten. De overige overschrijding van € 20.000 is veroorzaakt door (onregelmatigheids)toelagen, gratificatie en overwerk binnen Facility.
- **Inkoop (€ 92.000 voordelig)**
De uitgaven met betrekking tot kosten derden zijn € 22.000 lager dan begroot vanwege minder onderzoeken en adviezen van derden. Tevens is er geen spendanalyse uitgevoerd (analyse van alle facturen van een voorgaand jaar inzichtelijk gemaakt naar categorie / regio / markt) en waren er minder kosten voor congressen en seminars.
Er zijn niet geraamde baten ontvangen voor gedetacheerde uren die in rekening zijn gebracht voor werkzaamheden bij Equalit (€ 17.000 voordelig). Dit is onderdeel van het PBS.
Door tijdelijke vacatureruimte bij team Advies zijn de apparaatskosten lager (€ 54.000 voordelig).
- **Tractie (€ -, waarvan € 51.000 nadelig structureel)**
Het budget onderhoud tractie is in 2021 met ca. € 99.000 overschreden. Hiervan wordt ruim de helft (€ 51.000 nadelig structureel), veroorzaakt door hogere brandstofkosten dan geraamd door de gestegen prijzen. De onderhoudskosten zijn € 48.000 hoger door aanpassingen aan voertuigen vanwege Arbo gerelateerde zaken, aanpassingen vanwege duurzaamheid en vanwege stoppen 2G netwerk. Door uitstel van het besluit over uitbesteding zijn de maaiers 2 jaar later vervangen dan gepland waardoor er in 2021 hogere onderhoudskosten waren.
Op de baten is een voordeel van € 92.000 te melden met name door de verkoop van veegmachines (€ 76.000 voordelig) en schadeafrekeningen (€ 13.000 voordelig).
De werkelijke kosten van de tractiemiddelen zijn doorberekend naar de producten waarvoor de tractiemiddelen worden ingezet.

Consolidatie Equalit (€ 938.000 voordelig)

In 2021 heeft Equalit een positief jaarresultaat gerealiseerd van € 938.000. Ten opzichte van het begrote resultaat is dit € 938.000 hoger. Dit resultaatverschil valt uiteen in een aantal componenten. De opbrengsten zijn in 2020 ruim € 855.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door meer accounts en een grotere afname van (mobiele) hardware zoals laptops, tablets etc. (corona impact).

De loonkosten van de eigen formatie zijn ca. € 169.000 lager, voornamelijk door openstaande vacatures. Het opleidingsbudget is niet volledig benut. Hier resteert een bedrag van ca. € 4.000. Tot slot zijn, door lager dan verwachte investeringen in 2020, de afschrijvingskosten ruim € 254.000 lager. Verder waren de advieskosten € 324.000 lager dan begroot. Dit komt vooral doordat, vanwege Corona, minder zaken van de Roadmaps zijn uitgevoerd.

Nadelen waren er op het gebied van hogere kosten inhuur derden voor ongeveer € 400.000. Dit o.a. ten behoeve van de flexibele schil en projectmanagement en -ondersteuning. De kosten voor licenties en onderhoudscontracten waren ca € 406.000 hoger dan begroot.

Dit positieve jaarresultaat is in de bestemmings- en egaliseringsreserve van Equalit gestort. Deze stijgt hiermee naar ca. € 6,7 miljoen. Uitgedrukt in een percentage van de jaaropbrengsten is de reserve 36%, waar 20% de grens is. Daarmee is de reserve toereikend om de verwachte negatieve resultaten (m.n. verwacht en begroot in 2022 en 2023) te egaliseren en om innovatie (bijvoorbeeld de cloudmigratie, common ground, Big5 harmonisatietrajecten) indien nodig te financieren.

Administratieve doorbelastingen (€ 586.000 voordelig)

Doorbelaste concernoverhead (€ 152.000 nadelig)

Deze post betreft de doorbelasting van de concernoverhead naar de grondexploitatie. Er is in 2021 minder doorbelast (€ 152.000) omdat er minder uren aan de grondexploitaties besteed dan in de begroting was opgenomen.

Saldo kostenplaatsen (€ 738.000 voordelig)

Het saldo kostenplaatsen bevat een totaalbedrag van lasten die te veel of te weinig zijn verdeeld naar de verschillende producten. In 2021 is per saldo € 739.000 meer gecompenseerd voor te veel in de exploitatie doorberekende kosten dan in de begroting.

7.3.1.2.8 Onvoorzien

x € 1.000

Beleidsonderdeel	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	Incidenteel	Structureel
Onvoorzien	-60	-	-	-	-60	-60	-
Totaal	-60	-	-	-	-60	-60	-

Onvoorzien (€ 60.000 voordelig)

In 2021 is aanspraak gedaan op de post onvoorzien voor het plafond van de Bussel voor een bedrag van € 40.000. De rest van de post onvoorzien (€ 60.000) is onbenut gebleven.

7.3.1.2.9 Mutaties reserves

x € 1.000

Beleidsonderdeel	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	Incidenteel	Structureel
Reserves	2.341	-2.571	-	-	-230	-230	-
Totaal	2.341	-2.571	-	-	-230	-230	-

Reserves (€ 230.000 voordelig)

Per saldo is er € 230.000 meer onttrokken uit de reserves dan was begroot. Enerzijds is er sprake van een hogere storting van € 2.341.000 en anderzijds een hogere onttrekking van € 2.571.000. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

7.3.1.2.10 Vennootschapsbelasting

x € 1.000

Beleidsonderdeel	Kosten derden	Baten	Pers. Lasten	Kap. Lasten	Totaal	Incidenteel	Structureel
Vennootschapsbelasting	-761	-	-	-	-761	-761	-
Totaal	-761	-	-	-	-761	-761	-

Vennootschapsbelasting (€ 761.000 voordelig)

Gemeenten zijn met ingang van 1 januari 2016 verplicht om Vennootschapsbelasting te betalen als zij een fiscale onderneming hebben en fiscaal gezien winst maken. Conform het BBV dient de gemeente indien er recht is op verliescompensatie, deze aan de actiefzijde van de balans, buiten de balanstelling op te nemen. Binnen het grondbedrijf is over de jaren 2016 tot en met 2019 sprake van een negatief fiscaal resultaat voor het grondbedrijf van per saldo ruim € 3,9 miljoen, welke recht geeft op een verliescompensatie voor komende jaren.

We hebben in 2021 de voorlopige definitieve aanslag over 2019 aangepast naar nul en vervolgens bleek dat we als gemeente een bedrag van € 381.000 terugontvingen. Daarnaast is de voorlopige aanslag voor 2020 verlaagd met € 377.000. Voor beide jaren geldt als reden hiervan dat de begroting van de baten en kosten sterk afwijkt van de gerealiseerde baten en kosten binnen de grondexploitatie. De belangrijkste component hiervan is de vertraging in zowel aanleg als uitgifte van het bedrijventerrein Everdenberg Oost. Dit levert een niet voorzien voordeel op van € 759.000.

De vpb op grondexploitaties is uit de Algemene Bedrijfsreserve (ABR) betaald. Toekomstige heffingen en terugbetalingen worden ook met de ABR verrekend. Om die reden zal via een resultaatbestemming voorgesteld worden dit voordelig saldo weer naar de ABR te storten.

Voor de volledigheid melden we dat voor 2021 de voorlopige aanslag ook op nul is bepaald, weer met name door bovengenoemde reden

7.3.2 Personele lasten

7.3.2.1 Formatie

De ontwikkeling van de toegestane formatie ten opzichte van de begroting 2021 is opgenomen in de onderstaande tabel. Hierbij is een vergelijking gemaakt tussen de begroting 2021 en de toegestane formatie per 31 december. Daarnaast is de gemiddelde bezetting voor het jaar 2021 per team opgenomen.

Team	Begroting 2021	31-12-2022	Mutatie	Bezetting ¹⁹
Directie	23,89	1,00	24,89	23,45
Buiten beleid	37,10	-	37,10	32,53
Buiten projecten	48,06	-	48,06	45,67
Buiten vergunning en handhaving	22,39	3,00	25,39	18,56
Eerste lijn en burgerzaken	23,09	-	23,09	21,24
Sociaal domein beleid	21,97	-	21,97	21,12
Sociaal domein uitvoering	39,46	25,09	64,55	58,38
Sport	18,82	7,50	26,32	21,46
Stadsbeheer	52,97	-	52,97	52,21
Administratie	15,11	-	15,11	15,32
Advies	34,14	-	34,14	31,96
Control	13,13	-	13,13	12,10
Informatie, innovatie en beheer	31,18	-	31,18	26,79
Vastgoed, facility, secretariaat	17,79	-	17,79	16,77
Raadsgriffie	4,00	-	4,00	4,00
Totaal	404,10	36,59	440,69	401,56

Sociaal wijkteam (Directie)

Tot en met 2020 was het sociaal wijkteam extern georganiseerd, met ingang van 2021 is de formatie opgenomen binnen de gemeentelijke organisatie, hiervoor zijn de exploitatie budgetten verlaagd.

- 1,00 fte tactisch leidinggevende II (SWT – gedekt uit exploitatie)

Buitengewoon opsporingsambtenaren (Buiten Vergunning en Handhaving)

Er is in 2021 gekozen om voor 3,00 fte externe inhuur om te zetten naar eigen formatie binnen de gemeentelijke organisatie, hiervoor zijn de exploitatiebudgetten verlaagd.

- 3,00 fte medewerker handhaving III (gedekt uit exploitatie)

Sociaal wijkteam (Directie en Sociaal Domein Uitvoering)

Tot en met 2020 was het sociaal wijkteam extern georganiseerd, met ingang van 2021 is de formatie opgenomen binnen de gemeentelijke organisatie, hiervoor zijn de exploitatie budgetten verlaagd.

- 1,53 fte adviseur IV (gedekt uit exploitatie)
- 1,67 fte medewerker administratief en secretariael III (gedekt uit exploitatie)
- 21,89 fte medewerker beleidsuitvoering II (gedekt uit exploitatie)

MOOVE (Sport)

Tot en met 2020 was MOOVE extern georganiseerd, met ingang van 1 juli 2021 is de formatie opgenomen binnen de gemeentelijke organisatie, hiervoor zijn de exploitatiebudgetten verlaagd.

- 0,50 fte medewerker administratie en secretariael IV (gedekt uit exploitatie)
- 0,50 fte medewerker beleidsuitvoering II (gedekt uit exploitatie)
- 5,50 fte educatie I (gedekt uit exploitatie)
- 1,00 fte medewerker ontwikkeling III (gedekt uit exploitatie)

7.3.2.2 Personeelskosten budgetteringssysteem (PBS)

Volgens het PBS (Personeelskosten Budgettering Systeem) krijgt elke afdeling een budget op basis van de vastgestelde formatie, waarbij het budget wordt berekend aan de hand van het vastgestelde functieniveau (schaal) en een periodieke verhoging van het maximum van de schaal minus één periodiek.

Ontwikkeling personeelskosten

Binnen de personele kosten is sprake van nadeel van € 122.000. Hierbij is rekening gehouden met de kosten van tijdelijk personeel die verantwoord zijn binnen de exploitatie maar waarvan de dekking binnen het PBS plaatsvindt.

¹⁹ Dit is de gemiddelde bezetting door het gemiddelde te nemen tussen de bezetting in januari en december.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de begrote personele budgetten afgezet tegen de werkelijke kosten in 2021. In de 2e concernrapportage 2021 werd een voordelig resultaat van € 437.000 verwacht binnen het PBS.

X € 1.000

Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat
Personele kosten	26.248	32.473	30.231	-2.242
Tijdelijke personeel	3.355	348	2.647	2.299
Algemene afdelingskosten	868	602	678	76
Specifieke afdelingskosten	220	286	319	33
Subtotaal	30.691	33.709	33.875	166
Inkomsten	-1.607	-406	-630	-224
Doorbelastingen aan investeringen	-878	-750	-570	180
Totaal	28.206	32.553	32.675	122

De lonen en salarissen laten een onderschrijding van € 2.242.000 zien. Deze is voor het overgrote deel ontstaan door openstaande vacatures gedurende 2021.

Het tekort op het tijdelijk personeel bedraagt in totaal € 2.299.000. Een gedeelte van deze kosten (€ 496.000) is in de exploitatie verantwoord omdat het voor de BTW noodzakelijk is. Indien we dit niet doen is de BTW niet terug te vorderen. De analyse van de kosten van de tijdelijke krachten binnen de exploitatie is opgenomen bij de analyse van de programma's (zie paragraaf 7.3.1). De inhuur van tijdelijke krachten betreft voornamelijk vervanging van openstaande vacatures en vervanging bij detachering en ziekteverzuim.

7.3.3 Gesloten systemen

Binnen onze gemeentelijke exploitatie is een aantal producten waarvan de lasten gedekt worden uit tarieven en/of opbrengsten. Dit houdt in dat het meer of minder doorbelasten naar deze producten een positief en/of negatief effect op deze exploitatie heeft. Deze producten en het effect op de rekening 2021 zijn in de onderstaande tabel opgenomen.

X € 1.000

Omschrijving	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat
Afvalstoffenheffing (mutatie heffing/voorziening)	302	325	-23
Rioolheffing (mutatie heffing/voorziening)	68	108	-40
Grondexploitatie mutatie voorraad	5.030	5.440	-410
Mutatie reserve parkeren	-12	-21	9
Kapitaallasten Equalit	2.029	1.240	789
Totaal	7.417	7.092	325

Op basis van dit overzicht kan geconcludeerd worden dat het effect van de gesloten systemen € 325.000 negatief is. Dat wil zeggen dat er per saldo minder kosten worden doorberekend naar bovenstaande producten, wat een negatief effect heeft op het rekeningresultaat.

7.3.4 Kapitaallasten

Binnen de kapitaallasten is sprake van een voordeel van afgerond € 237.000 ten opzichte van de begroting. De afschrijvingen zijn in 2021 hoger dan verwacht in de begroting 2021 (€ 532.000 nadelig), dit nadeel wordt veroorzaakt door investeringen die niet in de begroting 2021 werden opgenomen. Daarnaast is de toegerekende rente hoger dan geraamd door een hogere boekwaarde per 1 januari (€ 10.000 nadelig). Ten behoeve van dekking van de kapitaallasten wordt in 2021 meer onttrokken aan de reserves (€ 779.000 voordelig).

X € 1.000

Omschrijving	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat
Kapitaallasten reeds beschikbaar gestelde kredieten	15.192	15.748	556
Kapitaallasten investeringsplan	14	-	-14
Dekking via reserves	-3.233	-4.012	-779
Totaal	11.973	11.736	-237

De kapitaallasten bestaan uit de afschrijvingen en de aan de activa toegerekende rente.

X € 1.000

Omschrijving	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat
Afschrijvingen	12.718	13.250	532
Toegerekende rente	2.488	2.498	10
Totaal	15.206	15.748	542

7.3.5 Rente

Het totale rente effect op het resultaat na bestemming is in 2021 € 998.000. Dit resultaat is opgebouwd uit drie elementen: bespaarde rente, kostenplaats rente en rente bijschrijving reserves.

Voor de financiering van activa wordt gebruikt gemaakt van eigen vermogen en vreemd vermogen. Het met eigen vermogen te financieren levert een voordeel op, aangezien er geen rente verschuldigd is. In de berekening van de kapitaallasten wordt veiligheidshalve echter wel gerekend met deze rentelasten. Aangezien deze lasten zich in werkelijkheid niet manifesteren, we betalen immers geen rente aan onszelf, levert dit in de exploitatie een voordeel op. Het resultaat op de bespaarde rente bedraagt € 642.000, dit wordt veroorzaakt door een hoger eigen vermogen per 1 januari (€ 249.000) en vrijval geblokkeerd begrotingsruimte (€ 393.000).

Alle rentebaten en lasten worden verzameld op de kostenplaats rente, van waaruit deze kosten verdeeld worden over de activa middels de omslagrente. Het saldo op deze kostenplaats is € 104.000 voordeliger.

Over het saldo van de reserve investeringsprojecten wordt rente berekend en vervolgens toegevoegd aan deze reserve. Hierdoor is deze reserve waardeverast. In 2021 is er minder rente toegevoegd dan geraamd, waardoor een voordeel ontstaat van € 252.000.

X € 1.000

Omschrijving	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat
Bespaarde rentekosten eigen vermogen	-1.587	-1.836	-249
Benodigd voor vrije besteding	787	-	-787
Inzet bespaarde rente ten behoeve van algemene middelen	-394	-	394
Bespaarde rente	-1.194	-1.836	-642
Saldo kostenplaats rente	-140	-244	-104
Rente toevoeging reserve investeringsprojecten	800	548	-252
Totaal	-534	-1.532	-998

7.3.6 Structurele mutaties reserves

Voor het beoordelen of er sprake is van een sluitende begroting is het ook van belang te kijken naar de inzet van de reserves. Bij de bepaling van het structurele evenwicht, structurele lasten worden gedekt door structurele baten, kan met de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves rekening worden gehouden. Volgens het BBV worden toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten.

7.3.6.1 Toevoegingen reserves

x € 1.000

Programma	Begroting 2021		Rekening 2021	
	Totaal	Structu- reel	Totaal	Structu- reel
Burger en bestuur	91	-	-	-
Sociaal domein	60	-	231	-
Werkgelegenheid en economie	-	-	-	-
De levendige gemeente	-	-	19	-
Ruimte en ontwikkeling	2.180	-	3.512	-
Algemene dekkingsmiddelen	800	800	1.711	548
Totaal	3.131	800	5.472	548

De structurele toevoeging betreft de rentebijbeschrijving op de reserves.

7.3.6.2 Onttrekking reserves

x € 1.000

Programma	Begroting 2021		Rekening 2021	
	Totaal	Structu- reel	Totaal	Structu- reel
Burger en bestuur	91	-	-	-
Sociaal domein	582	500	613	292
Werkgelegenheid en economie	60	-	159	1
De levendige gemeente	1.910	1.870	2.159	1.855
Ruimte en ontwikkeling	3.133	476	5.136	328
Algemene dekkingsmiddelen	569	387	848	377
Totaal	6.344	3.233	8.915	2.853

De structurele onttrekkingen betreft de onttrekking aan de reserve investeringsprojecten op de diverse programma's. Deze wordt als structureel beschouwd omdat er even hoge lasten tegenover staan. Voor verdere toelichting van de reserves wordt verwezen naar paragraaf 7.6 Toelichting op de balans.

7.3.6.3 Structurele exploitatieruimte

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en het jaarverslag staan een aantal financiële kengetallen opgenomen. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. Eén van deze kengetallen betreft de structurele exploitatieruimte van de gemeente. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen.

x € 1.000

Nr.	Omschrijving	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022
A	Structurele lasten	154.637	154.457	159.218	162.461	165.106
B	Structurele baten	150.016	153.597	156.838	160.349	166.024
C	Structurele toevoeging reserves	587	569	800	548	252
D	Structurele onttrekking reserves	2.956	2.786	3.233	2.853	3.230
E	Totale baten	157.424	172.061	157.488	176.010	166.024
	Structurele exploitatieruimte {(B-A)+(D-C)} / E x 100%	-1,43%	0,79%	0,03%	0,11%	2,35%

Deze percentages geven aan welke structurele ruimte er is om eigen lasten van de gemeente te dragen. Op basis van bovenstaande percentages kan de conclusie getrokken worden dat de gemeente Oosterhout bij de jaarrekening 2021 voldoende middelen heeft om de structurele lasten te dragen en dat er dus sprake is van een sluitende financiële situatie.

7.4 Investerings

7.4.1 Voortgang investeringen

In het bestuursakkoord 2018-2022 is afgesproken dat het structurele investeringsvolume in principe is gemaximeerd op afgerond € 5,2 miljoen, exclusief investeringen op het gebied van riolering en afvalverwijdering (deze worden afzonderlijk beschouwd en worden gedekt via een kostendekkend tarief), het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) en de tractiemiddelen. Het investeringsniveau is tevens exclusief specifieke investeringen ten laste van reserves.

Ten behoeve van de verduurzaming van de gemeentelijke accommodaties is bij het opstellen van de begroting 2019 besloten om het investeringsplafond voor Accommodatiebeheer structureel te verhogen met € 30.000 naar € 300.000.

Vanaf 1 januari 2019 is de aftrek op de BTW voor sport komen te vervallen. Het investeringsplafond voor Sport is hierdoor verhoogd met de BTW over de investeringen voor een bedrag van € 147.000. Via de specifieke regeling sport (SPUK) kunnen gemeenten subsidie hiervoor ontvangen vanuit het Rijk. Deze te verwachten bijdrage is opgenomen binnen de exploitatie.

In januari 2021 heeft de gemeenteraad de nota "beheer kruidachtige beplanting" vastgesteld, waarmee beleidsambities en verbetermaatregelen zijn vastgesteld voor het beheer van kruidachtige beplanting. Het jaarlijkse investeringsplafond is hiervoor met verhoogd met € 108.000 vooral om de ecologische structuren te versterken en om in de directie woonomgeving, samen met bewoners, aantrekkelijke bloemrijke hotspots in te richten.

Het reguliere investeringsvolume bedraagt hierdoor in totaal € 5.517.000.

7.4.2 Afwegingscriteria

Naast investeringen die voortvloeien uit het coalitieakkoord zijn de volgende criteria toegepast bij de afweging van investeringen:

- noodzakelijke vervangingsinvesteringen;
- noodzakelijke instandhouding van voorzieningen;
- investeringen voortkomend uit een beheerprogramma;
- directe impact op burgers qua service en resultaat;
- investeringen die qua uitvoering doorlopen, maar waarvoor reeds eerder kredieten beschikbaar zijn gesteld.

7.4.3 Totaal investeringen 2021

In de onderstaande tabel wordt een totaaloverzicht van de kredieten gepresenteerd. Hieruit blijkt dat er gedurende het jaar 2021 afgerond € 20,3 miljoen beschikbaar was voor de uitvoering van kredieten. Voor een bedrag van €10,7 miljoen zijn er werkelijk lasten en baten geboekt op deze kredieten. De afgesloten kredieten per ultimo 2021 tonen een positief resultaat van afgerond € 88.000 ten opzichte van de aangevraagde budgetten. Hierna resteert voor een totaalbedrag van afgerond € 9,5 miljoen aan restant kredieten als beginstand per 1 januari 2022.

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2017	Rekening 2018	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021
Restant kredieten per 1 januari	7.509	15.361	12.204	6.945	9.528
Gevoteerde kredieten	15.164	8.461	5.984	21.921	10.745
Totaal beschikbaar	22.673	23.822	18.188	28.866	20.273
Werkelijke lasten en baten	-5.991	-11.593	-10.971	-19.008	-10.648
Resultaat afgesloten kredieten	-1.321	-25	-272	-330	-88
Restant kredieten per 31 december	15.361	12.204	6.945	9.528	9.537
<i>Verwachte baten en lasten</i>	<i>15.667</i>	<i>12.068</i>	<i>6.902</i>	<i>10.357</i>	<i>11.008</i>

Het bedrag verwachte lasten en baten is gebaseerd op de lasten en baten tot het einde van de projecten. Voor een aantal projecten worden er in 2022 aanvullende middelen aangevraagd. Het totale overzicht van de restant kredieten is te vinden in bijlage 8.5 Investeringsplan 2021: restant kredieten.

Op de in 2021 afgesloten kredieten werd een positief resultaat geboekt van afgerond € 88.000. Dit betreft een groot aantal kleine afwijkingen van de afgesloten kredieten. Het overzicht van de afgesloten kredieten is te vinden in bijlage 8.4 Overzicht afgesloten investeringen.

7.4.4 Voortgang investeringsplan 2021

In de onderstaande tabel zijn per beleidsterrein de totalen aangegeven met betrekking tot de investeringsplanning 2021.

x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2021	Gevoteerd	Restant
Openbare ruimte	3.632	3.537	-95
Sport	1.053	756	-297
Informatisering	245	245	-
Accommodatiebeheer	300	274	-26
Incidentele (bijzondere) investeringen	2.060	370	-1.690
Afvalverwijdering	537	202	-335
Riolering	1.697	1.701	4
Tractie	440	440	-
Integraal huisvestingsplan	2.650	2.650	-
Activering personele lasten	750	570	-180
Uitvoeringsplanning	13.364	10.745	-2.619
Investeringsplan ten laste van de vrije reserve	1.100	3.507	2.508
Investeringsplan ten laste van de algemene bedrijfsreserve	-	100	100
Investeringsplan ten laste van de reserve infrastructurele werken	555	-	-555
Investeringsplan ten laste van reserve Sociaal domein	175	-	-175
Totale investeringsplan	15.194	14.352	-842

In 2021 bedroeg het totale investeringsvolume afgerond € 15,2 miljoen. Dit volume is inclusief de investeringen die ten laste van de reserves (met name de vrije reserve) worden gedaan. Hierna worden per beleidsterrein de opmerkelijke zaken met betrekking tot de voortgang genoemd.

Openbare ruimte

In 2021 zijn de volgende in het oog springende kredieten beschikbaar gesteld:

- Renovatie Oud West Noord;
- Project Natuurkundigenbuurt schoolomgeving;
- Bewonersinitiatieven;
- Van Liedekerkestraat;
- Wilhelminakanaal Noord reconstructie rijbaan en aanleg riool;
- Reconstructie Wiardi Beckmanhof;
- Reconstructie Heuvel;
- Programma voetpaden;
- Uitvoering reconstructies groen;
- Programma openbare verlichting;
- Programma vervanging verkeersregelininstallaties;
- speeltoestellen.

Van het programma Openbaar vervoer is € 75.000 niet aangevraagd omdat de nieuwe aanbesteding van het openbaar vervoer in West-Brabant is uitgesteld van 2023 naar 2025 als gevolg van de corona. Verder is het krediet voor de Spoorwegovergang in Dorst (€ 20.000) niet aangevraagd omdat de kosten € 200.000 hoger uitvallen en de uitvoering is vertraagd door ProRail naar 2022. Dit project is opgenomen in het Jaarplan openbare ruimte 2022/mobiliteitsplan.

Voor het project verbeteren van de kwaliteit van de Statendamweg (project A27) is € 1.050.000 beschikbaar gesteld. Hier staan inkomsten tegenover vanuit het Rijk voor hetzelfde bedrag.

Verder is voor het project Verbeteren van de groenstructuur De Hillen (project A27) € 145.000 beschikbaar gesteld. Ook bij dit project ontvangen wij inkomsten vanuit het Rijk voor hetzelfde bedrag.

Sport

In 2021 zijn bij sport middelen beschikbaar gesteld voor de aanlegkosten ledveldverlichting van Neerlandia, Scorpio en de Twins, voor de renovatie van het natuurgras bij voetbalclub SCO en de renovatie van de sportvloeren en de vervanging van de springkasten van gymzaal Markant.

De geplande investering voor de renovatiewerkzaamheden van sporthal Arkendonk is niet doorgegaan vanwege de toekomstontwikkelingen. Deze middelen zijn ingezet voor de onderzoeken naar de toekomstbestendigheid van sporthal Arkendonk en Oosterheide, het vervangen en aanpassen van diverse hek- en straatwerken bij de buitensportparken, de renovatie van diverse sporttechnische lagen van kunstgrasvelden, de vervanging van diverse sportinstallaties en materialen bij de binnen- en buitensport en de aanpassing en renovatie van de werkplaats van zwembad de Warande.

De geplande investeringen van gymzaal Ridderstraat (€ 249.000) zijn doorgeschoven naar 2022. Hiervoor zijn middelen opgenomen in de uitvoeringsplanning 2022.

Informatisering

De geplande investering voor de projecten informatieplan is aangevraagd.

Accommodatiebeheer

De opgenomen middelen voor verduurzamingsmaatregelen zijn ingezet voor de financiële bijdrage aan de realisatie van led-verlichting bij diverse buitensportaccommodaties en een gymzaal. Door het aanbrengen van energiezuinige LED-verlichting wordt de CO₂uitstoot verminderd. Het milieu is hiermee op meerdere vlakken gebaat en het sluit aan bij de verduurzamingsvisie van de gemeente Oosterhout.

In de uitvoeringsplanning was rekening gehouden met het vervangen van de armaturen in de Ridderstraat 34. Van dit pand is de huurovereenkomsten opgezegd en beschikbaar gemaakt voor onderwijshuisvesting. Deze middelen zijn deels ingezet voor de brandmeldinstallatie in De Bussel.

Incidentele (bijzondere) investeringen

In 2021 zijn de geplande investeringen beschikbaar gesteld voor de transformatie binnenstad, E-portaal website en doorontwikkelingen informatiebeheer en datafundament.

De middelen voor de (ver)nieuwbouw van het gemeentehuis (€ 1.500.000) zijn niet aangevraagd omdat de opgave vertraagd is door aanbestedingsbezwaren waardoor het proces van het ontwerpen van de vernieuwbouw pas later kan starten. In de uitvoeringsplanning 2022 zijn hiervoor middelen opgenomen.

Ook de investeringen voor de binnenstad zijn niet aangevraagd (€ 100.000). Door de beperkingen als gevolg van de corona en de beperking van inzet van medewerkers is een vergroeningsplan niet uitgewerkt. Jaarlijks is er € 100.000 beschikbaar voor investeringen in de binnenstad.

Door andere prioritering van werkzaamheden is het project Herziend bewegwijzeringsbeleid niet opgepakt (€ 90.000). Dit zal moeten worden uitgesteld naar 2023 omdat hiervoor geen middelen in de uitvoeringsplanning 2022 zijn opgenomen.

Afvalverwijdering

In 2021 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de reparatie van ondergrondse containers van restafval en voor de aanschaf van twee ondergrondse container voor oud papier en karton. Daarnaast is een krediet aangevraagd voor de niet geplande vervanging van paslezers bij alle ondergrondse containers in Oosterhout. Deze investering was niet voorzien en was nodig vanwege storingen en niet werkende milieupassen. De kosten hiervan zijn via de kapitaallasten verrekend.

De investering voor de toekomstbestendigheid van de milieustraat is niet aangevraagd omdat dit project gekoppeld is aan het project Zwaaiikom. In de begroting 2022 is deze investering weer opgenomen.

Riolering

In 2021 zijn de volgende investeringen aangevraagd:

- Renovatie Oud West Noord;
- Programma rioolrenovaties;
- Wilhelminakanaal-Noord ter hoogte van Everdenberg;
- Rioolgelden project Burg. Holtropaan;
- Project Natuurkundigenbuurt schoolomgeving;
- Programma pompen en gemalen en meetinstallaties;
- Programma rioolrelining Biezenbeemd-Rietbeemd;
- Programma kleine rioolvervangingen ten behoeve van het ophogen en zichtbaar maken van 10 stuks putranden op industrieterrein Vijf Eiken.

Tractiemiddelen

In 2021 zijn er investeringen aangevraagd voor de vervanging van twee veegmachines, een container aanhangwagen, een elektrische inspectiewagen, een perscontainer en zichtcamera's voor de huisvuilwagens.

Integraal huisvestingsplan

In 2021 zijn de volgende investeringen aangevraagd:

- Realisatie van de uitbreiding van basisschool Marcoen te Dorst inclusief parkeerplaats;
- Realisatie van semipermanente huisvesting in Oosterheide;
- Tijdelijke huursituatie van de Menorah;
- Uitbreiding St.Oelbert gymnasium met muziekpaviljoen en vervangingswerkzaamheden aan gebouw gebonden installaties;
- Aanpassing pand Ridderstraat ten behoeve van KBS De Westhoek.

De geplande realisatie van de tijdelijke huisvesting Menorah, locatie Ontdekking, wordt uitgevoerd in 2022. De financiële ruimte die hierdoor is ontstaan in ingezet ter dekking van de niet geplande investeringen voor het Oelbert gymnasium en de aanpassingen van het pand Ridderstraat.

Investerings ten laste van de vrije reserve

In 2021 zijn ten laste van de vrije reserve de volgende investeringen aangevraagd:

- Uitbreiding van het Floraliapark;
- Versterken investeringskracht van de binnenstad;
- Pilot hybride leeromgeving mbo-logistiek;
- Aankoop grond ten behoeve van de toekomstige compensatie van Natuurnetwerk Brabant;
- Onderzoek ontsluiting Dorst-oost N282;
- Opgave Strategische woningbouw;
- Opstellen Masterplan Dorst 2030;
- Vitalisering recreatiepark De Eekhoorn;
- Uitvoering van de aanbevelingen van de Rekenkamer West-Brabant;
- Ecologische verbindingzone Contreie-Zuid.

Investerings ten laste van de algemene bedrijfsreserve

In 2021 is een krediet van € 100.000 beschikbaar gesteld voor een haalbaarheidsonderzoek naar de zuid(oost)elijke dorpsuitbreiding van Oosteind.

Investeringen ten laste van de reserve infrastructurele werken

In 2021 zijn geen investeringen aangevraagd ten laste van de reserve infrastructurele werken.

Investeringen ten laste van de reserve Sociaal domein

In 2021 zijn geen investeringen aangevraagd ten laste van de reserve Sociaal domein.

7.5 Balans

x € 1.000

ACTIVA	31 december 2021	31 december 2020
Vaste activa	229.442	231.767
Immateriële vaste activa	3.616	3.381
Kosten onderzoek en ontwikkeling	3.004	2.735
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	612	646
Materiële vaste activa	213.740	207.846
Investeringen met economisch nut	125.862	124.727
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	52.815	52.752
Investeringen met maatschappelijk nut	35.063	30.367
Financiële vaste activa	12.086	20.540
Kapitaalverstrekkingen, deelnemingen	2.782	2.522
Verstrekte langlopende geldleningen	5.661	14.682
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	20	20
Overige langlopende geldleningen	3.623	3.316
Flottende activa	43.349	41.066
Voorraden	9.474	12.401
Gereed product en handelsgoederen	9	4
Bouwgronden, in exploitatie genomen	9.465	12.397
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	14.940	12.925
Debiteuren publiekrechtelijke lichamen	912	1.112
Debiteuren privaatrechtelijk	4.389	6.372
Rekening-courantverhoudingen	2.634	2.436
Banksaldi (schatkistbankieren)	7.000	3.000
Overige vorderingen	5	5
Liquide middelen	1.707	1.234
Kas- en banksaldi	1.704	1.229
Kruisposten	3	5
Overlopende activa	17.228	14.506
Vooruitbetaalde kosten Rijk	14	14
Vooruitbetaalde bedragen overige	3.864	1.458
Nog te ontvangen bedragen Rijk	4.009	4.255
Nog te ontvangen bedragen overige overheid	9.142	8.742
Nog te ontvangen bedragen overige	199	37
TOTAAL	272.791	272.833
<i>Negatief fiscaal resultaat grondexploitatie</i>	<i>-3.900</i>	

x € 1.000

PASSIVA	31 december 2021	31 december 2020
Vaste passiva	244.675	232.172
Eigen vermogen	162.557	154.463
Algemene reserves		
Algemene reserve	5.283	5.283
Financieringsreserve	36.000	36.000
Vrije reserve	38.749	33.257
Reserves grondexploitatie		
Algemene bedrijfsreserve	10.155	9.905
Reserve infrastructurele werken	4.622	6.574
Overige bestemmingsreserves	56.212	54.941
Gerealiseerd resultaat	11.536	8.503
Voorzieningen	8.458	7.030
Voorzieningen eigen middelen	6.575	5.580
Voorzieningen middelen derden	1.883	1.450
Vaste schulden	73.660	70.679
Onderhandse geldleningen	73.660	70.679
Vlottende passiva	28.116	40.661
Vlottende schulden	14.728	27.145
Crediteuren	14.644	12.047
Kasgeldlening opgenomen geld	-	15.000
Overige kortlopende schulden	84	98
Overlopende passiva	13.388	13.516
Vooruit ontvangen bedragen Rijk	5.880	5.894
Vooruit ontvangen bedragen overig	310	397
Nog te betalen bedragen Rijk	127	717
Nog te betalen bedragen overige overheid	524	847
Overige overlopende passiva	6.547	5.661
TOTAAL	272.791	272.833
Gewaarborgde geldleningen buiten de balans	499.243	404.292

7.6 Toelichting op de balans

7.6.1 Vaste activa

7.6.1.1 Immateriële vaste activa

Immateriële activa zijn kapitaaluitgaven waar geen bezittingen tegenover staan. Er wordt onderscheid gemaakt in kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen inclusief disagio, kosten voor onderzoek en ontwikkeling en bijdrage van activa in eigendom van derden. De immateriële vaste activa worden in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving	x € 1.000	
	31-12-2020	31-12-2021
Kosten onderzoek en ontwikkeling	2.735	3.004
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	646	612
Totaal	3.381	3.616

Verloop kosten onderzoek en ontwikkeling

Omschrijving	x € 1.000	
	31-12-2020	31-12-2021
Boekwaarde 1 januari	2.344	2.735
Investerings	1.190	1.616
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen	-377	-298
Afschrijvingen te laste van reserves	-398	-1.014
Bijdragen van derden	-24	-35
Boekwaarde 31 december	2.735	3.004

De investeringen voor onderzoek en ontwikkeling voor 2021 bedragen € 1.616.000. Belangrijke investeringen zijn:

- voorbereiding nieuwbouw stadhuis Oosterhout € 100.000
- organisatie ontwikkeling € 195.000
- plan Provincialeweg herstructurering € 56.000
- plan ontwikkeling locatie Lievenshove € 70.000
- studie woningbouwlocatie Den Hout, Oostend € 73.000
- project implementatie Omgevingswet € 111.000
- uitwerking visie toekomst Arkendonk € 55.000
- stedebouwkundige visie slotjesveld (vanaf 2021) € 46.000
- ontwikkelingsvisie Arenshof -transitie centrum € 218.000
- opgave strategische woningbouw € 401.000

Verloop bijdrage aan activa in eigendom van derden

Omschrijving	x € 1.000	
	31-12-2020	31-12-2021
Boekwaarde 1 januari	724	646
Investerings	-	236
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen	-65	-257
Afschrijvingen te laste van reserves	-13	-13
Bijdragen van derden	-	-
Boekwaarde 31 december	646	612

7.6.1.2 Materiële vaste activa

7.6.1.2.1 Investerings met economisch nut

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Investerings met economisch nut	124.727	125.862
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	52.752	52.815
Totaal	177.479	178.677

Verloop investeringen met economisch nut

x € 1.000

Omschrijving	Boek- waarde 1-1- 2021	Investe- ring	Desin- veste- ring	Af- schrij- ving	Af- schrij- ving tlv reser- ves	Bij- drage derden	Boek- waarde 31-12- 2021
Gronden en terreinen	18.479	-	-	-	-	-	18.479
Bedrijfsgebouwen	84.573	2.151	-	-2.632	-1.242	-45	82.805
Bedrijfsgebouw waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5	55	-	-	-	-	60
Grond- weg- en waterbouw	8.796	128	-	-288	-443	-	8.193
Grond- weg- en waterbouw, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	50.491	1.033	-	-1.513	-	-3	50.008
Vervoersmiddelen	595	38	-	-107	-	-	526
Vervoersmiddelen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	772	85	-	-146	-	-	711
Machines/appara-ten/instal- laties	9.740	5.959	-	-1.966	-392	-	13.341
Machines/apparaten/instal- laties, waarvoor ter be- strij- ding vd kosten een heffing kan worden geheven	732	720	-	-108	-	-	1.344
Overige materiële vaste activa	2.544	447	-	-380	-93	-	2.518
Overige materiële vaste activa, waarvoor ter bestrij- ding van de kosten een hef- fing kan worden geheven	752	96	-	-156	-	-	692
Totaal	177.479	10.712	-	-7.296	-2.170	-48	178.677

Gronden en terreinen

In 2021 is er geen grond aangekocht. De waarde van de erfpachtgronden (€ 2.098.000) behoren ook tot de materiële vaste activa en zijn tevens zichtbaar onder gronden en terreinen met economisch nut. Er is sprake van een voortdurende erfpacht.

Grond bestemd voor concrete gebiedsontwikkeling op termijn door de gemeente zijn de zogenaamde "warme gronden" (notitie grondbeleid). In 2021 zijn er geen warme gronden.

Bedrijfsgebouwen

Er is in 2021 voor € 2.151.000 geïnvesteerd in (bedrijfs)gebouwen. De belangrijkste investeringen zijn onder andere:

• uitbreiding RKBS Marcoen	€ 1.469.000
• aanpassing Ridderstraat 34 RKBS de Westhoek	€ 194.000
• voltreffers renovatie kleedaccommodatie	€ 112.000
• uitbreiding park Floralia	€ 231.000
• vervanging luchtbehandelingsinstallaties werf	€ 51.000
• markkant renovatie sportvloeren	€ 32.000

Er is een bedrag aan inkomsten van € 45.000. Het betreft hier een doorberekening aan het Mgr. Frencken-college voor de renovatie (€ 30.000) en een ontvangen subsidie voor de restauratie van de Basiliek Sint Jan (€ 15.000).

Grond-, weg en waterbouw

Het totaal aan investeringen in deze activasoort bedraagt € 1.161.000. Dit zijn vooral investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (€1.033.000), zoals rioolwerkzaamheden. De belangrijkste investeringen hiervoor zijn onder andere:

• Jaarplan openbare ruimte (JOR2018-2019-2020-2021) rioolrenovaties en –vervanging –verbetering en -relining	€ 1.033.000
• SCO renovatie grasvoetbalveld	€ 93.000

Vervoersmiddelen

Er is voor € 123.000 geïnvesteerd, waaronder ook investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Het betreft hier de aanschaf van een elektrische inspectiewagen (€ 38.000) en de aanschaf van een elektrische bakwagen (€ 85.000).

Machines, apparaten en installaties

Het totaal aan investeringen in deze categorie bedraagt € 6.679.000, waarvan € 720.000 investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven. De belangrijkste investeringen zijn:

• SSC/Equalit	€ 4.560.000
• modernisering dienstverlening burgerzaken	€ 88.000
• werkbudget gegevensmanagement	€ 58.000
• ICT investeringsprogramma	€ 257.000
• ledverlichting diverse sportverenigingen (waaronder voor Twins € 339.000)	€ 798.000
• brandmeldinstallatie theater de Bussel	€ 57.000
• toegangscontrole en vervanging beveiligingsinstallatie gemeentewerf	€ 48.000
• vervanging twee veegmachines	€ 355.000
• containeraanhangwagen en perscontainer papier milieustraat	€ 69.000
• vervanging paslezers ondergrondse containers restafval	€ 78.000
• jaarplan openbare ruimte programma pompen, gemalen en meetinstallaties (JOR 2019-2020-2021)	€ 212.000

Overige materiële vaste activa

Het totaal aan investeringen in deze categorie bedraagt € 543.000, waarvan € 96.000 een investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Belangrijke investeringen zijn onder andere:

• tijdelijke huur Griegstraat	€ 73.000
• jaarplan openbare ruimte speeltoestellen (JOR2019-2020-2021)	€ 213.000
• slotpark speelvoorziening	€ 85.000
• ondergrondse papiercontainers	€ 42.000
• reparatie ondergrondse containers restafval	€ 54.000
•	

7.6.1.2.2 Investerings met maatschappelijk nut

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Investerings met maatschappelijk nut	30.367	35.063

Verloop investeringen met maatschappelijk nut

x € 1.000

Omschrijving	Boek- waarde 1-1	Investe- ring	Desin- veste- ring	Af- schrij- ving	Af- schrij- ving tlv reser- ves	Bij- drage derden	Boek- waarde 31-12
Gronden en terreinen	250	124	-	-	-	-	374
Grond- weg en waterbouw	25.720	6.440	-	-1.765	-8	-45	30.342
Machines apparaten en installaties	4.360	374	-	-418	-	-	4.316
Overige materiële vaste activa	37	3	-	-9	-	-	31
Totaal	30.367	6.941	-	-2.192	-8	-45	35.063

Gronden en terreinen

- Grondaankoop ecologische verbindingzone Contreie-Zuid in 2021 € 124.000
-

Grond-, weg en waterbouw

Er is in 2021 voor € 6.440.000 geïnvesteerd in grond- weg- en waterbouw. Belangrijke investeringen zijn onder andere voor:

- reconstructie rotonde Bromtol € 2.963.000
- geluidsschermboswachterij Dorst € 99.000
- jaarplan Openbare Ruimte (JOR2018-2019-2020-2021):
 - bovensteweg renovatie deklaag € 48.000
 - Natuurkundigenbuurt reconstructies € 218.000
 - reconstructie Vrachelsestraat € 53.000
 - reconstructie Burgemeester Holstroplan € 79.000
 - Blauwspaarstraat reconstructie wegprofiel € 71.000
 - bewonersinitiatieven € 116.000
 - Santrijgebied groene parkeerplaatsen € 90.000
 - Oud West Noord Prio-buurt € 57.000
 - Heuvel reconstructie en functieverandering (weg) € 1.195.000
 - Heuvel reconstructie en functieverandering (groen) € 251.000
 - verbeteringsmaatregelen Weststad II € 138.000
 - programma wegen buitengebied € 339.000
 - asfaltonderhoud van Liedekerkestraat € 219.000
 - programma verkeersregelinstallaties verkeersveiligheid Technologieweg en distributieweg € 129.000

Machines, apparaten en installaties

De belangrijkste investeringen in 2021 zijn voor programma openbare verlichting uit het Jaarplan Openbare Ruimte (JOR2019/2020/2021) en bedraagt € 374.000.

7.6.1.3 Financiële vaste activa

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële vaste activa. Dit zijn de activa die een financiële waarde of bezit vertegenwoordigen. In de balans wordt de financiële vaste activa onderscheiden in kapitaalverstrekkings en leningen met een looptijd langer dan 1 jaar.

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Kapitaalverstrekkings, deelnemings	2.522	2.782
Verstrekte langlopende geldlenings aan woningcorporatie Thuisvester	14.679	5.660
Verstrekte langlopende geldlenings aan sportverenigings	3	1
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	20	20
Overige langlopende geldlenings	3.316	3.623
Totaal	20.540	12.086

Kapitaalverstrekkings, deelnemings

De kapitaalverstrekkings door de gemeente bestaan uit onderstaande deelnemings.

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Aandelenkapitaal REWIN	9	9
Aandelenkapitaal in verband met fusie Brabant water	238	238
Aandelenkapitaal BNG	88	88
Waardering participaties APPA fonds	2.187	2.447
Totaal	2.522	2.782

De waardering van de op naam geregistreerde participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is in 2020 geactiveerd en de stand per 31-12-2021 bedraagt € 2.447.000 Tegenover de activering staat een voorziening van deze waardering participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA-fonds) voor hetzelfde bedrag.

Verstrekte langlopende geldlenings

De verstrekte langlopende geldlenings kunnen worden onderverdeeld in.

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	Verstrekt	Aflossing	31-12-2021
Woningbouwcorporaties	14.679	-	-9.019	5.660
1/3 regelingen	3	-	-2	1
Totaal	14.682	-	-9.021	5.661

De gemeente verstrekt langlopende lenings in het kader van de 1/3-regeling renteloze lenings aan sportverenigings en bij schuldhelpverlening.

Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar

De uitzettingen met een looptijd > 1 jaar kunnen worden onderverdeeld in:

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	Uitgezet	Aflossing	31-12-2021
Effecten / legaten	20	-	-	20
Totaal	20	-	-	20

Overige langlopende geldlenings

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Starterslenings (deel Gemeente Oosterhout)	3.316	3.623
Totaal	3.316	3.623

7.6.2 Vlottende activa

7.6.2.1 Voorraden

In de voorraden zijn de voorraden van gereed product en handelsgoederen en de voorraden van de grondexploitatie opgenomen.

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Gereed product en handelsgoederen	4	9
Grondexploitatie, in exploitatie genomen gronden	12.397	9.465
Totaal	12.401	9.474

Gereed product en handelsgoederen

Deze bestaan uit de voorraden eigen verklaringen.

Verloop grondexploitatie, in exploitatie genomen gronden

x € 1.000

Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Investeringen	Desinvesteringen	Winstneming	Boekwaarde 31-12-2021
63	Industrieterrein Everdenberg-Oost	11.095	202	-152	-	11.145
66	Bedrijventerrein Beneluxweg Zuid	-265	15	-	-250	-
	Industrieterreinen	10.830	217	-152	-250	11.145
1	Plan Santrijgebied	-1.155	310	-	-	-845
33	Gronden Slotjes-Midden	-143	1.571	-813	-700	-85
79	Plan Zwaaiikom	-	1.106	-1.816	710	-
92	Plan Vrachelen 4 ^e /5 ^e fase-Contreie	2.865	163	-3.778	-	-750
	Woningbouwplannen	1.567	3.150	-6.407	-10	-1.680
	Totaal	12.397	3.367	-6.559	-260	9.465

Wanneer de voorziening groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond, dient het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd. Dit heeft plaatsgevonden bij de Zwaaiikom in 2020. In 2021 is er door de afwikkeling van provinciale subsidie (zie onder) weer een storting in de voorziening geweest, om op die manier de boekwaarde nihil te houden. Deze werkwijze is voorgeschreven volgens de BBV regels.

In het kader van risicomangement worden door middel van het uitvoeren van actualisaties van de grondexploitaties en zonodig het opstellen van verschillende scenario's (daling grondprijzen, stijging van rente en kosten en een langere uitgifteperiode) de bestaande risico's zoveel mogelijk in kaart gebracht, zodat hierop tijdig kan worden geanticipeerd.

De boekwaarde voor de in exploitatie genomen bouwgronden is met € 2.932.000 afgenomen.

De afname is voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van gronden voor bijna € 5,2 miljoen. Daarnaast is de eindafrekening van de subsidie voor de Zwaaiikom afgerekend, hetgeen een inkomst van ruim € 1 miljoen. Tegenover deze grote inkomstenposten staan de jaarlijkse kostenposten zoals verwervingskosten, kosten bouw en woonrijp maken en plankosten. Ook is vanuit de vrije reserve een bedrag naar het project Slotjes Midden gestort, gezien het feit dat hier sinds de start van het project gelden gereserveerd zijn ter dekking van de gemeentelijke bijdrage binnen deze herstructurering.

Door aangescherpte voorschriften van de commissie BBV dient jaarlijks voor ieder project op basis van het POC-principe (percentage of completion) bepaald te worden of winstneming verantwoord is, en dan moet deze winst ook feitelijk zo genomen worden.

Dit heeft er toe geleid dat dit jaar een winst genomen is van het project Beneluxweg. Dit project is per 31-12-2021 ook afgesloten.

Voor een cijfermatige onderbouwing van de mutaties binnen de grondexploitaties en de reserves/voorzieningen wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

7.6.2.2 Uitzettingen met een looptijd van < 1 jaar

Specificatie van de vorderingen en de uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar.

Omschrijving	x € 1.000	
	31-12-2020	31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	1.112	912
Debiteuren privaatrechtelijke lichamen	8.562	6.988
Voorziening dubieuze debiteuren	-372	-296
Voorziening dubieuze debiteuren belastingen	-140	-336
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	-1.678	-1.967
Rekening-courantverhoudingen	2.436	2.634
Banksaldi (schatkistbankieren)	3.000	7.000
Overige vorderingen	5	5
Totaal	12.925	14.940

Voor de privaatrechtelijke vorderingen is een voorziening ingesteld. Oninbare posten worden ten laste van deze voorziening geboekt. Met betrekking tot de belastingdebiteuren is er een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Voor debiteuren sociale zaken is in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB) een afzonderlijke voorziening gevormd voor de vorderingen die naar verwachting niet zullen worden geïnd.

Rekening-courantverhoudingen

Onder de verstrekte langlopende geldleningen zijn ook opgenomen de vorderingen op particulieren voor verstrekte startersleningen voor woningbouw. De gemeente verstrekt hiervoor bijdragen uit het stimuleringsfonds volkshuisvesting. Het onderdeel tegoed rekening-courant hieromtrent (€ 1.967.000) staat onder vorderingen op de balans.

7.6.2.3 Liquide middelen

De gemeente Oosterhout heeft een kredietfaciliteit van € 2,5 miljoen bij de BNG bank. Hiervan wordt ultimo 2021 geen gebruik gemaakt.

7.6.3 Verliescompensatie Vpb

Gemeenten zijn met ingang van 1 januari 2016 verplicht om Vennootschapsbelasting te betalen als zij een fiscale onderneming hebben en fiscaal gezien winst maken. Conform het BBV dient de gemeente indien er recht is op verliescompensatie, deze aan de actiefzijde van de balans, buiten de balanstelling op te nemen. Binnen het grondbedrijf is over de jaren 2016 tot en met 2019 sprake van een negatief fiscaal resultaat voor het grondbedrijf van per saldo ruim € 3,9 miljoen, welke recht geeft op een verliescompensatie voor komende jaren. Hierbij dient te worden aangetekend dat de jaren 2016 en 2017 door de Belastingdienst inmiddels definitief zijn vastgesteld. Over het jaar 2020 is nog geen aangifte ingediend. Dit zal in de loop van 2022 gebeuren.

7.6.4 Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de reserves en het exploitatiesaldo.

Omschrijving	x € 1.000	
	31-12-2020	31-12-2021
Algemene reserves	74.540	80.032
Reserve grondexploitatie	16.479	14.777
Bestemmingsreserves	54.941	56.212
Reserves	145.960	151.021
Gerealiseerd resultaat	8.503	11.536
Totaal	154.463	162.557

Verloop reserves

x € 1.000

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Gereali-seerd resultaat	Rente bij-schrijving	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2021
Algemene reserves	74.540	8.503	-	-	-3.011	80.032
Reserve grondexploitatie	16.479	-	-	250	-1.952	14.777
Bestemmingsreserves	54.941	-	548	4.674	-3.951	56.212
Totaal	145.960	8.503	548	4.924	-8.914	151.021

De rentebij-schrijving op de reserve investeringsprojecten bedraagt 1,20% omdat ten laste van deze reserve kapitaallasten worden gedekt die eveneens tegen 1,20% zijn berekend. In 2021 is € 548.000 aan rente bijge-schreven.

7.6.4.1 Algemene reserves

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Algemene reserve	5.283	5.283
Financieringsreserve	36.000	36.000
Vrije reserve	33.257	38.749
Totaal	74.540	80.032

Algemene reserve

De algemene reserve heeft een bufferfunctie en kan worden ingezet bij financiële tegenvallers, voor het tij-delijk opvangen van eventuele rekeningtekorten.

Financieringsreserve

De financieringsreserve heeft een inkomensfunctie. De reserve is per saldo ongewijzigd gebleven.

Vrije reserve

De vrije reserve heeft een bestedingsfunctie en wordt voornamelijk ingezet voor omvangrijke investeringen. De periode van uitvoering is afhankelijk van bestuurlijke prioritering. De vrije reserve is in 2021 per saldo ver-meerderd met € 5.492.000.

Het verloop van de vrije reserve wordt in een paragraaf 6.13 nader toegelicht.

7.6.4.2 Reserves grondexploitatie

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Algemene bedrijfsreserve	9.905	10.155
Reserve infrastructuurle werken	6.574	4.622
Totaal	16.479	14.777

Algemene bedrijfsreserve

De algemene bedrijfsreserve voor de grondexploitatie is vooral bedoeld voor het opvangen van conjunctuur-wisseling, waardoor stagnatie in de omzet kan ontstaan. Aanspraken op deze reserve geschieden als sprake is van een verwacht verlies. Daarnaast worden planschadeclaims uit reeds afgesloten grondexploitaties ten laste van deze reserve gebracht. In 2021 is de winstneming van bedrijventerrein Beneluxweg Zuid ten gunste van deze reserve gebracht.

Reserve infrastructuurle werken

Deze reserve is bestemd voor de nog uit te voeren werkzaamheden aan de infrastructuur waarvoor ten laste van de diverse grondexploitaties al een bijdrage is geleverd.

- Per m2 opbrengst grond wordt € 10 in deze reserve gestort.
- De onttrekkingen van in totaal € 1.952.000 ten gunste van de reserve investeringsprojecten zijn ter dekking van de kapitaallasten van investeringen reconstructie rotonde Bromtol, reconstructie aansluiting N629 op A27.

7.6.4.3 Overige bestemmingsreserves

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Reserve investeringsprojecten	45.640	46.265
Reserve Sociaal Domein	395	328
Reserve SSC/ICT samenwerking	5.765	6.702
Reserve parkeerfonds	1.348	1.327
Reserve Groenfonds	667	708
Reserve toerisme fonds	498	434
Reserve ontwikkelreserve bedrijfsvoering	555	358
Reserve Vitaliteitsregeling	73	90
Totaal	54.941	56.212

De bestemmingsreserves zijn in 2021 per saldo met € 1.274.000 toegenomen. De belangrijkste mutaties worden hieronder toegelicht.

Reserve investeringsprojecten

De reserve investeringsprojecten heeft tot doel de dekking van de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut. Deze investeringen worden ten laste van reserves gebracht. Voor de (toekomstige) kapitaallasten in verband met investeringsuitgaven worden gelden aan de reserve toegevoegd. In 2021 is € 2.931.000 toegevoegd aan deze reserve vanuit andere reserves (vanuit de vrije reserve € 1.122.000; reserve infrastructuurle werken € 1.952.000; bestemmingsreserve toerismefonds € 85.000; Ontwikkelreserve bedrijfsvoering correctie van -/- € 228.000, doordat de dekking van de kosten voor organisatieontwikkeling rechtstreeks ten laste worden gebracht van de bestemmingsreserve. Tevens is € 548.000 rente toegevoegd aan deze reserve. Er is € 2.854.000 onttrokken en ten gunste van de exploitatie gekomen ter dekking van kapitaallasten diverse investeringen. Per saldo is deze reserve met € 625.000 toegenomen.

In de afzonderlijke programma's worden de investeringen toegelicht onder "specificatie mutatie reserves".

Reserve sociaal domein

Dit betreft een risicoreserve om eventuele financiële risico's rondom de invoering van de drie transities in het sociaal domein op te kunnen vangen. In 2021 is per saldo € 67.000 onttrokken aan deze reserve inzake dekking investering taskforce jeugdzorg.

Reserve SSC/ICT-samenwerking

Deze reserve is voor ICT-samenwerking gemeenten binnen het Shared Service Center (SSC). Voor deze activiteiten ontvangt de gemeente Oosterhout inkomsten van andere gemeenten, waarin schommelingen tussen de te verwachten kosten en de werkelijke kosten optreden. Het bestemmingsresultaat van het SSC wordt jaarlijks toegevoegd/onttrokken aan deze reserve. In 2021 is de reserve vermeerderd met € 937.000, zijnde het positief resultaat van Equalit over 2021.

Reserve parkeerfonds

Doelstelling van deze reserve is het opvangen van fluctuaties in inkomsten en uitgaven op het gebied van gereguleerd parkeren (inclusief kosten van handhaving). Dit maakt het mogelijk een financiële buffer op te bouwen, noodzakelijk om het exploitatietekort ten gevolge van ingebruikname van toekomstige, gebouwde parkeervoorzieningen te dekken.

De mutaties in het fonds zijn gelijk aan het exploitatiesaldo van het product parkeren, waarvan geëlimineerd de kapitaallasten die worden gedekt uit de bestemmingsreserve investeringsprojecten. Er is aan deze reserve € 480.000 toegevoegd vanuit de exploitatie. Er is € 501.000 onttrokken uit de reserve.

Reserve groenfonds

Het groenfonds moet erin voorzien dat, een deel van de middelen die beschikbaar komen bij stedelijke ontwikkelingen, aangewend kunnen worden voor projecten die gericht zijn op een kwaliteitsverbetering in het buitengebied. Dit voor zowel gemeentelijke als private gronden.

Er zijn stortingen vanuit verkopen binnen grondexploitaties vanuit anterieure overeenkomsten vergelijkbaar met 2020. De toevoeging aan de reserve is in totaal € 41.000. Er zijn in 2021 geen onttrekkingen.

Reserve toerismefonds

De doelstellingen van het toeristisch fonds zijn:

- stimulering van het aantal toeristen en recreanten;
- stimulering van een verlenging van de verblijfsduur; zowel voor de dag- als verblijfstoeristen;

- het vergroten van de bestedingen van de bezoekers. Middels raadsnota BI.0160471 (2e concernrapportage 2016) ingesteld.

Deze is gelabeld als gesloten systeem, wat inhoudt dat het college gedurende het boekjaar in deze reserve mag muteren. Dit mede gebaseerd op de raadsnota over het toeristisch fonds.

In 2021 is er € 203.000 toegevoegd ten laste van de exploitatie en € 182.000 onttrokken ten gunste van de exploitatie. Er een overheveling van € 85.000 plaatsgevonden naar de reserve investeringsprojecten inzake de investering slotpark speelvoorziening.

Ontwikkelreserve bedrijfsvoering

Deze reserve is gevormd conform bestemming van resultaat 2016.

De laatste jaren zijn, vanuit bedrijfsvoering overwegingen, steeds nieuwe projecten opgestart, zoals bijvoorbeeld Zaakgericht werken, Gegevensmanagement, Business Intelligence, Privacy beheer van gegevens en Autorisatiebeheer. Onze organisatie moet inspelen op en voldoen aan landelijke regelgeving. Voor een project wordt vaak nog wel geld vrijgemaakt, voor implementatie ligt dat anders. Deze reserve is bedoeld voor het oplossen van knelpunten als gevolg van bedrijfsbrede bedrijfsvoeringsontwikkelingen en wordt gevoed vanuit eventueel positief resultaat van PBS gemeentebreed. In 2021 is er per saldo € 197.000 onttrokken aan deze reserve ter dekking van de kosten voor organisatie ontwikkeling (ZN223388).

Reserve vitaliteitsregeling

De vrijgekomen financiële ruimte (besparing wordt geboekt op overige salariskosten, zijnde kosten verlofkorting vitaliteitsregeling) in de bezetting ten opzichte van de formatie wordt, zoals is afgesproken met de vakbonden en het GO, bestemd voor herbezetting van personeel. Er is in 2021 per saldo € 17.000 gestort in deze reserve.

7.6.5 Voorzieningen

De voorzieningen zijn passiefposten op de balans ter dekking van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen. De egalisatierekeningen zijn voorzieningen voor de egalisering van aan derden doorberekende tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolrecht. Uitgangspunt is dat de tarieven 100% kostendekkend zijn. Ook kunnen deze egalisatierekeningen worden aangewend voor de matiging van de tarieven.

Gegevens over de voorzieningen zijn in de staat van reserves en voorzieningen in het boek bijlagen opgenomen. Het verloop van de voorzieningen in 2021 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving	x € 1.000	
	31-12-2020	31-12-2021
Voorzieningen eigen middelen	5.580	6.575
Voorzieningen middelen derden	1.450	1.883
Totaal	7.030	8.458

7.6.5.1 Voorzieningen eigen middelen

x € 1.000

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Toevoeging	Vrijval	Onttrekking	Saldo 31-12-2021
Voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers	68	196	-105	-	729
Voorziening Juzt	509	-	-	-151	358
Voorziening overmatig verlof	432	34	-	-	466
Voorziening overmatig verlof SSC	69	51	-	-	120
Voorziening participaties APPA fonds	2.187	260	-	-	2.447
Voorziening Zwaaiikom	1.745	710	-	-	2.455
Totaal	5.580	1.251	-105	-151	6.575

Voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers

Conform besluit behorende bij de 2e concernrapportage 2018 is deze voorziening gevormd (BI. 0180374). Op basis van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) en het Besluit sollicitatieplicht APPA voor gewezen politieke ambtsdragers is de gemeente verplicht wachtgeld en re-integratiekosten te betalen. De verwachting is dat wachtgeld betaald moeten worden tot de wettelijke termijn van de wachtgeldverplichting. De kosten voor deze maximale voorziening vanaf 2019 bedragen in totaliteit € 990.000. Hiervoor is in 2018 een voorziening gevormd. Een dergelijke voorziening dient conform de BBV in één keer gevormd te worden voor de gehele periode waarop naar verwachting gebruik gemaakt wordt van de wachtgeldregeling. Per saldo is deze voorziening in 2021 vermeerderd met € 91.000.

Voorziening Juzt

Conform artikel 44, lid 1 van het BBV is het toegestaan om voorzieningen te vormen voor verplichtingen en verliezen, waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten. Daarom is er deze voorziening gevormd in 2019 voor de afwikkeling van Juzt. In 2021 zijn de projectkosten WBO Juzt gedekt uit deze voorziening voor een bedrag van € 151.000.

Voorziening overmatig verlof

In verband met corona in 2020 zijn er minder verlofuren opgenomen ten opzichte van andere jaren. De richtlijnen geven aan dat voor dit "overmatige"verlof een voorziening moet worden gevormd.

Voorziening overmatig verlof SSC

In 2020 is deze voorziening gevormd. In 2021 is een bedrag gestort van € 34.000 en in de voorziening overmatig verlof SSC/Equalit € 51.000.

Voorziening participaties APPA fonds

De waardering van de op naam geregistreerde participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is in 2020 geactiveerd en de stand per 31-12-2021 bedraagt € 2.447.000 Tegenover de activering staat deze voorziening van deze waardering participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA-fonds) voor hetzelfde bedrag.

Voorziening Zwaikom

Wanneer de voorziening groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond, dient het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd. In 2021 heeft er een storting plaatsgevonden van € 710.000, hierdoor is de stand per 31-12-2021 € 2.455.000.

7.6.5.2 Voorzieningen middelen derden

x € 1.000

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Toevoeging	Vrijval	Onttrekking	Saldo 31-12-2021
Egalisatie rekening reiniging	199	325	-	-	524
Egalisatierekoning riolering	1.251	108	-	-	1.359
Totaal	1.450	433	-	-	1.883

7.6.6 Vaste schulden

Het betreft hier vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar.

7.6.6.1 Onderhandse geldleningen

x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Saldo 1 januari	76.044	70.679
Nieuw opgenomen geldleningen	10.000	15.000
Reguliere aflossingen	-15.365	-12.019
Totaal	70.679	73.660

Aflossingsverplichtingen

	x € 1.000	
Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Jaar een tot en met vier	29.294	28.132
Jaar vijf tot en met acht	21.552	25.132
Na acht jaar	19.633	20.396
Totaal	70.679	73.660

De onderhandse geldleningen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- geldleningen aangegaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeente (saldo per 31-12-2021 € 58.000.000);
- Geldleningen aangegaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeente voor Thuisvester (saldo per 31-12-2021 € 5.660.000);
- geldleningen aangegaan met Provincie Gelderland (saldo per 31-12-2021 € 5.000.000). De geldlening aangegaan met Nederlandse Waterschapsbank (saldo per 31-12-2021 € 5.000.000).
-

De totale rentelast voor 2021 met betrekking tot onderhandse leningen bedraagt € 797.000.

7.6.7 Vlottende schulden

De onderverdeling van de kortlopende schulden (< 1 jaar) is als volgt:

	x € 1.000	
Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Crediteuren	11.375	14.599
Crediteuren gws4all	672	45
Kasgeld o/g	15.000	0
Overige	98	84
Totaal	27.145	14.728

7.6.8 Waarborgen en garanties

De gewaarborgde geldleningen worden als volgt gespecificeerd:

	x € 1.000	
Omschrijving	31-12-2020	31-12-2021
Leningen ten behoeve van zorg (oorspr.bedrag € 3.852)	2.569	2.443
Leningen ten behoeve van sport (oorspr.bedrag € 2.000)	1.159	1.055
Leningen ten behoeve van Thuisvester (oorspr.bedrag € 3.581)	2.743	2.628
Leningen ten behoeve van welzijn (oorspr.bedrag € 696)	174	145
Leningen ten behoeve van milieu (oorspr.bedrag € 400)	163	123
Leningen ten behoeve van particulieren	1.658	1.481
Borgstellingen risico 100% gemeente	8.466	7.875
Achternvangfunctie geldleningen woningbouwverenigingen	395.826	491.368
Borgstellingen risico 50% gemeente	395.826	491.368
Totaal	404.292	499.243

Naast borgstellingen vervult de gemeente een achternvangfunctie voor geldleningen aan woningbouwcorporaties. Het bedrag van € 491.368.000 heeft betrekking op leningen aan woningbouwverenigingen die door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw zijn geborgd en waarvoor gemeente Oosterhout een achternvangfunctie heeft.

Als een woningbouwcorporatie niet langer beschikt over voldoende geld kan deze een beroep doen:

- 1^e lijn het Centraal Fonds Volkshuisvesting, is dit niet afdoende;
- 2^e lijn de buffers van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de gezamenlijke woningbouwcorporaties, is dit niet afdoende;
- 3^e lijn het Rijk (50%), de schade gemeenten (25%) voor rekening gezamenlijke gemeenten (25%).

Voor leningen die vanaf 2012 door het Waarborgfonds Eigen woningen worden geborgd ligt het risico van de achtervangfunctie voor 100 % bij het Rijk. Gedetailleerde informatie is beschikbaar in de staat van gewaarborgde geldleningen.

7.6.9 Schatkistbankieren

Vanuit de Wet FIDO zijn wij als overheid verplicht om overtollige kasgelden te storten in 's Rijks schatkist. Dit geldt voor alle gelden boven de voor onze gemeente geldende limiet. De limiet bedraagt m.i.v. 1 juli 2021 2,00% van het begrotingstotaal (€ 160.000.000) en komt daarmee op € 3.200.000

Het saldo bij de schatkist per 31-12-2021 € 7.000.000. Saldi van aanwezig kasgeld per einde kwartaal was in 2021:

x € 1.000

Omschrijving	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Aanwezig kasgeld einde kwartaal	2.010	8.451	851	1.623

Indien saldo boven drempelbedrag komt wordt dit afgestort naar schatkist.

7.6.10 Kasgeldleningen

x € 1.000

Omschrijving	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Kasgeldleningen	-	-	-	-

7.7 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Een aantal overeenkomsten uit 2021 loopt door naar het jaar 2022. Onderstaand is een overzicht gegeven van een aantal belangrijke meerjarige verplichtingen:

Korte beschrijving aard werkzaamheden	Contractduur (schatting)	Totaalbedrag
Levering en verwerking afval	T/m januari 2022	Bedrag 2021: € 550.000
Levering elektriciteit	2017 t/m 2019 verlengd t/m 2021	Bedrag 2021: € 745.000
Levering gas	2017 t/m 2019 verlengd t/m 2021	Bedrag 2021: € 340.000
Printers/ Copiers	Mei 2015 t/m Mei 2021; nieuw contract juni 2021 tm juni 25 met optie tot verlenging met 2 jaren tm juni 2027	Bedrag 2021: € 39.900
Onderhoud en reparatie gemeentelijk wagenpark	Per 2019 is een nieuw contract afgesloten (looptijd t/m 2025).	Bedrag 2021: € 623.320
Onderhoud openbare verlichting masten en storingsen	Juni 2018 t/m mei 2022	Bedrag totaal € 3.364.200
Leerlingenvervoer (incl. jeugdzorgvervoer)	Aug 2019 t/m juli 2023 (4 jaar), daarna mogelijkheid tot verlenging respect. 2 en 1 jaar.	Bedrag 2021: € 953.335
Onderhoud verkeersregelinstallaties	Met ingang van januari 2019 voor onbepaalde tijd	Bedrag per jaar € 7.100
Schoonmaakkosten	April 2012 t/m april 2022	Bedrag 2021: € 171.000
Verwarming Luchtbehandeling (W-installaties)	2020 t/m 2027	Jaarlijks bedrag: € 57.000
Levering personeelsdiensten. Het contract bestaat uit 3 percelen: - Externe flex-kandidaten t/m schaal 8; - Payroll-kandidaten (alle salarisschalen); - Externe flex-kandidaten vanaf schaal 8.	2019 t/m 2022	Betreft raamovereenkomst.
Beveiliging installaties	2020 t/m 2021 met optie tot verlenging van twee jaren	Jaarlijks bedrag: € 61.856
Verrekening energie en onderhoud Vaessen zwembad de Warande	20 jaar 2016 t/m 2035	Betreft raamovereenkomst
Meerjarige outputcontracten: * Surplus * Theek 5 * Theater de Bussel	t/m 2024 t/m 2024 t/m 2024	Bedragen 2021: € 2.480.578 € 1.464.045 € 1.684.359
Verbonden partijen: Regio West Brabant Belastingsamenwerking West Brabant Veiligheidsregio MidZuid Nazorg Gesloten Stortplaatsen Openbare Gezondheidszorg West-Brabant Regionaal Bureau Leerplicht Omgevingsdienst Midden en West Brabant	Bijdrage voor 2022 op basis van de begrotingen 2022 van de verbonden partijen	Bijdrage 2022: € 1.476.759 € 1.042.600 € 3.230.425 € 702.224 € 79.349 € 1.915.727 € 213.187 € 996.800

7.8 (Begrotings)rechtmatigheid en SiSa

In het kader van de controle op rechtmatigheid van de accountant is het noodzakelijk om jaarlijks het normenkader te actualiseren in overeenstemming met de landelijke kadernota. Het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader 2021 dient als uitgangspunt voor de uit te voeren accountantscontrole. Het normenkader is geactualiseerd op basis van de regelgeving.

7.8.1 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de begroting is het college door de raad gemandateerd om deze binnen de afgesproken financiële kaders uit te voeren. Bij het mandaat hoort dat het college binnen een programma over- en onderschrijdingen mag realiseren zolang het saldo van een programma dat door de raad is vastgesteld, niet wordt overschreden.

Volgens de kadernota rechtmatigheid moet het college bij de jaarrekening inzicht geven in de begrotingsoverschrijdingen aan de lastenkant, waarbij oorzaken en achtergronden worden toegelicht. Bij de jaarrekening krijgt de raad dit overzicht voorgelegd om overschrijdingen alsnog te autoriseren.

Door de tussentijdse rapportages en de toelichting bij de jaarrekening wordt de raad geïnformeerd over overschrijdingen. Afwijkingen gemeld in de tussentijdse rapportages leiden dan wel niet tot formele begrotingswijzigingen, maar worden door vaststelling van de rapportages wel rechtmatig. In Oosterhout is bewust gekozen om geen tussentijdse begrotingswijzigingen te maken van de concernrapportages om het beeld zo zuiver mogelijk te houden.

7.8.2 Begrotingsrechtmatigheid per programma

In de onderstaande tabel worden de totale begrote en de werkelijk lasten van de exploitatie weergegeven.

Programma	Begroting 2021	Rekening 2021	x € 1.000	
			Verschil	V/ N
Verbindend bestuur	5.423	5.542	119	N
Sociaal domein	77.029	78.957	1.928	N
Werkgelegenheid en economie	1.254	1.038	-216	V
De levendige gemeente	16.275	17.107	832	N
Ruimte en ontwikkeling	36.808	38.619	1.811	N
Algemene dekkingsmiddelen	1.712	764	-948	V
Gemeentelijke organisatie (overhead)	24.051	26.648	2.597	N
Onvoorzien	60	-	-60	V
Resultaat voor bestemming	7	-	-7	V
Mutaties reserves	3.131	5.472	2.341	N
Vennootschapsbelasting	2	-759	-761	V
Resultaat na bestemming	165.752	173.388	7.636	N

Voor de begrotingsrechtmatigheid komen alleen de lastenoverschrijdingen van de beïnvloedbare kosten derden (met een ondergrens van € 50.000) aan de orde. Deze ondergrens wordt gehanteerd om de analyse op hoofdlijnen te kunnen uitvoeren. Een overschrijding op de lastenkant wil niets zeggen over het tekort op het programma als geheel, want er wordt geen rekening gehouden met de extra inkomsten. Voor een gedetailleerd overzicht van onder- en overschrijdingen verwijzen we u naar de paragraaf programmarekening.

Beïnvloedbare lasten

Programma	Begroting 2021	Rekening 2021	x € 1.000	
			Verschil	V/ N
Verbindend bestuur	2.619	2.715	96	N
Sociaal domein	69.734	71.982	2.248	N
Werkgelegenheid en economie	836	633	-203	V
De levendige gemeente	9.556	10.445	889	N
Ruimte en ontwikkeling	20.680	21.819	1.139	N
Algemene dekkingsmiddelen	787	-264	-1.051	V
Gemeentelijke organisatie (overhead)	11.352	15.984	4.632	N
Onvoorzien	60	-	-60	V
Resultaat voor bestemming	7	-	-7	V
Mutaties reserves	3.131	5.472	2.341	N
Vennootschapsbelasting	-	-378	-378	V
Resultaat na bestemming	118.762	128.408	9.646	N

Uit bovenstaand overzicht blijkt een lastenoverschrijding voor de programma's Burger en bestuur, Sociaal domein, De levendige gemeente en Ruimte en ontwikkeling en de onderdelen Overhead en Reserves. De aard van de overschrijding op deze programma's zullen hieronder worden toegelicht (per product indien de overschrijding van de beïnvloedbare kosten derden > € 100.000).

7.8.2.1 Verbindend bestuur

x € 1.000

Beleidsonderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021	Over-schrijding	Rechtma-tig
College	658	863	205	Ja

College

Aan het eind van 2021 is er in de voorziening wachtgeldregeling € 196.000 gestort vanwege de geraamde kosten van gewezen bestuurders die nog niet in de voorziening waren opgenomen. Dit betreft een wettelijke verplichting.

7.8.2.2 Sociaal domein

x € 1.000

Beleidsonderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021	Over-schrijding	Rechtma-tig
Individuele voorzieningen WMO	9.066	10.100	1.034	Ja
Inkomen	24.337	25.384	1.047	Ja
Jeugd	16.572	16.961	389	Ja
Veiligheid	3.775	4.259	484	Ja

Individuele voorzieningen WMO

Bij huishoudelijke verzorging (€ 805.000 nadelig) was het aantal voorzieningen groter dan was voorzien in de begroting. Dit betreft een open eind-regeling. In de 2^e concernrapportage was een tekort gemeld van € 1.000.000.

Bij de rolstoelvoorzieningen zijn de hogere kosten (€ 260.000) het gevolg van de stijging van het aantal aanvragen en meer aangepaste duurdere rolstoelen. Dit betreft een open eind-regeling.

Inkomen

De overschrijding bij Inkomen betreft met name de kosten van de uitvoering van de TOZO-regeling (€ 3.282.000). In deze kosten zitten de kosten van de inhuur van extern personeel die nodig was voor de uitvoering van de regeling voor een bedrag van € 361.000. Hier staan inkomsten vanuit het Rijk tegenover voor een bedrag van € 3.150.000. Dit betreft een wettelijke regeling.

Jeugd

De uitgaven voor de regionale niet vrij toegankelijke jeugdzorg zijn in 2021 weer verder gestegen. Het percentage jeugdigen dat gebruikt maakt van jeugdzorg is toegenomen naar 12,4% in 2021. Dit betreft een open eind-regeling.

Veiligheid

De overschrijding is veroorzaakt door de extra maatregelen die zijn uitgevoerd inzake de controle op toegangsbewijzen in het vierde kwartaal van 2021 en de tijdelijke ondersteuning van toezicht en handhaving vanwege de corona. Hiervoor zijn middelen vanuit het Rijk ontvangen voor een bedrag van € 473.000.

7.8.2.3 De levendige Gemeente

x € 1.000

Beleidsonderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021	Over-schrijding	Rechtma-tig
Sportparken	480	920	440	Ja 395 Nee 45
Sporthallen en gymzalen	718	858	140	Ja
Zwembad	1.407	1.852	445	Ja

Sportparken

Op dit product zijn de kosten voor de verplaatsing van de handboogvereniging verantwoord (€ 388.000). Deze kosten zijn doorbelast aan de gebruiker (€ 388.000). Verder zijn er in het kader van veiligheid belangrijke onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd en is het college akkoord gegaan met het vergoeden van de helft van de kosten voor veiligheidsmaatregelen bij de hockeyvereniging (€ 45.000).

Sporthallen en gymzalen

Voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord is € 47.000 aan kosten gemaakt. Hiervoor is vanuit het Rijk € 47.000 ontvangen. De overige extra kosten betreffen extra kosten als gevolg van corona, zijnde hogere stroom- en gaskosten (met name door de verlichting om frequenter te ventileren) en extra inhuur van personeel om te zorgen dat de coronamaatregelen werden nageleefd. Via de algemene uitkering zijn coronacompensatie middelen ontvangen.

Zwembad

Voor het beheer van het zwembad zijn € 273.000 aan extra kosten gemaakt, die grotendeels besteed zijn aan het handhaven op het naleven van de coronamaatregelen. De gemeente heeft er alles aan gedaan om het zwembad open te houden. Voor wat betreft de horeca zijn de kosten € 173.000 hoger geweest. Hier staan inkomsten tegenover voor een bedrag van € 71.000). Dit betreft een pilot. Vanuit het Rijk zijn compensatiemiddelen ontvangen voor een bedrag van in totaal € 1.152.000.

7.8.2.4 Ruimte en ontwikkeling

x € 1.000

Beleidsonderdeel	Begroting 2021	Rekening 2021	Over-schrijding	Rechtmatig
Onderhoud wegen	2.268	2.527	259	Ja 193 Nee 66
Onderhoud openbaar groen	2.369	2.563	194	Ja 26 Nee 169
Milieu	1.589	2.140	551	Ja 408 Nee 143
Ruimtelijke ordening	444	1.757	1.313	Ja

Onderhoud wegen

De extra kosten voor de inhuur van personeel (€ 112.000) worden gedekt uit het PBS-budget. Verder zijn de voorbereidingskosten voor de snelfietsroutes (€ 46.000) doorberekend aan de deelnemende partijen. De correctie van een balanspost voor asfaltreparaties heeft geleid tot een nadeel in de lasten en een voordeel in de baten van € 23.000.

Vanwege indexatie en areaaluitbreiding zijn de kosten van machinale straatreiniging hoger (€ 35.000). En verder is er vanwege bewonersparticipatie meerwerk uitgevoerd (€ 31.000).

Onderhoud openbaar groen

De overschrijding is met name veroorzaakt areaaluitbreiding, prijsindexering voor zowel het openbaar als voor de speelvoorzieningen (€ 169.000) en de kosten voor de tijdelijke verhoging van het onderhoudsniveau van stadsparken (€ 22.000). In de 2^e concernrapportage is een nadeel voor gemeld van € 200.000 voor openbaar groen. De tijdelijke verhoging van het onderhoudsniveau van de stadsparken is een maatregel vanuit de Corona-aanpak. Via de algemene uitkering heeft de gemeente extra coronacompensatie middelen ontvangen, waarmee deze kosten zijn gedekt.

Milieu

De kosten voor het plaatsen van geluidsschermen in Dorst (€ 195.000) zijn gedekt uit ontvangen subsidies (€ 195.000). Verder is in het kader van leefomgevingsbeleid voor de kosten van de uitvoering van de regeling Regionale Reductie Energieverbruik woningen (€ 165.000) subsidie vanuit het Rijk ontvangen (€ 165.000). Ook voor de uitvoering van de Regionale reductie energieverbruik (€ 63.000) is subsidie vanuit het Rijk ontvangen (€ 40.000). Voor de ontwikkeling Energiepark A59 zijn extra kosten gemaakt (€ 69.000). De kosten voor de warmtevisie zijn overschreden met € 42.000. Hier staat een subsidie vanuit het Rijk tegenover (€ 20.000). De kosten voor klimaatadaptatie waren € 75.000. In de resultaatbestemming van 2020 was hiervoor een bedrag opgenomen van € 37.000. Bij de 2^e concernrapportage was een nadeel gemeld van € 100.000.

Ruimtelijke ordening

De overschrijding bij beheer gronden en gebouwen betreft met name de niet begrote exploitatielasten voor Arendshof 2 (€ 400.000), het project Arkendonk (€ 193.000), het project snippergroen (€ 109.000) en diverse kleine projecten (€ 38.000). Hier staan inkomsten tegenover van in totaal € 1.655.000.

In het kader van structuur- en bestemmingsplannen is vanwege de hoeveelheid werkzaamheden voor ruimtelijke projecten extern personeel ingehuurd (€ 264.000 nadelig). Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget. Verder zijn er kosten gemaakt voor aanpassing van de openbare ruimte inclusief kabels en leidingen en riolering (€ 237.000 nadelig), terwijl de ontwikkelaar hier in het kader van toepassing van kostenverhaal voor heeft betaald, deze bijdrage is bij de inkomsten opgenomen.

7.8.2.5 Gemeentelijke organisatie (overhead)

x € 1.000

Product	Begroting 2021	Rekening 2021	Over-schrijding	Rechtmatig
Ondersteuning	8.056	10.478	2.422	Ja
Consolidatie Equalit	0	2.379	2.379	Ja

Ondersteuning

Het college heeft in het voorjaar de keuze gemaakt om onverminderd in te zetten op communicatie in verband met corona. De kosten voor communicatie, met name inhuur van personeel (€ 218.000) en het voorlichtingsblad (€ 93.000) zijn hierdoor hoger geweest. Via de algemene uitkering zijn corona compensatiemiddelen ontvangen.

De afdelingskosten (€ 1.912.000) hebben betrekking op het PBS-budget en zijn in het totale PBS opgenomen. De hogere bijdrage (€ 107.000) aan de Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) is doorbelast aan de producten OZB, afval- en rioolheffing en de hondenbelasting. Het Algemeen Bestuur van BWB is akkoord gegaan met de hogere kosten. Vanwege het thuiswerken als gevolg van de coronapandemie zijn de kosten voor automatisering gestegen (€ 77.000). Via de algemene uitkering zijn corona compensatiemiddelen ontvangen.

Consolidatie Equalit

De hogere kosten van Equalit worden gedekt uit hogere opbrengsten. Het totale resultaat van Equalit bedraagt € 941.000 voordelig.

7.8.2.6 Mutaties reserves

x € 1.000

Product	Begroting 2021	Rekening 2021	Over-schrijding	Rechtmatig
Reserves	3.131	5.472	2.341	Ja

Reserves

De stortingen zijn met name hoger bij de reserve investeringsprojecten (€ 675.000), het parkeerfonds (€ 405.000), bestemmingsreserve SSC (€ 938.000), de Algemene Bedrijfsreserve (€ 250.000), reserve Toerismefonds (€ 203.000), Vitaliteitsregeling (€ 83.000) en het Groenfonds (€ 40.000). Een lagere storting is gedaan in de reserve Rente (€ 252.000)

7.8.3 Begrotingsrechtmatigheid investeringen

Naast de begrotingsrechtmatigheid op de programma's besteden wij in deze paragraaf ook aandacht aan de beoordeling van investeringen bij de jaarrekening. In paragraaf 6.4 zijn de investeringen en de uitvoering van het investeringsplan 2021 toegelicht. In de 2e concernrapportage 2021 is ook gerapporteerd over de investeringskredieten. Bij het samenstellen van de jaarstukken 2021 ontstaat het volgende beeld:

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021
Restant kredieten per 1 januari	9.528
Gevoteerde kredieten	10.745
Totaal beschikbaar	20.273
Werkelijke lasten en baten	-10.648
Resultaat afgesloten kredieten	-88
Restant kredieten per 31 december	9.537
<i>Verwachte baten en lasten</i>	<i>11.008</i>

In de bovenstaande tabel wordt een totaaloverzicht betreffende de kredieten gepresenteerd. Hieruit blijkt dat er gedurende het jaar 2021 afgerond € 20,3 miljoen beschikbaar was voor de uitvoering van kredieten, voor een bedrag van € 10,7 miljoen zijn er werkelijke lasten en baten geboekt op deze kredieten. Hierna resteert voor een totaalbedrag van afgerond € 9,6 miljoen aan restant kredieten per 31 december 2021.

Voor de begrotingsrechtmatigheid is het belangrijk om per beleidsterrein te onderbouwen of en zo ja waarom er overschrijdingen zijn geweest.

x € 1.000

Omschrijving	Restand 31-12-2020	Gevoteerd	Totaal be- schikbaar	Baten en lasten 2021	Restant 31-12-2021
Openbare ruimte	7.134	3.803	10.937	-4.961	5.976
Sport	467	814	1.281	-1.038	243
Afvalverwijdering	75	217	292	-228	64
Riolering	1.000	1.829	2.829	-1.158	1.671
Informatisering	214	263	477	-257	220
Accommodatiebeheer	355	294	649	-211	438
Integraal huisvestingsplan	-569	2.654	2.085	-1.756	329
Incidenteel (bijzondere investeringen)	766	398	1.164	-485	679
Tractiemiddelen	86	473	559	-554	5
Totaal	9.528	10.745	20.273	-10.648	9.625

Het totaal van de restant kredieten per 31 december 2021 laat een onderschrijving zien van € 9,6 miljoen. Hieruit blijkt dat er geen overschrijdingen zijn per beleidsterrein.

7.8.4 Incidentele voor- en nadelen

Om een goed beeld te geven van het structurele karakter van het rekeningresultaat, is onderstaand een analyse gemaakt van de incidentele voor- en nadelen. Hierbij zijn alleen de grotere incidentele posten (in principe > € 100.000) betrokken om op hoofdlijnen een goed beeld te geven. Door het rekeningresultaat te corrigeren voor incidentele voor- en nadelen ontstaat een zogenaamd resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering.

Door deze met name eenmalige voordelen ontstaat een té positief beeld van de jaarrekening. Het totale resultaat over 2021 bedraagt € 11.536.000 voordelig. Incidentele voordelen waren er voor een bedrag van afgerond € 15 miljoen en incidentele nadelen voor een bedrag van afgerond € 5,3 miljoen. Wanneer deze posten worden onttrokken uit het rekeningresultaat ontstaat er een voordelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 2.011.000.

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021
Incidentele voordelen	-14.736
Incidentele nadelen	5.289
Overige voor- en nadelen (< € 100.000)	-78
Structurele posten	-2.011
Totaal	-11.536

7.8.4.1 Belangrijke incidentele voordelen

x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021
Beheerskosten sociaal domein	-330
Volksgesondheid	-134
Transitie AWBZ	-174
Algemene voorzieningen WMO	-109
Inkomen	-2.803
De Bruisende binnenstad	-114
Overige podia	-112
Sporthallen en gymzalen	-108
Zwembad	-1.087
Afvalverwijdering	-360
Huisvesting	-837
Beleggingen	-642
Belastingen	-435
Algemene uitkering	-2.909
Algemene baten en lasten	-944
Sturing	-519
Interne dienstverlening	-604
Consolidatie Equalit	-938
Administratieve doorbelastingen	-586
Vennootschapsbelasting	-761

Omschrijving	x € 1.000
	Rekening 2021
Reserves	-230
Totaal	-14.736

7.8.4.2 Incidentele nadelen

Omschrijving	x € 1.000
	Rekening 2021
Individuele voorzieningen WMO	760
Jeugdzorg	361
Openbaar groen	171
Buurt- en wijkbeheer	115
Milieu	240
Ruimtelijke ordening	558
Grondexploitatie	173
Gemeentelijke heffingen	403
Ondersteuning	2.508
Totaal	5.289

7.8.4.3 Overige voor- en nadelen (< € 100.000)

Daarnaast is er sprake van overige incidentele voor- en nadelen (< € 100.000) die in totaal € 78.000 voordelig zijn.

7.8.4.4 Structurele posten

Als structurele (deel) posten in deze jaarrekening worden aangemerkt:

Omschrijving	x € 1.000
	Rekening 2021
Gemeenteraad	18
Algemene voorzieningen WMO	-11
Bedrijven investeringszone	-3
Sportparken	-12
Zwembad	118
Wegen	23
Verkeer	25
Parkeren	-88
Pompen en gemalen	50
Algemene uitkering	-2,175
Financiële ondersteuning en uitvoering	-40
Accommodatiebeheer	33
Tractie	51
Totaal	-2.011

7.8.5 Sisa

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekkers	Uitkeringscod	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020) Aard controle R Indicator: A7/01 € 18.404	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021) Aard controle R Indicator: A7/02 € 288.024	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A7/03	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A7/04	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: A7/05	
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A12B/02	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 Aard controle R Indicator: B2/01	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) Aard controle R Indicator: B2/02	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: B2/03	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Aard controle R Indicator: B2/04	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			€ 0	80	80	€ 3.830	€ 3.830	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08			
			Ja	Ja	Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) Keuze werkelijke kosten Aard controle D2 Indicator: B2/09	Reeks 1 Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12		
			0	0	€ 0	€ 0		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14				
			€ 0	€ 0				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/18	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/20
			€ 30.400	€ 30.400	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/22				
			€ 48.000	€ 48.000				
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/01	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03			
			Ja	1.835	69			
			Projectnaam/nummer per project Aard controle n.v.t. Indicator: C1/04	Besteding (jaar T) per project Aard controle R Indicator: C1/05	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/06	Besteding (jaar T) aan afwijkingen Alleen invullen bij akkoord ministerie Aard controle R Indicator: C1/07		
			1 2019-620916	€ 62.642	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Toelichting op afwijkingen Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/11		
			1 2019-620916	€ 202.828		Ja		

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C31/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C31/02	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging Aard controle n.v.t. Indicator: C31/03	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: C31/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C31/05	
			€ 108.240	€ 130.601	€ 21.401	meer kosten gemaakt dan beschikbare subsidie gezien staat van panden	Nee	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikkingnummer /naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C32/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) Aard controle D2 Indicator: C32/04	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 SUVIS21-2-02196395	€ 0	€ 0	Ja		Nee
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikkingnummer/naam Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C43/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C43/03	Aantal bereikte woningen Aard controle n.v.t. Indicator: C43/04	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-00449685	€ 164.896	€ 164.896	2.579		Nee
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslage naffaire Gemeenten	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) Aard controle R Indicator: C62/01	Berekening bedrag uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: C62/02	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/03	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04		
			42	€ 6.300	€ 7.622	Nee		
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) Aard controle R Indicator: D8/01	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) Aard controle R Indicator: D8/02	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) Aard controle R Indicator: D8/03	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 855.500	€ 138.500	€ 80.380	€ 1.249.409		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid voor die gemeente invullen Bedrag Aard controle R Indicator: D8/06	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Bedrag Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid voor die gemeente invullen Bedrag Aard controle R Indicator: D8/08		
			1					
			2					
			3					
			4					
			5					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen Gemeenten	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld Aard controle R Indicator: D14/01	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen Aard controle R Indicator: D14/02	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator: D14/03	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14/04		
			€ 25.000	€ 0	€ 0	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator: D14/06	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator: D14/08		
			1					
			2					
			3					
			4					
			5					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 11.990.205 Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	€ 289.226 Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	€ 797.401 Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	€ 2.905 Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	€ 82.772 Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	€ Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 293.193 Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	€ 34.744 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Ja <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>	€ 0	€ 710.718	€ 75.676	€ 0
			€ 0	Ja	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 12.500 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	€ 363 BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	€ 51.716 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	€ 0 BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	€ 0 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Ja <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	€ 0
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	€ 0

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 125.938	€ 73	€ 57697	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 11.785	€ 927	€ 52.884	€ 12.119	€ 185
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 1.268.870	€ 143.312	€ 95.671	€ 4.000	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 774.313	€ 68.471	€ 29.616	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 507.540	€ 20.157	€ 6.238	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	117	17	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	192	12	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	144	2	Ja		
			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T)			
<i>Aard controle R Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>						
€ 0	€ 0	€ 0						
Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)				
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/18</i>				
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)								
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)								
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)								
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)								
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)								
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)			
			<i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>			
€ 0	€ 0	79						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 453.515	€ 816.910				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 1.1	€ 40.535	€ 40.535	€ 0	€ 0	
			2 1.2	€ 183.088	€ 183.088	€ 0	€ 0	
			3 1.3	€ 107.995	€ 107.995	€ 0	€ 0	
			4 2.1	€ 30.692	€ 0	€ 30.692	€ 0	
			5 2.2	€ 136.514	€ 0	€ 136.514	€ 0	
6 2.3	€ 211.295	€ 0	€ 211.295	€ 0				
7 3	€ 106.791	€ 0	€ 0	€ 106.791				
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
			Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06		
			1 SPUKSA200235	€ 45.000	€ 10.000	€ 29.339	€ 14.936	€ 0,064
			2 1034707	€ 127.713	€ 0	€ 7.496	€ 0	€ 7.496
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08							
1 SPUKSA200235	Ja							
2 1034707	Nee							
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 13.794	Ja	Nee			
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreeft jaar	Beschikingsnummer / naam	Totale besteding			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02	Aard controle R Indicator: H16/03			
			1 2020	SPUKIJZ21006	€ 782.516			
			2 2021	SPUKIJZ21R2203	€ 1.027.185			
			Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Verskil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreeft jaar?	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H16/04	Aard controle R Indicator: H16/05	Aard controle R Indicator: H16/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/07	Aard controle R Indicator: H16/08	
1 Zwembad De Warande	€ 636.631	€ 782.516	-€ 145.885	2020				
2 Zwembad De Warande	€ 525.003	€ 1.027.185	-€ 502.182	2021				

7.9 Wet normering topinkomens

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op gemeente Oosterhout. Het voor gemeente Oosterhout toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

7.9.1 Bezoldiging van een topfunctionaris

Gegevens 2021			
bedragen x € 1	P.J. de Ridder	E.C.A. Kaarsema-ker	M.G. Asmus
Functiegegevens	Secretaris	Griffier	Wnm. Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 16/09	01/01 – 31/12	15/06 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	93.427	117.264	66.718
Beloningen betaalbaar op termijn	15.571	20.374	11.786
<i>Subtotaal</i>	<i>108.998</i>	<i>137.638</i>	<i>78.504</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	148.304	209.000	114.521
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	108.998	137.638	78.504
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020			
bedragen x € 1	P.J. de Ridder	E.C.A. Kaarsemaker	M.G. Asmus
Functiegegevens	Secretaris	Griffier	Nvt
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	Nvt
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	Nvt
Dienstbetrekking?	ja	ja	Nvt
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	136.612	116.056	Nvt
Beloningen betaalbaar op termijn	20.521	19.230	Nvt
<i>Subtotaal</i>	<i>157.133</i>	<i>135.286</i>	<i>Nvt</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000	Nvt

Bezoldiging	157.133	135.286	Nvt
--------------------	---------	---------	-----

7.9.2 Uitkering wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	P.J. de Ridder
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Secretaris
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2021
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 18.734
Individueel toepasselijk maximum	€ 75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 18.734
Waarvan betaald in 2021	€ 18.734
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

7.9.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

7.10 Gebeurtenissen na balansdatum

Artikel 29 van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) schrijft voor dat inzichten van belang voor de financiële positie, dienen te worden verwerkt in de programmarekening, ook als deze inzichten zijn verkregen na 31 december, maar voor het vaststellen van de jaarstukken.

Tussen 31 december 2021 en het samenstellen van dit boekwerk zijn er geen gebeurtenissen opgetreden die relevant zijn om hier te vermelden.

7.11 Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de accountant wordt niet opgenomen in het boekwerk, maar los toegevoegd.

8 Bijlagen

8.1 Kerngegevens

De cijfers over 2019 en 2020 zijn gebaseerd op de definitieve cijfers van o.a. het CBS (en kunnen derhalve afwijken van eerder gepresenteerde kerngegevens). De cijfers over (31 december) 2021 betreffen voorlopige cijfers welke pas in de loop van 2021 definitief worden vastgesteld.

Fysieke structuur	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021
Oppervlakte in hectares	7.309	7.309	7.309
waarvan stedelijk gebied ²⁰	33%	33%	33%
waarvan agrarisch gebied	46%	46%	46%
waarvan bos- en open natuurgebied	19%	19%	19%
waarvan binnenwater	2%	2%	2%
Woonobjecten:			
- woningen	25.158	25.194	25.539
- woonwagens / woonboten	26	26	26
- recreatiewoningen	729	729	731
- bijzondere woongebouwen	19	19	19
Gemiddelde woningbezetting ²¹	2,22	2,21	2,20
Omgevingsadressendichtheid ²²	1.540	1.538	1.540

Sociale structuur	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021
Aantal inwoners	55.982	56.206	56.531
- waarvan 0 t/m 19 jaar	11.763	11.649	11.678
- waarvan 20 t/m 64 jaar	31.664	31.820	31.779
- waarvan 65 jaar en ouder	12.555	12.737	13.074
Aantal uitkeringsgerechtigden: ²³	3.992	4.212	3.936
Participatie Wet (PW) tot pensioenleeftijd	741	785	772
Aanvullende sociale voorzieningen (IOAW/ IOAZ)	58	60	47
Werkloosheidswet (WW)	818	945	667
Arbeidsongeschiktheid (WAO/WIA/Wajong/WAZ)	2.375	2.422	2.450
Inwoners met migratieachtergrond	11.567	11.798	12.200
- waarvan met niet-westerse migratieachtergrond ²⁴	6.251	6.431	6.650
Aantal leerlingen onderwijs	7.928	7.805	7.724
- waarvan op het basisonderwijs	4.225	4.217	4.189
- waarvan op het voortgezet onderwijs	3.239	3.114	3.060
- waarvan op het speciaal onderwijs	464	474	475
Klantenpotentieel ²⁵			
- lokaal	56.890	57.120	57.130
- regionaal	46.060	46.280	46.280

²⁰ Betreft bebouwd terrein plus terrein bestemd voor verkeer en recreatie, conform CBS-definitie.

²⁴ Het gemiddeld aantal personen per woning (exclusief tehuisbevolking).

²² Het gemiddeld aantal adressen per vierkante kilometer dat een adres heeft binnen een straal van één kilometer. Dit zegt iets over de stedelijkheid van de gemeente. Oosterhout is ingedeeld bij de matig stedelijke gemeenten.

²³ Betreft de stand en prognose per 31 december.

²⁴ Personen met een niet-westerse migratieachtergrond zijn zelf (eerste generatie), of tenminste één van de ouders (tweede generatie), geboren in Turkije, Marokko, Afrika Latijns-Amerika of Azië (met uitzondering van Japan en Indonesië / vml. Nederlands Indië).

²⁵ Klantenpotentieel: het aantal potentiële klanten van de woonkernen in de gemeente. Het aantal potentiële lokale klanten van een woonkern is het aantal klanten dat die kern aantrekt uit alle kernen binnen een straal van 20 kilometer. Voor het regionaal klantenpotentieel geldt een straal van 60 kilometer. Hoe groter de kern, hoe meer potentiële klanten deze trekt.

Financiële structuur (vetgedrukte bedragen zijn * € 1.000)	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021
Lasten	157.127	162.805	168.676
<i>Per inwoner</i>	2.806	2.897	2.984
Opbrengst onroerende zaakbelasting	11.871	12.619	12.627
<i>Per inwoner</i>	212	225	223
Riolering en afvalstoffenheffing	11.176	11.249	11.783
<i>Per inwoner</i>	200	200	208
Algemene uitkering gemeentefonds	82.824	89.575	95.434
<i>Per inwoner</i>	1.479	1.594	1.688
Reserves per einde	146.937	154.464	151.021
<i>Per inwoner</i>	2.624	2.749	2.671
Langlopende schulden per einde	76.044	70.679	73.660
<i>Per inwoner</i>	1.358	1.258	1.303

8.2 Overzicht begrotingswijzigingen

Onderstaand zijn per programma de begrotingswijzigingen toegelicht. Het betreft de wijzigingen die het verschil verklaren tussen de primitieve begroting 2021 (vastgesteld in november 2020) en de actuele begroting 2021.

Burger en Bestuur

Omschrijving	Primitieve begroting 2021	Wijzigingen 2021	Saldo begroting 2021
Relatie burger en bestuur	2.115	-	2.115
Regionale samenwerking	470	-	470
Dienstverlening	1.637	-	1.637
Totaal	4.222	-	4.222

x € 1.000

Korte toelichting:

Niet van toepassing.

Sociaal domein

Omschrijving	Primitieve begroting 2021	Wijzigingen 2021	Saldo begroting 2021
Beheerskosten sociaal domein	216	327	543
Maatschappelijke zorg	21.901	9	21.910
Sociaal beleid	11.915	141	12.056
Jeugdzorg	17.121	-20	17.101
Veiligheid	4.997	-12	4.985
Totaal	56.150	445	56.595

x € 1.000

Korte toelichting:

- Beheerskosten sociaal domein:
 - De bijdrage voor de ambulantisering GGZ vanuit de algemene uitkering in 2020 is per abuis aan het beheersproduct Beheerskosten sociaal domein toegevoegd, dit moest het beleidsproduct Volksgezondheid zijn bij Maatschappelijke zorg (€ - 53.000).
 - Vanuit de coronareserve is € 19.000 toegevoegd voor een bijdrage aan het project Welzijn op recept (Reserves).
 - Vanuit de algemene uitkering is € 358.000 toegevoegd voor projecten sociaal domein (2^e concernrapportage).
 - Voor de beoordeling van de subsidies corona is € 3.356 toegevoegd vanuit de coronareserve (Reserves).
- Maatschappelijke zorg:
 - Overheveling van de bijdrage voor de ambulantisering GGZ vanuit de Beheerskosten sociaal domein (€ 53.000);
 - Middels de 1^e concernrapportage 2021 is vanuit de algemene uitkering budget toegevoegd voor ambulantisering GGD (€ 69.000), Gezond in de stad (€ 15.000) en brede aanpak dak- en thuisloosheid (€ 32.000).
 - In verband met de overgang van het Sociale Wijkteam naar de gemeentelijke organisatie is € 766.000 van het exploitatiebudget van het SWT omgezet naar personele kosten binnen de post Maatschappelijke zorg (€ 661.000). Daarnaast is € 54.000 overgeheveld naar het PBS (onderdeel Gemeentelijke organisatie) (1^e concernrapportage).
- Sociaal beleid:
 - Vanuit de algemene uitkering is € 84.000 toegevoegd voor gemeentelijke schuldenbeleid (1^e concernrapportage) en € 57.000 voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders (2^e concernrapportage).

- Jeugdzorg:
 - Vanwege de overgang van het Sociale Wijkteam naar de gemeentelijke organisatie is middels de 1^e concernrapportage € 1.208.000 van het exploitatiebudget van het SWT omgezet naar personele kosten binnen Jeugdzorg. Daarnaast is hiervoor € 86.000 overgeheveld naar het PBS (onderdeel Gemeentelijke organisatie).
 - Vanuit de algemene uitkering is € 55.000 toegevoegd voor NHC Jeugdzorg (1^e concernrapportage 2021) en € 10.000 voor Jeugd aan Zet (2^e concernrapportage 2021).
- Veiligheid:
 - Vanuit de algemene uitkering is € 13.000 toegevoegd voor de versterking van de omgevingsveiligheidsdiensten (1^e concernrapportage).
 - Voor de dekking van het in dienst nemen van 3 buitengewoon opsporingsambtenaren is € 32.400 van het budget voor inhuur van derden omgezet naar personele kosten binnen Veiligheid (1^e concernrapportage).
 - Vanwege de status van het project campingaanpak is € 25.000 overgeheveld naar Ruimtelijke ontwikkeling (programma 5, 2^e concernrapportage).

Werkgelegenheid & economie

x € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2021	Wijzigingen 2021	Saldo begroting 2021
De bruisende binnenstad	340	-	340
Toerisme en recreatie	288	50	338
Ruimte om te ondernemen	356	-	356
Totaal	984	50	1.034

Korte toelichting:

- Toerisme en recreatie:
 - Middels de 1^e concernrapportage 2021 is € 50.000 toegevoegd voor Citymarketing vanuit het onderdeel Gemeentelijke organisatie omdat de taken worden uitgevoerd door het team Buiten Beleid in plaats van het team Advies (communicatie).

De levendige gemeente

x € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2021	Wijzigingen 2021	Saldo begroting 2021
Onderwijs en jeugd	3.448	29	3.477
Cultuur en evenementen	4.695	509	5.204
Sport	4.352	3	4.355
Totaal	12.495	541	13.036

Korte toelichting:

- Onderwijs en Jeugd:
 - Vanuit de coronareserve is voor het programma Jong is € 10.000 aan budget toegevoegd en € 19.252 voor de compensatie van de geleden schade aan de scoutingverenigingen (Reserves).
- Cultuur en evenementen;
 - Bij de 1^e concernrapportage is vanuit de algemene uitkering als coronacompensatie een budget van € 467.000 toegevoegd voor cultuurmiddelen op basis van de decembercirculaire 2020. Verder is, middels een collegebesluit, het budget verhoogd met € 40.000 voor het plafond van de Bussel ten laste van de post onvoorzien.
 - Voor de subsidie aan de Toneelzolder is € 1.896 aan budget toegevoegd vanuit de coronareserve (Reserves).
- Sport:
 - Vanwege de overgang van de medewerkers MOOVE naar de gemeentelijke organisatie is middels de 2^e concernrapportage € 257.000 van het exploitatiebudget van de Brede buurt omgezet naar personele kosten binnen Sport. Daarnaast is hiervoor € 6.000 overgeheveld naar het PBS (onderdeel Gemeentelijke organisatie).

- Voor de jeugdgymp in Dorst is € 1.950 aan budget toegevoegd vanuit de coronareserve en € 6.460 voor de handbalvereniging Oosterhout (Reserves)

Ruimte & ontwikkeling

x € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2021	Wijzigingen 2021	Saldo begroting 2021
Openbare ruimte	9.635	157	9.792
Verkeer & mobiliteit	734	81	815
Natuur, milieu en afval	9.099	50	9.149
Opgave Duurzaamheid	200	164	364
Ruimtelijke ordening & wonen	1.652	336	1.988
Totaal	21.320	788	22.108

Korte toelichting:

- Openbare ruimte:
Middels een raadsbesluit is € 157.500 beschikbaar gesteld uit de vrije reserve (onderdeel Reserve) voor de impuls subsidie voor de Stichting Voedseltuin.
- Verkeer en Mobiliteit:
Voor de het in dienst nemen van 3 buitengewoon opsporingsambtenaren is € 144.445 van het budget kosten derden omgezet naar personele lasten (1^e concernrapportage).
Voor de dynamische stadsafsluiting in de binnenstad is € 81.000 aan budget toegevoegd vanuit de vrije reserve (Reserves).
- Natuur, milieu en afval:
Voor het MEK is € 50.000 aan budget toegevoegd vanuit de coronareserve (Reserves)
- Opgave Duurzaamheid:
Middels een collegebesluit is € 164.000 beschikbaar gesteld voor duurzaamheid en klimaatadaptatie vanuit de vrije reserve (Reserves, resultaatbestemming 20219).
- Ruimtelijke ordening en wonen:
 - In verband met de vele aanvragen voor omgevingsvergunningen is inhuur nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren (€ 310.000). Deze lasten worden gedekt uit de meeropbrengst van de omgevingsvergunningen (-€ 310.000) (1^e en 2^e concernrapportage 2021).
 - Bij de 2^e concernrapportage is vanuit de algemene uitkering € 263.000 toegevoegd voor de bommenregeling.
 - Voor het project campingaanpak is middels de 2^e concernrapportage € 35.000 vanuit de algemene uitkering en € 25.000 vanuit Veiligheid overgeheveld (2^e concernrapportage).
 - Middels de 2^e concernrapportage zijn de lasten en baten (€ 10.000) voor walstroom opgenomen (budgettair neutraal).
 - Voor het opstellen van de kerkervisie is middels een collegebesluit € 12.500 overgeheveld vanuit de vrije reserve (rekeningresultaat 2019).

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

x € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2021	Wijzigingen 2021	Saldo begroting 2021
Algemene dekkingsmiddelen	-113.605	-1.459	-115.064
Overhead	21.012	201	21.213
Onvoorzien	100	-40	60
Resultaat	7	-	7
Totaal saldo van lasten en baten	-92.486	-1.298	-93.784
Vennootschapsbelasting	2	-	2
Reserves	-2.687	-526	-3.213
Totaal	-95.171	-1.824	-96.995

Korte toelichting:

- **Algemene dekkingsmiddelen:**
Middels de 1^e concernrapportage 2021 (decembercirculaire 2020) en 2^e concernrapportage (meicirculaire 2021 zijn de inkomsten van de algemene uitkering verlaagd voor ambulantisering GGD (€ 69.000), NHC jeugdzorg (€ 55.000), gezond in de stad (€ 15.000), coronacompensatie gemeentelijk schuldenbeleid sociale regelingen (€ 84.000), brede aanpak dak- en thuisloosheid (€ 32.000), versterking omgevingsveiligheidsdiensten (€ 13.000), projecten sociaal domein (€ 393.000), maatschappelijke begeleiding statushouders (€ 57.000), Jeugd aan zet (€ 10.000), de coronacompensatie voor cultuur (€ 467.000) en voor de bommenregeling (€ 263.000). Deze budgetten zijn overgeheveld naar programma 2, 4 en 5.
- **Gemeentelijke organisatie:**
 - Middels de 1^e concernrapportage 2021 is vanuit het onderdeel Gemeentelijke organisatie € 50.000 aan budget overgeheveld naar Toerisme en recreatie (programma 3) omdat de taken worden uitgevoerd door het team Buiten Beleid in plaats van het team Advies (communicatie).
 - Vanwege het de overgang van het Sociale Wijkteam naar de gemeentelijke organisatie is vanuit programma 2 € 245.000 overgeheveld naar het PBS (1^e concernrapportage).
 - Vanwege de overgang van de medewerkers MOOVE naar de gemeentelijke organisatie is vanuit Sport € 6.000 overgeheveld naar het PBS (2^e concernrapportage).
- **Onvoorzien:**
De post onvoorzien is op basis van een collegevoorstel verlaagd met € 40.000 voor het plafond van de Bussel (programma 4).
- **Reserves:**
 - Conform een raadbesluit is € 157.500 overgeheveld vanuit de vrije reserve voor de impuls subsidie voor de Stichting Voedseltuin (programma 5),
 - Middels een collegebesluit is € 164.000 overgeheveld vanuit de vrije reserve (rekeningresultaat 2019) voor duurzaamheid en klimaatadaptatie (programma 5).
 - Middels een collegebesluit is € 12.500 overgeheveld vanuit de vrije reserve (rekeningresultaat 2019) voor het opstellen van een kerkenvisie (programma 5).
 - Middels een collegebesluit is € 81.000 overgeheveld vanuit de vrije reserve voor de dynamische stadsafsluiting in de binnenstad (programma 5).
 - Middels collegebesluiten zijn middelen overgeheveld vanuit de coronareserve voor de pilot Welzijn op recept € 19.000 (programma 2), de beoordeling van subsidies € 3.356 (programma 2), voor Jong € 10.000 (programma 2), de scoutingverenigingen € 19.252 (programma 4), de subsidie Toneelzolder € 1.896 (programma 4), de subsidie jeugdgyms in Dorst € 1.950 (programma 4), de subsidie handbalvereniging Oosterhout € 6.460 (programma 4) en voor het MEK € 50.000 (programma 5).

8.3 Taakvelden

X € 1.000

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat
16P1 Verbindend bestuur	4.015	4.222	4.221	-1
0.1 Bestuur	2.630	2.585	2.638	53
0.2 Burgerzaken	1.370	1.637	1.582	-55
0.4 Overhead	-	-	-	-
8.3 Wonen en bouwen	15	-	1	1
16P2 Sociaal domein	54.070	56.595	54.138	-2.457
0.64 Belastingen overig	-113	-91	4.851	-747
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.381	3.610	814	-56
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.127	1.518	1.612	94
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	722	871	32	-1
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.417	5.599	2.230	-151
6.2 Wijkteams	3.180	752	417	-335
6.3 Inkomensregelingen	466	2.963	21.347	458
6.4 Begeleide participatie	21.574	20.889	1.883	377
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	2.040	1.506	16.557	475
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	210	443	629	-2.334
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	14.858	16.083	312	-132
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	100	39	3.541	-70
7.1 Volksgezondheid	2.072	2.380	54	15
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	36	33	-141	-50
16P3 Werkgelegenheid en economie	846	1.034	852	-182
0.5 Treasury	3	3	3	-
3.1 Economische ontwikkeling	472	554	-	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	157	35	4	5
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	21	-1	356	-198
3.4 Economische promotie	31	155	219	-69
5.6 Media	136	288	127	-28
6.4 Begeleide participatie	26	-	143	108
16P4 De levendige gemeente	12.482	13.036	11.848	-1.188
3.4 Economische promotie	178	231	215	75
4.2 Onderwijshuisvesting	2.749	2.715	628	7
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	536	621	1	-
5.1 Sportbeleid en activering	555	675	1.405	3
5.2 Sportaccommodaties	4.010	3.680	205	-26
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.785	3.404	2.800	86
5.4 Musea	156	152	3.202	-203
5.5 Cultureel erfgoed	11	15	161	9
5.6 Media	1.389	1.402	-21	-36
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	112	140	588	-87
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1	1	2.664	-1.016
16P5 Ruimte & ontwikkeling	18.098	22.108	22.255	147
0.1 Bestuur	3	38	-34	-16
0.5 Treasury	-33	-18	26	-12
0.63 Parkeerbelasting	-338	-452	201	-71
0.64 Belastingen overig	-93	-115	-117	-2
1.2 Openbare orde en veiligheid	334	272	113	19
2.1 Verkeer en vervoer	6.776	7.129	7.080	-49
2.2 Parkeren	-320	-334	64	1
2.4 Economische havens en waterwegen	58	63	3.762	171
2.5 Openbaar vervoer	81	106	-454	-708
5.5 Cultureel erfgoed	96	95	112	5
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.769	3.591	-271	63
7.2 Riolering	3.564	3.696	-413	39
7.3 Afval	3.599	3.629	2.311	164
7.4 Milieubeheer	1.847	2.147	3.347	-282

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Resultaat
8.1 Ruimtelijke ordening	-113	1.770	3.798	102
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-54	237	2.320	549
8.3 Wonen en bouwen	-1.078	254	410	174
16P6 Dekkingmiddelen	-115.294	-115.064	-121.766	-6.702
0.5 Treasury	-2.110	-1.192	-1.835	-643
0.61 OZB woningen	-6.951	-6.556	-178	-9
0.62 OZB niet-woningen	-4.739	-4.769	-403	97
0.64 Belastingen overig	-177	-170	-5.692	444
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-89.575	-90.350	-5.431	-39
0.8 Overige baten en lasten	-506	-	-6.727	-171
3.4 Economische promotie	-443	-500	-5.121	-352
7.2 Riolering	-5.008	-5.392	-95.435	-5.085
7.3 Afval	-5.785	-6.135	-944	-944
16P7 Overhead en onvoorzien	17.862	21.273	21.118	-155
0.1 Bestuur	85	81	-64	-24
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	717	660	87	6
0.4 Overhead	17.190	20.181	-	-
0.5 Treasury	-44	-40	-406	-797
0.8 Overige baten en lasten	-86	391	20.849	668
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	652	-8
16P9 Resultaat bestemming	-582	-3.211	-4.202	-991
0.10 Mutaties reserves	-976	-3.213	-3.443	-230
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	394	2	-759	-761
Resultaat	-8.503	-7	-11.536	-11.529

8.4 Overzicht afgesloten investeringen

De volgende kredieten worden per 31 december 2021 afgesloten, aangezien de projecten gereed zijn, dan wel niet meer tot uitvoering komen.

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2021	Werkelijk 2021	Resultaat
Modernisering dienstverlening burgerzaken	111.130	88.887	87.525	1.362
Doorontwikkeling elektronische Dienstverlening	500.000	10.850	10.057	793
- Dekking uit vrije reserve	-500.000	-10.850	-10.057	-793
Migratie Corsa uitvoeren	181.358	28.795	27.049	1.746
Werkbudget gegevensmanagement	60.000	31.783	58.350	-26.567
- Inkomsten	-	27.000	-	27.000
- dekking uit vrije reserve	-60.000	-58.783	-58.350	-433
Aanpassen toegangscontrole gemeentewerf	55.375	28.288	27.140	1.148
Vervangen beveiligingsinstallatie gemeentewerf	22.150	20.000	20.849	-849
Schilderwerk Ridderstraat 34	21.957	16.206	14.520	1.686
Vervanging twee veegmachines	-	354.816	354.816	-
Vervanging containeraanhangwagen	-	38.116	38.116	-
Elektrische inspectiewagen	-	42.470	37.778	4.692
Perscontainer papier Milieustraat	-	31.116	31.116	-
360 zichtcamera's huisvuilwagen	-	6.344	6.344	-
Ledverlichting gemeentewerf	-	21.504	22.244	-740
Vorbereidingskrediet onderzoeks traject vrijliggend fietspad Bergsebaan	150.000	150.000	-	150.000
- Dekking uit vrije reserve	-150.000	-150.000	-	-150.000
Onderzoek nieuwe verbinding Oude Tilburgsebaan-N282	-	25.000	15.680	9.320
- Dekking uit vrije reserve	-	-25.000	-15.680	-9.320
Uitvoering aanbevelingen Rekenkamer West-Braabant	-	40.000	39.270	730
- Dekking uit vrije reserve	-	-40.000	-39.270	-730
Plaatsen van walstroomkasten	163.350	10.415	13.956	-3.541
IHP permanente uitbreiding deelproject de Duizendpoot IHP 2016-2019	926.031	-	-	-
IHP 2016-2019 tijdelijk huur Griegstraat	125.000	73.169	73.169	-
Tijdelijke Units OVV'67	90.000	15.274	18.669	-3.395
- Inkomsten SPUK	-	6.120	-	6.120
- Dekking uit vrije reserves	-90.000	-21.394	-18.669	-2.725
Vernieuwen overeenkomsten sportverenigingen	45.000	-49.137	-49.562	425
- Dekking uit vrije reserves	-45.000	-45.000	-45.000	-
SCO renovatie kunstgrasveld	287.949	-	-	-
Voltreffers aanleg kunstgrasveld	293.128	8.575	10.096	-1.521
Voltreffers renovatie kleedaccommodatie	200.209	115.393	111.515	3.878
Vervanging ledveldverlichting Twins, TSC, SCO, VVO, Irene '58, OVV'67, Neerlandia en Scorpio	449.428	463.418	469.643	-6.225
SCO renovatie grasvoetbalveld	-	92.467	93.151	-684
Renovatie sportvloeren Markkant	-	38.170	31.751	6.419
OTC Warande financiële bijdrage ledverlichting	-	13.277	13.277	0
MHC Warande financiële bijdrage ledverlichting	-	14.348	14.348	0
TV Strijdo financiële bijdrage ledverlichting	-	5.405	5.405	-
TC Den Hout financiële bijdrage ledverlichting	-	2.345	2.345	-
Vervangen decor trekker Theater de Bussel	55.375	30.393	19.607	10.786

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2021	Werkelijk 2021	Resultaat
Brandmeldinstallatie Theater de Bussel	-	56.986	56.981	5
Bijdrage inrichting Cultuurplaats Galvanitas	-	200.000	200.000	-
- Dekking uit vrije reserve	-	-200.000	-200.000	-
Ondergrondse containers voor papier en karton bij hoogbouw	74.203	24.675	23.795	880
Vervangen kantoorunit Milieustraat	55.375	50.000	54.961	-4.961
Reparatie ondergrondse container restafval	-	53.760	53.760	-
2 ondergrondse papiercontainers	-	18.278	18.408	-130
Geluidsscherm Boswachterij Dorst	165.000	90.213	98.911	-
- Dekking uit vrije reserve	-165.000	-90.213	-90.213	-8.698
Studie woningbouwlocaties Den Hout en Oosteind	100.000	77.586	73.168	4.418
- Dekking uit vrije reserve	-100.000	-77.586	-73.168	-4.418
JOR 2019 Santrijgebied herinrichting bomencompensatie	153.350	2.939	-	2.939
2020 Santrijgebied extra groene parkeerplaatsen	99.675	90.000	90.000	-
JOR 2018: Hoogstraat groot onderhoud wegen	1.792	-	-	-
Reconstructie rotonde bromtol en aanvullende verkeersmaatregelen t.b.v. ontsluiting Weststad en Den Hout riolering	50.000	50.000	50.000	0
Verkeersstudie rotonde bromtol	20.000	0	0	0
- Dekking uit vrije reserve	-20.000	0	0	0
2021 Programma VRI-Verkeersveiligheid Technologieweg-Distributieweg		129.490	129.490	0
2021 Programma VRI-Ombouw VRI Weststadweg-Haasdijk		1.203	1.203	0
2021 Programma VRI-Aanpassing Bewegwijzering Bromtol		2.632	2.632	0
JOR 2018 Speeltoestellen	181.337	14.952	15.808	-856
2020 Programma Rioolrenovaties	553.750	122.000	121.726	274
Versnellen rioolprojecten vervanging delen riool 6 straten	254.095	55.742	40.727	15.015
2019 Voltastraat reconstructie.wegprofiel	10.890	0	0	0
JOR 2019 Voltastraat reconstructie wegprofiel (W)	92.565	0	0	0
Blauwspaarstraat reconstructie wegprofiel (prio)	13.290	8.796	5.264	3.532
Blauwspaarstraat reconstructie wegprofiel (w)	86.385	74.620	70.641	3.979
Blauwspaarstraat (rio)	25.000	25.000	25.000	0
JOR 2018 Pompen, gemalen en meetinstallatie	156.967	111.789	0	111.789
JOR 2019 Programma pompen, gemalen en meetinstallatie	165.528	-7.147	77.494	-84.641
JOR 2019 Programma rioolrelining	271.653	106.324	104.392	1.932
JOR 2019: Programma Bermen (W)	54.450	41.051	14.900	26.151
2020 Programma buitengebied riolering (reconstructie Vrachelsebaan)	13.844	12.500	12.500	0
JOR 2017 Bovensteweg, renovatie deklaag	460.078	35.991	48.205	-12.214
- Inkomsten	0	25.820	0	25.820

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2021	Werkelijk 2021	Resultaat
JOR 2018 Vlierlaan renovatie groenvoorzieningen en rioolvervanging, riolering	40.862	1.828	2.251	-423
JOR 2018 Vlierlaan renovatie groenvoorzieningen en rioolvervanging (W)	104.475	42.827	42.898	-71
JOR 2018: Natuurkundigenbuurt reconstructie (w)	27.635	0	0	0
JOR 2018: Natuurkundigenbuurt reconstructie (prio buurten)	82.635	0	0	0
Projecten groen De Burcht en Ribesstraat	45.740	57.428	59.114	-1.686
2020 Bewonersinitiatieven "meervoorelkaar"	166.125	111.345	116.215	-4.870
JOR 2019 Domeinweg wateroverlast fietspad RIO	55.539	-3.915	0	-3.915
Totaal	3.022.018	2.766.694	2.678.261	88.433

8.5 Investerings 2021 (restantkredieten)

Dit overzicht betreft de kredieten die in 2021 of eerder gevoteerd zijn en die nog niet afgesloten kunnen worden per 31 december 2021.

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2021	Werkelijk 2021	Restant
Beleidsnota Verbindend Bestuur "Van meedenken tot meedoen"	50.000	24.970	-	24.970
- Dekking uit vrije reserve	-50.000	-24.970	-	-24.970
Noodzakelijk onderhoud Stadhuis	2.290.000	148.529	-	148.529
- Dekking uit vrije reserve	-1.870.000	-	-	-
Digitale duurzaamheid gemeente Oosterhout	99.486	51.488	29.768	21.721
Vorbereidingskrediet nieuwbouw stadhuis Oosterhout	2.000.000	1.598.529	99.845	1.498.684
- Dekking uit vrije reserve	-2.000.000	-1.598.529	-99.845	-1.498.684
Elektrische bakwagens	93.110	85.500	85.495	5
ICT Investeringsprogramma 2019-2020	266.805	214.432	203.940	10.492
Kosten organisatie ontwikkeling	784.000	555.468	195.053	360.415
- Dekking uit ontwikkelreserve Bedrijfsvoering	-784.000	-555.468	-195.053	-360.415
Doorontwikkeling Informatiebeheer gemeente Oosterhout	55.375	50.000	-	50.000
ICT investeringsprogramma 2021	-	263.424	53.138	210.286
Doorontwikkeling Datafundament	-	53.760	9.460	44.300
Vervanging luchtbehandelingsinstallaties Werf	-	101.606	50.737	50.869
Doorontwikkeling gemeentewebsite 2021	-	21.504	11.338	10.166
Doorontwikkeling informatiebeheer door migratie uit Alfresco	-	53.760	3.760	50.000
Reconstructie aansluiting N629 op A27	1.463.000	449.050	10.156	438.894
- Inkomsten	-	35.107	-	35.107
- Dekking uit reserve Infrastructurele werken	-1.463.000	-484.157	-10.156	-474.001
Actualisatie mobiliteitsplan	100.000	-78.080	24.285	-102.365
- Dekking uit vrije reserve	-100.000	-	-	-
Snelfietsroute Breda-Tilburg	217.800	200.000	-	200.000
Snelfietsroute Breda-Tilburg	55.375	50.000	-	50.000
Uitbreiding RK Basisschool Marcoen parkeerplaats	-	53.760	23.217	30.543
Verbeteren kwaliteit Statendamweg project A27	-	1.050.000	6.754	1.043.246
- Inkomsten (Rijk)	-	-1.050.000	-6.745	-1.043.246
2021 Pieter Stastokstraat herstel fietspad	-	12.365	865	11.500
2021 verkeersmaatregelen bushalte Mathildastraat	-	26.880	1.880	25.000
Verbeteren groenstructuur De Hillen project A27	-	145.817	-	145.817
- Inkomsten (Rijk)	-	-145.817	-	-145.817
Aanpassen composteerinrichting De Hillen project A27	-	890.000	-	890.000
- Inkomsten (Rijk)	-	-890.000	-	-890.000
Kwaliteitsverbetering binnenstad Schapendries	271.933	67.083	25.651	41.432
- Dekking uit vrije reserve	-54.133	-	-	-
Versterken investeringskracht binnenstad	-	117.500	17.000	100.500
- Dekking uit vrije reserve	-	-117.500	-17.000	-100.500
IHP 2016-2019 Mgr. Frencken College renovatie/vervanging nieuwbouw	16.741.538	95.038	9.562	85.476
- Inkomsten	-1.000.000	-521.329	-30.000	-491.329
- Dekking uit vrije reserve	-6.701.500	-	-	-
Realisatie uitbreiding basisschool De Marcoen te Dorst gebouw en inrichtingskosten	-	1.457.000	1.468.800	-11.300
Realisatie semi-permanente huisvesting Oosterheide	-	108.933	-	108.933
Tijdelijke huursituatie Menorah	-	200.000	17.932	182.068

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2021	Werkelijk 2021	Restant
IHP 2021 uitbreiding Sint Oelbert Gymnasium met muziekpaviljoen	-	418.000	-	418.000
IHP 2021 Aanpassing Ridderstraat 34 KBS de Westhoek	-	200.000	193.579	6.421
Pilot hybride leeromgeving mbo-logistiek		100.000	-	100.000
- Dekking uit vrije reserve	-	-100.000	-	-100.000
Recreatieoord. De Warande beveiliging & toegankelijkheid	70.756	38.596	16.692	21.904
Twins ledveldverlichting	-	377.288	338.587	38.701
Gymzaal en turnzaal Strijen ledverlichting	-	37.632	2.632	35.000
Onderzoek naar toekomst bestendigheid Sporthal Arkendonk	-	16.128	10.566	5.562
Onderzoek naar toekomst bestendigheid Sporthal Oosterheidehal	-	21.504	1.504	20.000
Aanpassingen, vervangen diverse hek- en straatwerk buitensportparken	-	60.211	18.196	42.015
Renovatie diverse sporttechnische lagen kunstgrasvelden buitensport	-	61.286	4.286	57.000
Vervangen diverse sportinstallaties, materialen buitensport	-	11.182	782	10.400
Vervangen diverse sportinstallaties, materialen buitensport	-	43.653	23.794	19.859
Aanpassen, renoveren werkplaats zwembad de Warande	-	26.880	1.880	25.000
Renovatie Productiehuis Pannehoef	898.542	632.531	-	632.531
- Dekking uit vrijer reserve	-545.467	-279.456	-	-279.456
Restauratie Basiliek Sint Jan	210.540	20.484	0	20.484
- Inkomsten (Rijk)	-100.000	-84.817	-15.183	-69.634
Kwaliteitsverbetering landschap ivm N629	300.000	300.000	-	300.000
- Dekking bestemmingsreserve Groenfonds	-300.000	-300.000	-	-300.000
Slotpark speelvoorziening	150.000	137.032	85.126	51.906
- Dekking uit Toeristisch Fonds	-150.000	-137.032	-85.126	-51.906
EVZ Contreie-Zuid	-	450.000	3.757	446.243
- Dekking uit vrije reserve	-	-450.000	-3.757	-446.243
Grondaankoop EVZ Contreie-Zuid	-	1.050.000	123.150	926.850
- Dekking uit vrije reserve	-	-1.050.000	-123.150	-926.850
Compensatiegronden Natuurnetwerk Brabant	-	440.000	-	440.000
- Dekking uit vrije reserve	-	-440.000	-	-440.000
Werken aan bestendige domeinoverstijgende hulp en ondersteuning in de wijk voor jongeren rond 18 jaar	99.804	99.804	14.677	85.127
- Inkomsten	-99.804	-99.804	-14.677	-85.127
Valbeveiliging activiteitencentra	-	40.965	2.865	38.100
Uitbreiding Park Floralia	-	250.000	231.336	18.664
- Dekking uit vrije reserve	-	-250.000	-231.336	-18.664
Taskforce Jeugdzorg	600.000	209.816	66.961	142.856
- Dekking uit bestemmingsreserve Sociaal domein	-600.000	-209.816	-66.961	-142.856
Urgente vervanging IRDC-toegangscontrole ondergrondse container restafval	-	145.152	77.585	67.568
Herontwikkeling Arendsplein	100.000	47.975	44.561	3.414
- Dekking uit vrije reserve	-100.000	-47.975	-44.561	-3.414
Projectplan Implementatie omgevingswet	600.000	592.388	110.707	481.681
- Dekking uit vrije reserve	-600.000	-592.388	-110.107	-481.681
Uitwerken visie toekomst Arkendonk	60.000	32.829	55.599	-22.770
- Dekking uit vrije reserve	-60.000	-32.829	-32.829	-
Aankoop Arendshof II	12.500.000	42.226	-	42.226

Omschrijving project	Gevoeteerd bedrag	Beschikbaar 2021	Werkelijk 2021	Restant
Transformatie Binnenstad-centrum (ontwikkelvisie Arendshof 1)	-	268.800	217.833	50.968
Opbouw strategische woningbouw	-	720.000	400.900	319.100
- Dekking uit vrije reserve	-	-720.000	-400.900	-319.100
Opstellen Masterplan Dorst 2030	-	30.000	42.081	-12.081
- Inkomsten	-	-	-20.000	20.000
- Dekking uit vrije reserve	-	-30.000	-22.081	-7.919
Vitalisering Recreatiepark De Eekhoorn	-	580.000	2.752	577.248
- Inkomsten subsidie Rijk	-	-295.000	-	-295.000
- Dekking uit vrije reserve	-	-285.000	-2.752	-282.248
Studie woningbouwlocaties Oosteind 2021	-	100.000	-	100.000
- Dekking uit Algemene bedrijfsreserve	-	-100.000	-	-100.000
Stedenbouwkundige visie Slotjesveld (vanaf 2021)	-	100.000	46.250	53.750
- Dekking uit vrije reserve	-	-100.000	-46.250	-53.750
2020 Hoogstraat (eerste werkzaamheden)	84.336	77.800	26.301	51.500
Participatie- en ontwerptraject herstructurering Provincialeweg Oosteind	-	53.760	55.885	-2.125
Reconstructie rotonde bromtol en aanvullende verkeersmaatregelen t.b.v. ontsluiting Weststad en Den Hout	5.418.250	3.053.085	2.962.673	90.412
- Inkomsten	-	107.289	-	107.289
- Dekking uit vrije reserve	-1.420.000	-	-	-
- Dekking uit reserve infrastructurele werken	-2.780.000	-1.942.124	-1.942.124	-
2019 Speeltoestellen	174.241	69.201	45.647	23.554
2020 Speeltoestellen	171.663	151.743	151.339	404
Programma spelen 2021	-	166.656	13.381	153.275
2021 Programma rioolrenovaties	-	322.560	192.123	130.437
2021 Programma VRI-Ridderstraat-Slotlaan	-	81.715	65.508	16.207
Wilhelminakanaal Noord reconstructie rijbaan en aanleg riool (W en RIO)	-	435.456	70.142	356.314
- Inkomsten	-	-	-2.640	2.640
Project fietspad Dorst	1.728.000	204.194	-	204.194
Project fietspad Dorst aankoop grond- Inkomsten	100.000	100.000	695	99.305
- Dekking uit vrije reserve	-578.000	-73.985	-	-73.985
- Dekking uit reserve infrastructurele werken	-150.000	-	-	-
	-1.100.000	-	-	-
Programma openbare Verlichting	306.778	23.350	10.160	13.190
2021 Programma vervangen openbare verlichting	-	297.830	276.948	20.882
2020 Programma Pompen, gemalen, meetinstallatie	168.340	148.630	123.571	25.059
2021 Programma Pompen, gemalen, meetinstallatie	-	163.430	11.430	152.000
2021 Programma rioolrelining (Rietbeemd-Biezenbeemd)	-	86.016	53.300	32.716
JOR 2016 Voorbereidingskrediet N282 Rijksweg Dorst	177.769	28.368	-	28.368
- Dekking uit reserve Infrastructurele werken	-175.000	-25.599	-	-25.599
Snelfietsroutes, interlokale fietsroutes	221.500	200.000	-	200.000
Vervanging riolering Biezenbeemd-Hoofseweg	-	105.640	64.774	40.866
2021 Programma Putherstel industrieterrein Vijf Eiken	-	26.880	1.880	25.000
2020 Programma buitengebied W (Reconstructie Vrachelsebaan en Kalbergseweg)	441.339	398.500	338.628	59.872
JOR 2019: Slotlaan nieuwbouw Frencken College (W en RIO)	631.150	269.621	22.818	246.806
- Inkomsten	-	-	-7.298	7.298
- Dekking uit vrije reserve	-250.000	-	-	-

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2021	Werkelijk 2021	Restant
JOR 2018 Vrachelsestraat reconstructie (W, OV en RIO)	894.581	124.542	63.764	60.778
- Inkomsten subsidie Provincie	-68.000	-21.863	-	-21.683
JOR 2018: Burgemeester Holtropplan reconstructie	2.396.638	2.352.413	100.121	2.252.292
JOR18 Ohmstraat reconstructie	259.492	427.932	180.067	247.865
2019 Heuvel reconstructie en functieverandering wegen en groen	1.107.500	1.361.888	1.409.841	-47.953
- Inkomsten	-	-	-30.605	30.605
Groenreconstructie 2021	-	172.140	12.040	160.100
Bewonerswensen groen	-	89.008	3.008	86.000
Vorbereidingskrediet herinrichting Heistraat-Hoogstraat	83.063	75.000	-	75.000
2019 Ganzendonk verbeteren speelplaats	69.696	61.302	-	61.302
Noodontsluiting Weststad 2-3	310.000	61.384	14.173	47.211
- Dekking uit vrije reserve	-310.000	-61.384	-14.173	-47.211
2021 Bewonersinitiatieven	-	161.280	40.427	120.853
2021 Bewonersinitiatieven (Sportveld Oosterheide)	-	161.280	11.280	150.000
JOR 2019 Weststad II verbeterings- maatregelen (OV en W)	940.347	575.315	424.540	150.805
- Dekking uit vrije reserve	-108.651	-85.000	-85.000	-
JOR2021 Natuurkundigenbuurt schoolomgeving (W en rio)	-	1.004.237	70.237	934.000
2021 Renovatie Oud-West Noord Prio-buurt (W en rio)	-	1.221.965	85.465	1.136.500
2021 Van Liedekerkestraat asfaltonderhoud en Fietsverkeersveiligheidsmaatregelen Strijenstraat Stantendamweg	-	268.800	219.355	49.445
2021 Programma voetpaden	-	83.092	5.812	77.280
2021 Wiardi Beckmanhof reconstructie (W)	-	129.024	16.124	112.900
Totaal	11.000.160	17.506.269	7.969.780	9.536.489

8.6 Overzicht reserves en voorzieningen

x € 1

Omschrijving	Stand 1 januari	Resultaat 2020	Bijschrijving rente	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand 31 december
Algemene reserves	74.540.602	8.502.625	-	-	-3.011.330	80.031.897
Reserve grondexploitatie	16.478.804	-	-	250.000	-1.952.280	14.776.524
Overige bestemmingsreserves	54.941.389	-	547.677	4.674.815	-3.951.437	56.212.444
Voorzieningen eigen middelen	5.579.610	-	-	1.250.921	-255.561	6.574.970
Voorzieningen middelen van derden	1.450.445	-	-	432.926	-	1.883.371
Totaal	152.990.850	8.502.625	547.677	6.608.662	-9.170.607	159.479.208

8.6.1 Reserves

x € 1

Omschrijving	Stand 1 januari	Resultaat 2020	Bijschrijving rente	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand 31 december
Algemene reserve	5.283.304	-	-	-	-	5.283.304
Financieringsreserve	36.000.000	-	-	-	-	36.000.000
Vrije reserve	33.257.298	8.502.625	-	-	-3.011.330	38.748.593
Algemene reserves	74.540.602	8.502.625	-	-	-3.011.330	80.031.897
Algemene bedrijfsreserve	9.905.166	-	-	250.000	-	10.155.166
Reserve infrastructuurwerken	6.573.638	-	-	-	-1.952.280	4.621.358
Reserve grondexploitatie	16.478.804	-	-	250.000	-1.952.280	14.776.524
Investeringsprojecten	45.639.771	-	547.677	2.930.722	-2.853.078	46.265.091
SSC	5.765.258	-	-	937.336	-	6.702.594
Parkeerfonds	1.348.070	-	-	480.180	-501.306	1.326.944
Groenfonds	667.364	-	-	40.445	-	707.809
Sociaal domein	394.667	-	-	-	-66.961	327.706
Toerisme fonds	498.062	-	-	203.273	-266.829	434.506
Ontwikkelreserve bedrijfsvoering	555.435	-	-	-	-197.795	357.640
Vitaliteitsregeling	72.763	-	-	82.859	-65.468	90.153
Overige bestemmingsreserves	54.941.389	-	547.677	4.674.815	-3.951.437	56.212.444
Totaal	145.960.795	8.502.625	547.677	4.924.815	-8.915.046	151.020.866

8.6.2 Voorzieningen

x € 1

Omschrijving	Stand 1 januari	Resultaat 2020	Bijschrijving rente	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand 31 december
Wachtgeld politieke ambtsdragers	637.471	-	-	195.789	-104.657	728.603
Juzt	508.930	-	-	-	-150.904	358.026
Overmatig verlof	432.261	-	-	34.038	-	466.299
Overmatig verlof SSC	69.072	-	-	50.467	-	119.539
Zwaakom	1.745.000	-	-	710.000	-	2.455.000
Waardering participaties APPA fonds	2.186.740	-	-	260.627	-	2.447.367
Voorzieningen eigen middelen	5.579.610	-	-	1.250.921	-255.561	6.574.970
Egalisatierekening reiniging	198.930	-	-	324.593	-	523.523
Egalisatierekening riolering	1.251.515	-	-	108.334	-	1.359.848
Voorziening middelen van derden	1.450.445	-	-	432.926	-	1.883.371
Totaal	7.030.056	-	-	1.683.847	255.561	8.458.342

8.7 Geldleningen

8.7.1 Leningen ogenomen geld

x € 1

Verstrekker	Oorspronkelijk	Saldo 1 januari	Opname	Aflossing	Saldo 31 december	Rente betaald
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	70.000.000	51.000.000	10.000.000	-3.000.000	58.000.000	371.072
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, voor Stichting Thuisvester	18.301.753	14.679.037	-	-9.019.037	5.660.000	402.087
Derden	10.000.000	5.000.000	5.000.000	-	10.000.000	24.290
Totaal	98.301.753	70.679.037	15.000.000	-12.019.037	73.660.000	797.449

8.7.1.1 Geldleningen aangaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

x € 1

Lening nummer	Jaar einde	Valuta datum	%	Oorspronkelijk	Saldo 1 januari	Opname	Aflossing	Saldo 31 december	Rente betaald
40.109.494	2022	15-12	1,000	5.000.000	5.000.000			5.000.000	50.000
40.110.169	2030	26-10	1,210	15.000.000	10.000.000		-1.000.000	9.000.000	118.812
40.110.357	2026	27-01	0,695	10.000.000	6.000.000		-1.000.000	5.000.000	35.264
40.112.560	2029	30-01	0,968	5.000.000	5.000.000			5.000.000	48.400
40.112.561	2031	30-01	1,155	5.000.000	5.000.000			5.000.000	57.750
40.112.562	2034	18-02	1,353	5.000.000	5.000.000			5.000.000	67.650
40.113.390	2024	05-12	-0,060	5.000.000	5.000.000			5.000.000	-3.000
40.113.764	2030	27-03	0,350	10.000.000	10.000.000		-1.000.000	9.000.000	32.325
40.114.558	2023	02-02	-0,490	5.000.000		5.000.000		5.000.000	-22.285
40.114.559	2027	08-02	-0,310	5.000.000		5.000.000		5.000.000	-13.844
Totaal				70.000.000	51.000.000	10.000.000	-3.000.000	58.000.000	371.072

8.7.1.2 Geldleningen aangaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeenten voor Stichting Thuisvester

x € 1

Lening nummer	Jaar einde	Valuta datum	%	Oorspronkelijk	Saldo 1 januari	Opname	Aflossing	Saldo 31 december	Rente betaald
40.75451	2041	01-06	4,050	3.811.754	2.736.037	-	-2.736.037	-	46.322
40.105.886	2021	01-07	3,730	8.490.000	5.943.000	-	-283.000	5.660.000	216.396
40.70556.01	2021	01-09	3,470	6.000.000	6.000.000	-	-6.000.000	-	139.369
Totaal				18.301.753	14.679.037	-	-9.019.037	5.660.000	402.087

8.7.1.3 Leningen aangaan met derden

x € 1

Verstrekker	Jaar einde	Valuta datum	%	Oorspronkelijk	Saldo 1 januari	Opname	Aflossing	Saldo 31 december	Rente betaald
Provincie Gelderland	2026	18-02	0,520	5.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	26.000
NWB bank	2032	22-02	-0,040	5.000.000	-	5.000.000	-	5.000.000	-1.710
Totaal				10.000.000	5.000.000	5.000.000	-	10.000.000	24.290

8.7.2 Leningen uitgegeven geld

x € 1

Verstrekker	Oorspronkelijk	Saldo 1 januari	Opname	Aflossing	Saldo 31 december	Rente ontvangen
Stichting Thuisvester	18.301.753	14.679.037	-	-9.019.037	5.660.000	403.942
Renteloze leningen sportverenigingen	24.485	3.356	-	-2.448	908	-
Legaat Van Cooth en Lukwel	20.284	20.284	-	-	20.284	601
Totaal	18.346.522	14.702.677	-	-9.021.485	5.681.192	404.543

8.7.2.1 Stichting Thuisvester

x € 1

Lening nummer	Jaar einde	Valuta datum	%	Oorspronkelijk	Saldo 1 januari	Opname	Aflossing	Saldo 31 december	Rente betaald
40.75451 Opslag	2041	01-06	4,050	3.811.754	2.736.037	-	-2.736.037	-	46.322 1.856
40.105.886	2021	01-07	3,730	8.490.000	5.943.000	-	-283.000	5.660.000	216.396
40.70556.01	2021	01-09	3,470	6.000.000	6.000.000	-	-6.000.000	-	139.369
Totaal				18.301.753	14.679.037	-	-9.019.037	5.660.000	403.943

8.7.2.2 Renteloze leningen sportverenigingen

x € 1

Verstrekker	Jaar einde	Valuta datum	%	Oorspronkelijk	Saldo 1 januari	Opname	Aflossing	Saldo 31 december	Rente betaald
TV Tendo	2022	31-12	0,000	9.076	1.815	-	-907	908	-
St. tennispark de Warande	2021	31-12	0,000	9.076	908	-	-908	-	-
TV Strijdo	2021	31-12	0,000	6.333	633	-	-633	-	-
Totaal				24.485	3.356	-	-2.448	908	-

8.8 Overzicht gewaarborgde geldleningen

x € 1

Omschrijving	Saldo 1 januari	Opname	Aflossing	Saldo 31 december
Leningen waarvoor de gemeente Oosterhout borg staat	8.465.649	-	-590.861	7.874.780
Leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw (gemeente vervult achtervangfunctie)	395.826.381	96.384.922	-843.000	491.368.303
Totaal	404.292.030	96.384.922	-1.433.861	499.243.091

8.8.1 Leningen waarvoor de gemeente Oosterhout borg staat

x € 1

Geldnemer	% borg	Saldo 1 januari	Opname	Aflossing	Saldo 31 december
Volkaert / SBO Groep	100%	2.568.602	-	-125.638	2.442.965
Zorgsector		2.568.602	-	-125.638	2.442.965
Stichting Tennispark de Warande	100%	2.269	-	-2.269	-
Stichting Tennispark de Warande		113.240	-	-13.920	99.320
O.T.C. de Warande		13.357	-	-13.357	-
TV Strijdo		52.850	-	-17.020	35.830
Sportvereniging TSC		196.250	-	-7.500	188.750
V.V. Neerlandia '31		181.515	-	-10.620	170.895
De Warande Hockey Accommodatie	100%	500.000	-	-33.333	466.667
Stichting Scouting Erasmus	100%	100.000	-	-6.667	93.333
Sport		1.159.482	-	-104.687	1.054.795
Stichting dorps huis Den Brink Den Hout		27.629	-	-2.928	24.701
Stichting dorps huis Den Brink Den Hout		11.429	-	-11.429	-
Stichting dorps huis Den Brink Den Hout		134.400	-	-14.268	120.132
Welzijn		173.458	-	-28.625	144.833
Stichting Begraafplaatsen Oosterhout	100%	163.290	-	-40.004	123.286
Milieu		163.290	-	-40.004	123.86
Stichting Thuisvester	100%	2.743.233	-	-115.489	2.627.744
Volkshuisvesting		2.743.233	-	-115.489	2.627.744
Diverse natuurlijke personen	100%	1.657.584	-	-176.419	1.481.165
Particuliere woningbouw		1.657.584	-	-176.419	1.481.165
Totaal		8.465.649	-	-590.861	7.874.788

8.8.2 Leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Als een woningbouwcorporatie niet langer beschikt over voldoende geld kan deze een beroep doen:

- 1^e lijn het Centraal Fonds Volkshuisvesting, is dit niet afdoende;
- 2^e lijn de buffers van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de gezamenlijke woningbouwcorporaties, is dit niet afdoende;
- 3^e lijn het Rijk (50%), de schade gemeenten (25%) voor rekening gezamenlijke gemeenten (25%).

x € 1

Geldnemer	% borg	Saldo 1 januari	Opname	Aflossing	Saldo 31 december
Totaal WSG Geertruidenberg, 1 lening	25%	10.000.000	-	-	10.000.000
Totaal Stichting Thuisvester, 56 leningen	25%	385.826.381	50.221.922	-843.000	435.205.303
Totaal Stichting Mooiland, 4 leningen	25%	-	46.163.000	-	46.163.000
Totaal		395.826.381	96.384.922	-843.000	491.368.303

8.9 Global goals

Global Goal 1 gaat over het halveren van het aantal mensen dat onder de armoedegrens leeft, het zorgen voor gelijke toegang tot basisvoorzieningen en gelijke economische rechten en het vergroten van weerbaarheid van mensen in kwetsbare situaties.

“EINDE AAN ARMOEDE OVERAL EN IN AL ZIJN VORMEN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Omvang, aard en oorzaken van armoede en ongelijkheid in de gemeente in kaart brengen
- Kinderarmoede bestrijden
- Bijstand toekennen
- Schuldpreventie
- Schuldhulpverlening
- Burgers pro-actief informeren over toeslagen waar zij recht op hebben en over beslagvrije voet
- Maatregelen om woon- en zorgkosten te beperken
- Inzet en professionalisering sociale wijkteams
- Maatregelen ter versterking zelfredzaamheid burgers
- Inzetbaarheid van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt versterken

Global Goal 2 draait om toegang voor iedereen tot veilig, voedzaam en voldoende voedsel en een einde aan ondervoeding.

“EEN EINDE MAKEN AAN HONGER, ZORGEN VOOR VOEDSELZEKERHEID EN BETERE VOEDING”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Aandacht voor goede voeding binnen (schuld)hulpverlening
- Bevorderen gezonde eetgewoonten en voorkomen obesitas, vooral bij kinderen
- Maatschappelijk verantwoord inkopen en bevorderen duurzame productie/consumptie zodat voedselzekerheid elders in de wereld en voor toekomstige generaties niet wordt ondermijnd
- Zie ook: VNG programma 'Landelijk gebied'

Bij Global Goal 3 draait het om het zorgen voor toegang tot goede basis gezondheidszorg, het terugdringen van sterfte en ziekte als gevolg van verontreiniging, het beperken van het aantal verkeersdoden en gewonden en het zorgen voor toegang tot seksuele en reproductieve zorg.

“GEZONDE LEVENS, BEVORDEREN WELZIJN VOOR ALLE MENSEN VAN ALLE LEEFTIJDEN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Lokale regie over en inkoop jeugdzorg, ouderenzorg en zorg voor verwarde personen
- Betaalbaarheid, tijdigheid en continuïteit van de zorg
- Gezonde leefstijl bevolking bevorderen
- Voorzieningen voor sport, recreatie en ontmoeting
- Zelfredzaamheid en zelfstandig wonen van ouderen en mensen met beperking ondersteunen
- Dagbesteding ouderen
- Ondersteuning mantelzorgers
- Ondersteuning inwoners met complexe problematiek m.b.t. straf en zorg
- Tegengaan suicide
- Maatregelen gericht op preventie en behandeling verslaving
- Zorgen voor verkeersveiligheid en schone lucht, terugdringen fijnstof uit verkeer en veehouderij

Global Goal 4 is gericht op goed basis-, voortgezet en hoger onderwijs voor iedereen, toegang tot kinderdagverblijven en een toename van jongeren en volwassenen met relevante technische en beroepsvaardigheden. En ervoor zorgen dat alle leerlingen kennis en vaardigheden opdoen voor duurzame ontwikkeling, mensenrechten, culturele diversiteit, wereldburgerschap en zorgen voor kind- en handicapvriendelijke onderwijsfaciliteiten.

“ZORGEN VOOR GOED EN INCLUSIEF ONDERWIJS EN LEVENSLANG LEREN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Onderwijsinfrastructuur (gebouwen), gezonde en veilige scholen
- Voor- en voerschoolse educatie
- Handhaven leerplicht, voortijdig schoolverlaten
- Zorgen voor passend onderwijs
- Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt verbeteren
- Aanpak laaggeletterdheid en taalachterstanden
- Segregatie en ongelijke kansen tegengaan
- Brede toegang tot kunst en cultuur
- Creëren zinvol werk
- Onderwijs voor vluchtelingen
- Soepele overgang 18- naar 18+ Effectief jongerenwerk
- Ontwikkelingsmogelijkheden voor werknemers gemeente
- Educatie voor duurzame ontwikkeling

Global goal 5 richt zicht op het stoppen van alle vormen van discriminatie, het tegengaan van alle vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes, en het bereiken van volledige en effectieve participatie op alle niveaus van besluitvorming.

“BEVORDEREN GENDERGELIJKHEID”

Belangrijke taken voor de gemeente

- (Huiselijk) geweld tegen vrouwen en seksuele exploitatie tegengaan, zorgen voor veilige opvang
- Bevorderen participatie (laagopgeleide en allochtone) vrouwen op lokale arbeidsmarkt, in maatschappelijke en publieke functies, consultaties
- Als werkgever: gelijke betaling voor mannen en vrouwen
- Opties voor parttime werk
- Zorgen voor evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende functies
- Inzet ten behoeve LHBT
- Maatschappelijk verantwoord inkopen, rekening houdend met arbeidsomstandigheden

Global Goal 6 gaat over veilig en betaalbaar drinkwater, vermindering van verontreiniging, verhogen efficiency waterverbruik, integraal waterbeheer, beschermen en herstellen ecosystemen, bewonersparticipatie.

“ZORGEN VOOR BESCHIKBAARHEID EN DUURZAAM BEHEER VAN WATER EN SANITAIRE VOORZIENINGEN”

Belangrijke taken voor gemeenten

3 zorgplichten:

- Inzameling en transport van stedelijk afvalwater
- Doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater
- Structurele nadelige gevolgen grondwaterstand zoveel mogelijk beperken

Global Goal 7 richt zich op het vergroten van het aandeel hernieuwbare energie en het verhogen van energie-efficiëntie.

“BETAALBARE, BETROUWBARE EN DUURZAME ENERGIE VOOR IEDEREEN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Met stakeholders in kaart brengen en gebruiken van het lokale en regionale (ruimtelijke) potentieel voor opwekking van hernieuwbare energie; opbrengsten herinvesteren in regio; integrale en regionale aanpak
- Met burgers, bedrijven, woningcorporaties e.a. verduurzamen bebouwde omgeving; duurzaam ontwerp en beheer van het eigen en maatschappelijk vastgoed
- Pro-actief handhaven energie-prestatiecoëfficiënt
- Stimuleren/afspraken over energiebesparing/isolatie en duurzame energie in particuliere en sociale (huur)woningen
- Bij inkoop en aanbesteding sturen op energiezuinigheid en vermijden negatieve effecten elders (eg biomassa; grondstoffen)

Global Goal 8 richt zich op economische productiviteit, ondernemerschap, creativiteit en innovatie ondersteunen, vooral voor MKB; productieve tewerkstelling; duurzaam toerisme.

“DUURZAME, INCLUSIEVE EN BESTENDIGE ECONOMISCHE GROEI EN VOLLEDIGE EN PRODUCTIEVE WERGELEGENHEID EN FATOENSLIJK WERK VOOR IEDEREEN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Lokale en regionale economische ontwikkeling, regionale (innovatie)clusters versterken
- Samen met provincies, waterschappen, bedrijven en burgers strategie maken voor circulaire economie (zie Global Goal 12)
- Lokale arbeidsmarkt versterken, begeleiding naar werk
- Aantrekkelijk ondernemings- en vestigingsklimaat
- (Digitale) verbindingen en bereikbaarheid
- Aanpak (winkel)leegstand
- Link tussen stad en platteland versterken
- Als werkgever goede en gezonde arbeidsomstandigheden bevorderen en inzetten op diversiteit
- Toerisme en recreatie in de regio stimuleren
- Zelf maatschappelijk verantwoord inkopen en bij lokale bedrijven MVO stimuleren

Global Goal 9 gaat over toegang tot ICT en internet.

“HOOGWAARDIGE, DUURZAME EN INCLUSIEVE INFRASTRUCTUUR, INDUSTRIE EN INNOVATIE”

- **Belangrijke taken voor de gemeente**
- Sturen op duurzame bouw, inrichting en beheer bedrijventerreinen, energiezuinigheid (zie ook Global Goal 7) en hergebruik materialen
- Handhaving/toezicht op uitstoot en verontreiniging
- Bevorderen 'smart industry', digitale bereikbaarheid vergroten; snel internet buitengebied
- (Binnen)stedelijke en agrarische leegstand tegen
- gaan, dorpen bereikbaar houden (doelgroepenvervoer)
- Eigen wagenpark verduurzamen
- Infrastructuur voor elektrisch verkeer, schoon openbaar vervoer en fiets; beleid gericht op tegengaan verstopping
- Bij planning infrastructuur schade aan natuur en cultuurhistorische elementen beperken/voorkomen

Global Goal 10 gaat over sociale, economische en politieke insluiting van iedereen; gelijke kansen scheppen, ordelijke, veilige en verantwoorde migratie en mobiliteit van mensen mogelijk maken.

“ONGELIJKHEID IN EN TUSSEN LANDEN BEPERKEN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Positie kwetsbare groepen in kaart brengen
- Segregatie in onderwijs tegengaan, schooluitval voorkomen; participatie en zelfredzaamheid van ouderen en mensen met een beperking
- Tegengaan discriminatie, intimidatie en geweld tegen minderheden
- Bevorderen sociale cohesie in wijken, ook via ruimtelijke planning en woonbeleid
- Sport, cultuur en kunst breed toegankelijk en maken
- Culturele diversiteit stimuleren, ook in de eigen organisatie
- Opvang vluchtelingen
- Huisvesting, integratie, onderwijs, gezondheid en participatie statushouders

Global Goal 11 gaat over verschillende onderwerpen:

- huisvesting voor iedereen
- verkeersveiligheid en openbaar vervoer
- integrale plannen voor duurzame verstedelijking
- cultureel en natuurlijk erfgoed
- rampenparaatheid
- milieueffect steden
- groene en openbare ruimtes
- relatie stad en omgeving
- minst ontwikkelde landen

“MAAK STEDEN EN DORPEN INCLUSIEF, VEILIG, VEERKRACHTIG EN DUURZAAM”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Stedelijke vernieuwing in samenspel met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties; (binnen)stad en dorpskernen leefbaar en toegankelijk houden o.a. door functievermenging, passende huisvesting voor iedereen, leefbaar platteland, sociale cohesie
- Leegstand tegengaan
- Bereikbaarheid, verkeersveiligheid, openbaar vervoer
- Eigen wagenpark verduurzamen en prestatieafspraken met leveranciers
- Ruimtelijke ordening/stadsplanning en regelgeving inzetten voor behoud en versterking leefklimaat
- Monumentenzorg
- Groenbeheer, natuur- en landschapsbeheer, beeldkwaliteit dorps-entrees
- Ont-tegeling/vergroening
- Waterafvoer
- Toetsing, handhaving geluidshinder, geurhinder
- Luchtkwaliteit (actieve monitoring rond bedrijven terreinen, wegen, veehouderij)
- Afvalbeheer
- Vergroening samen met bewoners; bomenbeleid
- Groenvoorziening en duurzaam onderhoud groen, natuur en parken in de stad, natuurspeelplaatsen

Global Goal 12 richt zich op duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen, duurzame praktijken bij overheidsopdrachten. En daarnaast op het tegengaan van voedselafval en -verspilling, beperken van afvalproductie via preventie en hergebruik, verantwoord beheer van afvalstoffen en terugdringen van verontreiniging.

“VERDUURZAMEN VAN CONSUMPTIE- EN PRODUCTIEPATRONEN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Toepassen en handhaven van duurzaamheidseisen bij nieuwbouw en renovatie
- Stimulering circulaire en biobased economy, duurzame business modellen; samen met stakeholders lokale/regionale strategie uitwerken
- Eigen bedrijfsvoering en gemeentelijk vastgoed verduurzamen; stadsafval hergebruiken als brandstof
- Duurzaam/circulair inkopen, ook internationaal; bijscholing inkoopafdeling op duurzaamheid
- Tegengaan (voedsel)verspilling
- Afvalinzameling en scheiding, hergebruik, terugdringen restafval, aanpak zwerfvuil
- Handhaving en voorlichting, gedragsverandering stimuleren
- Eigen afvalproductie gemeenten terugdringen
- Actieve voorlichting burgers en bedrijven, natuur- en milieu-educatie verzorgen

Global Goal 13 gaat over het verhogen van de weerbaarheid en aanpassing aan klimaatrisico's, het verbeteren van menselijke en institutionele vaardigheden voor klimaatadaptie en mitigatie, ook in ontwikkelingslanden.

“BESTRIJDEN VAN KLIMAATVERANDERING EN DE EFFECTEN ERVAN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Klimaat-robuste ruimtelijke ordening, maatregelen om wateroverlast, droogte en hittestress tegen te gaan
- Waterberging en afvoer creëren, opvangcapaciteit vergroten
- Scholing personeel voor klimaat gerelateerde planning en beheer
- Terugdringen uitstoot broeikasgassen via voorlichting, voorbeelden, handhaving/voorschriften, subsidies etc.

Global Goal 14 houdt zich bezig met het tegengaan van verontreiniging veroorzaakt op land, duurzaam beheer kustecosystemen, duurzaam gebruik van maritieme hulpbronnen, en het tegengaan van overbevissing.

“BESCHERMING VAN OCEANEN EN ZEEËN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Rioolbeheer
- Integraal plan voor aanpak zwerfvuil, plastic
- Schoonhouden strand/kustgebied
- Bouwvoorschriften kust, beschermen kustlijn (met Rijk en provincie)

Global Goal 15 gaat om het versterken van duurzaam gebruik van bossen, droge gebieden, biodiversiteit en het integreren van waarden van ecosystemen en biodiversiteit in nationale en lokale planning.

“BESCHERMING, HERSTEL EN DUURZAAM GEBRUIK VAN ECOSYSTEMEN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Inrichting landelijk gebied, natuurbehoud, lokale flora en fauna versterken
- Handhaving lucht-, water-, bodemkwaliteit, bescherming biodiversiteit
- Toetsing (bouw)plannen op schadelijke milieu effecten, compensatie verloren gegane natuur
- Milieuvriendelijk en actief groenbeheer, bomenbeleid gericht op behoud van bomen, landschappelijk raamwerk ontwikkelen, en behouden en versterken van waardevolle landschappen
- Duurzame inkoop, minimaal volgens de wettelijke norm

Global Goal 16 richt zich op het verminderen van alle vormen van geweld, aanpak corruptie, zorgen voor effectieve, verantwoordelijke en transparante instellingen en voor responsieve, participatieve en representatieve besluitvorming, toegang tot informatie en bescherming van vrijheden.

“VREEDZAME EN RECHTVAARDIGE SAMENLEVING VOOR IEDEREEN EN EFFECTIEVE, VERANTWOORDELIJKE EN INCLUSIEVE INSTELLINGEN”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Zorgdragen voor orde en veiligheid: toezicht en handhaving, preventie; regie op veiligheidshuizen
- Publieke verantwoording begroting, monitoring maatschappelijke impact
- Actuele communicatie strategie, burger (tevredenheids-)survey
- Versterken lokale democratie, draagvlak voor besluiten zoeken, heldere structuren voor stakeholderbetrokkenheid bij besluitvorming en uitvoering
- (Digitale) toegang tot informatie verbeteren,
- Integriteit bestuur, bestrijden corruptie.
- Transparant, interactief en zorgvuldig besturen

Global Goal 17 richt zich op effectieve publieke, publiek-private en maatschappelijke samenwerkingsverbanden en op mondiale samenwerkingsverbanden voor duurzame ontwikkeling.

“VERSTERKING VAN MIDDELEN VOOR DE IMPLEMENTATIE EN REVITALISATIE VAN HET MONDIALE SAMENWERKINGSVERBAND VOOR DUURZAME ONTWIKKELING”

Belangrijke taken voor de gemeente

- Deelname aan (regionale) interbestuurlijke samenwerking
- Beschikbaar stellen gemeentelijk duurzaamheidsfonds, subsidies voor innovatie
- Verbinden van mensen, kennis en geld; ontmoetingsplaatsen creëren
- Samenwerking binnen en tussen gemeentelijke afdelingen, bijvoorbeeld duurzaamheid en inkoop

8.10 Afkortingenlijst

Ten behoeve van de leesbaarheid van de jaarrekening is een afkortinglijst toegevoegd.

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen bestuur
ABR	Algemene Bedrijfsreserve
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ASV	Algemene subsidie verordening
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroten en Verantwoorden
Bbz	Bijzondere bijstand zelfstandigen
BCF	BTW Compensatiefonds
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging gemeenten
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRO	Basisregistratie Ondergronden
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
bw	Bescherm wonen
BWB	Belastingsamenwerking West Brabant
BWRM	Bouw- en woonrijp maken
BWS	Besluit Woninggebonden Subsidies
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CFV	Centraal Fonds Volkshuisvesting
CIA	Corona Impact Analyse
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CM	Citymarketing
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COAT	Corona actie team
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID-19	Coronavirus
CPB	Centraal Planbureau
CTB	Corona toegangsbewijs
DB	Dagelijks bestuur
DPIA	Data Protection Impact Analyses
DPRA	Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie
DRIS	Dynamische Route Informatie Displays
DU	Doeluitkering
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EMU	Europese Monetaire Unie
EMVI	Economisch voordelige inschrijving
ENSIA	Eenduidige Normastiek Single Information Audit
EVZ	Ecologische verbindingzone
EZK	Economische Zaken en Klimaat
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FTE	Full-time equivalent
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GFE	Groente, fruit en etensresten
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheid Dienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GI	Gecertificeerde instelling
GOP	Gereguleerde oversteekplaats

Afkorting	Betekenis
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GR OGZ	Gemeenschappelijke Regeling Openbare GezondheidsZorg
GR NGS	Gemeenschappelijke Regeling Nazorg Gesloten Stortplaatsen
Hbh	Hulp bij huishouden
HOF	Houdbare Overheidsfinanciën
IBT	Interbestuurlijk toezicht
IFLO	Financiën Lokale Overheden
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISV	Investeringsprogramma Stedelijke Vernieuwing
ITV	Intensief Toezicht op Veehouderijen
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JOP	Jeugd ontmoetingsplaats
JOR	Jaarplan Openbare Ruimte
KDV	Kinderdagverblijf
KLPD	Korps Landelijke Politiediensten
KPI	Kritische prestatie indicator
KvK	Kamer van Koophandel
LISA	Ledeninformatiesysteem van arbeidsplaatsen
LPA	Logistiek Platform Amerstreek
LV	Landelijke voorziening
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MJPOR	Meerjarenprogramma Openbare Ruimte
MJPIV	Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid
MPG	Meerjarenperspectief Grondexploitaties
MVA	Materiële vaste activa
MVI	Maatschappelijk Verantwoorde Inkoop
MWB	Midden West Brabant
NAZ	Niet aanspreekbare zij-instromer
NHG	Nationale Hypotheekgarantie
NIEEG	Niet in bouwgrond exploitatie genomen gronden
ONE	Oosterhout Nieuwe Energie
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West Brabant
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendzaakbelasting
Pb	Privacybeheerder
PGB	Persoonsgebonden budget
PBS	Personeels Budgetteringssysteem
P&C	Planning & Control
PIA	Privacy Impact Assessment
PRIO	Prioriteit voor de renovatie van de inrichting van de openbare ruimte
PSZ	Peuterspeelzaal
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling
PvE	Programma van eisen
PvU	Programma van uitvoering
RAT	Regionaal Archief Tilburg
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RBL	Regionaal Bureau Leerplicht
REA	Ruimtelijke Economische Agenda
RES	Regionale Energie Strategie
REWIN	Regionaal werkgelegenheidsinstituut West-Brabant
RIA	Regionale investeringsagenda
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RWB	Regiobureau West Brabant
	Rijkswaterstaat

Afkorting	Betekenis
RWS	Sociaal Domein
SD	Stimulering Duurzame Energie
SDE	Sustainable development goals
SDG	Sociaal Economische Raad
SER	Specifieke uitkering sport
SPUK	Stedelijke Regio Breda Tilburg
SRBT	Shared Service Center
SSC	Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
Suwinet	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SVn	Samenwerking waterhuishouding West-Brabant
SWWB	Sociale zaken en werkgelegenheid
SZW	Sociaal Wijkteam
SWT	Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten
TONK	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
Tozo	Transitie Visie Warmte
TVW	
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VGO	Voorziening gastouder
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VRI	Verkeersregelininstallatie
VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VSO	Vaststellingsovereenkomst
VSV	Voortijdig schoolverlater
WAVA	Werkvoorzieningsschap Arbeid Voor Allen
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
Wgs	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
Wi	Wet inburgering
WIBON	Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken
WLZ	Wet langdurige zorg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNRA	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WOB	Wet Openbaar Bestuur
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WRP	Water- en rioleringsplan
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WvG	Wet voorkeursrecht gemeenten
Wvggz	Wet verplichte ggz
WWB	Wet Werk en Bijstand

 Slotjesveld 1 Oosterhout

 14 0162

 Postbus 10150, 4900 GB

 oosterhout.nl/contact

 @oosterhoutgemeente

 @Gem_Oosterhout

 Gemeente Oosterhout

 gemeenteoosterhout

 jonginoosterhout

